

Pusztai Sándor

A fények rézsút esnek

mű a Pázmány Péter Elektronikus Könyvtár (PPEK)
– a magyar nyelvű keresztény irodalom tárháza – állományában.

Bővebb felvilágosításért és a könyvtárral kapcsolatos legfrissebb hírekért
látogassa meg a <http://www.ppek.hu> internetes címet.

PUSZTA SÁNDOR

A FÉNYEK RÉZSÚT ESNEK

ECCLESIA

Impresszum

Puszta Sándor
A fények rézsút esnek
Versek

A könyv elektronikus változata

Ez a publikáció az azonos című könyv elektronikus változata. A könyv 1976-ban jelent meg az Ecclesia Könyvkiadó gondozásában az ISBN 963 363 601 9 azonosítóval. Az elektronikus változat az Ecclesia Könyvkiadó engedélyével készült. A könyvet lekipásztori célokra a Pázmány Péter Elektronikus Könyvtár szabályai szerint lehet használni. Minden más szerzői jog az Ecclesia Könyvkiadóté.

Az eredeti könyvhöz hozzáfűztük P. Szabó Ferenc: *Puszta Sándorra emlékezve* című előadását, amely hozzájárul Pusztá Sándor újra fölfedezéséhez.

Tartalomjegyzék

Impresszum	2
Tartalomjegyzék	3
Kötetben megjelent versek.....	15
Betűrendes mutató	21
Puszta Sándor könyvei.....	34
A szerző bevezetője	35
P. Szabó Ferenc: Puszta Sándorra emlékezve.....	39
Csillagszedő 1930–1941	42
Vegyétek, egyétek.....	42
Hozsanna.....	43
Vándorének	44
Áldásféle önmagamra	45
Kezdés.....	46
Alkonyat.....	47
Örökség I.....	48
Biblia.....	49
Nyári éj.....	50
Babér	51
Hála	52
Giorgone	53
Egyszerű dal az egyszerűségről	54
Számadás este	56
Gyalogösvény	57
Ősöm	58
Az a másik.....	59
Magyar sors.....	60
Magyarságom.....	61
Honfoglalók	62
Magyarok szimfóniája	63
Tihanyi domb	64
Hazám I.....	65
Somogyi táj, aranybölcső.....	66
Bogár Imre	67
Áldassék.....	68
Örök embersors folytatásnak lenni	69
Különös, furcsa imádság.....	70
Tégy félre valamit	71
Magyar nyelv	72
Életem	74
Betlehemi éj	75
János apostol egy szírommal beszél	76
Húszévesek malma (Korunk falára).....	77
Invocatio	78
A szentlélek himnusza	79
Tűzhimnusz.....	81
Genesis.....	82

Katicabogár	84
Mária	85
Vagy-vagy.....	86
Úrfelmutatás.....	87
Hittanóra	89
Hegyibeszéd.....	91
Ideál.....	92
Egyszeregy.....	93
Ember.....	95
Vádlottak padján	96
Szent Sebestyén I.	98
Elszakadt, tépett gyökerek	99
Látod, hogy idefénylik Budapest?	100
Titkok között folyik életem:.....	101
Fiatal nyári éj	102
A Monte Pinción	103
Őszi szél a tengeren	104
Moment musical.....	105
Michelangelo.....	106
Csillagtalan háromkirály	107
Giordano szobránál	108
Köszönöm	109
Somogyi köszöntés	110
Apám.....	112
Karácsonyi graduálé.....	113
Aranycipke	115
Impression du Matin	116
Véres alkony	117
Jardin du Luxembourg	118
Metró.....	119
Katicabogár a Szajna-parton	120
Zárás a Louvre-ban	122
Olvad a hó	123
Hóvirágok	124
Gyümölcslé.....	125
Micsoda tavasz lesz itt	126
Áhítat.....	128
Koratavaszi.....	129
Március	130
Hajhó április.....	132
Hajnali ének kotta nélkül	133
Tanyai reggel	134
Valakinek mondom	135
Vasárnap	137
Barátom.....	138
Nyár.....	139
Halk nyári számadás	140
S lám fennakad.....	142
Nocturno	143
Káprázat	144

Képecske	145
Este van, bársony	146
Dal.....	147
Pók a tükrön	148
Somogyi éjben vonaton.....	150
Édes Dunántúl	152
Szomjasan jöttem	153
Késői ének.....	154
Estima	155
Anyám I.	156
Önarckép. Arvi Järventausnak	158
Példázat egy őszi levélről.....	159
Ősz	160
Micsoda kezdés	161
Skarlát őszi fák.....	162
Fényt vet.....	163
Őszi dithyramb	164
Szeretném, ha szeretnéd ezt a verset.....	166
Őszi vesperás	167
Megőszült, örült tenger, ősz.....	169
Hóra ejti	171
Száz paraszt kaszál.....	172
Részesaratók	173
Asztagrakók	174
Máktörők.....	175
Tengeriföld.....	176
Csordapásztorok.....	177
Bábel	178
A szitaló korom balladája	179
Jószerecsét.....	182
Aranycsináló	184
Csöszéknél voltam provideálni	186
Intelem magamnak.....	188
Telihold	189
Virrasztók.....	190
Szólítás.....	191
Csillagszedő	192
Gyerekkor	193
Aratás	194
Magyar zápor	195
Késői konok számadás	196
Kora tavaszi vers.....	198
Villanó zápor.....	199
Szénakaszálók a kapos mentén	200
Búcsúsok	201
Pilisi bukolikák 1941–1951	202
Én úgy hoztalak magamban	202
Hajnali öt.....	203
Laterna magica.....	204
Carmen heroicum.....	205

Édes teherben	209
Pilisi bukolikákból	210
Valamit tudnak az őzek	211
Zöld	212
Erdőn háltam	213
Virágzó fák	214
Tünemény	215
Tavaszi fák	216
Erdei félsz	217
Add csak kezedet	218
Békesség nekünk anyám	219
Mérd ki	220
Mélyből s messziről jöttél	221
Éggel takarózom	222
Ámulj s csodálkozz	223
Jöjj, megáldlak	224
Hamvazkodunk	225
Halhatatlanság	226
Kezdő	227
Minden csak jel volt	228
Táj	229
Három villanás	230
Egy kis patakra	231
Sumér váza	232
Ős	233
Dongó	234
Megy a kék táj	235
Családfám	236
Búcsúfia	237
Dunatáji Betlehem	238
Úgy megy a hold	239
Magyar táj, magyar aszály	240
Meddig jutottunk	241
Nyersarany	243
Az arányról	244
Marcus Aureliushoz	246
Augustinusi kör	248
Parabola	250
Emberi	251
Nagypéntek	252
Téli délibáb	253
Magnificat	254
A jerikói vak	255
Zsoltárféle	256
Takarodó	257
Te kezdted el	258
Egy őszi fűszálhoz	259
Perel a szél	260
Csak tekeredj	261
Apokalypsis	262

Félhangon.....	263
Szürkület	264
Felfut a fára.....	265
Vigyázz	266
Vízözön.....	267
Esteli táj	268
Atombomba.....	269
Félelem.....	271
Ülök itt Jóbbal.....	272
Somogyi táj.....	273
Az est beönti	274
Ki zuhantat.....	275
Fámról is hull	276
Ordasok.....	277
Halálos ősz.....	278
Ixion	279
Ím ez volt hát	280
Ezt tetted elém.....	281
Carmen hiemale	282
Somogyi zápor	284
Félld a rostalikát.....	286
Hóbokros téli éjen át.....	287
Nyitogató.....	288
Számadásféle.....	289
Tell	290
Tanács	291
Valahol mindig süt a nap	292
Rekonvaleszcencia.....	294
Ki hegyre megy.....	295
A tavasz még.....	296
Lám mégis készül	297
Romok.....	298
Vadludak I.....	299
Márciusi fény	300
Fecskék	301
Hajnali Angelus	302
Példázat I.....	304
Itt az új tagon	305
Vihar	307
Pannonia.....	309
Közelítő ég 1951–1961	310
Örökség II.	310
Hegyre menet ritkulnak a fák.....	311
Három tusrajz.....	313
Verecke	315
Federico Garcia Lorca.....	316
Vadlúdékkal szállt az ég	317
Arany violával.....	318
Anyám II.	319
Látomás.....	321

A szívemen vén magyar fa.....	322
Menekülő nyár	323
Naptár. Anno 1951	325
Intelem megtérésre.....	328
Epistola	329
Európa.....	330
Ideje lenne.....	331
Nagyon egyszerűn.....	332
Offertórium	333
Fatáblás kép	334
Cserép	335
Anyámmal öszülök	336
Szavak.....	337
Bizalom.....	339
Te csontig tiszta	340
Jónás.....	341
Noé.....	342
Mindennap	343
Elítéltek	344
Magány 3 milliárdnyi.....	345
Ibolyántúli kék	346
Liszt.....	347
Tavaszi háromkirályos	348
Májusi rejtelem	349
Pictura parva	350
Esti rajz	351
Halk esti dicséret.....	352
Almafavirág	353
Faluvég.....	354
Nyári est.....	355
Béke	356
Miniatűr.....	357
Augusztus.....	358
Andante	359
Játék	360
Csillogó.....	361
Tócsák, füvecskék.....	362
Szeptemberi pasztel	363
Tömjén	364
Őszi tündöklés.....	365
Száll a nagy ég	366
Immár negyvenöt	367
Ikon	368
Aidephone.....	369
Boríts be.....	370
Közelítő ég.....	371
Békesség féle	372
A fehér nyír.....	373
Magyarok.....	374
Szemmérték.....	377

Téli halászat	379
Mohács	380
Vadludak II.	381
Megdül a szél	382
Egy omló házra	383
Idézet.....	384
Tenyerem	385
Farkasok.....	386
Szegénylegény	387
Melyik ős lelke.....	388
Köszönöm, köszönöm.....	389
Szóljatok rólam	391
Ők.....	392
Ozora.....	393
Apám öccsét megidézem	395
Apám mosolya	396
Meddig ért.....	397
Példázat II.	398
Katakombák	399
Emeld égre	400
Temetés	401
Szomjasan	402
Somogy	403
Gyerekkori húsvétok jönnek	404
Otthoni szél	405
Rinya-parti tücsökszó.....	406
Messzeséggel betakarlak.....	407
Ezüst fénybe áll a malom.....	408
Hullámszik a búzatenger	409
Clairobscour.....	410
Hirtelen nyári zivatar	412
Tihanyi Angelus.....	413
Füredi öböl.....	415
Másnap vihar.....	416
Körkép a tájban s magamban.....	417
Ikertestvérem.....	418
Füredés Tihanynál	419
Koppány.....	421
Aszófői ingoványon	422
Csoda fiúszarvas	425
Rinya.....	426
Ó ezek a hajnali.....	427
Száll, száll	428
Egry.....	429
Esett és megkeményedett a hó	430
Emberi mértékem.....	431
Vigyázzatok rám	432
Gázlók 1961–1971	433
Ábrahám.....	433
Józsue.....	435

Uriás.....	436
Absalon.....	437
Johanan.....	438
Salome.....	439
Annunciáció.....	440
József töprengése.....	441
Szent éj.....	442
Mágusok.....	443
Színeváltozás.....	444
Kéfas.....	445
Példabeszéd.....	446
Triptichon.....	447
Hora tertia.....	449
Pilátus.....	450
Secundum Mattheum.....	452
I.N.R.I.....	453
Tudósítás.....	454
Hal.....	455
Ante portas.....	456
Szent Sebestyén II.....	457
Öntőformád.....	458
Reggel megnézem fésűmet.....	459
A tékozló fiú atyjához tér.....	460
Szedjétek fel.....	461
Feloldozhatatlan.....	462
Emberfia I.....	463
Csupa hajnal.....	467
In diebus illis.....	468
Bűjnék beléd.....	469
Áldozat.....	470
Két irányból.....	471
Közelebb.....	472
Ha csak nem lesztek.....	473
Egyszer.....	474
Végül I.....	475
Homokóra.....	476
Bizony mondom.....	477
Pantheon.....	479
Zsoltár rendkívüli.....	480
Föjlajálás.....	481
Ötven.....	482
Hála.....	484
Immár ezüsten.....	485
Visszapillantó tükörben.....	486
Pásztor.....	487
Visszatalálok?.....	488
Hát dolgozz rajtam.....	489
Színváltás.....	490
Számvetés.....	491
Egy villámgyújtotta fához.....	492

Villanó körmű	493
A szántódi révben	494
Óda egy szőlőszemhez.....	496
Láttál már ezüstlő estéli mezőt	497
Hephaistos.....	498
Mérleg.....	499
Egy magam ültette barackfa halálára	500
Canticum	501
Split.....	502
Dalmácia, Dalmácia.....	503
Tücskök.....	504
Éji hajóút.....	505
Kastély	506
Ijedtség.....	507
Menü	508
Tücskös éj	509
Őszi graduale	510
Egyidősen.....	511
Szép szeptemberi kék.....	512
Mint a villám.....	513
Lassan legenda lesz.....	514
Riasztás	515
Őszi evangélium.....	516
Hamarkodón az est.....	517
Levelek.....	518
Carmen autumnale	520
Egy őszi fűszálra.....	521
Őszi sóhaj.....	522
Őszi egyenleg.....	523
Őszi mérleg	524
Őszi nézés	525
Scena autumnale	526
Exodus.....	527
Őszi órák	528
Ezüst könyörgés	529
Őszi hamvazkodás	530
Párbeszéd egy őszi levéllel	531
Zsoltározó	532
Anniversarium.....	533
Levél magamhoz.....	534
TV	535
Veszteséglista.....	536
Nem tudom lemosni.....	537
Villanófényben.....	538
Füstszűrőn.....	539
Jégkocka.....	540
Reciprok Gilgames.....	541
Anteus	542
Ének	543
Nyár végi kék.....	544

Amulett	545
Szívemből száll	546
Gázlók	547
Anabasis	548
Meztelen szívvel	551
Korosztályom személyi lapjára	552
Csak éppen ilyenkor	554
Jótanács	555
Címerfordítás	556
A metró építőihez	557
Gyorsfénykép	558
Nyárutó	559
Hova tűnt	560
Bartók embléma	561
Fohász	562
Rendeltetés	563
Mindig	564
Hettita dombormű	565
Kezdetelőtti	566
Váltóláz	567
Agonia humana	568
Emberfia II.	569
Világvégeiglen	570
Könyörgés	571
Inter	572
Egy holt verébre	573
Agonia Christiana	574
Galambok	575
Levétel a keresztről	576
Eróm – fölötti	577
Bronzveret	578
Canticum vespertinum	579
Mérce	580
Szomorú katona	581
Hetedik menny	582
Indiferentes	583
Árnyékok	584
Személyre – szólón	585
Gemma	586
Egy másik	587
Még egy	588
Dramasis	589
Utolsó kapás	590
Bennünk fénylő csillag	591
Itt hagyták nyomukat	592
Csak könnyeim és szavaim	593
Előregyártott	594
Korunk hőse	595
Homo	596
Máté 11.20	597

Egykezesek	598
Őseim sírja	599
Átlátni rajt	600
Hazám II.....	601
Beléd kapaszkodom	602
M. Zs.-nak szeretettel.....	603
Miket tudsz te.....	604
Megátalkodott	606
Dózsa-ikon	607
Szoborkompozíció	608
Magadban semmi	609
Anyanyelv	610
Óvatosan	611
Csokonai	612
Ars poetica	613
Mert ez	614
Sed fugit	615
Most már	617
Múlt.....	618
Fegyverletétel.....	619
E. Cardénálnak.....	620
Bekerít.....	621
Még az előbbihez	622
Odysseus	623
Tüleion	624
P. S.-hoz.....	625
A fények rézsút esnek	626
Verőfény naplementi.....	627
Végül II.	628
Bocsáss meg.....	629
A századvég alkonyára	630
Kéziratszélre	632
Egyszóval.....	633
Emeltetés.....	634
Leltár	635
Hálaének	636
Ikontekintetű 1971-től.....	638
Játékszabály	638
Imitatio Christi	639
Mi marad.....	640
Elrendelés.....	641
Admiratio ultissima.....	642
Gyertyaszentelő.....	643
Ikontekintetű	644
Feketehétfő.....	645
Füvekre hajlik a dér	652
Donum.....	653
Dédelgesd.....	654
Precízen.....	655
Átlábalok.....	656

Úgy kezdődik.....	657
Ezúttal is.....	658
Kiálts Esaiás.....	660
Balladáim	662
Összegezés	663
Földközeli.....	664
Jelkép és vallomás.....	665
Visszaszámlálás	666
Lépésváltás.....	667
Még nyílnak a	668

Kötetben megjelent versek

A kötetek rövidítése:

- B = Búzaszentelés (1934)
 J = Jegenyék üzenem a nyárnak (1936)
 Gy = Gyümölcsló (1937)
 P = Pók a tükrön (1938)
 VÖ = Versek (Összegyűjtött, 1940)
 V = Vadludak (1940)
 R = Rapszodiák könyve (1941)
 H = Hegyre menet ritkulnak a fák (1969)
 Br = Bronzveret (1974)

Kötet	Vers címe
Br	A századvég alkonyára
J	A szentlélek himnusza
J	A szitaló korom balladája
H	A tavasz még
Br	A tékozló fiú atyjához tér
H	Ábrahám
H	Absalon
H	Add csak kezedet
Br	Agonia humana
H	Aidephone
Br	Áldozat
H	Almafavirág
H	Ámulj s csodálkozz
Br	Anabasis
Br	Anniversarium
H	Annunciáció
H	Anteus
Vö	Anyám I.
H	Anyám II.
Gy	Apám
H	Apokalypsis
J	Aranycsináló
P	Aranycsipke
V	Aratás
Br	Árnyékok
Br	Átlábalok
Br	Átlátni rajt
H	Atombomba
H	Augusztus
H	Az est beönti
P	Barátom
Br	Bartók embléma
H	Békesség nekünk anyám

Br	Beléd kapaszkodom
Br	Bennünk fénylő csillag
H	Bizony mondom
Br	Bocsáss meg
H	Boríts be
Br	Bronzveret
Br	Búcsúfia
J	Búcsúsok
Br	Canticum vespertinum
H	Carmen hiemale
Br	Címerfordítás
H	Clairobscour
Br	Csak éppen ilyenkor
V	Csillagszedő
H	Csillogó
J	Csöszéknél voltam provideálni
Br	Csupa hajnal
Br	Dédelgesd
Br	Donum
Br	Dózsa-ikon
Br	Dramasis
H	Dunatóji Betlehem
P	Édes Dunántúl
H	Éggel takarózom
Br	Egy másik
H	Egy ősz fűszálra
H	Egy őszi fűszálhoz
B	Egyszeregy
Br	Egyszóval
J	Életem
J	Elszakadt, tépett gyökerek
B	Ember
H	Emberi
Br	Emeltetés
Vö	Én úgy hoztalak magamban
H	Epistola
H	Erdei félsz
Br	Erőm – fölötti
H	Esteli táj
H	Esti rajz
P	Estima
H	Európa
H	Ezt tetted élém
H	Ezüst fénybe áll a malom
H	Fámról is hull
H	Farkasok
H	Federico Garcia Lorca
H	Félelem
H	Felfut a fára
H	Félhangon

Br	Fohász
H	Föjlajánlás
Br	Gemma
P	Genesis
V	Gyerekkor
Br	Gyorsfénykép
Gy	Gyümölcsoltó
Br	Ha csak nem leszte
H	Hajnali Angelus
Gy	Hajnali ének kotta nélkül
Vö	Hajnali öt
H	Hal
H	Halálos ősz
H	Halk esti dicséret
Vö	Halk nyári számadás
Br	Hamarkodón az est
H	Három tusrajz
Br	Hazám II.
J	Hegyibeszéd
H	Hegyre menet ritkulnak a fák
H	Hephaistos
Br	Hetedik menny
Br	Hettita dombormű
B	Hittanóra
Br	Hora tertia
P	Hóvirágok
H	Hullámszik a búzatenger
B	Húszévesek malma
J	Ideál
H	Ideje lenne
H	Ijedtség
Br	Íkon
H	Ím ez volt hát
H	In diebus illis
Br	Indiferentes
H	Intelem megtérésre
H	Itt az új tagon
Br	Itt hagyták nyomukat
H	Ixion
H	Johanan
H	Jöjj, megáldalak
Br	Jónás
B	Jószerecsét
Br	Jótanács
H	József töprengése
H	Józsue
Vö	Karácsonyi graduálé
H	Kastély
B	Katicabogár
P	Katicabogár a Szajna-parton

H	Kéfás
V	Késői konok számadás
Br	Kezdetelőtti
Br	Kéziratszélre
H	Ki zuhantat
H	Könyörgés
V	Kora tavaszi vers
Gy	Köszönöm
H	Lám mégis készül
J	Látod, hogy idefénylik Budapest?
H	Látomás
Br	Levétel a keresztről
Br	M. Zs.-nak szeretettel
Br	Magadban semmi
B	Magyar sors
V	Magyar zápor
Br	Magyarok
B	Magyarok szimfóniája
H	Májusi rejtelem
Gy	Mária
Br	Még egy
Br	Megátalkodott
H	Megdől a szél
P	Megőszült, örült tenger
H	Mélyből s messziről jöttél
H	Menekülő nyár
H	Menü
Br	Mérce
H	Mérd ki
Br	Mérleg
H	Messzeséggel betakarlak
H	Metró
Br	Meztelen szívvel
Vö	Michelangelo
P	Micsoda tavasz lesz itt
Br	Miket tudsz te
H	Minden csak jel volt
Br	Mindennap
Br	Mindig
H	Mint a villám
B	Nocturno
Br	Noé
Gy	Nyár
H	Nyári est
Br	Nyárutó
Br	Odysseus
P	Olvad a hó
Br	Őseim sírja
Gy	Ősz
P	Őszi dithyramb

H	Őszi graduale
H	Őszi órák
P	Őszi vesperás
Br	Otthoni szél
H	Ozora
H	Példabeszéd
P	Példázat egy őszi levélről
H	Pictura parva
H	Pilisi bukolikákból
P	Pók a tükrön
Br	Precízen
H	Reciprok Gilgames
Br	Rendeltetés
Br	Rinya-parti tücsökszó
Vö	S lám fennakad
H	Salome
Vö	Skarlát őszi fák
Br	Somogy
P	Somogyi éjben vonaton
Gy	Somogyi köszöntés
H	Somogyi táj
H	Somogyi zápor
H	Sumér váza
H	Száll a nagy ék
Br	Szedjétek fel
Br	Szegénylegény
V	Szénakaszálók
H	Szép szeptemberi kék
H	Színeváltozás
H	Szívemből száll
Br	Szoborkompozíció
V	Szólítás
Br	Szomorú katona
H	Szürkület
H	Táj
Vö	Takarodó
Gy	Tanyai reggel
H	Tavaszi fák
H	Te csontig tiszta
H	Téli halászat
Br	Tihanyi Angelus
Gy	Titkok között folyik életem
H	Triptichon
H	Tücskök
Br	Tüleion
H	Tünemény
V	TV
H	Ülök itt Jóbbal
B	Úrfelmutatás
H	Uriás

Br	Utolsó kapás
J	Vádlottak padján
V	Vadludak I.
J	Vagy-vagy
H	Valamit tudnak az őzek
Br	Váltóláz
P	Vasárnap
Br	Végül I.
Br	Végül II.
Br	Verőfény naplementi
H	Vigyázz
Br	Villanó körmű
H	Visszapillantó tükörben
H	Vízözön

Betűrendes mutató

– A –

A fehér nyír
A fények rézsút esnek
A jerikói vak
A metró építőihez
A Monte Pinción
A szántódi révben
A századvég alkonyára
A szentlélek himnusza
A szitaló korom balladája
A szívemen vén magyar fa
A tavasz még
A tékozló fiú atyjához tér
Absalon
Add csak kezedet
Admiratio ultissima
Agonia Christiana
Agonia humana
Aidephone
Alkonyat
Almafavirág
Amulett
Anabasis
Andante
Anniversarium
Annunciáció
Ante portas
Anteus
Anyanyelv
Anyám I.
Anyám II.
Anyámmal őszülök
Apám
Apám mosolya
Apám öccsét megidézem
Apokalypsis
Arany violával
Aranycsináló
Aranycsipke
Aratás
Ars poetica
Aszófői ingoványon
Asztagrakók
Atombomba
Augustinusi kör
Augusztus

Az a másik
 Az arányról
 Az est beönti

– **Á** –

Ábrahám
 Áhítat
 Ádassék
 Ádásféle önmagamra
 Áldozat
 Ámulj s csodálkozz
 Árnycok
 Átlábalok
 Átlátni rajt

– **B** –

Babér
 Balladáim
 Barátom
 Bartók embléma
 Bábel
 Beléd kapaszkodom
 Bennünk fénylő csillag
 Betlehemi éj
 Bekerít
 Béke
 Békesség féle
 Békesség nekünk anyám
 Biblia
 Bizalom
 Bizony mondom
 Bocsáss meg
 Bogár Imre
 Boríts be
 Bronzveret
 Búcsúfia
 Búcsúsok
 Bújnék beléd

– **C** –

Canticum vespertinum
 Canticum
 Carmen Autumnale
 Carmen heroicum
 Carmen hiemale
 Címerfordítás
 Clairobscur

– **CS** –

Csak éppen ilyenkor

Csak könnyeim és szavaim
Csak tekeredj
Családfám
Cserép
Csillagszedő
Csillagtalan háromkirály
Csillogó
Csoda fiúszarvas
Csokonai
Csordapásztorok
Csőszéknél voltam provideálni
Csupa hajnal

– D –

Dalmácia,Dalmácia
Dal
Dédelgesd
Dongó
Donum
Dózsa-ikon
Dramasis
Dunatáji Betlehem

– E –

E. Cardenálnak
Egry
Egy holt verébre
Egy kis patakra
Egy magam ültette barackfa halálára
Egy másik
Egy omló házra
Egy őszi fűszálhoz
Egy őszi fűszálra
Egy villámgyújtotta fához
Egyidősen
Egykezesek
Egyszer
Egyszeregy
Egyszerű dal az egyszerűségről
Egyszóval
Elítéltek
Előregyártott
Elrendelés
Elszakadt, tépett gyökerek
Emberfia I.
Emberfia II.
Ember
Emberi
Emberi mértékem
Emeld égre

Emeltetés
Epistola
Erdei félsz
Erdőn háltam
Erőm – fölötti
Esett és megkeményedett a hó
Este van, bársony
Esteli táj
Esti rajz
Estima
Európa
Exodus
Ezt tetted elém
Ezúttal is
Ezüst fénybe áll a malom
Ezüst könnyörgés

– É –

Édes Dunántúl
Édes teherben
Éggel takarózom
Éji hajóút
Életem
Én úgy hoztalak magamban
Ének

– F –

Faluvég
Farkasok
Fatáblás kép
Fámról is hull
Fecskék
Federico Garcia Lorca
Fegyverletétel
Feketehétfő
Felfut a fára
Feloldozhatatlan
Félld a rostalikát
Félelem
Félhangon
Fényt vet
Fiatal nyári éj
Fohász
Fölajánlás
Földközelbe
Füredés Tihanynál
Füredi öböl
Füstsűrőn
Füvekre hajlik a dér

– G –

Galambok
Gázlók
Gemma
Genesis
Giordano szobránál
Giorgone
Gyalogösvény
Gyerekkor
Gyerekkori húsvétok jönnek
Gyertyaszentelő
Gyorsfénykép
Gyümölcsoltó

– H –

Ha csak nem lesztek
Hajhó április
Hajnali Angelus
Hajnali ének kotta nélkül
Hajnali öt
Hal
Halálos ősz
Halk esti dicséret
Halk nyári számadás
Halhatatlanság
Hamarkodón az est
Hamvazkodunk
Hazám I.
Hazám II.
Hálaének
Hála
Hála
Három tusrajz
Három villanás
Hát dolgozz rajtam
Hegyibeszéd
Hegyre menet ritkulnak a fák
Hephaistos
Hetedik menny
Hettita dombormű
Hirtelen nyári zivatar
Hittanóra
Homo
Homokóra
Honfoglalók
Hora tertia
Hova tűnt
Hozsanna
Hóbokros téli éjen át
Hóra ejti

Hóvirágok
Hullámszik a búzatenger
Húszévesek malma

– I –

I.N.R.I.
Ibolyántúli kék
Ideál
Ideje lenne
Idézet
Ijedtség
Ikertestvérem
Ikon
Ikontekintetű
Imitatio Christi
Immár ezüsten
Immár negyvenöt
Impression du Matin
Ím ez volt hát
In diebus illis
Indiferentes
Intelem magamnak
Intelem megtérésre
Inter
Invocatio
Itt az új tagon
Itt hagyták nyomukat
Ixion

– J –

Jardin du Luxembourg
János apostol egy szírommal beszél
Játék
Játékszabály
Jelkép és vallomás
Jégkocka
Johanan
Jónás
Jószerecsét
Jótanács
József töprengése
Józsue
Jöjj, megáldalak

– K –

Karácsonyi graduálé
Kastély
Katakombák
Katicabogár

Katicabogár a Szajna-parton
Káprázat
Kezdés
Kezdetelőtti
Kezdő
Kéfas
Képecske
Késői ének
Késői konok számadás
Két irányból
Kéziratszélre
Ki hegyre megy
Ki zuhantat
Kiálts Esaiás
Koppány
Kora tavaszi vers
Koratavasz
Korosztályom személyi lapjára F
Korunk hőse
Könyörgés
Körkép a tájban s magamban
Köszönöm
Köszönöm, köszönöm
Közelebb
Közelítő ég
Különös, furcsa imádság

– L –

Lassan legenda lesz
Laterna Magica
Lám mégis készül
Látod, hogy idefénylik Budapest?
Látomás
Láttál már ezüstlő estéli mezőt
Leltár
Levél magamhoz
Levelek
Levétel a keresztről
Lépésváltás
Liszt

– M –

M. Zs.-nak szeretettel
Magadban semmi
Magány 3 milliárdnyi
Magnificat
Magyar nyelv
Magyar sors
Magyar táj, magyar aszály
Magyar zápor

Magyarok
Magyarok szimfóniája
Magyarságom
Marcus Aureliushoz
Mágusok
Májusi rejtelem
Máktörők
Márciusi fény
Március
Mária
Másnap vihar
Máté 11.20
Meddig ért
Meddig jutottunk
Megátalkodott
Megdül a szél
Megőszült, örült tenger
Megy a kék táj
Melyik ős lelke
Menekülő nyár
Menü
Mert ez
Messzeséggel betakarlak
Metró
Meztelen szívvel
Még az előbbihez
Még egy
Még nyílnak a
Mélyből s messziről jöttél
Mérce
Mérd ki
Mérleg
Mi marad
Michelangelo
Micsoda kezdés
Micsoda tavasz lesz itt
Miket tudsz te
Minden csak jel volt
Mindennap
Mindig
Miniatűr
Mint a villám
Mohács
Moment musical
Most már
Múlt

– N –

Nagyon egyszerűen
Nagypéntek

Naptár
Nem tudom lemosni
Nocturno
Noé
Nyár
Nyár végi kék
Nyári est
Nyári éj
Nyárutó
Nyersarany
Nyitogató

– O –

Odysseus
Offertórium
Olvad a hó
Ordasok
Otthoni szél
Ozora
Ó ezek a hajnali
Óda egy szőlőszemhez
Óvatosan

– Ö –

Önarckép
Öntőformád
Örök embersors folytatásnak lenni
Örökség I.
Örökség II.
Összegezés
Ötven
Ők
Ős
Őseim sírja
Ősöm
Ősz
Ősz egyenleg
Őszi dithyramb
Őszi evangélium
Őszi graduale
Őszi hamvazkodás
Őszi órák
Őszi mérleg
Őszi nézés
Őszi sóhaj
Őszi szél a tengeren
Őszi tündöklés
Őszi vesperás

– P –

P. S.-hoz
Pannonia
Pantheon
Parabola
Párbeszéd egy őszi levéllel
Pásztor
Perel a szél
Példabeszéd
Példázat I.
Példázat II.
Példázat egy őszi levélről
Pictura parva
Pilátus
Pilisi bukolikákból
Pók a tükrön
Precízen

– R –

Reciprok Gilgames
Reggel megnézem fésűmet
Rekonvaleszcencia
Rendeltetés
Részesaratók
Riasztás
Rinya
Rinya-parti tücsökszó
Romok

– S –

S lám fennakad
Salome
Scena autumnale
Secundum Mattheum
Sed fugit
Skarlát őszi fák
Somogy
Somogyi éjben vonaton
Somogyi köszöntés
Somogyi táj
Somogyi táj, aranybölcső
Somogyi zápor
Split
Sumér váza

– SZ –

Szavak
Száll a nagy ég
Száll, száll
Számadás este

Számadásféle
Számvetés
Száz paraszt kaszál
Szedjétek fel
Szegénylegény
Személyre – szólón
Szemmérték
Szent éj
Szent Sebestyén I.
Szent Sebestyén II.
Szeptemberi pasztel
Szeretném ha szeretnéd ezt a verset
Szénakaszálók
Szép szeptemberi kék
Színeváltozás
Színváltás
Szívemből száll
Szoborkompozíció
Szomjasan
Szomjasan jöttem
Szomorú katona
Szólítás
Szóljatok rólam
Szürkület

– T –

Takarodó
Tanács
Tanyai reggel
Tavaszi fák
Tavaszi háromkirályos
Táj
Te csontig tiszta
Te kezdted el
Telihold
Tell
Temetés
Tengeriföld
Tenyerem
Tégy félre valamit
Téli délibáb
Téli halászat
Tihanyi Angelus
Tihanyi domb
Titkok között folyik életem
Tócsák, füvecskék
Tömjén
Triptichon
Tudósítás
Tücsök

Tücskös éj
Tüleion
Tünemény
Tűzhimnusz
TV

– U –

Uriás
Utolsó kapás
Úgy kezdődik
Úgy megy a hold
Úrfelmutatás

– Ü –

Ülök itt Jóbbal

– V –

Vadludak I.
Vadludak II.
Vadlúdékkal szállt az ég
Vagy-vagy
Valahol mindig süt a nap
Valakinek mondom
Valamit tudnak az őzek
Vasárnap
Vádlottak padján
Váltóláz
Vándorének
Vegyétek, egyétek
Verecke
Verőfény naplementi
Veszteséglista
Végül I.
Végül II.
Véres alkony
Vigyázz
Vigyázzatok rám
Vihar
Világvégeiglen
Villanó körmű
Villanó zápor
Villanófényben
Virágzó fák
Virrasztók
Visszapillantó tükörben
Visszaszámlálás
Visszatalálok?
Vízözön

– **Z** –

Zárás a Louvre-ban
Zöld

– **ZS** –

Zsoltár rendkívüli
Zsoltárféle
Zsoltározó

Pusztai Sándor könyvei

Versek

Búzaszentelés (1934)

Jegenyék, üzenem a Nyárnak (1936)

Gyümölcsoltó (1937)

Pók a tükrön (*Cserépfalvi kiadás*, 1938)

Vadludak (1940)

Versek (1940)

Rapszódiai Könyve (1941)

Hegyre menet ritkulnak a fák (*Magvető kiadás*, 1969)

Bronzveret (*Magvető kiadás*, 1974.)

Próza

Líra a művészetben

Levelek Anonymához

A szerző bevezetője

Kat lobogjon ki a csigolyái föl
 S a ma'udobát keresztjelek verjen
 E ma'udobát ma'udobát
 Jéjél lefele a keresztet

Izgalmas kaland az évek partjain visszafelé barangolva, találkozni arcainkkal. Nemcsak az idővel, velük is, el kell számolnunk. Mindkettő meghaladja erőnket. Számáthatunk-e irgalomra?

A sematikus életrajzi adatokon túl: – 1911-ben születtem Görgetegen, Somogyban; iskoláimat Budapesten végeztem, itt szereztem doktorátust esztétika, filozófia és művészettörténelemből, s ezt folytattam egy ideig Rómában is; majd pappászentelem (1934) után rövidesen, 1937-ben Leányfalura kerültem, melynek azóta, megszakítás nélkül, plébánosa vagyok s papi teendőim mellett, intenzíven irodalommal foglalkozom; – mindig izgalmasabbak a belső adatok és jellegzetességek.

Verseket korán kezdtem írni. Apám Ozora-i, anyám Marcali-i. Apám apja egy balos „jótállás” következményeképp elszegényedett s négy fiával és egy lányával, igen nehezen kaparta vissza dobravert házát az alvéken, s egy kispincés szőlőt az ozorai

„hegyben”. Rá is ment. Anyám apja „mónár” volt, pár gimnáziumot végezvén (híres lovait is Cerberus és Pontifixnek keresztelte), Berzsényi-rajongó, sok versét tudta „betéve”, s iránta való tiszteletből vette ki árendába a niklai tekintetes úr birtokszomszédságában, a Bukógát-i vizimalmot. A szülőföldtől sosem szakadtam el. Így nyaraim s az iskolai szünetek a Sió, Rinya s Kapos, sorsos folyóim s az édes Dunántúl bűvöletében teltek, s égették belém, ösöktől kapott örökségként, a néphez, a földhöz s az e tájhoz kötődő, máig meg nem szűnő vonzalmamat.

Első kötetem, a *Búzaszentelem*, 1934-ben, a két utolsó, *Hegyremenet ritkulnak a fák* 1969-ben, s a *Bronzveret* 1974-ben jelent meg, mindkettő a Magvető gondozásában. Több versem lírai antológiákban, néhány olaszul, németül, legutóbb pedig szlovákul Emil Boleslaw Lukács fordításában is megjelent. Valamint folyóiratokban, a Kortárs, Élet és irodalom, Vigília, Alföld, Új Auróru stb. közölték.

Belső jellemzés felvillantására pedig hadd álljon itt a Magyar Rádió – Gondolat, Költők albuma, Lírai önarckép c. – sorozatában elhangzott utalásaim vázlatos összefoglalása, mely valamiképp költészetem ars poetica-szerű megfogalmazása is. Mindhárom riporter tudakozódás a költői alapállás és magatartás irányába tör, hogy milyen is témalátásom, mik verseim témája? Így foglalhatom össze: Minden, amivel szembetalálkozom: egyetemes. Isten és a teremtett világ, fű, fa, virág, csillagok! Az *ember*, horizontálisan és vertikálisan, külső és belső tájaival, természetes és transcendentális igényeivel és feszüléseivel. Az *élet* fényeivel és árnyaival. *Életünk* szépségeivel és mosolyával, könnyeivel és küzdelmeivel, sikereivel és eredményeivel! *Korunk* kozmoszával! Egyszóval, semmi elől ki nem térve, még retteneitől sem elbújva – hisz éppen mi, korosztályom, éltünk át két világháborút! – mindezt költői intenzitással, a költészet síkján vetítve, a költészet nyelvén fogalmazva: ösztönösen és igényesen.

Időzzünk csak kissé e lírai égtáj alatt.

Pusztai Sándor

Henry Brémond mondja a *Poésie pour c.* tanulmányában: minden költészet, valamiképp ima. Tehát valami szakrálisra gondol. Ezt vallom én is. A költészet valami szakrális, nagy, emberi. A belső legőszintébb megmutatása. Éppúgy, akár a tánc, a mozdulat és a mozgás, szinte agóniáig felkínzott ekstázisfergetege. Vagy a képírásban, táblafestésben a vonal mozdulatlan örökkévalósággá fagyasztott ikon-merevsége. Létrejövése, inkarnálódása első fokon a *thaumadzein*, a csodálkozás. Másodfokon a közlés kényszere, még ha harcot, küzdelmet, krízist idéz is elő. Hogy vall Ady? „Ezért minden önkínzás, ének – szeretném magam, megmutatni!” Vagy Juhász Gyula: „Parfömét érezni a szavaknak... s elvérezni egy fonák ígén...” Ez bizony mindig küzdelmet jelentett. Küzdelmet és bizonyosfajta folyamatos előzményt. Azt hiszem, minden alkotó érzi ezt, akár színnel, vonallal, anyaggal vagy hanggal dolgozik. Meg kell küzdeni mindenért. Ha nem nekünk, hát elődeinknek! (Bár valami mindenféleképp ránk is esik belőle!) A remekműnek is van előzménye. Liszt olyan nagy, teljes, hogy utána már jöhet Wagner; Berzsenyi akkora óriás, hogy lehetséges Vörösmarty.

Az igazi költészet világokat és egek feletti egeket mozgat meg, ezért is tud örök érvényű szépséget, fényt, vigasztalást árasztani. Mekkora ez a mélység? Felmérhető-e igazán? Az angyalok az égből zuhantak, asztrális ködökből, fényévek ezredéből hull a csillag, facsúcs-magasból, ághegy-himalájáról hull a levél, a könny szemnyi magasból esik, asztal-magasból hull a morzsa, az ember álló helyzetből bukik – mégis magasabbról tud zuhanni, mint a csillag, s mélyebbre, mint az angyalok! Ezt nemcsak érezni, de érzékeltetni, kimondani is a költő feladata. Valami megrendítő van itt jelen. Valami nagy, nagy misztérium. Főntebb ösztönös és igényes megfogalmazást említettem. Célzatosan. Árnyalt szavak. Mindkettő az alkotóra s az alkotásra is vonatkozik. Én mindig inkább az ösztönösen-alkotó, mint a tudatosan formáló költőhöz vonzódtam; lényem szerint őt tartottam többre. A megérzés, az intuíció varázsát. A *Hatodik Nap*-tól kezdve minden könnyű, kész a teremtés! Mindennek neve, rendeltetése, feladata van. De az igazi alkotónak, a *hat nap előttiből* kell hoznia valamit! S ez már diamonikus elem, a Tűz ellopásával azonos. Kísértés és megkísértés. Egyszerre útonlevés, vándorlás és hazatérés az emberiség közös nagy emlékezetébe. Onnan hozza ajándékát, revelációit.

S egy villanást, műhely-világomból is.

Nyolc verses kötetemben túlnyomóan a hagyományos költészet formáit, rímeit éreztem kifejezőnek, – vagy úgy helyénvalóbb – rámszabottabbnak. (Bár itt-ott régebben is, lázadoztam.) Ma egy belső átalakulás, fejlődés – küzdelem a százarcú szóval – révén, az avantgard rövid, zárt, töredezett, csaknem rímtelen, de szigorú, belső kötöttséget s törvényt hordó stílusát. Belső kényszer ez. Lényeglátóbb lettem? Valamiképp. Így fogalmazhatnám: a szó aszkézisén át eljutottam a képalkotás megrendítő, tömör egyszerűségére, amely egyszerre a lényeg egytömbből valóságát, legbensőbb belsejét tárja föl. Csoda, ha mindössze pársoros versek ezek? Jellemző képletei: a *Lorca-vers*, az *Aidephone*, vagy a *Levétel a keresztről*. S itt kell említést tennem, az írásjel-nélküliségről, a vesszők, pontok stb. írásjelek elhagyásáról. Nem szeszély, divat, extravagancia, mégkevésbé hiú feltűnés-keltés ez részemről. Én ezzel, – ha első hallásra furcsán hangzik is – az olvasót tiszteltem meg! Egy vers, kép, igazság oly sok irányból, oly sok felől közelíthető meg. Ha nincs a szokványos írásjel kitéve, az olvasó maga kényszerül kirakni, mégpedig belső egyéni felkészültsége, igénye, érzelmi gazdagsága szerint s így valósággal alkotó-társá válik, kényszerül (ha nem is szó szerint) újrakölni a verset. (Az esztétika ismeri az Einfüllungs-Theoriet!) Valami ilyesmi ez is, helyesebben ilyesféle... Így benne, az olvasóban lesz kész, egész a vers.

A kötet összeállításánál a jellegzetességre törekedtem. S bár ehhez tartoznának a legkezdés kora-versei, melyek még Katona Sándor néven jelentek meg itt-ott, mégis elhagytam őket, mert épp a huszon-év verseinek válogatása okozott legtöbb gondot. Hisz a *Búzaszentelés* megjelenésekor még nem töltöttem be a 23-at, tehát az e kötetben lévő verseket *előtte* írtam. Amik itt mégis ezek elé kerültek, közlésüket annak a primér (vagy együgyű) bájnak, hamvasságnak (ki nem elfogult ifjúkori verseivel szemben?!) köszönhetik, mely tulajdonuk és jellemzőjük egyben. (Gondolok itt a *Kezdés*, *Bogár Imre*, *Áldassék* s még párra...) S épp emiatt belevettem olyanokat is, melyekről tudva tudom, hogy elhagyásukat a szigorú verstan javallta volna. Mivel mentegessem e tettemet, a kritika előrelátott kihívását? Mit mondhatok? Egy kérdést: *nézted meg már figyelmesen egy fa évgyűrűit?*

Költészetem szolgálat. Jegye a néppel, hazámmal, a tájjal való összeforrottság. A belőlük fakadottság és hozzájuk-tartozás, velük-eljegyzettség földadhatatlan érzése. S hadd utaljak itt lelkem transcendentális igényére is, amit így fogalmazhatnék: Lábam alatt föld van, fejem fölött ég, mindkettővel szemben tudom köteleességemet! Ez egyúttal a kitárt szív, a kitárt kéz mozdulata: az ember felé, hogy boldogabb, – a világ felé, hogy szebb, a föld felé, hogy otthonibb legyen!

Íme itt fekszik a könyv, itt fekszenek arcaim.

Vajon, hogy tekint rájuk az Angyal, kiről valaki azt mondta, hogy rettenetes...

mert minden megváltozik
mert nem az semmi régóta már
már tegnap sem volt az, tegnapelőtt sem
sőt már jóval azelőtt sem
csak az Angyal szeme ugyanaz
szemeim mögött
ahogy a Hegy mögül figyel
s nemsokára hazahív

P. Szabó Ferenc: Pusztai Sándorra emlékezve

Tizenöt éve halott már Leányfalu papköltője. Katona-Pusztai Sándor költői indulásának nagy lendületet adott annak idején Móricz Zsigmond elismerő kritikája a *Kelet Népe*-ben (1942): „Pusztai Sándor a legnagyobb rejtély volt előttem évekig. Ez a rejtély most megoldódott. Nem tudtam, mire válik ez a szép szál ifjú. Pap lesz? Huszonöt éves korában már leányfalusi plébános. Szónok lesz? [...] De most azt hiszem, megoldódott a kérdés: mégis csak költő lett. Idezüllik közénk...” És Móricz Vörösmarty és Arany nevét emlegeti egyik zengzetes verse kapcsán: „A Dunántúl zengése és az Alföld áhítata. Örülök neki: Valaki jött.”

Sándor költőbarátom, amikor sorra megküldte versesköteteit Rómába és ismertetést kért, büszkén emlegette a móríci kritikát. Utalt arra is, hogy Tüskés Tibor szép tanulmányt írt költészetéről a *Vigilia* 1976. augusztusi számába. Valóban Tüskés mesterien megrajzolta a hatvanöt éves költő útját. Helyesen állapította meg, hogy az öregedő költő egyik fő jellemzője az elmélyülés, a befelé fordulás – „belső aranylás”, a tömörség. Főleg a *Bronzveret*-ben. Idézek 1976. szeptember 4-i hosszú leveléből: „Kedves Ferim! [...] Október 28-án leszek 65 éves. Itthon is most kezdenek 'zarándokolni' felém, jóvátenni valamit. Igaz, hogy 25 évig önként hallgattam s ez kimaradt életemből, vagy a szereplésből. [...] Ne feledd, reverendában vagyok, így ötször jobbakat kell írnom, hogy egy állami kiadó igazgatója vállalja az esetleges támadást; ehhez különben elég a *Bronzveret* füljegyzetét olvasni. Azt *ők* írták rólam. [...] Székely László írta a Tüskés-tanulmányra: 'egyedül neked sikerült a katolikus gettóból kitörni s államilag is súlyt képviselsz.' Így igaz, a rádió, *Kortárs*, *Auróra* stb. úgy kéri verseim, nem én nyújtózkodom. Az írók Szövetsége már a *Hegyre menet* megjelenésekor bevásárolt, új kötetemet a Magvető már lekötötte *Személyreszólón* címmel...”

A levél még hosszan folytatódik. Most, hogy erre az előadásra készültem, elővettem nekem küldött leveleit és versesköteteit, valamint a Vatikáni Rádióban elhangzott ismertetéseim szövegét is. Elolvastam Tüskés Tibor szép, értő tanulmányát is. Én talán kritikusabb lennék a papköltő-társsal szemben. Tény az, hogy Pusztai Sándor elhagyta korai pózolását, költészete letisztult; kései tömörsége néha Pilinszkyre emlékeztet. Gondolati elemekből, találó képekből összerakott, csontvázszerű verseit sokszor átizzítja a látomás melegsége. Pl. a Poverellóról szóló vers:

két száraz ág
nem tellett többre
soha tündöklőbb dallamot!

De azért még kísért a régi póz és a szerepjátszás. A *Cinkenyonban* feloldott, nagyobb lélegzetű szabadverseket is olvashatunk. A költő fő témája az öregedés, az idő múlása, a búcsúzás. Szorongás és remény szövi át elmékedéseit.

eddig kerülgetett
most már ideért ez már a Nagy Ősz
ideje a zsoldároknak
hócsipkés járdaszél
nikkel pályaudvar
vadlúd-szerelvények csörömpölése
szavaim alatt megalvadó vér

mindenen rajt az ujjlenyomata
 átitat vízjegyével
 ezüstöt önt kétoldalt homlokom köré
 csenddel havazza szemeim
 szétmorzsoltszavaim bevéreznek...

Kissé keresettek, erőltetettek a képek, hasonlatok. Nekem különösen az *Emberfia* című bibliai ciklus tetszett. Itt egyszerűbb, bensőségesebb a vallomás:

egyéni
 helyi
 kicsi golgotákkal
 teli a lét
 mindnyájunknak meg kell halnia

Vagy egy másik részlet ugyanebből a ciklusból:

Vissza kell adnom
 mindent neked
 Uram

ím vissza is adok

nincs már semmim
 és senkim sincs
 kagylóhéj-üres vagyok

Te zúgsz bennem
 örök Óceán

Mivel magyarázható, hogy a papköltő Pusztai Sándort felejtik, életművét homály borítja? A Prohászka ihletésétől elinduló Sík Sándor vagy Mécs László költészetével sokkal többet foglalkoznak, újra kiadják verseiket. Mécs Lászlóról most jelentetett meg egy kis monográfiát Rónay László, aki – apjával együtt – sokat tett azért, hogy Mécs megtalálja helyét a magyar irodalomtörténetben. Illyés Gyula régi, igazságtalan kritikája után Vas István „mogorva jegyzetei” kezdték feszegetni a Mécs-titkot, miután külföldön megjelent a kétnyelvű Mécs-válogatás Paul Valéry bevezetőjével. Sík Sándornak ismételten kiadták összegyűjtött és válogatott verseit; ez utóbbit Jelenits István értő és kritikus értékelésével. Jelenits jól látta, hogy a két háború közti „hódítók” és „diadalmaskodók” világszemlélete ma kissé idegennek tűnik az újabb nemzedéknek, nekünk, akik jobban átéljük a hit drámáját, és a megkísértett, küzdelmes hitnek adunk kifejezést. A papköltő „triász” harmadik (vagy első?) tagjáról, Harsányi Lajosról is hallgatnak. Formaművészete sokszor üresen kongónak tűnik. Nem szólok itt a legmodernebb és minden bizonnyal legnagyobb magyar papköltőről, Tűz Tamásról, aki egyáltalán nem volt „papos”...

Talán Pusztai Sándor leányfalusi magánya, a magyar és a nemzetközi kulturális élettől való elszigeteltsége is hozzájárult ahhoz, hogy ignorálják. Ha kifejezőmódjában modernebb is lett; tematikája, világszemlélete a régi maradt. Kissé provinciális. Hiányzott nála a Sík Sándor-i fiatalság, vagy a szenvedés és az üldöztetés megtapasztalása, amely Mécsnek aranyfedezetet adott, vagy a szerelem-témát is merészen megéneklő Tűz Tamás tüze. Talán majd fiatal kutatók felmérik Pusztai Sándor értékes életművét.

Halhatatlanság

Puszta Sándor emlékének

...barátom ne vess rám követ
ha nem leszek halhatatlan

(Puszta S.: *Összegzés*)

Korán jött a tél
hallgató házak a hó alatt
zárt spalettás villaablakok
mögöttük porlepte tűnt nyarak
temető felé ballagok –
lám neved viseli ez az út
de minden hiába
„hiúságok hiúsága”!

A temetőben sírkövek intenek:
„tartósabbak vagyunk, mint ti emberek”
s olvasom a bölcsességet:
„Csak az hal meg, kit elfelejtetek”. –
Szerény túlvilág
ha csak pár jóbarát
őriz meg emlékezetében!

Ki menti meg porló életem
azt ami legjobb belőlem
azt amivé évek során lettem:
a gyümölcsöt, ha igazán szerettem?

Háttal állok a telet hozó szélnek
s most ismét a kövek beszélnek:
„Én vagyok – Krisztus mondja –
a Feltámadás és az Élet.”

Ez a megemlékezés 1998. június 27-én Leányfalun
a Petőfi Művelődési Házban hangzott el, melynek
végén Puszta Sándornak ajánlott, itt közölt
versét olvasta föl P. Szabó Ferenc.

Csillagszedő 1930–1941

Vegyétek, egyétek

Arany búzatáblán,
Arany szél hegedül.
A végibe ülök,
Lá-lázva, egyedül.

Színarany jegenyék
Aranyló határ,
Arany kereszttek közt
Misézik a nyár.

Arany felhőt nézek,
Arany betűt írva,
Hogy telik a kék ég,
S előttem az írka.

Hogy telik a szívem,
Édes gyötrelemmel,
Kerekedő szemem,
Kerekedő könnyel.

Vegyétek, egyétek,
Szétszórom a versem,
Íme ez a vérem
Íme ez a testem...

Hozsanna

Friss kazlas napjaim
Tetejében állok.
Hozsanna fehér köd,
Piros tulipánok.

Csillagok, fellegek,
Aranykérgű hársak.
Cigányképű tücskök,
Mezítlábás társak.

Kisdéd király-angyal
Ím most bontok szárnyat,
Aranyozzátok meg
Ti fű-koronámat!

Vándorének

Csendemet nem fogja rozsdá,
Nevettem a tegnapiakra,
Híreket füttyörészttem,
Titkok partján üldögéltem.

Szemem tükrén mindig fény volt.
Fölöttem a tiszta égbolt
Pereméről lehajoltak
A csillagok, úgy daloltak.

A magányom csipkerózsa.
De túske csak belül ójja.
Vár rám az ég, jöttem onnan,
Ember voltam. Költő voltam!

Ha bánat zúg rám patakban,
Aranyt mosok a patakban.
A szívem az, mit feldobok,
Kapjátok el víg csillagok!

Áldásféle önmagamra

Szeretném, ha enyém lenne
A legzordabb, büszke dac
És magányom, akár az érc,
Olvadatlan, mint a vas.

Enyém lenne a végső csúcs,
Fehérizzás, zord parázs,
Melyből kicsap az örök dal
S felszikráz a látomás.

Melynek csúcsa Isten-közel,
Tüzesszekér, szenvedés...
Csak az állja, ki öröklí
Elijahu köpenyét!

Kezdés

Élet, hófehér subájú!
Nap, hold csillagok.
Fogjátok meg a kezemet,
Ki most indulok.

Út elején a szívembe
Csorgasd sok dalod.
Firkálj tele szépségekkel,
Még vázlat vagyok!

Alkonyat

A hegy alól, mint halk vonat,
Szép lassan jó az alkonyat.

Elébe áll egy kék virág,
Átlépi és csak jön tovább.

Elébe áll a temető,
Lépése már nem törtető.

Egy sírnál hosszan keresett,
De nem találta nevemet.

Tovább oson, kutakba néz,
Haja ólom, a szeme réz...

Kis udvarokba beszalad,
Ruháján könnyű szénaszag.

Rózse lobban, felforr a tej,
Ring az ég, mint roppant veder.

A házeresz meg-megragyog
S lefolytak rajt a csillagok.

Örökség I.

Örökségem ennyi csak csupán

Könnyekek között könnyen mosolyogni.
Mehajolni a gondolat előtt.
Ha fáj a szív, víg dalba fogni.
Vigyázni szélben bimbót, rózsátót.
Szétdalolni szívem melegét.
Hídnak adni két erős karom,
Ha két bogárka szárnysegetten áll
Lombvesztett, ázott, őszi gallyakon.
A végzettel mindig szembenemenni
Bátornak lenni, ha zeng az ég...

Örökségem, látod, csupán ennyi.
De nekem elég!

Biblia

Most mondta el épp a hegyibeszédet.
Kéklett az ég, mert szemeibe nézett.
Nyúlt árnyaik a zöldes vízre dobták
A nyugtalan fák s harántdólt vitorlák.
Szakadt hálókról kék, ezüst patakban
Vízgyöngy szakadt s tűnt el a rőt iszapban.
S egész közel az ismeretlen éghez,
Nagymessziről a Tábor csúcsa fénylett.
Méh zümmögött. Madárka szólt. És drága
Arany kalászkok ajultak a nyárba.
Az öböl mögött a visszhang zokogott,
Mert hallotta, hogy a „sírók boldogok!”
És este lett. Szállt két évezred szárnya.
Akkor léptem én épp a Bibliába.
Uram, mondd, mi lesz üdvösségem sorsa?
Lehajolt. S valamit írt lassan a porba...

Nyári éj

Az erdő mély, zöld fák alatt,
Fehér halott, fekszem hanyatt.

Meghaltam rég, csak álmodom,
Hogy élek és dalolgotok.

Oly újszerű a nyári ég,
Rózsagallyon száz rózsza ég.

A fű között, mint bakter áll
Lámpással, egy jánosbogár.

Pár csillag reszket messze fönt,
A kakukkfű még ráköszönt,

Aztán elalszik sebtibe
A margarét s az estike.

A fák között suhan a szél,
Félálomban ő sem beszél.

Egy jegenye fény-ingben áll,
Szundikál, ha vánkost talál.

Fölötte kék felleg úszik,
Fejét ráhajtja, aluszik.

Az álom jő, kezében fény
És megül mindenek szemén.

Édes varázsát szétküldi
S a csend a holdat fésűli...

Babér

A költőszív elátkozott homlok.
Rajta csak az áldás hófehér.
Előbb a láng, majd a töviskorona
S csak aztán az irigyelt babér!

Hála

Nem lettem hadvezér, sem hős.
Nem ültem tort vad csatákon.
Ha zeng a kürt, győzteseknek
A vivátot nem kiáltom.

Nem voltam emberfeletti,
De ember a borús mákon.
Köszönöm, hogy látom arcod
Megragyogni egy fűszálon!

Giorgone

Surrannak a fecskék.
Az ég nefelejcs-kék.

A hold nefelejcs-ék,
Benn száz nefelejcs ég.

Ezüst fellegecskék,
Tenyerén az esték.

Tűnő bánat, festék.
Hulló levelecskék...

Egyszerű dal az egyszerűségről

Egyszerű légy, mint as ösvény,
Minden házba, mi betér,
Tártkarú és barátságos,
Mint a lányos pipitér.

Egyszerű légy, mint a korsó,
Vidámszívű és kitárt,
Fénylő mosoly, mi kinyitja
Szívek ajtaján a zárt.

Egyszerű légy, mint az álom,
Amiben hős is lehetsz,
Meg nem sebző, mint a holdfény,
Mely a csillagokba vesz.

Egyszerű légy, mint a kristály,
Szétsugárzó, szép öröm,
Féltsd a lelked szűz hímporát,
Ne mossa le soha könny.

Hajnalcsillag, alkonyégen
Kézszerítés, jó meleg,
Mint a harmat, mi virágok
Kelyhéről tisztán nevet.

Egyszerű légy, mint a gyermek,
Játékszere a nagy ég,
Ki koporsók, vermek hátán
Égi biztonsággal lép.

Tanítsd mesemódra élni
Ezt a nyugös életet,
Hol kijut a szenvedésből
S minden vállra jut kereszt.

Hogy kis utak, csöpp kis célok,
Csöpp unalmak, csöpp csodák
Minden napok martyr-ágán
Rak fészket a boldogság!

A nagy élet titka ilyen
Egyszerűségben lakik,
Egyik naptól, másik napig
Tegnapoktól, holnapig!

Hős maradni! El nem esni!
Fénybe mártva homlokod,
Lágy kenyérrel visszadobni,
Azt, ki kővel megdobott.

Kétannyira elkísérni,
Azt, ki lépni kényszerít,
Megfelezeni köpönyöged,
A sebekre tépni írt.

Tiszta légy, mint a szabadság
S szabad, mint a gondolat!
Mint tenyér, mit homlokával
Olvashat el a bús vak!

Egyet tanulj: hinni, hinni!
Mert csüggedni nem szabad.
Őrzők féljete a strázsán,
Minden ór, rabnál rababb!

Légy ember az emberek közt!
Jóízű, mint a kenyér!
Titkot ne hordj, olvasható,
Nőni-szomjas, mély gyökér.

Bánat-völgyén csak zarándok,
Kit nem rág a félelem
S hazaérsz, már vár az Isten,
Kitárt-ölű Végtelen!

Számadás este

Lám ennyi csak, mit ma elértél

Mások helyett elmondtad az imát
S a te kérésed meghallgatatlan maradt.

Betegeknek, kik sajkáik elkötötték,
Csempésztél csöpp reménysugarat.

Fecskéket csaltál pár szegény-ereszre.
Dalt daloltál daltalan ablakok alatt.

Teltfényű, tükrös gyermekszemekben
Megcsillogtattad Istent s magadat.

Nem sok, hidd el.

 Mire vagy hát büszke?
A mindenséghez annyi, amit tettél,
Egy fűszálat, mit letiport a láb,
 kiegyenesítettél...

Gyalogösvény

Patkónyomak közt kanyarog
Az életem rajta gyalog.

Lankadatlan réten, vízen,
Sosem pihen, sosem pihen.

Nem torpan meg, hegyekre hág,
Viharokon keresztül vág.

Az őseim büszkén, lovon,
Én már csak így, gyalogoson.

Szívetekhez így is elér,
Amíg egyszer tetőre ér.

Csák jődögél Meotiszból
S lehet, egyszer visszafordul...

Ősöm

Szemében szikrázó,
Holdas országutak,
Szívébe ordas szél,
Dalok után kutat.

Arca mély tengerén
Vad, tarajos habok.
Magyar kezek vágják,
Kajtorgó labancok!

Futott Rákóczival,
Megtért Rákóczival.
Parolázott ninccsel,
Búsuló kuruccal.

De soha áruló!
Soha Bécs, se ármány!
Áll, mint egy magányos,
Ősi szerfa, bálvány...

Az a másik

Bizony bennem, sokszor érzem,
Láthatatlan él a másik.
Koppány üköm, táltos fajta,
Ki a vad pusztába vágynak.

Kelevézt kap, lóra pattan,
Amíg én a zsoltárt mondom.
Vagy tűz mellett, szeri kobzán,
Igricdalt ver, pogány módon.

Kétfelé húz az egy-vérünk!
Ha én térdem, fejem hajtom,
Ráncba fut két ferde szeme,
Küllő marad templomajtón.

De ha hulló fajtám sorsán
Kiáltani, vérem lázít,
Legbelül, a szívem mélyén,
Csak átölel az a másik.

Összebékél mindörökre,
A szívemből néz reátok.
Együtt kapunk föloldozást,
Vagy együtt száll ránk az átok...

Magyar sors

Ködbeszédült, megfakuló,
Áldottsorsú jegenyefák.
Oltári láng, gyújtott fészek,
Ének, sírás, bús tivornyák.

Semmi új és semmi régi,
Csupa szent és csupa titok.
Pusztaszer és szent Pilisek,
Horpadthátú királlysírok.

Magyar sors és semmi, semmi!
Így bolondít Európa...
Mert itt mindig mienk a víz,
Hej, de másé mind a foka!

Ilyen virtus még kevés volt,
Ilyen virtus nem lesz többé.
Csupa csók volt, csupa semmi,
Életünk az égé s földé!

Magyarságom

Egy a lázzal,
forrósággal,
az étellel,
a halállal.

Kárhoyattal,
üdvösséggel.
Kenyér és víz,
egy az éggel!

Oltári láng,
gyújtott fészker...
Csipkebokrán
szívem ég el!

Honfoglalók

Fölöttük az ég viharral,
Tele pata s bivalynyommal;

Villogtatott ezer fenét,
Kifordított tengerfenék,

Előttük a bokrok ölyvvel,
Szláv, kabar és besenyővel,

Lassan több volt a sebesült,
Mint ki kócos lovakon ült,

Egész népe oda veszne,
Ha fordulna, visszamenne,

Fömládozták az agg Álmost,
ki népével visszavágyott,

S Árpád véres gyula-karddal,
Lezúdult egy marok rajjal;

S a szekérsor, a málhájuk,
Mint füst, lassan folyt utánuk...

Magyarok szimfóniája

A hold most csókos csoda-kút,
Ezüst poros a vén tejút.

Valahol zúg egy kőmalam
És elmereng egy dallamon.

Gellért és Walter hátranéz
És lassan minden ködbe vész...

Tihanyi domb

Hull a fény a Tihany dombra,
szórja az ég nyalábolva.
szórja, szórja, szórja, szórja,
mintha négy nagy sebből folyna.

hull a fény négy nagy kék sebre,
teméntelen nagy, kék vízre,
a nyihogó, vad habokra,
hullámsörényű lovakra...

hull, hull a fény, énekelve.
Aszófőnél egy lófejre.
Aszófőnél egy kopjára.
tán a horka sírdombjára.

Mikor testét felnégyelték,
ami maradt, itt temették,
átvert szívét, kivájt szemét,
Tihanyba meg szép Szár Endrét.

fénnyel telik száz barázda,
arany írással a tábla.
hull a zsarát hét határba.
a szívemre, a hazámra...

Hazám I.

Őszi levél
Őszi fákon.
Őszi holdfény
őszi tájon.

Őszi arcod
Őszi tájkép.
Hallgatagon,
Némán is szép.

Őszi szél csak
Fújja, fújja,
Felejtse el,
Aki tudja...

Keresztednél,
Ki megállott,
Annak neve
Legyen áldott!

Somogyi táj, aranybölcső

Ahogy dalom most kibontom,
Egész ég a pólyarongyom.
Rinya fölött arany felhő.
Várd, amíg a csillagod jó.

Aki vár, kit sors marasztal,
Nagyobb lesz, épp hét arasszal.
Mindenkinél nagyobb lesz ő.
Somogyi táj, aranybölcső...

Hej az apám, hej nagyapám,
Üres markát fújja a szél.
Tőlük nekem jussom nincsen,
Csak a szó, mi dalban beszél.

Bogár Imre

Látó szemed, jaj, kiszúrva,
Rajtuk két öl föld van.
A válladon, dacos szádon,
Hej, mekkora csönd van.

Nem fehérül vászonüngöd,
Sem fogaid fénye.
Grófkisasszonyt ölelgettel,
Léprementél érte.

Bogár Imre, ölöidnek
Megbocsájtasz, látom,
A sírodon nem fegyver nő,
Furulyafa, három...

Áldassék

Áldassék ez alkonyóra,
Simogass meg Istenem.
Szórd kegyed kis lázadódra,
Összeteszem két kezem.

Legyen békéje a szóknak,
Lehunyorom a két szemem,
Könnyezőknek és síróknak.
Simogass meg Istenem.

Minden harc és minden lárma
Csituljon el szívemen.
Te lakjál benn, te légy álma.
Simogass meg Istenem.

Áldassék ez alkonyóra,
Összeteszem két kezem.
Szemem húnnyom, figyelj szómra.
Simogass meg Istenem.

Örök embersors folytatásnak lenni

Ez vagy te, boldog huszonhárom évem,
Glóriás kezdés, megállt folytatás.
Tavaszaim fehér mámorában
Istennel kötött boldog, tiszta nász.
Tulajdonképpen
Fehér folytatás vagy
És kezdet egy nagy kezdet kezdetén,
Ahogy lelkem nyúl az ég felé,
Úgy teljesül benned is a fény.
Örök embersors folytatásnak lenni,
Bennem a folytatás mégis megakad,
Valaki testem márványsírkövére
Meg nem lett neveknek, koszorúkat rak.

Óh titkos embersors! egyre megy
Minden itt,
S te ugyanaz maradsz,
Minden percben mégis változol,
Öröktől-gondolt sorsúton haladsz.
Napjaim arcát magadban hordozod,
Igés jövődök hordnak benned hőst
S köszöntöd a tegnapok futását,
Mint régismert, titkos ismerőst.

És eljönnek a szárnyas látomások,
Piros esőt zúgatnak rád a fák,
Kínálkoznak harmatos Tejútról
Örök diadémnek csillag-koronák!
Tulajdonképpen
Fehér folytatás vagy,
Fényben kezdett kezdet, tiszta folytatás,
Mi tart mégis s formál ugyanazzá
S miért leszel minden percben más?

Különös, furcsa imádság

Nem kérek mást Uramisten,
Lankadt szívvel, nagysokára,
Csak egy csendes, szép imádság
Maradjon meg alkonytájra.

Hogyha majd az álmos este
Szívemen keresztbe fekszik
S a virágok fáradt kelyhük
Szépen, csendben leeresztik,

Tudjak mosolyogva halni.
Kísértésbe ne vigy többé.
Hiszen ilyen ritka rózsák
Az égé már, nem a földé...

Tégy félre valamit

Tégy félre valamit
Csenedből s tégy félre
Lármából, nyárból is,
Mi elég lesz télre.

Tégy félre valamit
Örömből is, ha van,
Jó lesznek morzsái
Majd a bánatodban.

De bánatodból is
Tégy félre valamit,
Kell a súly, mi ajzza
A lélek szárnyait!

Tégy félre mosolyból
S a könnyeidből is,
Egyetlen drágagyöngy,
Mely soha nem hamis.

Szíved, mindent, felezz!
Emberséged soha.
Ha az kell: tékozolj!
Egészbe add oda!

Magyar nyelv

Magyar nyelv, édes,
Édes anyanyelvem,
Hol születted?
Hol szívtagd ízeid, színeid?
Csadamély-zengésű zenéjét friss, fürge szavaknak?

Néha vihar vagy! Néha parázsló tűzvész! Kikelet!
Néha meg telt ég s rajtad csillagmiriádok ragyognak.
Harmat vagy néha; pár furcsa virágon könny vagy és illat vagy! S nyáron
Madárdal. Halk patakcsobogás. Szitakötők szárnya-danája.
Édes, távoli zümmögés. Vagy kiáltó dörgés. Vad indulatok vad
Villámló zuhatagja. Fák szava, szél szava, rétek imája.
Völgy ölelése. Kurjantás. Ének. Szeri-dal Hallali! Harci vezényszó!
Havasok nyögése. Cikkanó késhegy! Kőbalták izmos zuhanása.
Néha meg nádsíp. Hajlékony fűzág. Fűvek lágy selyme-simulása.
Bársony tilinkó vagy, őz-sírás, fekete lombú vadonban.

Néha meg kard vagy!
S kit megsebesítesz, örökké érzi hús pengéd élet.
Bárhol barangol, idegen földön; utakon, tájan, országhatáron –
Visszasír téged! És visszaérez, mimt anyját a gyermek,
Kirabolt sír a holtat, esküjét a lélek...

Szeretlek, édes anyanyelvem!
Igék, alanyok, lobogó hajú jelzők!
Bő teli-zengés, remegés, sejtés, leányszemű álom.
Férfi-erő! csillag, gyöngy, forró, diadalmas asszonyi alázat.
Mert te vigasztalsz, lelkesítesz, áldasz.
S rajtad keresztül hallom, szólni az Istent!
És szeretek mindent,
Mit kifejez csodadús-ölű árnyad,
Fényed, muzsikád, dallamod, hangzatod hajlékony s kemény vonala.

Szeretem azt, ki téged beszél! Ott csüngök az ajkán.
Kiben vérré válasz és más szívek rétvét öntözöd bő folyamoddal.
Játszom veled. Simogatlak. S mint piros cseresznyét
Szedegtetlek rímek kosarába. Imádkozom rajtad.
Tisztellek. Ízlellek. Kortyollak halálos korttyal.
Belőled kötözök szárnyakat a földre,
Hogy közelebb jusson az éghez...

Mindenkit szeretek, akik értenek. Halkan mondanak téged.
Kik testvéreim a szóban, szavaidban!
Mint ámuló gyermek, állok előttük,
Kerekre-nyíló, csodálkozó, nagy teli-szemekkel.
Kik úgy jönnek le a dombról, viharos hegyekről, jönnek a rétről, mezőkről,
Mint hatalmas szálfák! Rengetegek orgonálnak szívükben.
Vállukon szerszám, kezükben kakukkfű, hajukban csillag,
Amiket ide áldoznak és szétszórnak közöttünk;
S mind, mind téged, anyanyelvemet beszélnek.
Ujjongok velük, kik teveled indulnak, hódítani világot!
Hogy naggyá tegyenek, idők s emberek felett, örökre. Amen.

Életem

Úgy adták a századok életem
Kézzől kézre, mint korsót
Áldomás után, harcos őseim,
Miből erős és boldog jövődöt ittak.

Tele van a rét gyöngyvirággal
S kelyhükből sárgabögyű rigók
Szüresöltek, piros csőrrel,
Víg dalt és új tavaszt...
S elszálltak a hajnali szélbe.

Óh életem, te drágamívú korsó!
Gyöngyvirág édes, szűzi kelyhe.
Ki fog tele tölteni téged
S ki fog kiinni fenéig?

Betlehemi éj

A hold beszűrt a kunyhórepedésen,
Ezüst almot hintett szerte szépen.
A glória már fényes-messze zengett.
Elaludtak. Szendergett a Gyermekek.
Mária édesen a bölcsőre hajolva,
József, az ács, s fejénél a szalma.
Aludt a csacsi és a hű ökör,
Ez éjjel nem riadt egy kutya sem föl.
Bogrács alatt a tűz. Csuporban a tej.
A fák, a bokrok, mind. És száz virágkehely.
Aludt a jószág. A tágas gádorok.
A mindig virrasztó csordapásztorok.
Egy kis bari, tán álmán, bégetett,
Sóhaja gyapjak tavába veszett.
Aludt a ház. A csend. A kispatak.
Háztetőn a nád. S a házelőtti pad.
Aludt a szerszám, a szíjj. Ostoron a nyél...
A gyalogúton állva, elaludt a szél.
Gyöngytollú szárnnyal, mind, a madarak.
Aludt az éj is, egy nagy fa alatt...

A glória már csak szinte zümmögött,
Mint a hold zenéje, alvó fű között.

A Hűség virrasztott
Léptét hallani,
Hogy ébren legyen itt
Mindig valaki...

János apostol egy szírommal beszél

Már nincs hazád!
Ég és föld közt lebegsz,
Akár a hold, akár a Nap,
A planéták és a csillagrendszerek.
Tán a Lélek szárnya mennydörög,
A természetfölötti fogantatás!
Még fogni szeretne a föld, örök
Súly s tép e fénylő szárnyalás.
E zuhanás, a mélyből fölfelé –
Vagy le; – hisz itt nincsen már irány,
Erre, arra. Az örvény van jelen.
Helyed ismeretlen már a fán...
Nincs jászol, szalma, – angyalak kara
Nem kiált rád zengő glóriát.
De leválva az almafakocsányról,
A világ hazád és már nem hazád!

Virág voltál, örökkön örökké!
Nem marad utánad egyetlen gyümölcs.
Eloldtad magad minden elmúlástól,
Csak pillanatra láthatott a föld.
Stigmád a fény, a lételetti lét.
Nem tapad rád a végesség íze.
Ujjongva szállsz. S a fénybe hozsannázod:
Kezdetbem vala az Ige!

Húszévesek malma (Korunk falára)

Malom vagyok s az élet ittfelejtett,
Zúzott vitorláim nem próbálja szél.
Kifogyott a búzám, üres a garat,
Villámló viharral új harcra nem kél.

Bennem örölték a háború lisztjét,
Doberdó vad poklát, ágyúszót és jajt,
Felöntömön bús, véres álmok nyíltak,
Innen zsákolták a világba a bajt.

Eszméket öntöztek dúlt garatomra,
Kant és Nietzsche volt a keserű molnár,
Fekete volt a liszt, ganéja, pora
Befogta a tengelyt s azóta nem jár.

Tépett vitorlával, kigyúlt viharban,
Lisztemet szórták diplomata-boncok,
Egymást kenték vele, míg alig láttak,
Őrültek, zsenik, kanászok, bolondok.

Átfestettek és „új kultúrát” írtak
Megrokkant, esett, keshett vállaimra,
Tanították Hitlert, új „emberséget”,
Szemükben Isten – álom, utópia!

Kultúrából csók lett s csömör a csókból,
Kín a szerelemből, s adója véres,
Megőrült kánkánt jártak a századok,
Nincs búza garatra, ami van férges!

Jöjj hát Molnár! Jöjj tavaszunk a télre!
Friss szél feszítse a malomvitorlát,
Új emberség s a világ korhadt malmát
Forgassa meg vadul új fiatalság!

Invocatio

Az éj dajka énekelget,
Dajkálja a síró eget.
Épp most kezdi bepólyálni,
Fehér felhők pelenkái.
Ráülteti egy csillagra,
Tejút tejével itatja.
Tör melléje holdkalácsot,
Szinte hallani, hogy csámcsag.

Engem ne tejjel itasson!
Vad szelekbe pólyálgasson.
Nekem villámokat adjon.
Zivatarba takargasson.
Izzó koszorút fejemre,
Adjon csillagot kezembe.
Verjen, sose dédelgessen.
Engem viharok neveljen!

A szentlélek himnusza

A Lelket várom, a Nagyszerűt,
Mi Szépségekben szíven üt.
A Lelket, ki az Atyától lett
S a vizek felett lebegett.
A Lelket, akiben élet forr,
És rózsáival teleszór...
A Lelket, mely gyújt, csodát mível,
És betölt kegyelmeivel.
Mi főnről, egekből árad át,
Az örök élet áramát.
Mi telít, ürít és újra tölt
És újjászületik a Föld!

A Lelket várom, az Ihletőt,
Ki megvigasztal szenvedőt,
Ki megihleti az alkotót,
Akartat velünk minden jót!
Ő áll mögötted, ha verset írsz,
Ha víg vagy és ha sírva sírsz.
És rádcsorog, mint hű, szende fény,
Mint piros szárnyú költemény.
A Lélekre várok, lesem én,
Mely örök ifjú, sose vén.
Ifjabb, akár e zengő tavasz
És szirmaival behavaz.

A Lelket várom, dús égi Szél,
Ott fú, hol akar és beszél.
Mond kimondhatatlan szavakat
És kormányoz világokat.
Mint Isten zord villáma repül,
Pápák szavára települ.
Zúgó Vihar, mi úgy rohan át,
Hogy elgörbülnek a koronák.
Mint irgalmas szellő lengedez,
Békéjével simít, legyen.
Meggérem, mondjon majd értem szót,
Védje az egyedülvalót.
Velem, veled, és vele legyen,
Hogy minden ember szent legyen!
Legyen, aki víg s ki bús, az is,
S legyenek mind a holtak is...

A Lelket várom, Vigasztalót,
Hogy szóljon és mondja azt a Szót,
Mi tisztán a Lélekből való,
S egyedül örökkévaló!
Amely minden szóba beleszól,
Melyre a cédrus meghajol,
Amely száll a Libanon felett,
És Kérdés is, meg Felelet!
Amely zengve zúg és zúgva zeng,
Magasságban s a mélyben lent!
Ki az Infernókban s Poklokon,
Az egyedüli Hatalom!
És ki egyedüli Úr csupán,
Pecsét, az Isten trónusán!

Tűzhimnusz

Tűz, te dalolj, okosíts,
Új reményre jogosíts.

Tűz ragyogó lobogó,
Madárdal, citeraszó,

Szárnyaim kidaloló,
Tépett eget karoló,

Te mohó, terebélyes,
Te veszélyekkel képes,

Sebeiddel sebesíts,
Fellegekbe menekíts!

Hordhassalak vállamon,
Légy mindig a pártomon!

Legyek hevedtől heves,
Lángos lángodtól tüzes,

Üllődön te verj sebes
Virággá, tündökletes!

Én te, én te, én te, én,
Fény te, fény te, fény te, fény!

Legyek veled telt edény,
Légy osztatlan az enyém!

Teljek színültig veled,
Míg egészen te leszek!

Te én, te én, te, te, te,
Versem izzó krátere!

Genesis

Szemedben roppant világok
Súlytalan és sötét
Tömege gubbaszt, de lényed
Lakja a menny körét.
Kezedben csillag-csapatok
Fény-serege fészkel,
Még nem teremtettél időt,
Még nincs nappal s éjjel.
Még nem mozdult a lusta köd,
Szárnyai letörtek,
Akaratodban volt csak ég
S alakja a földnek.
Még nem volt tér és nem volt hely,
Hol megvesd a lábad,
Még nem volt ember, ki dicsér
S zengje sok csodádat!

Még nem volt hang és ritmus sem,
Nem volt szín, sem alak,
Nem voltak halak, állatok,
Csak ernyedte őanyag.
Időelőtti nagy idő,
Csend virraszt az űrben,
Minden nem-létező ragyog
Benned, mint tükörben.
Még nem indult el semmisem
S nem volt még megállás,
Magadban voltál, egyedül,
S kívüled nem volt más!

Ha szóltál, szavad visszahullt,
Visszhangként magadba,
Önmagadat szemlélted csak
S formáltad alakba...
Még nem volt múlt és jövő sem,
Folyamagy hat napnak,
Te tudtad, benned minden van,
De ők nem, hogy vannak!

S ím ekkor akartad: Legyen!
Minden külön képed.
Magadból kölcsönztél színt
S mindegyikbe lényed
Öntötted át s a létezés
Titkát rájuk szabta,
És rajta kívül zúgtak el,
Mik benned ragyogtak!
Szemedből villan, kidörög
A fény s énekelve
Hasítja ketté a ködöt,
Nappal s éjjelekre...

Már mozdulnak szép ujjaid,
Hogy vízeid mérjed
És fényes útját fussa meg
Sok zord égcseléded.
Hördülnek dörgő tengerek,
Esők trombitálnak,
Víg pacsirtáid egekig,
Fellegekig szállnak.
Fák születnek és tollasan
Lobognak a szélbe,
Még anyameleg az új föld
S kezében a fészke.

A sár-agyagból indul már
Ádám, Éva teste
S a roppant csillagok félve
Néznek egy keresztre...

Katicabogár

Csak csöppnyi piros életed van
És hét petty apró szárnyadon.
De láttalak egy délután,
Mosolyt szórtál pajzán leányarcokon.
Kezükbe vettek, s csaltak, csaltak:
„Katicabogár, merre lesz a párom?”
S te ösztönből írt körökön repültél,
Szemükből aranyozott szárnyon...
Örömet szórtál s kacajt vetettél
S ringattad őket csöpp, kis mese-hintán –
Apróka, hétpettyes katicabogárka,
Ha elindulnánk kis életed titkán –

S megtanítanánk mindenkit mosolyogni,
Csók-hintákból fonnánk örömet,
Ledönténénk minden tilalomfát,
Rózsa nyílna a tövisek között.
Ha csak egy csöppnyit szeretnénk egymást
S letörölnénk minden könnyeket
S vezetnénk örök, égi körökön,
Fényszomjas, tágult, ember-szemeket,
Hogy Istent lássák, örökre, mindig
S ne fájna beléjük a föld,
Egy mérhetetlen Tenger dalolna nékik,
Mely minden vágyat tép és tölt...

Katicabogár, csöpp kis pettyes élet,
Nyári napba haló szárnycsapás,
Én ma elrabortam tőled titkodat,
Mely egyszerű, nem büszke, nem is harsonás,
De mély akár a könnycsepp vagy a tenger –
Igaz, ribilliót, nagy csodákat nem ver,
De hova széthull csöppnyi vágya,
A szíveket szent glédába regrutálja,
S mosolyogni tanul, ki rég elfeledte,
Hogy csók-sövényből van fonva a kertje,
Hogy ringatni jó ezer meshintán
S tükrözni Istent boldogan és tisztán
A legnagyobb kincs...

Óh kis pettyes testvérekém, köszönöm,
Nékem semmi problémám nincs már,
Ma láttalak és szétkiáltom, emberek!
Csak egy csöppnyi örömet szerezzetek,
Mint a katicabogár...

Mária

Szemében ibolyák nyíltak,
Kékebb volt, mint a tó,
Kékebb volt, mint az ég,
Szemében ibolyák nyíltak

Hajával játszott a szél,
Fehérből volt, mint a hó,
Fehérből volt, mint a hold,
Hajával játszott a szél

A tóparton énekelt,
Hangjában erdő muzsikált,
Hangjában csadálkoztak a hegyek,
A tóparton énekelt

Köszöntőjén tisztaság,
Szébb volt, mint a százszorszép,
Szébb volt, mint a csillagok,
Köszöntőjén tisztaság

Cipőcskéjén gyöngyszemek,
Halkabban lépett, mint a fény,
Halkabban lépett, mint az árny,
Cipőcskéjén gyöngyszemek

Teljes lett malasztal,
Benne szépült meg a föld,
Benne szépült meg az ég,
Meváltónk Anyja lett...

Vagy-vagy

Vagy-vagy!
S legbelül bennem roppant valami.
Vagy elérni a Végtelent,
Vagy egy szó tövébe roskatag omlani.
Vagy kigyúlni szikrázó Csodának,
Vagy mihaszna szélben
Elégni kis család-parázsnak!

Vagy-vagy!
Itt két út van és nincsen harmadik.
Vagy úzótt leszel, egyedül, magános,
Vagy olyan, mint minden századik
Ember, kisszerű, cél-hős, hűhős, sietős,
Kis kert, kis szoba, asszony megigézett foglya.

Vagy megállsz szent
Fáklyának a legmagasabb Ormon
S dideregsz, ha meztelen virágok
Illatát csapja rád a szél,
Korbács lesz kezekben
S hű kutyaként,
Szűköl benned a vér!

Vagy-vagy!
Tán már századszor mondom.
Az Isten ment az éjszakán keresztül

S vállaltam a sorsom!

Úrfelmutatás

Tudom, ha nem lennék kettős, mint Tamás
Megáldanál a meleg csodával engem:
Táborhegy lenne minden Úrfelmutatás!
Tudom, ha tiszta lenne a szemem,
Engednéd, hogy lássalak...

De kettős vagyok, a lélek és a test,
A világé, a gonosz világé
S remegőn, félve, rajongva tied.
Kettős vagyok, igen és nem, a hívés
És a tagadás,
De csüngők rajtad mély, bűgó szerelemmel
Szerencsétlen, kételkedő Tamás.

Pedig a kelyben szent Véred csobog,
A Vér, a Vér, amely kiontatott a Golgotán!
Ó, csak egyszer ízlelhesse szám, úgy,
Mint ízlelte a tizenegy tanítvány
Veled az Utolsó Vacsorán!

Ó, csak egyszer engedd, hogy rajtam átlobogjon
Az élet, az igazi, bőséges élet,
Mely ha a Szőlőtőn maradunk
Duzzaszt csodálatos ember-venyigéket,
Mert te mondtad, te vagy a Szőlőtő...
Engedd, nagy, szent zuhogással
Rajtam keresztül ömleni
Isteni életed rejtett titkait,
Hogy vérem, rossz vérem átváltozzan
S megéljem egyszer a konszekráció zengő szavait!
Legyek az Újszövetség ujjongó misése,
Vihessem misebornak a vérem,
Ostyának adhassam a testem
S átváltoztasson szavad kábító zenéje...

Uram, mikor már sokat miséztem
S felkent kezemben sokat hordtalak,
S életem a megélt Biblia keríti,
A Kosár, a Bor, a Kenyér és Halak
És tiszta leszek a naponkinti csóktól,
Mi ajkadról, ajkamra hull –
 Fogadj el,
Élő, égő áldozatnak,
S fogjon ostyának engem Isten-ujj,
Állj a helyembe és fölém hajolva,
Rámvetve öröklátó, tiszta, mély szemed,
Leheld rám a konsekrációt, Uram,
Változtass át s legyek örökre a Tied!

Hittanóra

Itt nincs semmi.
Négy iskolafal
S a falon feszület.
Hatvan gyermek szeme tükröz,
Szórják felém éhes lelküket.
Valahol messze, egy nagy Ágon
Virág bomlik, mint itt a szívekben,
S a suhogó, nagy, kíváncsi csendben
A megtestesülést magyarázom.

Uram, Uram, add meg a szót,
Az értelmeset és egyszerűt,
Mikből áll az örökkévalóság,
Hogy mondhassam a nagyszerűt!
Kis kagylók ezek s Te vagy a Tenger.
Én meg gyarló, kicsi ember,
Akarlak mérni roskatag szavakkal,
Hogy értsenek, hogy lássanak.
Végtelent kilózom emberi súlyokkal!

Itt nincs semmi.
Nincsen mámor,
Mint, mikor a predikátor
Megrészegül saját szavától
S dörgő igéket zúg melle boltozatja,
S átmeditált, mélytüzű igéjét
Más szívekbe szelíden csorgatja...
Itt nincsen semmi!
Nincs ünneplés, zúgó tapsvihár.
Csak csendben omlik el a titok,
De tudom, mit most lelkükbe írok,
Az úgy marad.
S ha nem is kapja szárnyra ezer újság,
Amit, itt elmondok nekik,
Egyszer tőlük is, de tőlem is,
Számonkéretik!
Mindegy mellett ott áll az Angyal,
Paradicsomot vigyáz, lángoló palossal!

Itt nincsen semmi!
Nincs bók, mosoly, selyemsuhogás,
Ha szépet mondunk –
Ez nem ünnepély, nem lázas rohanás
Gondolat-hegyek szélmarta ormain.
Itt nem kísért gyilkos meredély...
Egy van csak itt: a Mély!... a Mély!
Ezt látom itt minden szemben,

Buksi tavakban, kicsinyekben
S e kis tavakon zúgatok át,
Sok ragyogó szó-vitorlást,
Hogy vigyék e tiszta szívekbe be
A nagy Titkot, mitől Ágostan összeroppant...
Ó, Uram, én nyomorult hant,
Hogy magyarázzam meg e kicsinyeknek:
Te az embert úgy szeretted,
Hogy emberré lettél egy téli éjszakán
S meghaltál értünk a Golgotán...

Hegyibeszéd

Már régóta nem sírtak rózsát a kertek,
Meztelen testtel lihegett a nyár.
Megszorult magban meghalt a kenyér
S csókasereg csippantotta, kár.
Nem történt semmi! Holt mágusként,
Nehéz álmot álmodott a tó.
Csoda lenne, ha valaki most szólna
Fehér testet öltene a szó...

És szólt egy éhes, minden a Kenyér
És szólt a bölcs, több a Gondolat.
A kéjenc búgta, legtöbb a Vágy,
A filozóf, a Lényeg megmarad.
A hivatalnok, fizess meg Adód,
A hatalam, Tömjéned add nekem,
A katona, legnagyobb a Kard,
A bankár hengegett, ki bír velem?
A vak sikoltott, jaj szeretnék látni,
A szerelmes, minden Szerelem,
Az optimista, minden csupa Rózsa,
S a pesszimista, minden Sírverem!

És nem történt semmi...

És ott álltak a hegy tövében mind.
A koldusok s a vétkes vámszedők
És éppen arról folyt a szó közöttük,
Hogy megtelnek mind a temetők,
Hogy elhervad a virág és gyönyör,
És kár jónak lenni, boldog az erős,
Boldog, ki mindig csak kacag
És mást legyűr, és rangos, tehetős...

S az út porában, vállig érő hajjal,
Lassan Valaki, föl a hegyre jött,
És úgy látszott, mintha, mintha szállna
S aranykör lebegne a feje fölött.
A tömegeből még a panasz morajlott,
Mikor ő szólt halkán, hogy elég!
Homlokán megfénylett a betlehemi csillag

S testet öltött a hegyibeszéd.

Ideál

Úgy történt, a tanítványok
Kutatták, mi legértékesebb?
Mindegyik mást tartott annak
S vitájuk egyre hevesebb...
S szólt Péter, legszebb a tenger,
A mély és benne a halak.
Dehogy, szólt rá Bertalan,
Legszebbek a madarak!
Legszebb a csend, vélte Fülöp,
Tádé rá, a csillagok.
Legszebb az arany, suttogta Júdás,
Szivárványnál szebben ragyog...
Mégszebb a kalász, szóla Máté,
Belőle lesz a kenyér,
Jakab megtoldta, szebb a szőlő,
Belőle bor lesz s borból vér.
Tamás komoly volt, legszebb az ég,
Merengett a teremtett világ,
Jánas mosolygón álmodott,
Legszebb a rét s a hóvirág!

S folyt a vita... Sose lenne vége.
Sodra nőttön, gyorsabb, hevesebb.
Jézus ott állt, fehérén a napban
S magához vont egy gyermeket...

Egyszeregy

Szemben van a nagy iskola velem,
Hatvan-hetven apró kis fejen
Az egyszeregynek szörnyű titka jár.
Nyitott ablakon figyelem,
Hogy vergődnek szabad kis fiúk,
Mint kalitkába zárt madár;
Apróka, szöszeke lányfejek
Siratják, hogy elfutott a nyár...

Egyszer egy az egy! – kiáltja
Kórusba sok gyerektorok.
A végtelenség ajtóinak mögött
Ezer kis huncut angyal mosolyog!
Mert nehéz, nehéz a számtan titka,
Pedig a számoknak lelke van!
Oh mit ér az, mit ér az, ha
E kis fejek előtt rejtve van.
Egyszer egy az egy! – kiáltja
Kórusba mind, valahány
S szűrődik a hangegyveleg
Az utcán át, szobám ablakán.

Fejem lehajtom. Töprengve töröm.
Bizony nem értem, hogy szaladhat
A Föld, a Nap s a többi bolygó
Biztos és örök körökön...
Bizony nem értem én sem, én sem,
S velem nem értik sok nagyok,
Hogy mért vannak gazdagok, szegények,
Mért vannak jó és rossz napok?
Bizony nem értjük mi sem a sorsnak
Kuszált és néma titkait,
Az élet, nádpálcás vén tanító,
Mindennap új titokra tanít...
Fejem lehajtom: a számnak lelke van?
Oh e tétel hamis, hazug,
Szörnyű képlet kifejezni
Számokban a háborút!
A számokban ott nincsen lélek,
Csak millió és millió halott,
És vérben áznak az utcafrontak,
Gyárak, tetők és balkonak...

Oh, nekünk, nekünk is nehéz a számtan,
Kiszámolni, mily messze van az ég
S életünknek elgyújtott gyufája,
Mily mondhatatlan gyorsasággal ég!
Szörnyű kín, kiszámolni békén,
Hány ember hal meg éhesen,
Hány ember hal meg bűnnel lelkén,
Eltorzult arccal, rémesen...
Oh, szörnyű, kín a kétszerkettő:
Ma te halsz meg, holnap én!
És nem fáj sorsunk senkinek sem,
Ki sem mereng majd sorsunk kövén...

Élet, Élet, nagy tanító,
Porosak, sárgák a padok,
Mire minden titkodat megtanultam,
Úgyis tudom, hogy meghalok.
Mert soká tart, míg megtanuljuk
A sírás és az öröm dalát,
Soká tart, míg kijárjuk szépen
Az ezerosztályos életiskolát.
Saká tart, míg rájövünk, magunktól
A szelídség, több, mint az erő,
Az alázat a legszebb virág,
S a tisztaság, a legszentebb tető!

Szemben van a nagy iskola.
Az egyszeregy még kórusban cseng.
Száz kis arcon, száz kis szívben,
Virraszt az ismeretlen csend.
Az értés csendje. Az értelemben béke költözött.
S napsugár-ruhába, hófehéren
Az Isten jár a vén padok között...

Ember

Én láttalak a falanxokon
És láttalak, mikor lelked
a végtelennel rokon
 a magasokba hívni szállt;
és láttalak, mikor az első
motor megállt,
mikor az első Elmélet megbukott,
 mikor a dac, a vér, a jaj,
a szó – HAZUDOTT!

Láttalak, mikor agyadból kipattant
az első szikra, mérget-foganó
s lettél a szkepszisek rokkantja,
 magad vesztébe rohanó.
Láttalak, mikor magad jajgattad
minden Tiborcok panaszát,
láttalak, mikor Izoldáért égtél
s megcsaltad, mint Fauszt
 Margarétát...
Láttalak már gőgös fáraóként,
öntudatod nagy gúlahegyén,
s láttalak szétmálni romlott agyvelővel
 tébolydák síkos sarkkövén...
És láttalak már – oh csak újra
templom-alázat arcodon,
 Jézust kiáltottál s elestél bátran
 Jeruzsálemért keresztesharcokon!
Lelked királyi kenetével
megcsorgattad öntudatod mélyeit,
Canossát jártál, vezekeltél
 s újra élvezted Egyházad fényeit!

Ember! Ember! Ember!
 kiáltsd, hogy Isten!
Mert
meghalnak az Elméletek
és elsápadnak a hús csodák,
 lemállnak a kultúra rongyai
 s nagy szent testvériség fog át,
az örökből öröklét zenél,
igaz emberség harangja kong,
 és meghalnak a politikák,
 amiknek láza tép és ront,
lebuknak a Trónok, Börzék,
 Bankok, Gyarak, Börtönök,
s elrácsoatlan önmagadban
megtalálod az örököt...

Vádlottak padján

- Neve: Puszta Sándor
 Kora: Huszonnégy év.
 Haja: Barna.
 Szeme: Kék is lehetne, de az is barna lett,
 Belehalt az ősz, mikor született.
- Arca: Ovális. Homloka: Fehér.
 Vádlott lett. S nem tudja, miért.
- Vád:
 Szereti a csendet, holdfényes álmot.
 Néha kezébe fog egy mese-husángot
 S gondba-fült lelkéről elveri a bút.
 Utálja a Kartelt. És a Háborút.
- Vád:
 Kicsit ábrándos, csodakergető.
 Hiszi, a földre újra eljön Jézus,
 Ki az Egyenlőség, Igazság és az Út.
 Hiszi, hogy újra eljön Ő!
- Vád:
 Egy kissé, kissé bizony fiatal
 S az élettől már mindent megtanult.
 Új jövőnek harangját kongatja,
 Mi dicsőbb s szebb lesz, mint a múlt!
- Vád:
 Éneke néha túlon túl merész,
 Újzengésű, dacos, mélyet kongató.
 Szava mégis a pusztába kiált,
 Mint Sina-hegyén a próféta szó – ...
- Vád:
 Csillagot les hosszú éjszakákon,
 Látomást lát, fénylő utakat keres.
 Végigvágat a magyar ingoványan,
 Mint Gellért, legendás vándorszekeres,
- Vád:
 Istent és hazáját nagyon szereti.
 Gyűlöli a lompos, cifra, úri szót.
 Szent Pusztaszernek ős-dalát dalolja,
 A gögöset és örök lázadót...
- Vád:
 Hogy kissé korábban született
 S vállal nagyobb, mint a többiek.
 Forrás, vízében szárnyas csillagok,
 Meríthessenek belőle több hitet...

Vád, vád után... S újra, újra vád!
 A Bíró néz s arca épp olyan,
 Mint a mélyből titkosan feltörő
 Örökváltozású idegen folyam...

A Bíró néz... Újra, újra kérdez.
Bűnei... – Adatok – A vádak ezek ...
Fejem lehajtom, magamban mondom:
Minden igaz. Én nem fellebbezek.

ítélet zúg. S a messzi, messzi kékből
Fejemre száll nagy, tüzes korona,
Kínzóm, gyötrelmes, szép poétasors
És nem vehetem le róla soha!
Csak állok, állok tehetetlen, szótlan,
Piros higanyként lobog fel a vérem.
Fölöttem a sors végzése harsog:
A vádlott bűnös!
 Arra ítélem, hogy éljen!

Szent Sebestyén I.

Megálltam. Immár nem lépek, szent nyomodat követve.
Mint szálfá állok. Egyenes, vad cédrushoz kötözve.

Ne vesd meg, hű szolgád, Szemérmes. Hogy ily esztelen.
Előtted lángol. Vérében parázslón. Teljes meztelen.

Kifosztva ujjongok. Ujjongok, Előtted, ruhátlan.
De hulló véreimből csurranó, bíboros ruhám van!

Zizegő nyilakkal szegezel vérző Tenyeredbe.
Sebestyén zörget, ó Irgalom, ajtódon. Ereszd be!

Elszakadt, tépett gyökerek

Kisfiú voltam, apróka gyermek,
A nagyok hívtak, halottat nézni.
Egész éjjel nem tudtam aludni,
Remegtem, kezdtem szorongani, félni.

Megfigyeltem, a felnőttek bátran,
A halotthoz hősen közel mennek,
De azóta borzongattak engem,
A frissen dombolt, fekete vermek.

Most a sorsom úgy hozta, felnőttén
A sírgödrök pereménél állok,
Haldoklók hívnak, temetek gyakran
S a halálról bátran prédikálok!

Szembe kell állnom a koporsókkal,
Látni, fájnak a szakadt a gyökerek,
Érezni, bárhol, bármerre járunk,
A temető jön egyre közelebb!

Megnőttünk, s látjuk, ezer gyökérben
Fáj, aki elment s aki ittmaradt;
Bús töprengéssel tudjuk magunkban,
Nekünk ezután, neki hamarabb...

Elszakadt, véres gyökerek kínja!
Mi az emberszíveket bevérzi,
Jó lenne lenni apró fiúnak,
S a temetőt, csodakertnek nézni!

Csodakertnek, hol fecskék dalolnak,
És bimbót nyit sok titok-virágszál,
Angyal jön, a szárnyaival ráüt
És sok sok lélek tisztán égbe száll.

Jó lenne dalolni szép tavaszban,
Mint víg pacsirta, ha int a nyár
S ha elmegy valaki, sose tudni,
Megnémította szívét a halál...

Látod, hogy idefénylik Budapest?

Látod, hogy idefénylik Budapest?
Nem adnám érte, hidd el, kis falum.
A halk esti Angelust nem adnám,
Sem a csendet, mibe a nap kihuny.

Ott testet ront, forrósít az élet
S a Bűn tébolyként részegedve jár,
Itt akácok illata mond ávét
S hazaballag az aranszörű nyáj.

Látod, hogy fénylik, izzik ott a lég?
Az Pest, a földnek testén pörsenés.
Város, a csodák, titkok szigete,
Dorbézlón, tékozlón, forrón mesés...

Mégis, mégis mások itt az esték,
Csillag-olvasó leng a kis közön,
A délután meleg kézszorítás
S ha jó az alkony, békésen köszön.

A temetőn bölcs halottak hálnak,
Sírokra hajlón suttognak a fák.
És tavasszal kék patakba folyva
A dombról lejőnek az ibolyák!

Egyszerűség, csend van, mint Naimban.
Mindnyájunkat egy törvény ölel át.
Ott most veszik meg Pénzen az Erényt
S az Úr úgy sújtja, mint rég Szodomát!

Titkok között folyik életem:

virágkehely és holt bogárka szárnya,
napkorong a tenger kék vizén
vagy ősz hajszál anyám hajába,
mind titok az Isten tenyerén.

(Róma, 1936)

Fiatal nyári éj

Fiatal nyári éj dalol.
Róma fölött ezer csillag.
Dúdolgatok a nagy éjben,
Kitárt szívvel, csak magamnak.

Hát mégiscsak ideértem.
Szívem dobban most e dalban.
Nem tudom, a csillag vagy én,
Fénylik-e most magasabban?

Lelkem fehér jegenyéit
Keleti szél viharozza.
Én emeltem föl a fejem,
Vagy az szállt a homlokomra?

Róma

A Monte Pinción

Kék az ég, mint fecske szárnya.
Arany fény a bokrokon.
A dús illat, lomha gálya,
Leng a tamariszkokon.

Csendbe rívó pán-furulya,
Nymfa rejti szép fejét.
Lucrécia vére festi
San Pietro tetejét.

Haja szőkeselymú fűrtje
Fénysugár a lombokon
S fölehajtva mellettem egy
Pogány isten eloson...

Róma

Őszi szél a tengeren

Őszi szél. Hideg. Sablonos.
Ilyen volt a tavalyi is.
Az éjszakák nem beszédesek,
Bár fogsoruk nem hamis,
Amivel szívembe tépnek.

Sósak. Csípősek. Vadak!
Rikácsolnak céltalan
Fölöttem furcsa madarak.

Bolond világ. Se ősz. Se tél.
Csak fúj a szél. Csak fúj a szél.

Ostia

Moment musical

Ó tenger! Ó éj!
Már semmi sincs. Csak
Hallgatagon leülni a kőre,
Hallgatni és nézni előre
S rádúlni az éjre,
Mely az éggel összeötvöződve,
Süllyed a vak mélybe...

Ostia

Michelangelo

Róma fölött vak-gyorsan este lett.
Ő halkan tette le az ecsetet.

Rőt fényt szitált a puha esti kék,
Szipogva itták szomjas estikék.

Az őszi éj vad színekbe bomlott.
Égerágra szállt vörösen a hold.

Nézte s szívében kezdett rémleni:
Ilyet nem tudtam soha festeni...

A Medici... Fáradt szíve, csontja,
Emberhangon megszólalt egy szobra.

Mikor faragta, felhörgött: Te élsz!
Térdére sújtott: Hát mért nem beszélsz!?

Az ég borult el? Szeme felleges?
Fölnézett. S már nem látta, mit keres.

A San Pietro századokba lát,
Ő tette rá a győztes Kupolát!

Szobrai, a festmények is élnek,
Freskóiról ködszerűen lelépnek.

Egy vén fáklyának fénye csordagál,
Mellette szótlan hét Sybilla áll.

Nem tudott nekik semmit mondani,
Pedig pápák voltak barátai...

És jött Az, kiért festett sok falat,
Holdak zúgtak el lábai alatt,

Most int. De mért süllyed a Föld? Miért?
Az Örök Kupola nyílt... Hazaért.

Róma

Csillagtalan háromkirály

Meggyújtom most ím a tömjént,
Mint ünnepen, azelőtt.
Meggyújtom, hogy boldog füsttel
Lengjen, önmagam előtt.

Aranyomat koldusoknak
Szórtam ezer alkonyon,
Messziről jött háromkirály
S most nincs semmi aranyom.

Fázó mirhámmal megkenem
Emberségem, homlokom,
Míg az Ég vár, küldje vagy ne,
Győzedelmes csillagom!

Róma

Giordano szobránál

Mindennap itt megyek el.
Orromba csap a máglyaszag.
Süt a nap. Megsütöttek, barátom.
Piazz di Fiori, százezer virágon
Szikrázik... S az a század?
Nacsak,

Virág s halpiac ez egyben.
Süt a nap, őket is sütik,
Orrt facsar az átható máglyaszag.
Sorra kerülnek kicsik és nagyok...

Giordano Bruno, aki itt elégtél,
Mit jószolysz nekem, ki éppen ma,
Huszonötéves vagyok –

Róma, 1936. X. 28.

Köszönöm

A Pincio fái közt
Megyek magam.
Mily csendes az ember
Ha maga van.

Arany ágak között
Hal meg a nyár,
Tűzpiros ravatal.
Mily szép halál.

Nyomomban huszonöt
Évem kocog.
Most szöknék előlük,
De nem tudok.

Leperdül a fákról
Egy-egy levél
S korona lesz, mire
Fejemre ér.

Senki se látja itt,
Mint gyújt a láz:
Királlyá, Dózsává,
Hogy koronáz!

Róma, 1936. október 28.

Somogyi köszöntés

Babits Mihálynak

Arany csizmában jár a nap
a hó tetején,
Bele se süpped, szállongva száll
és szállok vele én.

Hát hazajöttem. Újra itt vagyok!
Somogy, Somogy talaj és gyökér
maradsz te nékem, bárhol is járok,
örökké te vagy s te leszel a vér,
mi eremben tüzes napokat gurít,
dalra tanít vagy könnyet oroz,
gyermekéveim egy ingbe szaladnak
benned s tájad lágyan beporoz
csókjával, szívével s öreg tenyerén
egyformán kel a nap, jön a hold,
egyformán csavarog a Göncöl és
rínak az erdőn kis pulya dalok...

Most tél van. S a mélyben
alszik a gyökér,
szendereg s benne harsan a csíra,
pendül a vér
s úgy tavasztájon majd kilobog
a virág selymes lobogója,
ha megjön a fecske, megjön a gólya,–
vállán korsóval a lány megy vízért,
tele lesz patakod hallal és réteden
ujjong száz hold pipitér!
partodon hosszú haját majd csókra
lebontja a nyír, meg a barka,
játszik a szél s meztelen vállát
a fűz betakarja
s úgy néz el messze, hol ingük leeresztve
mosakodnak a fák, meg a bokrok az esteli fénybe
s ibolyák kora kacajából készül szivárvány,
kontynak a tájra s pártának az égre.
Jó, puha csend lesz,
kolomp se szól, vár,
alszik a pásztor,
alszik a nyáj már,
alszik az erdő s friss moha-párnán
álmodik az éj... Jön a hold s mint
piros pecsét nagy kék levélen,
lebeg az űrben, hallgat az égen...

Így lesz, tudom. De most tél van,
Alkuszom a nappal s egy kicsi fénnel,
mert porzik a hó és zsebredugott kézzel
mint csavargó suhanc, füttyörészik a szél.

Mégis csak szép vagy! Rómából jöttem,
csended bársonyát terítsd rám puhán,
csókold meg forrón kisfiad szívét
s engedd, hadd nézem tájad, hol messze
mint fehér minarétek állnak
és várnak a jegenyék.

Apám

És minden elmúlik... Örök törvény.
Nézem, nézem fényképét a falon.
Magas homlok, szigorú, dacos száj
Mégis mosolygott a ravatalon.
Ez az első versem rólad, apám,
Égignyúló, hegy-ember, óriás,
Csillag kellett? válladról elértük,
S melletted elcsitult a jaj, sírás.
Kertedet s a méheket szeretted,
És álmaid, mint a virágos fák,
De szél cibált a tavaszi kerten,
Az élet néha ament is kiált!
És tenéked bús ament kiáltott,
Bennünk kongott tovább hideg szele...
Nézem, nézem fényképét a falon,
Szemem egészem az ő mély szeme!
Hirdette, hogy a látás boldogít,
Mi másoknál, mindig többet láttunk.
Ő Forrás volt, én meg Delta lettem,
Évek avarjában csörtet a lábunk.

De régen volt, hogy elmentél, apám!
Itt hagytál az életben magamra
S e borulatban, mint két jegenye,
Nézünk égre, örök csillagokra!

Karácsonyi graduálé

Ezüstöt fűjt a zuzmara
A kertre és a fákra
Karácsony van, szűz béke hull
A békétlen világra
Mint hétágú gyertyatartón
Csillag ég a gesztenyén
Friss szél száll a fehér havon
S rád villan a hűvös fény.

Mezítlen fürge angyalok
Surrannak kint a hóba
Becéznéd őket itt fognád
Nem állnak veled szóba
Hová gurult a gyerekkor
A régi régi játék
Harminchoz nem vagy messze már
S felkomorlik az árnyék.

Férfi vagy már haj elfutott
Az ifjúság hős álma,
Kezedben fegyver szerszám toll
S hó homlokodon szánt a
Gondok ekéje, más sorsok
Zord virrasztója lettél
Neked csak csikorgó fagyot
És zúzt küld a hideg tél.

A jászoloknál József vagy
Nem a tied a gyermek
Más bölcsőkre hajolsz csak rá
S lábad alatt mély vermek
Nyílnak nyílnak s a napjaid
Búsan belé dobálsz
De égő testednek tüze
Őrzi a dúlt világot.

Mi lenne mondd ha minden vágy
Beteljesülne menten
Ki szállna harcba vérrel itt
Ki élne akkor szenten
De induljon ki csillagot
A vakulásig látott
Oltson el minden tüzet hogy
Felgyújtsa a világot.

Hajíts hát fáklyát fénytvetőt,
Fellobbanót a hóba,
Vagy nagy fekete keresztnek
Állj útra ácsolódva.
Hol vannak régi váraid
- Ím tornyod van a gondból –
Mit könnyű kézzel formáltál
Rég jó puha homokból.

Hol a zászló és hol szemed,
Mi pocsolyákba tengert
Látott szép Óperenciát
És az emberben embert!
Férfi lettél, látod a kor
Bekormozott csúf-rútul,
Keresd meg anyád szép szívét
És fűröszd meg a bútul

Szíved te szepegő gyerek
Hisz karácsony van, béke.
Az angyalok kék szeméből
Ibolya hull a szélbe
Tanítsd öröme sírásra
Legörbülő bús szádat
S visszalopott gyermekséged
Ezt a zöld fenyőágot

Lóbáld meg s hidd hogy csuda lesz
Virággá válik menten
Kuporogj a tövébe le
És édes önfeledten
Aludj míg egy láthatlan száj
Csókol rá homlokodra
Béke virraszt és pár csillag
Száll be a vánkösodra...

Aranycsipke

Szép aranycsipke leng Krakó fölött,
Aranycsipkés vasárnap délelőtt.

Százkét torony fénybemártva áll,
Az egyetem halkán medítál...

Vén templomból Bachot hallgatom,
Száz rózsa ég a rózsagallyakon.

Mosoly lebeg a kőszentek arcain,
Mosolygok én is múltam harcain.

Elmúlik minden, csak a Szép örök,
Az elnem-múló Szépért könyörgök.

Bár tudom, csak kis része vagyok,
Két kezembe foghassam a Napot

S a lelkivakság éjjelébe vessem,
Hogy minden didergő belészeressen!

Úgy jöttem ide, mint bús idegen,
A Szépség mégis ölelkezett velem:

A Máriadóm kőcsipkéivel
Kőbevéssett himnuszt énekel!

S szitál reám, akár egy költemény,
A Szépség dala Krakó főterén...

Krakó, 1937

Impression du Matin

Most született meg a reggel,
Sugarak a pólyarongyok.
Éj vetélte, most a hajnal
Babusgatja a porontyot.

Az őszi fák vézna karral
Vajákolnak, körül állják,
Térdig fénybe botladozva,
Kötényes, vén, sárga bábák.

Vénebbek, mint ódon Párkák.
Hajuk hulló, foguk likas
és időtlen vénlányságukban
Tapogatják combjaikat...

(Páris, 1938)

Véres alkony

Véres tócsa most a nap,
Felhőhabok ringatnak,
Véres habok ringanak,
Fönt Salome táncolgat.

Borzongató alkonyat.
A szél réműlten szalad,
A szél bénultan szalad,
A tánc vad, egyre vadabb!

Az ég-kárpit megreped,
Hull a vére és pereg,
Dül a vére és pereg,
Salome visz egy fejet

Visz egy levágott fejet...

Jardin du Luxembourg

Ezüst pofon,
Szinte csattan,
Tó tükrén a nap.
Bujkál a szél
A szobrokon,
Ruhájukba kap.

Karcsú bokák
Alatt zizzen,
Roppan a kavics.
A fák banyák,
Horgolnak... a
Fogsoruk hámis.

Piros kendő,
Száll a szél és
Viszi messzire.
Mint oldott haj,
Szüntelen hull
Szökőkút vize...

(Páris, 1938)

Metró

Robog a metró...
miféle menny, pokolba be
ragad e zörgő Illés-szekere?
a város tekergő vak beleibe?
vagy még mélyebbre az üres semmibe?

mint egykor Jónás a Cet roppant belében
mozgunk zuhanunk egy mesterséges
éjben
ez a csörömpölés ez a duhogás
mindönket egyként a pokolra ráz
a kezekben újság szemük mosolytalan
e nagy tömegbe mindenki maga van
az arcokon fáradt neon-pocsolyák
fejük körül vézna petyhüdt glóriák
kitől kérdezzem, zavarba vagyok
ezek kárhozottak vagy mind angyalok?

állomás... táru! megnyí! a kocsi
mint lelkek a Styx-partra úgy tódulnak ki
mellettem mintha Dante állna itt
együtt nézzük az üdvözülteket
kiket az éjben közönyük vezet,
hogy veszik elő perzselt ócska szárnyaik
s szállnak szállnak föl föl föl a fénybe
a föld alól Páris sötét egébe

Páris (1938)

Katicabogár a Szajna-parton

Véletlenül s ügyetlenül
Tán végtelenből hullt ide
Elém ez apró bogárka
A szajnaparti zöld fűbe

kézbe vettem és becéztem
bízgatgattam, repülj tovább!
bár tenger a Szajna néked
s a másik part egy más világ,

de azért van szárnyad s piros
páncélod burka megvigyáz,
hét pettyedben a szerencsét,
úgy hordozod, mint senki más,

repülj bogárka! arany por
rezeg át a hidak alatt
és vén kortyokkal issza fel
szikrázón, szomjasan a nap,

az a te íved s a pályád
szivárvány-ív, nem mint hiszik,
apróka kör, mely összetör
egyik virágtól másikig...

Bízattam egyre s föléje
a fű, mint Eifel, úgy hajolt,
láttam, mindkét hártyszárnya
erőtlen, csüggedt, béna volt.

Vízbe hullt és eláztatta
a hullám s kidobta ide,
épp elém, e forró délen
a szajnaparti zöld fűbe.

Szegény bogárka! ős-rokon!
hányan így járunk, emberek,
mámor-folyón ázik szárnyunk
vagy letépik gonosz kezek,

eláruljuk csillag-utunk,
magához csal pár hús-virág,
pedig ívünk az égi kör
s részünk az Istenfiúság.

Fűre tettem. Notre Dameban
nagy ércharangon szólt a dél,
csend aludt a Szajnaparton
s a fák alatt aludt a szél,

szárítkozzunk mind a ketten –
sóhajtottam s a lelkemet
kiterítettem a napra
melléje, mint egy szőnyeget,

szőnyeget, min tudomány s vágy
ezer szekere áthaladt,
Páris roppant fénykazlai
szárítsátak meg szárnyamat!

(Páris, 1938)

Zárás a Louvre-ban

zárás,
már csörgetik a kulcsokat,
Velasquez s Goya
elalszik a falon.
halhatatlanság ásít
s unalam.

az égbolt préselt,
grécós,
giccses,
az alkony kanáris.

a Madelaine, torony nélkül,
vaskos
oszlopai alá várja,
télkozló
leányaid, Páris.

(Páris, 1938)

Olvad a hó

Olvad a hó. A Pilis hosszú álom után
Dörzsöli szemét. Nevetnek dalos csermelyek.
Hóvirág nyíl s mint cigánypurdék pőrén
Fogócskáznak friss tavaszi szelek.
Újholdkor, mint süldőlány homloka
Tele lesznek apró kiütésekkel a fák,
Levelet hajt néma szerelmük
S vadmalacok szopnak alattuk anyát.

Még
bundán hál a pásztorlegény, de bűvös
Ujjai alatt a fűzág bont már víg sípot.
Valami csiklandósat álmodik a föld
S a csalitosban szólnak a rigók...

Hóvirágok

Fehérszoknyás hóvirágok állnak
Asztalomon s a váza peremén
Csintalan és huncut mosolygással
Játszogat a friss tavaszi fény.

Hányat aludtunk, míg eljöttetek?
Ugye, most már itt is maradtok?
De sötétek voltak az éjszakák
Fényetek nélkül s messzi partok
Nélkületek csupaszok, soványak!
Ti hozzátok apró szívetekben
Az új dalt, mire erdők várnak
S megváltatlan, hó-korbácsolt mezők,
Pendelytelen, ázott kicsi bokrok,
S testvéreink, szótlán szenvedők!
S ti dobtok színes, kacagó csokrot
Fecskétlen, borús ereszeinkre.
Isten mézet önt nyelvetekre
s új ígéket szól a boldogságról.
Ezüst kürtötök dala megtisztít
A könnyektől, gondtól, manóktól.
Mezítlen lábbal futtok szívünkben.
A hold éjente pufók s kerek,
Ágról-ágra ugrik és a földben
Indulnak csöpp tavaszi erek!
Olvad a hó s a ritkás dombokon
Itt-ott kiüt már a zöld moha,
Bimbót dajkálnak menyecske-ágak
S vitorlást sok vidám pocsolya!

Holnap már a levelek bomlanak,
Aranyhajuk fészülik a fák –
S tavasz folyójában kis szoknyájuk
Térdig felhúzza jönnek
már az ibolyák...

Gyümölcsoltó

Fut, fut a hó,
jön a csoda
s mint ujjongó orgona,
énekel a tó

hajlik a fűz
dereka,
a fény apa s gyerek a
pöttömnyi tűz

megújuló fák dalán
átzeng a domb,
csupa kék pont
az ibolya, oldalán

vagy nézd, a tót,
a napot pici
kacsa viszi,
mint hal a buktatót,

feldalol, cseng a berek,
az új hatást nyelik
s bújukat elvermelik
az emberek

(Áldás)

lehajlik egy rózsaaág,
feldobom rá szívem és
mindenki, ki belenéz,
lássa szebbnek benn magát!

Micsoda tavasz lesz itt

Micsoda tavasz lesz itt!
A fák lefutnak, mosakodni a folyókba
S tótágast állnak a lágyfüvű parton.
Szeretnének gyökereiktől elszabadulni
S repülni, szállni a jószagú szélbe!

A havat megették éjjel a csillagok.
Egész közélről, melegen ragyognak.
Csókolgatják szeretőn a földet,
Mely holddal s nappal tartja a nászát.
Mert dús és nagyon fiatal,
Két szeretőt tart, kettőre is telik!

Micsoda tavasz lesz itt!
Szerelmes dalt énekelnek a bokrok,
Bokrokon a kandi rigók
S kicsinyeik sejpítve utánuk mondják.
Szerelmes dalt csacsognak a folyók,
Források, tarka patakok
S apró hullámaik mind eltanulják.
Énekbe fognak, himnuszt énekelnek.
Apró napokat dobálnak s gurítnak magukon,
Míg lent a fenéken, halak
Vidám hada hemzseg s keszegek szárnyán,
Hulló fények buboréka pirul.

Micsoda tavasz lesz itt!
Lombon mókus hintázik s a gally,
Mint nagy lobogó, dobogón kiterül.
Levelek széle éles, mint kés s a sima
Levegőbe hasít. A csend síkos és tejfehér.
Aranybombát dob, zuhant bele a nap.
Rádül a rétre s fuldokolnak tőle
Az ibolyák s máris újra kacagnak
Csöpp lila szájuk csucsorítva nyújtják a napnak!

Micsoda tavasz lesz itt!
Rügyekből kiszállnak a ritka virágok.
Fehér és piros a színük, meg piros és újra fehér.
Mosolyognak a fényre, nevetnek a reggre.
Vidámak, derűsek, pajkosak, bohémek.
De, ha az ágra köszönt az anyaság,
Komolyan bölintnek az esetre
S úgy tartják az újszülött gyümölcsöt
S vigyáznak rá, mint anya a gyerekre.
Minden, mintha virágokon járna.
Az öröm virágon jön a világba
S virágon megy el...

Micsoda tavasz lesz itt, mondom, micsoda tavasz!
Fütyülve szaladok, hajamba borzol a szél,
Szívemet szórogatom szét a világra
(Egész télen Jézus öt sebébe fürdött,
Tudjon virágozni, ha kell!)
Virágba borítom az utakat, mindenki járja.
Új evangéliumot hoztam a földre:
Az öröm virágokon jön a világba!
Felrózsázott szíveink, vigyük az égi határba!

Áhítat

Hadd álljak meg.
Engedd még csodálni
A fű kibomló omló bársonyát,
Pacsirtáid fényes énekét
S hogy egymásra lel két csöpp katicád.
Napjaimnak ingó tornyait,
A csillagok hűs csend-emeletét,
Anyám őszi stigmás tenyerét
Gyermekszemek tengermélyeit

Elhallgatok.
A fák zölden szavalják
Feltűrt-ingujjú fényes verseik...

Koratavasz

Az áprilisi égen furcsa fények
Szálltak tegnap, a fűzág aranysárga.
Kis csermelyek indultak el s a méhek
Leszédültek a vadzsályák szagára.
A föld fényes arccal járt, mint a gyermek,
Ki verset tud, de titkolja magában,
Holnapra minden síró ujjongás lesz
És felcsuklik egy nagy zöld kacagásban.
A fűre léphetsz, feláll majd, a lépted
Varázs, költi az alvó ibolyákat,
Majd csorog, mint egy észrevétlen ének
A dombról le, e kék folyó, utánad!
Pacsirta fűr a mennyei ereszbe,
Dagad a szél, pár felhő megcsikordul,
Akár a vágy, mi felgyűlt a szívedbe,
S zöld zápor hull az égi ablakokrul...

Március

Szád csucsorgó szegletét
Cuppantsd ide rám.
Nem hallod e víg zenét,
Rigó szól a fán.
Föld felett és föld alatt
Bomlik a sugár,
Kéz a kézbe fut, szalad
Két boldog bogár.

Március, hé, Március
Költsd a füveket,
Ég ívét, e vén, borús
Lomha üveget
Törd össze már felettünk
És a sutba dobd,
Vidámítsd fel a szívünk,
Kedved belelopd.

Március, hé, Március,
Ifjúság szaga
Herseg benned és fiús
Kamasz ibolya,
Úgy repül a szélben itt,
Mint dongó darázs
És kitárja fényeit
Friss tavaszi láz

Kip-kop, kip-kop kopogatsz
Alvó ághegyen
És parancsot osztogatsz,
Hogy tavasz legyen!
Mézet csorgatsz ravaszul
Virág kelyhibe
Szerelmes lesz s behull
Torkos méhike!

Nyíló bimbók lágy húsát
Megcsiklandozod
Viszed a vágy puttonyát
És szépség borod
Löttyintgeted itt meg ott,
Berúg a világ!
Kék szemedtől lángot fog
Pitypang, szarkaláb.

Részeg cseléd, zsupsz! na most
Dézsádból a nap
Földre hullt és szertefolyt,
Bolond sugarak
Dáridóznak szanaszét,
Kigyúl a mező,
Elszállt fölülünk az ég,
Arany szárnya nő.

Pacsirta leng kék ívén
Ég és föld között
És eloldja a szívét,
Víg parittyakót.
Hóvirágokra esik,
Kérdik, jaj, mi az?
Kankalinok felelik
Ujjongva, tavasz!

Száz tücsök szól... S én velük
A fű között hanyatt,
S rámhajítják énekük,
Mint gránátokat.
Felrobban a muzsika,
Égbe tör a zaj,
Zeng Március himnusza,
Nap, fény diadal!

Hajhó április

Oh Tavasz!
Meghíntem szemem ibolyák lila szenteltvizével,
Hogy csak szépet lásson!
De tele vagy széppel, de tele vagy kézzel,
De tele vagy éggel
S megáldom magamat mostnyíló
Ujjongó kis rügyek édes tenyerével

Oh Tavasz!
Belemosdok pacsirták és csízek egész friss
Szertelen fényes ünneplő dalába
Csaljon mosolyt a számra
S csaljon a világra
Visszajött fecskéid vidám kacagása

Hajhó Április!
Síkös ringó kölyöknapsugáron
Hátrakötött fejjel
Barna karjukon virág-gyerekekkel
Mennek a gesztenyék, akár a menyecskék
Felettük felhők
Sok égi sajtár, habzó mostfejt csurgó égi tejjel

A fákon vadonatújak a levelek
Vadonatúj öröm lelkesüljön bennünk
S ahogy bolyhos kiscsibe tojásból,
Bánatunk bürkából, engedd, hogy kikeljünk!
Legyünk lepkéid és szép égi mézre
Szálljon a kedvünk, virágról virágra,
Április! Április! kamaszos víg kedved
Az öröm méhraját, ereszd a világra!

Hajhó Április
Be' meleg a szél!
Bokrok tövén az éppmostkelt
Rigók virágul, madárul, tavaszul beszélnek!
Hajhó Április,
Be' jószagú s friss az esőd!
Kötözd át virágos bokkrétával a temetőt,
Mely úgy ring a dombon, mint egy víg hajó.
A Napot tűzted lám, árbóca hegyére,
S mint annak álmodó vidám halottait,
Hajhó Április! minket is,
Röpíts föl az égbe!

Hajnali ének kotta nélkül

Az orgonák, víg menyecskék,
Tartották virágukat,
Drótokon a megjött fecskék
Próbálgatták szárnyukat.
Friss fűben a labdarózsák
Labdázta a szívükkel,
Az ibolyák félvilágért
Nem néztek rám szemükkel.
Páros legyek surrantak el,
Tűzbogarak futottak,
Kettesével, fűből épült
Selyemfényű híd alatt.
Elindultak körmenetre
Vastagizmú körtefák,
Piros bojtját fénybe mártva
Nyújtogatta pár virág.
Kardjukat az égbe vágva,
Vigyáztak a jegenyék,
Kelt a nap s hű testőrként
Figyelték, hogy merre lép.
Apró tócsák fénybe gyúltak,
A rügyeken tűz szaladt,
Az almafák még csak ingben,
Takargatták magukat.

Piros ruhás bokrok alól
Szarvasbogár cammogott,
Körülnézett s szarva közé
Kapta a kelő napot...

Tanyai reggel

Az ég még borús és fakó,
Tegnap sokáig esett,
A fák hajolnak, inganak,
mint árokban részegek.
A csend, mint fehér füst oson,
Békésen a házakon,
aztán kisurran, elpihen,
szuszog a szántásokon

az istállóban lámpa ég,
víg csöbrökbe fut a tej,
álmosan bólínt itt meg ott
egy-egy borzas boci-fej.
tyúkólba piros tűztaréj
kakas hajnalt kukorít,
még mindent pihegő meleg
s álmos puha árny borít.
De fény futja be hirtelen
keletről most az eget,
és oly hangon sír fel az úr,
mint pohár, ha megreped.
Eltörnek mind a csillagok,
rongyba libben fönn az ég,
már dobolnak a sugarak,
gerendán a szekercék!

ajtóm előtt komondor ül,
ásít, a fénybe harap
s mintha torkán gurulna ki,
megcsillan fogán a nap...

Valakinek mondom

Valaki pacsirtákat hajjigál a szélbe
s a rügyeket napsugárral itatja
ujja alatt hajlik a nyír és
sárgahajún kibomlik a barka
s tócsák csöpp tükribe kajla
kölyök-szivárvány szép tolla pezseg

a fűzágak sípok szeretnének lenni
s a nádak kicsi pánfurulyák
folyékony csendbe szipognak a fák
kérgükön gyanta gyöngyöz s nedves
tenyerükből jószagú víz csöpög a földre
áldozat ez: tömjén arany és keserű mirrha
mit bemutatnak buzgón a kiseded-Tavasznak
mint fényért esengő szerelmes háromkirályok
ők meg a pendelybe guggoló bokrok
alázatos cselédei a Napnak
ki áldását szórja új lánggal rájuk

tegnap a méhek is kiszálltak mind-mind
biztos tavasz lesz pedig a virágok
alig bújnak még csak a szélnek
van mézszaga tejszaga jószaga s csábít
mintha ibolya-erdőt hordna ölébe
pedig csak a mélybe
menetel a csírák milliója
gyökerek serege egy zászlóaljnyi virágmag
pattan feszül hujjogát és támad
s földrengés lesz ahol majd kibújnak
egyszikű kétszikű száruk kiszökken
s mint zöld lobogót
kacagva a fény felé szúrják!

hurrá! a rétek a föld nyoszolyáján
tűnt perc alatt másállapotba kerülnek
kábitó csiklandó illatú élet vemhez a parton
hol jön s megy a hullám – örök élet –
megújuló gyűrűjében forog a nappal
forog az éjjel tavasz nyár ősztél és
újra tavasz... ezerszer
megszülető örök és ifjú kikezdés!
Hol vár ránk Tavaszunk az örök ifjúság fénye
a megújulás szent jelvényét
a soha nemlankadó zöldet hol veri ki águnk
s hol zengik pacsirták
soha lenemnyugvó Napunk diadalútját
hol virrad ránk a megnemöregvő

szelid csillagú tiszta anyacsókíllatú Béke?
Áldott légy Tavasz! szent anyaság
örök tiszta leányság szent dúsölű mátká
szépmellű kacér Szerető!
áldott légy szent Bölcső ki nevensz és ujjongsz
a sírokat is teledobálsz virággal
nem félsz semmitől s már rég rég
régesrég tegeződsz szívünkkel és
benn' a halállal...

Vasárnap

Aranybronz sugarak hullnak hajamba
s úgy öltöztet a nap fel, mint egykor anyám
öltöztetett hófehér gyolcsba,
mit maga mosott a szeme taván
az öröm kék lámpásai gyúltak,

fák levelén szagos a lágylevegő,
az ég ragyog, mint nagy lebegő,
kék lepedő, mi ráterül a fényre
s a pásztori sípból nevető
ujjongást csal elő
s pántlikaként lobog a szélbe,

szeretlek nyári vasárnap,
áldott, puha, ünnepi csend te,
mi elomolsz békén messzi harangok bűgő dalába,
pacsirták rímeibe, alázattal lehajló kalászba,
szeretlek nyári vasárnap este,
diadalmas énekem bontom eléd

s téged is szeretlek izmos nyári nap, ki
fejem fölött pirosan,
lihegve vonod ekéd...

Barátom

Kenyérrel és mézzel kínállak,
Mint hajdan az ithakai király
Vendégeit s habzó serrel itatta.
Már lopakszik az est s a fügefák árnyán
A rigó aranyos csőréből itatja
Kicsinyeit... A rózsák leejtik viráguk
S karbatett kézzel alusznak...
A hold színezüst palástban lépked

A csend szentelvizébe mártom ujjaim
S megáldom a világot és téged...

Nyár

A Rinyában fürödtünk a Fekete Hídnál
S apró, ragyogó napokat fogtunk ki a vízből.
Távol az erdő ritkás zöld alagútján,
Mint fekete kuvasz, futott s lihegett a vonat.
A csend lábát jókedvűen lógatta a vízbe
S víg trappba kezdett messzi egy cinke-fogat.
A fák is vetkőztek, hogy a vízbe s a fénybe
Mossák bele elnyűtt, öreges vén derekuk.
Valahol szél pattant s pattant egy ostor
Vizet mert a gulyás a szőke gulyának,
Lábunk alatt szorтыant az iszap dagadósan
S a bivalyok lomhán, szügyig belefeküdtek.

Csalt a víz s bátor mentőként kacarázva,
Piros tenyerünkkel fogtuk ki a belehullt napokat.
S míg tartott a játék, beborult fölöttünk,
Félig-öltözve rohantunk végig a réten,
Dobogó lábunk elől félve, ugorva szálltak a szöcskék,
De belement a tüske, útolért a zápor!
Bárázdákon porolt s az úton kocsí s lábnyom
Telt tükre kacagott s nézte a megdühödt egeket.
Mint piros madár, szállongott a villám,
S bús fekete labda, gurult a riadalom,
Dörgés, iszonyú nagy verő, égi cimbalom
Mint a húrok rég elpattantak kongva maguktól.
Megáztunk cudarul, egy-víz volt szálnyi ruhánk,
Mehettünk az új nap arany kazla alá újra
Fürödni s míg száradt a genye-gúnyánk
Betakart az öblös, puha, meleg szivárvány...

Halk nyári számadás

Tárult égen még csatázik
Villámaival az ég.
Itt-ott borzas tócsák ringnak,
Tetejükön buborék.
Heves volt a nyári zápor.
A sok lomb, úgy lóg a fán,
Mint száradó, nedves ruhák,
Dróton, nagymosás után.

Mit zöld vízben öblögettek,
Égi sajtár fenekén.
A Pilisek gőzölögnek.
Omlik a vad nyári fény.
Lent aratók uszálya ring,
Tűnő dallam, szétomol,
Aztán újra egybefogja
Arany kotta: kévesor.

Akár üdvözültek arca,
Tiszta és szép a világ.
Arra gondolsz, éveidet
Nyírik a kifent kaszák.
Hűtlen éveid, amelyek
Sosem jönnek vissza már,
Perceid, mik elsuhanak,
Akár e mély bíbor nyár

És nem adnak vissza semmit.
Szállnak. Meg egyik sem áll.
Nyomaikon csodálkozol,
Mik szép tested mértánán
Törölhetlen rajt maradnak.
Érlelik a dús időt
S lelked, mi a lomha évek
Folytán mind nagyobbra nőtt

Fütyörésznél... Lent kaszálnak.
Összeszorítod a szád.
A Nap életed porába,
Írja múltó vonalát...
Diadal és vád is egyben.
Ám szavára, nincs szavad.
Mint egy kalászt, himbál a szél
Súlyosult benned a mag?

S míg szárnyatbont, formát keres
Izzó agyadban e vers,
Piros higanyként lobog fel
Száz pipacs és leheversz
Búzavirágok selymére,
Koszorút vár homlokod.
Mit a nyári Nap zsarátból
Aratók nyakába dob...

S lám fennakad

Az egyszeregnél egyszerűbb az éj
Kék kottába írt azúr szerelem
A végtelenség illata lebeg
A világon s az alvó kerteken

A hold fehérén hűvösen suhan
Most kezd leesni hull a kék egen
Pattogzik az éj zománca halkán
Mint máló festék régi képeken

Zuhanását mindenem megérzed
Gyúrt fodrot vet az éj lehelletén
Azt hiszed már ott sincs meg se látod
S lám fennakad egy tücsök énekén

Nocturno

Nyári réten fekszem,
Véres hold alatt.
Ájult virágok közt
Tücskök alszanak.

Alvó tücskök között
Didereg a szél,
A holdról rőt cseppben
Hullik le a vér.

Egy árny suhan felém,
Fehér, meztelen.
Ezüst tálat hoz és
Levágja fejem.

Salome, suttogja
Rémülten a szám.
S a tálról rámmered
Fejed Johanán...

Káprázat

Hold-parázstól sistereg
A csillagok bokra,
Kigyúl tőle a tejút
S idelent a bodza

Felgyűjtja a fákat is,
Vastag fehér csóva,
S árnyékuk rárajzolja
Most hullt puha hóra

Persze csalás, nem is hó,
Kék holdfény e szalma,
Három körte mosolyog
És két kicsi alma...

Képecske

Forrás zenél
Pitypalatty panaszt,
Habfehér az ég,
Égfehér damaszt

Ahogy egy fenyő
Egek fele tör,
Lent is mutatja
A kék víztükör

Lent is mutatja
Ami fent fehér.
Hallani, szemem
Fenekére ér...

Este van, bársony

este van
bársony
zárnak a
boltok

sugara
árnyas
lombokat
oldoz

hajlik a
bodza
szélbe a
tornyok

fürdenek
rézsű
fénybe kék
dombok

nyitnak a
tücsök
nyílik az
illat

benned kel
föl az
esthajnal
csillag

Dal

Prücsköröszek,
Heverészek,
Altatom az
Estikéket.

Ha virrad s dal
Fújja számat,
Ébresztem a
Hajnalkákat.

Tegeződöm
A füvekkel,
Telistele
Rigófütytel.

Ha beborul,
Felleg támad,
Elmegyek majd
Szivárványnak.

Ráborulok
A világra,
Hogy ne legyen
Olyan árva.

Pók a tükrön

Tükröm a falon lóg. Fényes.
Egyszerre egy pók kényes
Lábbal átsétált rajta.
Tudom, a babona tartja,
Hogy szerencsét jelent.
Tipegett, jobbra-balra ment,
Aztán megállt fent, a sarokban
És nézegette magát.
„De szép vagyok! A teremtés albumát
Imerem jól, – játszott rajt a fény
Egyetlen teremtmény nincs olyan szép, mint én!”
Hosszú lábait külön-külön rázta,
Ropogtatta, kopogtatta
S mászta velük végig a fényes üveget.
„Pompás! mily szép csillogású szemek
Az enyéme. Igaz, szemöldököm nincs,
Legalább nem kell festeni,
Anélkül is lehet merengeni.
Fonok egy óriási hálót,
Mi átéri az egész világot
(A tükröt látta csak, az volt a világ!)
S szépséges karcsú vonalam,
Finom alakom s csinos magam,
Majd csak úgy vonzza a legyeket...!”

És leesett...

Leesett, mert a szobalány, Maris,
Harsogó hangon, mint egy haris,
Vidám dalt dúdolva, letörölte a ronggyal.
Aztán gondolván, ha írok, úgyse látok,
Magát illegetve, a tükör elé állott:
„De szép vagyok! a hajam, a szám,
A szemöldököm. Ha ünnepi ruhám
Fölveszem s benne a korzóra mék
Utánam néznek a bakák, meg a pék
Horihorgas segédje, Jani...”
Nézi magát. S csendben hallani,
Hagy zakatol szíve, a bolond kis motor.
Vére rózsákat, nárciszokat sodor,
Kipirult arccal magának csacsog:
„Szép vagyok! szép vagyok! szép vagyok!”

És elment...

Én írtam. És rámmereedt pár furcsa, furcsa sor.
S mondtam magamnak, most rajtad lenne a sor,
Odaállni a tükör elé s nézni magadat.
Hiúság! – dobbant felém s szavakat
Kerestem, mik födnék fölháborodásom.
S azt hittem, a kísértő ingert, majd lerázom.
De hiába! Versem tükör lett
S benne nézegettem festett,
Magam-csinálta világom...
„De szép vagyok!” s betűlagunákon
Szép gondolák úsztak. Velence tükrözött,
Róma énekelt s egy ember a fű között
Hallgatta a pacsirtadalt, aztán felkiáltott.
Láttam Fausztot, majd Margaréta állt ott,
Mint tavaszba öltözött fehér alma-ág.
S tetszett a verstükör a színes, szép hazugság!

S vallottam akkor, ember te kényes,
Te is tükröt hordsz, mely fényes
Üvegjén képét szemedbe porozza,
Jó hozzád, bánatod, könnyed néha elorozza
S kacag feletted hintázva az ég.
Tükröd van. S tükröt hord a pék
Hórihorgas segédje, Jani.
Tükröt a politikus, tudós, hivatalnak,
Utcaseprő s árulkodóan hallani,
Amint egy titkos pillanatban mind
Magának tapsol és csacsog,
„Szép vagyok! Szép vagyok! Szép vagyok!”

Fényes tükrön másszuk végig az életünk.
Magunknak tetszünk, de jaj nekünk,
Ha Isten talál rajtunk majd kivetni valót,
Mikor minden fény és hazugság elmerül
S Isten szobalánya, a halál,
Tükrünkről némán letörül...

Somogyi éjben vonaton

Hazafelé visz a vonat,
Somogyban van a hazám.
Valaki még csak rám ismer,
Majd a jegenyék talán.

Gőz-táptos az éjszakában
Megy, fut, rohan itt velem,
Gyermekkorom mutogatja
Lelkét felém meztelen.

Itt megállnék, ott megállnék,
De csak száll a gyorsvonat,
Milyen szörnyű kényszer, ok, cél,
Mely örökre hívogat?

Éj gurul az ablak mellett,
Bús nagy labda, rémület,
Csillagok verik arcomra,
Nehéz, hűvös fényüket.

Dombok, rétek szagát érzem
Homlokomon, mint kezet,
A gyöngyvirág, fehér fogsor,
Erdők szájából nevet.

Göncöl rúdja, mint a kútgém,
Rám s a vonatra hajolt,
Bíboran, majd tejfehéren
Nézett be a nyári hold.

Szörnyű őrség, így vigyázni,
Virrasztani hajnalig
Kanyarból ki, kanyarba be,
Újabb fanyar kanyarig.

Rémülni, hogy hátha játék
Kocsi, mozdony, sín, vasút,
Mely egy óriás kezében,
Szörnyű karambolba fut!

És hogy alvó népemmel itt,
Mire virrad még az éj,
Álma szendergő, halálos?
Gyógyulást-hozóan mély?

Én szállok vagy a vonat száll?
Világ száll a vég felé?
Mily csikorgás? Népem szájában
A zabra?... vagy a fékeké?

Szállt a vonat, repülve szállt,
Fényt küldött a messze ég
S a horizonton mentek, mentek
Fény felé a jegenyék...

Édes Dunántúl

Itt térdelnek előttem kelta dombjaid Dunántúl,
 S avar sáncaidon békés juhnyáj legel.
 Úgy lépsz elém, mint ó-krónikákból a képek
 S régi anyás karod, becézve megölel.
 Csillagok ülnek erdős kontyaidon, ha az alkony
 Leereszkedik s az estbe pásztarsíp kesereg.
 Torkos sok patakod párt keres, elfut és benne
 Piros hasú pisztráng villan s barna keszeg.
 Halk, kicsi falvak ülnek öledbe s a házak
 Tetején kelepelnek frakkos víg gólyafiak,
 Kik itt voltak tavaly és azelőtt és annakelőtte
 S a századik sarj is idetér, ha tavasz virrad...

Itt járok lányos réteiden újra meg újra
 S füzérbe füzöd illant gyermek-éveimet.
 Akkor még kölyök-bokraid derekáig sem értem
 S okos ösvényeid fogták a kezemet.
 Barna szemedben hordtam az erdők vad
 Szálfáit s lázadó vállaimon kék egedet.
 Anyám vagy, Dunántúl, mondtam s ígértem,
 Meglásd, nagy leszek egyszer még teveled!
 Itt nőttem föl a fákkal, a széllel, a tájjal
 S hű rokonom, testvérem, anyám a drága vidék
 Itt heverészttem aranyhajú rendek széna-sorába,
 Hajamba éj hált s bozontos csillag-pihék.
 Itt hallgattam éji viharok haragos nyögését
 S dombok alatt alvó őseim szeri dalát,
 Amint kantárt és zablát eresztvén a holtak,
 Kézről kézre adták a dacos vad harci kupát...

Itt vagyok most is, édes Dunántúl!
 Látod, csak megtér kóbor költőfiad.
 Rómát megjártam, Párist megjártam
 S zengtek felettem büszke hidak!
 Mégis te kellesz, gyantás mezőillat,
 Szűz erdők szaga, gulya és kolomp,
 Anyámként ölelsz somogyi lanka,
 Ha fáraszt az élet, harc és a gond.
 Dombjaid, mint nagy labdák gurulnak,
 Vállukon koporsó és most köveim,
 Mint táltos kiáltok fényes halottaknak
 S költögetem dallal alvó őseim...

Szomjasan jöttem

Jöttem a zajból a csendbe ide
Fénylik a vízen a fények íve

Fénylik aranylik a messzibe nyúl
Rá arany nyárvég permete hull

Rá arany nyárvég csokra esőz
Ekkora héven győzhet-e ősz?

Fecske-betűkkel-írt habokon
Tündököl kéken a kék Balaton

Vízen aranyló nap tüze gyúl
Sirály köröz fönt hangtalanul...

Késői ének

A Balaton-örvényesi római villa romjainál

A márványlépcső hallgatag.
Fölötte késő éj dereng.
Kertjébe rózsák bomlanak.
Fönt csillagok... Pár fecske leng.

Az átrium csak álldogál.
A küszöbe nem vár urat.
A holt kőkutya fölugat.
A Holdsirály ím délre száll,

Ahol a szőke Tiberis
Habjai közt szép Júliák
Gályája ring... Jaj, nincs tovább!

És semmi hősi nincsen itt.
Pannon nyilak és quád nyilak
És surranó barbár halál...

Estima

Kint hold lebeg
Itt lámpám fénye
Ont glóriát a fejemre
Egy munkás nap után
Szelíd jó éjt kíván

Lombok közt szundiz a csend,
Fönt bóbiskoló csillagok
Összeteszem kezemet,
Ugye Uram alhatok?

Álld meg kiket szeretek
S kiket szerettem engedd meg
Örök játszótéren
Mind a gyermeked legyen.

Vess ágyat öledben majd
Hova lehajtom fejem
Ez éjszakán vagy egyiken
Ha rendelésed hozzád hajt
S oly békén puhán alhatok
Mint bennedfénylő csillagok...

Anyám I.

Anyám,
királyi csokor, te, februári menyasszony,
nézd odakinn már hullnak a rózsák,
jön a tél, jön a szél, és elorozzák
örömeink, de én kifutok még,
s ezüst hajadba fonom égi diadémnek,
hogyan templomhomlokod koszorúzzák

És kel a nap, kardja pengve fúródik
rossz ködök éjén át a messzi egekbe,
hova te látsz csak, én a kezébe
fogva kezem, vezetsz hűs égi úton,
öltöztetsz mesékbe s a hétfejű sárkányt
mindjárt legyőzöd könnyen, tudom.

Anyám,
te halkán ringatod ágyam,
a világnak tartod s család ki mosolyom,
hogyan szépüljön az, kire ránevetek
s szenteld ujjaid homlokomon
csillagot vernek, anyám

Hajad ezüst drótjain immár,
szaladó esték kék fecskéi megülnek,
de nem öregszenek – nem öregszenek a rózsák! –
csak valami csendesebb lesz egyre belül,
hol az élet piros harangja harangoz,
több szavad van a csendhez
s többet vagy egyedül...

Anyám,
te titkos, aranyöblű, dúsgazdag forrás,
ki rámpazaroltad lányságod és asszonyi
bájjaid színzuhatagját,
te szent anyaföld, csók-zsoltár, eleven kút,
kiből majd jövőnk századoknak
merhetek enyhet, tikkadt nagy utakon,
ha lombom alá leheverek.

Anyám,
te őszi menyasszony, halkszavú őszi igézet,
ki legelőszőr hoztad a tömjént és aranyat,
hoztad a mézet,
bölesőm rácsához s a teli holdat
játéknak dobtad vizeimre, míg messze lobogtak
a testvér-csillagok és a hajóm
az Isten-öbölnek partjain bolyongott,
– ha megállíthatnám a napot fölötted
visszaparancsolhatnám a lehulló
sárguló lombot!

Anyám,
aranyerdő, tiszta tükör, ragyogó fény, hajnali csillag,
versemet bontom ím te eléd aranyzuhatagnak,
aranyozd meg vele lombod,
aranyozd meg vele kezedet, melyek vezetnek
s ismerik titkát az élet-utaknak,
óvják lépteimet, mik tipegőn szaladnak,
jőjj te vezérnek,
s harcos ösvényeim majd elsimulnak, béke leng rajtuk
s az Istenhez érnek

Anyám,
úgy kell a szavad, most kell a simítás,
mikor már nagy lettem s a gondok
vicsorgó szelindekei marnak,
kínzó sebeket szívemen és egyre ugatnak,
rossz éjek láza rohan húsomon
s a hegyek fagyot és havat fúnak,
most kell a szíved tüze mécsnek,
a neved hitnek s jószágod az útnak!

Anyám,
aranyerdő, déli verő, te hajnali csillag,
szállj dalomon most vissza időtlen
napjaidba, mikor az erdőn, barna hajadba
virágkoszorút fontál s legelőszőr
gondoltál rám, ki szíved alatt, szavadba
s Isten titkaiban éltem

Anyám,
tavaszi hold, te, tavaszi csillag,
tavasz-virág a tavaszi réten...

Önarckép. Arvi Järventausnak

Kopjafára tűzött lófej előtt állok.
Véremben sámándob zubog.
Kordába fog kódex, ciliciumok.
Ma is elmarad a vágta.

1939

Példázat egy őszi levélről

Most kezd leesni.
Száll...
Sem a földé, sem az égé,
De a fáé se már.

Lebeg könnyedén, keringve szárnyal.
Nincs még kapcsolata a földdel,
Sárral és halállal.

Tiszta,
Mint legelső könny,
Mint tegnapnyílt hóvirágkehely,
Mint szívről leszakadt sóhaj,
Mint fényből született szivárvány,
Mint érintetlen hópehely.

Ilyen az életem.
Vagyok, aki vagyok!
Költő és pap – szívek közt lebegek.
Egy kicsit földé, egy kicsit égé,
Nem enyém,
Nem is a tietek!

Ősz

Kikötött zászlók a fák levelei,
Pókháló ingét veti a rét,
Bágyadt kökőrcsin sárgán világít
S álmos a csend is.

Fázik a nap s égszürke bundát
Ránt vállaira, betegen ragyog
Kiszolgált fekete barázdát
Forgatnak az ekék.

Mint kirabolt fészek, olyan a táj.
Új koldus jön, a színtelen est
S kezüket fejük alá téve halkán
Elalusznak a szénaboglyák...

Micsoda kezdés

Vértócsák a levelek.
Bokor leng a semmibe.
Viszi a szél a fiát.
A köd hagyja, hadd vigye.

Kiáltanék, nincs kinek.
Rácsok a vak csillagok.
Hamuhintett kobakom.
Biz'uccse, hogy csillogok.

Rőt fűszálon leng a hold,
Egy pók húzta hegyibe.
Jön a hajnal, hadonász,
Fény-husáanggal veri le.

Milliónyi tojánhéj
Hull darabja szanaszét.
Omló porceláncserép
Szilánkjától ég a rét.

Így kezdődik lám az ősz
S úgy vet cigánykerekét
Fényes űrbe a világ,
Mint üngetlen víg gyerek...

Skarlát őszi fák

Ők eldobták fegyverük.
Én még harcolok.
Összecsukták szárnyaik,
Zord arkangyalak.

Az ősz harsány sortüze
Nem riasztja fel,
Homlokukon s szívükön
Skarlát vér, a jel

Álmukból, mi öröklét
Vagy halál jegye,
Végsőt rángó szív az Ősz,
Szívükkel tele...

Fényt vet

Szólnak a sárgarigók
hullnak a sárga diók

álmatag szánka a szél
álmatag száll a levél

csörgedez csöppke patak
viszi az álmainkat

puskátlan érzi a csósz
álmatag nézi az őz

álldogál, néz darabig
s táncosan eliramlik

porzik a négy patanyom
fényt vet a parti pagony...

Őszi dithyramb

Ősz,
te aranykoszorús menyasszony,
szép, késői lánya a nyárnak,
dús hajad kibomlik aranyon
S benned szép színek muzsikálnak.

Ősz,
te diadalmas, hű szerető,
királyi kezeddal emeled fel lemenő
napod, csodaszép fejedre
s az udvarló szelekkel
Üzensz távoli lovagodnak, a télnek...
Most ölelnek a fények
s a színek szeretnek.
Kibomló skála brokátruhádon a pompa,
a csodák csodaszép kedvese vagy!
mondd, milyen ecsettel
kendőzöd te magad?

Ősz,
te csokros, ragyogó, rokolyás, deli tündér
ki csókolódzol a tűnő szelekkel,
de tele vagy te titokkal,
de tele vagy te a csenddel!
A rohanó folyókra omolsz,
simogatod sápadt, szerető kezeddal
s úgy súgod el, holnap ilyenkor
meghal az erdő.

Ősz,
te ezüsthúrú hárfa, a halál kezében,
de zokogó, kopogó, szomorú,
szelíd a te muzsikád,
de piros és lihegő,
de bíbor a szád,
de remegő tested remek vonala
s szemedbe gyúl a távoli láng,
mi lobogott hazatérők mély őszi szemébe,
mikor a sír hívta már őket
s mindegyik elébe
odaállt valaki –
súgd el nekik, béke...

Ősz,
te aranykoporsó, melyben a habzó
múlt nemes ó-bora forr és kedve vonaglik,
arany tó, arany erdő, pajkos szöszi patakok
anyja, merre tilinkód szűz szava hallik,
elindulnak a mesék, mik puha ajakkal
csókolják szép szoknyád szegélyit,
elindulnak a csodák s a méla mezőkön
kinyújtott lila füsttel szállnak az égig...

Mi
meg öregszünk, szép, szende Királyném!
míg csalfa tükörben int sugarad,
megyünk feléd s jössz te mibennünk...
Engedd, dalom legyen diadém
és simogathassam meg szép hajadat.

Ősz,
húgom, alkonyi testvér,
útunk ím csendbe poroszkál,
csendbe követ, míg összefonódik
s megbékél szelíden majd
Isten szent tenyerén...

Szeretném, ha szeretnéd ezt a verset

Egy kéz eloldta fönn a lombokat,
Sárguló, néma arany kompokat

Kezükhöz fogják béna szívüket
És átússzák a sápadt mély vizet

Nincs rajtuk annyi súly se, mint e szó,
Meggzúnt a függés, gravitáció

Meggzúnt a törvény, erő, ráhatás,
Sodorja őket őszi áradás

... Egyszer, meglátod majd, tán kel a hold,
Valaki halkán minket is elold

Bús életünkre bánatot ködöz
S mint levelet az ágtól, elkötöz

Úszunk a szélbe, mint e kósza raj,
Másik part fele, sok arany tutaj

Röpülünk, szállunk bódult szárnytalan
Idők, partok közt, mégis parttalan

Vak hullásunk szédült álomba fon
S felébredünk az örök partokon...

Őszi vesperás

Hunyt szemét az ég még
Távolról nyitogatta.
Sátor volt, a színe kék.
Ott álltam alatta.
Még futott hetykén pár sugár,
Szép kecsesen lépett,
Mint templom lépcséjén a lány,
Ha pap már misézett
S az áldás ottbent véget ért.
Ruháján s dús haján kivitte
A felcsillanó gyertyafényt
S tömjénszag követte.
A tágas utcán úgy ment le
A Nyár is most merengőn,
A csend csengőit rázta és
Fényért sírt esengőn.

Mint nagy pohárban, állt a tó
Partjai közt kéken.
Szél szaladt a parti fák
Ágán s a vízsörényen
Lusta árnyak lebbentek
Rest testtel, mint szárnyak,
Lent piros kárász úszott és
A fenék fölött álltak
Ezüst falanxot víg halak,
Szájukon gyémánt buborék
Pattant, mint labda s tükrében
Játszott az ég s a vízfenék.

Naptár szerint, nyár volt még.
De volt valami bús már
A fecskeszóban s röptükben
Az ősz sandított lomhán.
Mint apró kották, hangjegyek,
Ültek fön a dróton,
Gregoriánt énekeltek,
Nem emberi szókon!
Ködöt fújtak a hegyek,
Fáztak már a lombok,
Indultak a levelek
S a távoli dombok
Ideszórták kolompjaik,
Mélabúba mártva,
Virágfejek konyultak le
Dérbe és a sárba...

Nyár volt még, de furcsa nyár!
Az ősz jött orgonálva.
Ezüst sípok sírtak már
Az erdőkön a fákba.
Felhő-várak forogtak,
Furcsa kacsalábon,
Vad sörénnyel vágattak,
Mint lovak át a tájon.
Csípős, zord szél csámcsogott,
A kökény kékre érett.
A réteken sarjúszéna
Vére feketéllett.
Álltam fémes ég alatt
S nem hallottam ez este mást,
Egyetlen dalt a föld száján
Szordinós, őszi vesperást...

Megőszült, örült tenger, ősz

Ősz, te ködös, örök tenger,
Parttalan vad óriás
Rőt halottként úsznak benned
Októberi néma fák.
Játszol velem s a világgal,
Nincs benned semmi sziget,
Forró vagy, mint hirtelen láz,
S hideg, mint az örület

Partodon itt, mint egy hulla,
Rémülettel heverek,
S birkózom, mert eltemetnek
Habjaid, a levelek...
Egyre nősz és egyre tágulsz,
Benned habzik az idő,
Rohanva rontsz élők ellen,
Tátott torkú temető.

Ki bír véled? Nincs erő, mi
Bilincselné habodat
S egymás után tördeled le
Éveink s a napokat.
Mint örült agyban gondolat
Süllyed benned múlt, jelen
Levetkőzteted a fákat,
Benned minden meztelen.

Játszol, tudom, a világgal
S játszogatsz énvelem,
Habod, mint a láz a húsban,
Terjed, árad nesztelen.
A partodon fekszem, hova
Lerajzolod nyomodat.
Mint kígyó a bűvölőjét
Nézem hullámaidat!

Egy hullámod engem is visz,
Mint vitt minden születőt.
Benned hordva létezésem,
A kezdődő s volt időt!
Piros holtként úsznak benned
Októberi néma fák,
Mint kígyó a bűvölőre
Nézlek, nézek vissza rád!

Ne játszd tovább, néma tenger!
Őszült, őrült óriás.
Huszonhét éve ismerlek,
Nem voltál s nem leszel más!
Örökkévalóság csillan
Mindent orzó habodon,
Marad-e még szépség annak,
Ki holnap áll partodon?

Hóra ejti

Kötözné ezüst cérnaszál,
Ökörnyál, a hullt levelet.
Visszavarná a csend rájuk.
Ősz van. Nem lehet.

A hold túje kék csillogás.
Villog a holt erdő felett.
Bánatomat rázza a szél.
Száll a lehellet.

Lekushad a zsupp a tetőn.
Jégcsap fagy az eresznádhoz.
Árnyékot ejt hóra az éj.
Vadlúd kiáltoz.

Száz paraszt kaszál

Már kukorékolnak a kakasok
A reggel tömjénszaga száll,
Árnyéka csöpp, sugara sok
A völgyben száz paraszt kaszál!
Nézem a hegyről, amint a sereg
Karéja mozdul a völgybe –
Hökkenj meg, te kiélt-szívű világ,
Reszkess e csuda gyönyörbe!

Útjuk arany és szép szárnyuk a nap,
Délceg lépteik, az erő
Ahogy suhintnak, – áldott mozdulat –
Évezredek szele jó!
Évezredek növekvő vihara,
Gyönyörű, nagytűzű ciklon,
Kétszáz parasztkar ritmusa ring, hogy
Csuda-rendet kanyarítson.

Nap-lávaesőben nyomulnak elő,
Tűz-tenger ringatja őket,
Szétzuhogó, nagy pacsirtadalban
Felhőkig, egekig nőnek!
Fel, fel seregem! Neki a fénynek!
Vívj és nyerd meg büszke csatád.
Daccal lendülő kaszáid alól,
Szülessen egy újult világ!

Részesaratók

Megáll a fényben, felkiált
A szél és visszánéz.
Ázott falakról álmosan
Pereg, mállik a mész.

A szivárvány, szép ecsettel,
Mázolja az eget.
Magasban éber ölyv szítál,
Lesi az egeret.

Fáradt keréknyom boldogan
Lapos tócsát ölel.
Valahol éhes róka nyí,
Az ólakhoz közel.

A lajt szomjasan ásítóz,
Húsén verébszivaj.
Mozdulatlan, akár a dél,
A két sáros bivaly.

Alusznak. Az árok tövén.
Tűnődve valamin.
S messze, mint álmuk bíbora,
Lángol a baltacim...

Asztagrakók

Nő az asztag, most is látom,
A Siónál a dombháton.
Háromszor hét béres villáz,
Felettük az ég kék nyílás.

Oda kéne magasodni,
Azt az asztagot megrakni.
Hogy a sorsuk rajt beférjen,
Ég füstöl a villanyélen.

Legtetején hat vad béres,
Keveset ért a beszédhez,
Kavar, kavar a villával,
Vad kőműves-kanalával.

Nő az asztag: *bábeltorony*,
Hat kőműves szénáz azon.
Hajlonganak, morgolódnak,
De szegények csak maguknak.

S mikor estére leszállnak,
Szét se néztek, meddig láttak?
Se az égre, se a tájra,
Szívük bábel-nyomorába.

Hej, hányadik Tornyt rakják?
Hej, hányadszor tanakodják,
Hogy így kéne, hogy úgy kéne,
S marad minden a régibe...

Máktörők

Igáslovak lángot isznak.
Lángját tüzes pipacsoknak.
Piros kendős summáslányok,
Tördelik a zörgő mákot.

Fekete mák a kezük is.
Fekete láng a szemük is.
Szomjas délibábok tornya
Bukdácsol a szálkás porba.

Tályog az ég. Beleakad
Egy akácba. Ki is fakad.
Hull az alkony, hull sűrűlve,
Mintha mákgubákból dülne.

Tábla giz-gaz. Majoránna.
Sötét térdepel a tájra.
Terül széle, terül hossza,
Béresekre, summásokra...

Holdfény lenget arany sátrat,
Benn Szent Dávid muzsikálgat.
Arkangyal áll egyik felén,
A másikon cigánylegény.

Fekete a bánat bokra.
Tűzpiros az éj kakasa.
Itt a csillagok is marnak,
Báránfelhők meg harapnak!

Tengeriföld

Embernyi a tengeri,
Magassága embernyi,
Válligérő, jó magos,
Esti szélről harmatos.

Hány hold, ebből béresé,
Senki sincs, ki kérdené,
Pedig a sok hant alól,
Elhullt béresnép dalol.

Borona és bús eke
Jelként ide illene.
Aztán befutná a gyom,
Mérhetetlen unalom.

Belőlük nő és veri
Eget e sok tengeri.
Úzött sereg, menekül
Múlt elül, jövő elül.

Mit vallna, ha kérdenék,
Ha szólhatna a vidék,
De csak szél zúg szenvtelen,
Ez a nép itt nyelvtelen!

Hull a harmat fejemre,
A vállamra, szívemre,
Oly nehéz lesz, itthagynom
E tengernyi sírhalmom...

Csordapásztorok

Gyertyát ide, aranyat,
Lángoljon a tömjén,
Ahogy szép, lila havad
Ágak vertezüstjén.
Rorátésan megjelen,
Jön az Örök Bárány.
Farkasokra lessetek,
Örzők kint a strázsán!

Farkasokra lessetek,
Sistereg az égalj.
Akár szalonna pirul,
Szélein a hajnal.
Csodacsillag fészkel egy
Rongyos istállóra,
Angyaldalos fényt szalmáz
Boldogan a hóra.

Tiszta bocskort kössetek
Mezítlábatokra,
Piros szíjat fűzzetek
Fürgén sarutokba.
Őzet, nyulat süssetek,
Ropogós malackát
A beteg is hagyja ott
Ágyát puha vackát

Írós vaját, friss tejet,
El ne feledjétek,
Friss cipót is kelesszen,
Hamar menyecskétek.
Kisingecskét varrjanak,
Legyen neki pólya,
Szegény tudja, mily öröm,
S gond, ha jön a gólya.

Induljatok szaporán,
Míg nem jön a reggel,
Találjátok az Anyát,
Karján a Gyerekekkel!
Adjon Isten! mondjátok,
S ad az Isten néktek.
Szegényeké a malaszt,
Gazdagé a vétek...

Bábel

Két kőműves
a szivárványra mutatott
„Mily óriási állvány
meszeljük be a kék eget!”
épp esteledett
s mikor hajnalodott
újra: „Falazzuk be a Napot!”

ezer kezdte hordani a maltert,
ezer a téglát meszelőt,
az ég, a kék egyre fogyott,
s a fal falánkan egyre nőtt,

a roppant Torony égis ért már,
a munka tovább mégsem haladt,
azóta is,
másképp beszél, aki fönt van,
s másképp, aki lent maradt...

A szitáló korom balladája

Proletárfiúcska álmodik

Szeretnék egy piros csúzlit nagyon
S biciklit, mi van a többieknek,
Akik gazdagok, és engem megvernek.
Egy krajcárról álmodom, amin
Veszek majd zsemlét, kenyeret,
Vagy kicsit csalva, moziba mehetek.
És anyuskáról álmodom, aki nincs.
Kis szobánkban gazdátlan a kilincs.
Apa részeg. S mindig összever.

Szitáló korom

Itt nincs erdő. Itt csak gyár van.
Szitáló korom fojtogat bennünket.
Mi az eget is feketének látjuk,
Feketén halljátok fáradt énekünket.

Itt nem nyit rózsa, bazsalikom.
Csak korom hull, a lassú bús halál.
S dalolnak kínnal a proletárok,
Míg fölöttük hulló korom szitál...

Emberek

Mindenki bánt. Gúnyol. És lenéz.
És nem tudom, miért nem jók az emberek,
Rámmutatnak s azt mondják: csibész!

Pedig nem lennék rossz!
Csak adnának egy kis meleget,
Adnának kávét, szőlőt, kenyeret,
Mit esznek ők, a gazdag gyerekek.
Nem lopnék, ha éhség tépi belemet.
Adnának meleg ruhát, mikor
Gyilkos, fehér hó temet.
S adnának anyukát nekem,
Nem lennék rossz, sohasem.
És vinnék el apát, ki mindig bánt.
S pénzén, mit szombatot hazához,
Bort vesz, meg dohányt...

Ne! Ne!

Ne! Ne! apát se vigyék el tőlem.
Apa ma ölébe vett.
Megersimogatott és könnyezett.
S azt mondta: kicsike fiam...

Csodafa

Ma álmodtam, csodaszépet.
Aranyhintón vittek angyalok.
Rózsát fontak szőke hajamba
S egyik megmosdatott...
Azt mondta, megyünk a Jézuska elé,
(Ott lesz anya is)
Kinek trónusán hajnalfény ragyog

Felébredtem. Hideg volt. Hullt a hó.
Hol vannak a fehér, tiszta angyalok?

Rendőr

Tőle félek legjobban talán.
Jobban félek tőle, mint apától.
Kardja van s rengő bajuszától
Szétfutnak az utcagyerekek.
Nagy úr. Sokkal nagyobb, mint
Vanyek bácsi, ki börtönből szökött,
Erősebb, mint a Félarcú, aki
Három embert összekötözött
S elvett pénzüket elmulatta.
Sokat remegek, sírok miatta,
Hogy megver, mert tegnap
Körtét loptam
Egy külvárosi boltban...
Félek, hogy kihúzza kardját,
Mely olyan, mint a fa –
Jaj, hát annak a bácsinak
Nincsen kisfia?

Váróteremben

A váróterembe sokat járok.
Mert sokan vannak, és jó meleg.
Innen indulnak színes vonatok,
Innen utaznak a gazdag emberek.

Miért?

Tegnap onnan is kiküldtek.

Megvert egy ember, s hazakergetett.
Csak az mehet be, kinek jegye van.
A rendőrnek szólt: kéregetett!
Csak az mehet be, kinek jegye van,
Kinek jegye nincs, nincsen igaza.
Az életbe is tán jeggyel jöttünk.
Hát nem jöttünk minden haza?

Templom

Ide szabad mindenkinek bemenni.
Itt a Jézuska lakik.
Innen nem kergetnek ki.
Hoznak neki sok sok virágot
S égetnek előtte gyertyalángot,
Mint a temetőben a
Szomorú emberek.

Itt összeteszik a kezüket
S oly egyforma úr-féle, proletár,
A sarki koldús fia is idejár
S itt egy úr, kinek autója van...

Jószerecsét

Este volt, bronzbarna este,
Elnyújtózott lomha teste,
Barna fák közt a közön.
Nem volt fény az ablakokba,
Csak az égi csillagosba
Nézett a hold vakoskodva
Kandin, némán odafönn.

Fürge táncsal vitt a léptem,
Zsoltár nyílt, ahova léptem,
S nyújtózkodott pár virág.
Szívemben egy csöppnyi éggel
Láttam költők jós-szemével
Koromsötét a világ!

S rámköszöntött férfiasan
Egy bányász az útkanyarban
Muzsikált a hangja szét,
Zendített: Jószerecsét!
Imádság volt ez a pár szó,
Békét hintő, andalító
Fényt-derítő, szent zene.
Régen elmúlt, most is érzem,
Véremben bent lüktet mélyen,
Mintha folyton zengene.

Adjon Isten! feleltem rá,
Jószerecsét mi kettőnknek,
Kik járjuk a tárna mélyet
S ránkhuhog a vaksi éj.
Adjon Isten! Jószerecsét!
Neked testvér, nekem testvér,
Adjon Isten! Jószerecsét!
Minden házba mi befér...

Jószerecsét! Adjon Isten!
A gazdagnak, a szegénynek,
A leánynak, a legénynek
Szép mosolyt és kacagást.
Jószerecsét! Betegeknél,
Sajkáik, ha ködbe mennek,
Bizodalmat, gyógyulást.

Jószerecsét! Mindenkinék!
Adjon Isten! kinek, kinek.
Amit szíve tisztán kér.
Adjon Isten! szent családot,
Boldogságot, áldást, álmot
Ne romboljon a rossz vér!
Adjon Isten! Jószerecsét!
Mind, akik csak jót akarnak,
Minden árva bús magyarnak.

Jószerecsét! Jószerecsét!
Adjon Isten! Adjon Isten!
Adjon Isten! Jószerecsét!
Mindnyájunknak...

Aranycsináló

A csillagom most tán egyezik azzal,
Mit Isten elgondolt felőlem.
A horoszkópom jó jegyben áll,
A Mérleg-jegyében...

Öreg fóliánsok közt olvasok:
... a varázsló élő vért rakott
a tűzre. S cseppentett rá könnyeket.
Összetört szívet tett belé,
hogymegpillantsa a lényeket!...
s aranyat csinálni, mégsem sikerült!

Eh, hát ez a bús átok a földön.
Ez az örök lehetetlen!
Súly, kínya véresre vérez
S vergődünk alatta tehetetlen.
Hiába minden gondolat,
Órület, dac, kín, akarat,
A rög, rög marad! – a sár meg sár!

Ma mégis, mégis mond ki száj,
A csillagom jó jegyben áll,
Ma megpillantottam a csodát.
Rájöttem, hogy minden szívben
Rejtett el Isten aranyat,
Csak meg kell látni az arcokon,
A kín, a gond, a jaj alatt!
Alkimisták jöjjetek!
A titok nyitja oldva van:
Minden emberszív legmélyén
Drágakő és arany van!
Bár törjön, vágjon szenvedés,
És öröljön az akarat,
Mind csak vihar, csak égi láng,
Hogy kiolvassza az aranyat.

S hullározzon az örület,
Szakadjon gát, az öntudat-folyó
Zúgva loccsanjon semmivé,
Arany lesz mélyén, ragyogó.

Alkimisták jöjjetek!
Orvosok! Bírók! Börtönök!
Tudósok! Kóbor Mágusok!
Aranyat szedni a rög között.
Aranyat látni más szívéen,
A szegény és proletár szívéen,
Mert a szív nem farkasverem,
Benn drágakő és arany terem!

Csak szem kell hozzá, ti vakok!
És jó szív kell hozzá csupán,
Jóság, alázat s indulni
Az örök Aranycsináló után,
(Megtagadva irígy magadat)
Menni, menni a nyomában,
Ki elültette és elszórta
A szív rétéén az aranyat...

Csőszéknél voltam provideálni¹

Hálás vagyok minden új csodának,
Rádióknak, fénynek s roppant bámulom,
Hogy ujjam a falon csak végighúzom
S villany cikáz át sötét szobámon.
Rajongója vagyok az embernek is,
És szeretem, ha örül, ha táncol
Vagy agyának titkos csarnokából
Új felfedezést, szikrát villant elő...

Tegnap mégis azt mondtam, semmi ez!
Tegnap mégis azt mondtam, kevés!
Jó, hát próbálom megmagyarázni:
Csőszéknél voltam tegnap provideálni.

A csőszné, szegény, feküdt az ágyon,
Ha ágyának lehetne azt is mondani,
Rongyok között. A farkasordító hideg
A csöpp meleget, az ablakon hordta ki,
Úgy volt beragasztva egy papírdarabbal.
Beléptem. Felharsant a kardal:
Enni kért hat apró gyerek.
Elszégyeltem magam s először
Gagyogtam, fiaim, én nem enni hoztam,
Hanem az Istenkét, aki
Beteg anyukátok fogja meggyógyítani.
Pedig nálam volt az Örök Kenyér!
Az Isten volt velem – s nem tudom miért
Kicsit féltem az éhes nebulóktól.
Borzasztó szegénység... A portól
Letenni sem tudtam a szent Testet,
Csak úgy gyóntattam meg a beteget.
Oh, – szólt – most boldog vagyok...
Uram Bácsalmásra ment tegnap, gyalog.
Egy rokonunkhoz, ki tartozik nekünk.
Pénzt hoz. Jó az Isten. Lesz majd kenyérünk...
Lassan, pihegve mondta a nagy szókat:
Ő nem hagyja el a benne bízókat!
Csak néztem, néztem ügyefogyottan
S megrendülten arcán a pirosuló bimbókat,
Mikből a láz rózsái fakadtak. Sötétedett.
A bútorok ijesztő színt kaptak –
S kért, ne menjek, kicsit még maradjak,
Hisz nemsokára hazaér az ura...
S eltervezgetett, meggyógyul s búcsúra
Lalikának új csizmát csináltát,

¹ Provideálni = a szent útravalót kiszolgáltatni

Borka megkapja Julis ruháját, a használtat
S az őszi komencióból jut majd tűzifára...
Figyeltem, nem megy-e fel a láza?

S a haldoklóval egyedül egy földes szobában,
(A gyermekeket átvitte a szomszéd)
Elgondolkodtam a furcsa, furcsa sorson.
S ne haragudjatok, ha ki is mondom:
Bántam a villanyt, mi ömlik és zuhog
Cukrászdákba, hallba, színházba és bárba,
Villámhirdetésre jut s a Citadellára,
De egy csepp nem jut e szobába!
Bántam a vonatot, mi luxuskocsikkal
Előkelőn vágat Svájcban, Tirolon
S nem veszi fel a szegény csőszné urát
Hogy hat gyerekének egy falatot hozzon!
Bántam mindent, mit kitalált az ember,
Hogy szebb legyen a kultúra, a háza,
S magyar tanyákon édesanyák halnak
S egy fokkal sem megy le, egynek se a láza!
Bántam mindent, mit adott az Isten,
Mért oly gögös, önző a világ,
Mért nem jut minden asztalra kenyér,
Egyiknek csak tövis, másiknak csak virág!
Mért nem osztunk igaz sorssal rajta.
Mért nem érezzük a haldoklók lázát –
Bocsánat Asszonyom, egy estélyiruhából
Megfoltozhatnánk hat Boris rongyocskáját...
Álltam, álltam a haldokló mellett,
Míg fáradt szemét lázasan lehunyta.
Imádkoztam... S talán Bácsalmásról
Épp most indul gyalog vissza az ura...

Intelem magamnak

Isten kosztján élsz, csupán
Irgalomkoszton s tudod,
Vendég vagy, mint borókán
Játszó cinkék, mókusok.

Jöttél és méz, meztelen,
Mint fák, lombfosztó ősszel
S tollasodnak nesztelen,
Ha tavasz verőfényel

Szögez rájuk lombokat,
Csak úgy lóg, mint kabátod,
Címed, hagyod rangodat...
Biz jó lesz már belátnod!

Hámozd le e vén almát,
A földet, méternyire,
Holtak ülnek s kezükben
Immár nincsen semmise...

Telihold

Kerekedj! Kerekedj! Telihold!
Ma még sokan nem ettek.
Kerekedj fényes égi kalács
Keserves s teljes álmán az éhes gyerekeknek!

Kerekedj! Telihold!
Rádtapadt szemek feszült riadalmán.
Reggelre vérvörös tenger az ég
– A hold züllött díszlet –
S egy szusszanó felhő kézzel
 faragott hullám...

Virrasztók

Maradj még ébren, Hajnali csillag!
Őrizd a tájat. Ne szállj le még!
Fényed ölelje a fákat s a fészkek
Szélein derűs ezüstödet öntsd szét.
Védd meg a zárat virágok kelyhén
S tikkaszd titokkal a lombokat
Szórd el a kottád halk füvek selymén
S fűröszd zenédbe homlokodat

Nem várta még így senki a reggelt,
Mint te meg én, mi ketten az éjben.
Lásd, fények gyűjtják már a világot
S a hajnal zászlai csattognak a szélben...

Mindenki alszik, Hajnali csillag.
Most, most virrasszunk!
Valaki legyen ébren!

Szólítás²

Január egy.
Feszül, fénylik a talpa a szánnak.
Durrann az ostor. Durrann a puska.
Az urak vadásznak...

Ők meg itt szorongnak, heten egyszekéren.
S hiába tízparancs, hiába szemérem,
Hogy betakarózzanak, nincsen ruhájuk.
Fagy-dárdákat dobál a tél rájuk.
Annak a suttyónak, de szép a szeme.
Mint egy prófétának. Mély, vad és tüzes.
Lázító beszéde mindig versbe száll.
Nevet az uraság... Holnap úgy hajolsz meg,
Akár béres-apád, akár a hetyke füzes!

Nevet az uraság... S nem is tud róla,
Hogy holnap e dacos száj
Zenget riadót, a nagy sorakozóra!
Nevet az uraság, a parlament, a bankok,
Csak túrjon a béres, akár a vakondok,
Penészes konyhába csillagot ne lásson,
Csillagot ne lásson és ne is találjon. –
S ha találna, tudja, mi a rend, diéta,
Az uraságnak, vigye a kastélyba!

Ez az egy nem viszi...
Próféta lesz, király.
Kígyókkal, farkassal egy-fészekben hál,
Kapák, ha ráfogják, nem verik agyon,
Mezítláb jár tüskén, parázson és havon.
Komondor szűköl előtte, ha eljön
S harangvirágokat költöget az erdön.
Vihart költöget, ciklont ropogtat
S szavára vasként kondul meg a holnap!

² Szólítás = a Szentgyörgy-napkor fölmondott uradalmi béresek január elsejei költözködése

Csillagszedő

A költő bölcsőverse

Fáradt gémek darvadoznak.
Zúg, zajlik a barna este.
Itt állok, egy ingbe állok.
Csillag van a pendelyembe.

Összesúgnak az akácok,
Hej, érzem, a szánakozást.
Cirok hajlik, cséve nyiffan,
Szél járja a kukoricást.

Szél járja, vagy vadkan járja,
Úr járja, vagy csendőrszurony,
Felfénylik a hold vacogva,
Árnyék borong a tejúton...

Hát te, kisdéd, mit álldogálsz?
Hány csillag van pendelyedben?
Most szedd, most szedd, amíg éj van,
Dongó hál a házereszben.

Most szedd, most szedd, mind a tiéd,
Szó lesz egyszer, mi szikrázik.
Illatos, zöld búzatáblán
A hold holt tücskökkel játszik.

Költő vagy te pendelyhordó,
A válladon lepkeszárnya,
A lábodon virág-bocskor,
A szívedben anyád álma!

Meglásd; megnősz, mint ahogyan
Véres zászló, nyári hold nő
S hajnali szél kint a tájon!
Szedj csillagot, mert már köd jó...

Gyerekkor

Két csapat átkelt a Piavén
S csataterék betűkbepakolt hullái
Az újságokból mind élém gurultak,
Fiatal szemeik kékjével
Billiárdot játszottak a grófok
S a diplomaták

Fehér csontjukra fehér
Meszet öntöttek a tömegsírokban.
S még fehérebb lett vértelen ajkuk,
Szívükből vadrózsafa nőtt,
S kacagásuk harmattá váltott,
Megeste asszonyaik rózsaszín vállát,
Amint a gyerekekkel
Szántani mentek s kaszálni helyettük

Így ment a nyár!
S fiatal fák, ingük levetve,
Léptek a vízbe,
Águkon nőttek kis piros virágok.
Holnap vége lesz! – mindennap mondogatták
S mielőtt az ágyúk ideérnek,
A réteken a tücskök hasalva
Itták a napot...

Aratás

A magyar ígéret halomra dűl.
Csűrök, hombárok telnek, telnek,
Gyönyörű szép magyar maggal,
Mint a cséplők bunogva vernek.
Csűrök, hombárok telnek, telnek,
De nem a magyarnak,
Idegennek...

Aratnak. A kastély ezer éve
Másé –.
Béresé az ól, istállószalma
S a béres, a halálé.

Kövér tücskök muzsikálnak.
Úr vétkezik porleánnyal.
Fekete rúdon csüng a holdvilág,
Magsavanyodnak a csillagok
S denevér száll fekete szárnyal!

Magyar zápor

Zápor veri a Dunát,
Ezüst haja tépett,
Pajtás vigyázz! hej, megállj,
Lovad félre lépett!

Zápor veri a Tiszát,
Iszapos a habja,
Lovad szája már habos,
Szorítja a zabra.

Zápor veri a Dunát
Lezúg árja ránk is,
Hej a zabra, de szoros,
Szorítja a szánk is!

Zápor veri a Tiszát,
Kemény a kötőfék,
Vérben ázik a pagony,
Hogy gyűjtsünk ma rózsét!

Zápor veri a Dunát,
Öntözi a könnyünk,
Kiárasztja a Tiszát,
Itt mindent elöntünk!

Ropognak a paloták!
Dűlnek gyárok, polcok,
Utolsó nagy áldomást
Csapnak a Tiborcok!

Szoros már a kötőfék,
Zabra van a szájba
S a fejükön de tüzes
Dózsa koronája...

Késői konok számadás

Huszonyolc nyaram futott el
Huszonyolc nyár és most ősz van
Nem tudom hogy téli szél fűj
Vagy tavasz zeng itt e szókban?

Nagymessziről s mélyről jöttem
Akikhez a sorsom küldött
Véreimért, akik ellen,
Élet s halál felesküdt!

Mert én hallom s kikiáltom
Egy nép sír a temetőben
Álmos fajtám tápázkodik
Birkózni jön az időben!

Kósza lángok szemük alján
Erdőszagos a ruhájuk
Csillagnéző szent révület
Köti béklyóba a lábuk!

Ezer éve itt topognak
Egyhelybe hull le a magjuk
Úgy nyugszik le hogy fel sem jő,
Kivirasztott virradatjuk

Úr előtt dadogva állnak
Alázkodón, mint a hársak,
Nagy merszük, mint a vadliba,
Szomszéd nádasokig száll csak

Szomszéd nádasig s a kastély
Marad kastély, ezer szoba,
Hogy ők földön, sárban háltak,
Lázadjon most az unoka

Hát lázadok! Az én szavam
Az én utam itt időtlen
Rettenetes máglyát rakok
Fejfákból a temetőben!

Fellebbezek láng-szavakkal,
Öszegyűrt ég a papírom,
Öreg konok szobraikat,
Apáimnak szóra bírom!

Fejfáikkal tesztek csodát,
Virág nőjjön a hegyébe,
Vagy bot legyen, mi itt szétvág,
Legyen bot, egy emelt kézbe!

Kora tavaszi vers

Üvegtiszta reggel.
Tejarcú fákra tükröz az ég.
Alig született meg a tavasz,
Tejszaga van még.

Piros bogarak szállnak a szélben,
Párjuk keresik a fülemülék.
Összetett kézzel mennek a bokrok
A Nap felé, mint áldozó lányok,
Harmatban mosdott meg a vidék.

Harangszó ömlik szerte a tájon.
Ezüst folyó, nincs neki medre.
Harangszóban állnak térdig a fák is,
Mint víg menyecskek, szoknyájuk emelve.

Hajnali négy vagy hajnali öt van.
Vastag arany a nap, sugara pár kiló.
Micsoda lármát csap itt a csendben
Pár csélcsep, vidám, részeges rigó!

Holnap új csodán ámul a föld el,
Kertem végében, most még árny takarja,
Kibontja domború virágát a napraforgó
S mint nagy sárga labdát,
Földobja a napra.

Üvegtiszta reggel.
Tejarcú fákra tükröz az ég.
Alig született meg a tavasz,
Tejszaga van még.
Levett kalappal, zsoldározzva állok,
Hallod-e tavasz,
Én, Pusztai Sándor, hozsannát kiáltok!

Villanó zápor

Villanó zápor
Feni rám kését.
Ne hagyj el bátor,
Hősi merészség.

Tagbaszakadt szél
Mossa a csendet,
Nyári vetésbe
Kanyarít rendet.

Fényes a zápor,
Szőke a bokra
Nevető kékség,
Mennyei csokra

Dörren az ég is,
Fogát mutatja.
Üstökét száz fa
Vágja magasba.

Pirul a táj már.
Árad a napba.
Mint levesgőzt a
Fényt kanalazza...

Szénakaszálók a kapos mentén

A nap, vén nyilas, egyre szórja
A rendekre az arany-nyilat.
Kakukkfűtől ájul a szél
S égis ér a szénaillat

Vadzsálya, pitypang, szarkaláb
Hasal a tájon,
Alattuk csigák,
Ők csak mennek, sodró diadal,
Egy nagy Óceánba,
Mi ezer virág!

A felhőt följük szobrász faragta
Kézzel,
A domb mögöttük fényes tetejű.
A föld szívverése cseng és elakad,
Ahagy suhintnak
S dül a fű.

Legények karján duzzad az erő,
Bronztestükön szikrát vet a nap.
Lányok kezén tréfa villan s villa,
Ingük feszül
S karjuk patyolat.

Délre majd a jegenyéshez érnek,
Halk csuprokból isszák a tejet.
Menyecskékük szemébe néznek, melybe
Ibolyát préseltek szét
S darab eget.

Szénát kaszálnak a Kapos mentén.
Nézem őket, tarka foltokat.
Ringatja a föld-óceán,
A végtelen rét őket,
Hintázó, színes papírcsónakokat...

Búcsúk

Szűzmáriás lobogókat lenget a szél, ringat a nap.
Árvalányhaj, buggyos rékli, rozmaringos, pörge kalap.
Égi csengőn indul a dal, omlik, árad, kibuzog...
Élet terhét cipekedő bús magyarok, parasztak, meg kubikusok.
Ázsiából idetévedt, csodaszarvas-kergetők!
Bajjal, kinnal birkóztatók, viszik az égi Tetőt!
Ring a dallam, zúg a zsoltár, száz torok cseng, énekel,
Történelem vén harangja ércesen új ritmust ver.
Bizakodó, szép alázat, zászlót hordó búcsúsok
Máriás nagy láza rángat bénát, koldust és vakot.

Elöl viszik a keresztet kapás, kaszás tenyerek.
Szívük taván rianás van, száz dal-forrás megered.
Ósi ösztön-verte módra dalolják a kínjukat,
Örömeiket, bánatukat, búcsútjáró magukat...
Ringó táblák meghajolnak, ifjú szellő zuhorász,
Újuló szent áradás van, kicsi hullám, öreg hullám, újra más.

Menetelő nehéz lábuk, könnyű taktusba dobog
S főntről, égből áldást szórnak szőke fürtű angyalok.
Titkon érzi Őrzsine, Márinéni karján a Kiszűzuskát,
Eltakarja félve, pírrel, oly titok, mit más nem lát!
Golgotán is ott voltak ők Szűzanyával kínosan
Látomáson ring a lelkük s mosolyognak boldogan.
Apróhátú, kicsi házak megtelnek víg malaszttal,
Magyar vendég most a Krisztus, kit mindenki marasztal.
Elmennének most mind érte Himaláják csúcsára,
Száz kínon át, száz bajon át vérző, vad Kálváriákra.

Én a pap, ki Istent viszem, közöttük az utakon
Érzem, érzem, mindenkinek búja, kinja, gondja nyom.
Két kezemben monstranciás, fehér Krisztus nehezül,
Levette már vétkeinket, angyalkórus hegedül –
Áldást adok a szentséggel, keresztet a homlokon,
Uram Jézus, lássák csókod minden megvert magyaron!
Ünnep legyen a világon, s Feléd vivő utakon
Virágozzék ki a szívünk kegyelmekkel gazdagon...

Pilisi bukolikák 1941–1951

Én úgy hoztalak magamban

Én úgy hoztalak magamban Dunántúl
Vállaimon sok dombodat
Mint halk őszi szellő fújva Dunárul
Fény-ostorral ver lombokat

Mik előbb még a fákat koszorúzták,
De most leválva hevernek
Bennem erdő, tavad, száz patakocskád
Víg fogsorai nevetnek

Bennem pipitéres rétjeid szöszeke
Haja, mint tavaszi láng forr
Friss vers, csengő, puha rím kap erőre
S nő e diadalmi lángból

Ifjú vagyok! szárnyam egyre csak egyre
Kezd nőni! Vár a horizont!
Repülök. Kisöcsém! – szólok a hegyre.
Kis öcsém! – szólok s int a domb!

Szeretlek édesen elolmló lankák,
Lányos vállú szűzi nyírfák.
Jön az est, elhúznak fönt a szalonkák,
Csillagaid nevem írják!

Hajnali öt

Hajnali öt van. Nagy ködök pihegnek.
Szakállas zúzmara lóg a zsalun.
Állok ijedten. Messze integetnek
Ölelő fények... Hívogat falum.

Tornyával int, mely lenéz a vidékre,
Hol boglya helyén torzsát rág az őz,
Majd inni sétál. Félve lép a jégre
S a léken át, a képe ismerős.

Messze az erdőn, fényes ködmönökben
Állnak a fák s tar águkon a gally
Színezüst. Fáznak, tipegnek a ködben.
S nagyobbra nőnek, szinte mint tavaly.

Csiklandó szelek illannak a jégen.
Roppan a hó. Csak rongylángú a nap.
Hol mezítáb futottam, rég a réten,
A fűvön, holt bogárkák alszanak.

A hó alatt, a leláncolt vidéken,
Alusznak hitek, célok és csírák.
Egy szót mondok, mi ellobog a szélben,
Mint a harangszó, s a tűnő ifjúság...

Laterna magica

Siónál s a Rinya-háton
Mennyi csapa, madárlábnym.
Mintha karddal, vassal róva,
Egy egy őszám írta volna.

Ősi runák, ősz jelírás.
Benne bölcsőnk, halál, sírás,
Holt sámánok jajdulása...
Lássá, aki érti, lássa!

Nem hagytak rám mást, csak álmot.
Egy maroknyi délibábot.
Azért látom, – kegy vagy átok –
Szívükön át a világot.

Carmen heroicum

Faragd szoborba, szoborba faragd
Őseim! szép emlékezés...

Rózsa rózsza illatozz
harmatocska harmatozz
göndör szellő göndörödj
ízese szilva gömbölyödj
csöpp katica sebtibe
mássz egy fűszál hegyibe
szállj repülj a hajnalig
mutasd a Nap hol lakik

gyalogút csak gyalogolj
búzavirág rámhajolj
piros pipacs pipacsolj
hajladozó szép sikoly
harsonázz csak harsonázz
kerteinkbe nyári láz
mert nagyapám a kaszás
ki kezdi az aratást

nagyanyám megy utána
térdig jár a méntába
fonott haja harmatos
lába térdig pipacsos
búzavirág a szeme
mintha nekem intene
ez a sarlás nagyasszony
hogymajd dalra fakasszon

csendülj bondulj arany nyár
szinte vállig benne áll
mint egy táltos lépeget
teperi a rendeket
mint egy villám tűzpiros
sistergéssel hajladoz
mint az istennyila száll
tündökölve úgy kaszál

ha a világ egytábla
lebírja egymagába
fején hetyke a kalap
szakadhat rá láva nap
homlokán forr a világ
kalapjánál egy virág
másik meg a szemibe
harmadik a szívibe

így véreim csak talán
Dózsa kaszált hajdanán
mint kit vészes pokol úz
perjed körötte a tűz
most még perjed jól fogják
tüzes bilincsek tartják
ha száját nyitni meri
kasznár zsandár figyel

II

kaszafenni most megáll
lába arany renden jár
hej neki is ily csatán
vitte mindenét az ár –
lovát ökrét földjeit
aki „jótáll” – így veszít
így viszik el mindenét
szabadságát és hitét

azután lett „hova fuss”
elment szerzett és a juss
az apai anyai
lesz belőled tanyasi
lesz belőled Üszögön
kinek senki se köszön
kit ha híznak se híjják
a kutyát ráuszítják

szilvafája mind a hét
kidült vitték mindenét
kutyabőre melegít?
nem ér meg egy lábbelit
kengyelből szállt gyalogos
ostort fogjon vagy fokost
merre legyen most a hon
Fadd, Ozora vagy Bakony?

Így terült el mint e rend
megtudhatta mi a lent
végrehajtó kasznár gróf
szorította az adót
szorította rajt a prést
önszívébe vágjon kést
vagy úgy csináljon cserét
a másén legyen cseléd?

az lett... kasza sistereg
búzaszem vagy könny perereg
hahó hahó emberek
ha vagytok segítsetek!
kik, feküsztek szerte ím
szabadon hős őseim
segítsetek szabadok
testvéreim farkasok

III

szőke búza rozsvetés
áradj arany nevetés
párzás ima sorsvetés
ősi szent keresztvetés
keresztelő paszita
új-kenyér liturgia
rádhajol ím száz kaszás
áradj arany kacagás

Foki Örzse nagyanyám
harmat csillog a haján
hajnalszélről illatos
orcáj rózsapiros
hajnalcsillag-szemibe
egy egy arany venyige
pacsirtákkal száll dala
liliom a dereka

menyecskésen hajladoz
bár sok bölcsőt ringatott
lánya nem volt csak fia
jól ismeri Ozora
hej azelőtt azelőtt
saját aratói közt
volt gazdáné míg a dob
mindent ki nem forgatott

most markot szed a másén
idegen uraságén
de azt tudja fiai
egy se fog itt aratni
képék tövén szél kel föl
Foki Örzse jövődől
egy se arat a másén
mind arat a magáén

szőke búza rozsvetés
áradj arany nevetés
margarétás tág mező

mondjátok ők a jövő
repülj repülj gerlice
a dús kék heggyibe
te Szentlélek madara
csalj mosolyt az arcokra

arany rózsa arany Nap
te is áld meg azokat
kik aratnak s majd hanyatt
képek tövén alszanak
váljon valóssá a hit
jókoblétrás álmaik
vert sorsukon legyen bér
hogymind csillagokig ér

vess fejaljat jó puhát
szánd a tarlók pór fiát
töröld verejtéküket
csókold bátor szívüket
ti vándorló fellegek
megnyíló nyári egek
zápor jég villám szelek
hozzájuk jók legyetek...

IV

veres az ég alja forr
olyan mint az ingfodor
vagy mint véres tulipán
így látom a nagyapám
fején tüzes korona
fejfája meg borona
sírja feledt szemfedő
Igar bérestemető

nagyapám első kaszás
szállsz szállsz mint a lázadás
szállsz mint fölleg fürgeteg
világsöprő görgeteg
búzatenger-partokon
birkózol mint Laukoon
bukó világ angyalok
néznek s hökkent csillagok!

Édes teherben

Hogy hordta itt
Szerелеmdúsan és édes teherben
A föld az ibolyákat s a fákat,
Míg megszülte boldog nevetéssel
Egy éjjel s most csúszkálgat
Rajtuk a fény

Így hordom a verset is, agyad
Szerелеmdúsan s édes teherben vigyázza,
Míg megszületik csupa rímbe,
Csupa lázba –
Mint ifjú menyasszony,
Ki hat pompás gyerek eljövendő anyja

Állj!
Belőled kilobog a vers,
Mint virág s győzelmi zászló,
És csodálkozva néznek a fák, meg az őzek
S csodálkozva bámul a táj is...

Pilisi bukolikákból

Elég! jó s hű címere lennél
a szomorúságnak
elgurult kerek szemeiddel
rojtos szelek karikáznak
dúlt éjek korma feketül
fehér homlokodon
 s szívedben a jóság
 barikái fáznak

megdöntött keményen a tél
igen meghajoltál
mint fák a viharban
koszorútlan zúzos ágaikon
a rémület járkál
s tördeli halkán
a holnapi hajtást
fönt a vihar szánt
s tövükben túr a vadkan
 két halál les rád is
 szakadatlan

mégse remegj! lásd beszakadt egek
széle türemlik
vállaidon s jövőbe látó
szemeid csokrán
fiatal nap születik
ajkadon ének
zengj s fújj takarodót
az ostoba télnek
s máris lefeslik
rossz régi bőröd
s vadonatúj serked elé
 egyenessedj fel!
 a tavasz elindult

Valamit tudnak az őzek

valamit tudnak az őzek
horpadt horpaszuk lehincél
és lassan jönnek vékonyka lábbal
okas szemükben s szép fejükön
 tündököl a csillag
a szélbe szagolnak mely sűrű és fényes
s lánynak nézi a táj ők fiatal sutának
dombokon ugrál s tejfehér ujja nyomán
kipattannak a bokrok zihál a föld
 bozontos melle

a költő kint járt tegnap az erdőn
s már csak
egy maroknyi havat talált s mesélte
valamit tudnak az őzek a fák meg a bokrak
két apróka cinke aranyló bögyébe
bimbónyi volt a tavaszi himnusz

Zöld

Zöld zöld zöld
Zöld a világ, akár az abszint
Zöld lángok égő zöld parázsán
Forr a töméntelen sokszínű zöld
S zöld fényt vet tested barna haván

Zöld gejzír vére szökik a fákba
Zöld patakok zöld tengere árad
Zöld a rigófütty, zöld a szemedbe
A fény, mely pörzsöli az ágat –
 s felgyújtja a világot!

Fizess, tavasz, fizess!
Én tudom, te tudod, tudjuk valahányan
Túlhosszú tél volt
Túlsoká éltünk hitelbe...

Erdőn háltam

Erdőn háltam szarvasok
közt most én is az vagyok
éjszakákat ugrok át
átugornak nappalok
verseket nyit homlokom
villámlanak szavaim
fennakadnak a Napon
virágos agancsaim

Virágzó fák

most még zöldek
de halkan piroslok
pirosló szélbe lelkesülten

s szűz éjszakákon
a szűzi csendre dülten
gyümölcsről álmodók.

altatódalt mézszín hold láláz
míg csöndbe nyögnek viráguk-dobók
sorsuk gyümölcs s gyermekági láz...

Tünemény

Egy pacsirta-szívben
felrobbant a dal
s égbe röpítette

de jött már az este

s a repeszek lehulltak
a józan dinnyeföldre...

Tavaszi fák

Zöld horkanással
sötétzöld ménes
nyargalnak a fák

zöld nyihogással
szívemre lépnek
vernek zöld paták

homlokuk csillag
sörényük zöld hab
s vágatnak tovább

Erdei félsz

látod a fák
hogy erőre kaptak!
zöld szavakat sugdosnak a szélbe
s biztos erős gyökerük felel a zúgó vizekkel

látod a fák – hogy félnek a fejszék!
mind iramodna s éjszaka is fél majd
álmában riadoz s bárgyun bújik a fészker
sarkába el! Mert itt a tavasz és
zöld kiáltásokkal vadul lerobognak
a fák a hegyekről! Szétfreccsen a csend
az avar megszépül a felébredt tájba

s utánuk néznek az ibolyák kerek kékülő szemekkel

Add csak kezedet

Add csak kezedet add csak
féltenyeredbe is több csillag ragyog
most mint az égen ahonnan
részeg viharok leverték jobb emberségünk
lámpásait fél aki él még!
fagyott kazlaink billent tornyain a szalma
eleségnek sem elég nemhogy alomnak
csak bánatból van elég! Az ebek
lent a faluvégen
kútbahullt holdon marakodnak...

Békesség nekünk anyám

tejeskőrmű még benned az öröm
hordd ki
s várd idejét hogy megszülessen
egész körömmel is nehéz élni
ököl kell ide ököl és könnyök barátom
látod mekkora baj volt hogy te is csak
szívvel születél

mire lépni tanultál hó ült a fákra
csillagok úsztak lenn a Rinyába
füvek hajoló csúcsán hajolt rád a kék ég
mely anyád szeméből most is világít
férfiharcaid ormán

csak ő maradt tiszta és a harangszó

Mérd ki

mérd ki a napot – hajlong a szél
mintha ő állna s nem te
levett kalappal
csöpp katicák szárnyán nyíl szét a kék ég
s mint gyufán a láng
persen a tavasz

ültesd el szívedet
úgy lehet nem késő még
sokáig várni sem kell rá kinyílik az ága
s szirmaiba puhán takargasd e kisdéd
hajnalt s megtalált békéd

Mélyből s messziről jöttél

Mélyből s messziről jöttél
rázd le
a port fiatal szívedről
nyíló barackfák ágaival rajzolj
ünnepet a kesergő tájra
vének szemére kik fogatlan szájjal
még mindig telet papolnak

tépd le a bárgyú szemek
csodáló botránkozásait magadról
hisz nagyobb kincs neked régóta már
egy talált ibolya vagy cinke tolla
kékje

mint nagyképű kegyesek dühös
fogvicsorgató elismerése

Éggel takarózom

Víg tücsökdalt ittam
Hús rigódalt ittam
Jólaktam katáng-késsel

Füvek alatt háltam
Réten szundikáltam
Betakaróztam éggel

Harmatkönnyű lettem
A fénybe szerettem
Elszálltam messzi széllel

Ámulj s csodálkozz

hangtalan mégis füttyös a lég most
messziről száll a szél s mire ideér
kifárad

de este meleg már jószagú fénylő
s kéklenek tőle lányos bokrok alatt
csitri ibolyák s fénylenek csöpp
katicáink kisbogarak s bocikák
kik anyjuk tágranyílt szemében
újkaput néznek
s bámulják a kerge világot

ámulj!

s csodálkozz! csodálkozz barátom
milyen

hangtalan mégis füttyös a lég most
s veszed részegen a lélegzetet mint ki
egyszerre szedi ki a bankból betétjét
s úgy kiáltoznak a cinkék és madarak is
mintha öt perc múlva vége lehetne a világnak

Jöjj, megáldlak

homlokomon hóvirágok
 fehérége fészkel
szemembe halk füvek
 áhitata fénylik
vállaimon kék hajnalok
 oszlopa érik
s szavamra színt vált a
 fekete fehérrel

ezenfelül jó vagyok
 és tiszta
kitárt ölelés és
 nagyhitű béke
jöjj megáldlak
 mielőtt meghalok
s szívem elrejttem
 kankalinok tenyerébe...

Hamvazkodunk

Hamvazkodunk... a szél
teledobálja lehajló egekkel homlokunk
melyen tavaszi hold fénylik
suhogó ezüst mesék nőnek és szép szárnyas legendák

egy kotynyeles rigó figyelmeztet a kékre
mely dalában terül szét dús arany szegéllyel
s úgy szórja szerte hogy bánatunknak is jusson valami

hamvazkodunk... jó már az est
fehér felhő-tógában szigorú bíró

térdeljünk elé s csengessünk szívünkkel

Halhatatlanság

A Pilisaljából, egészen fölig,
Bűvülő kakukkszó kísért.
Dalukban, lehet, bűn vagy babona –
Mégis az öröklét kísért.
Lent még kötődtem. De kezdem
Megszokni, itt fönt, a csúcson állva.
Csupán az első öt-hat perc
Szokatlan a halhatatlanságba...

Kezdő

Tíz a Hidegvizeknél kezdi.
Aztán megszólal másik tíz...
A Nyerges, Berseg, Vöröskő,
Egyetlen kakukkdal a Pilis!
Szánalom, tíz, húsz, kilencszáz –
Ezernél, már kifáradak.
Hiába, jól csak a halált tudom.
A halhatatlanságban még
 kezdő vagyok...

Minden csak jel volt

Minden csak jel volt
Ez az szép látod s ez a titok

Te tudtál olvasni a kőrisek
Friss kérgébe harapdált őzfogak
Hieroglifáiban is bölcsen
S könnyű madárnyomok betűit
Tegnap esett havak puha halmán
Értetted a virágok selymes beszédét
Ha kelyhük kitárták s csöpp füvek enyhe neszét
Mikor kortyolva harmatot ittak

Mágus voltál... Mégsem viszel semmit sem magaddal
Odaát nincs arany tömjén sem mirrha barátom
Kifordított üres tenyereid tükrén
Tíz ujjad félholdja tompán ragyog majd
S egy darabig még nő a köröm...

Táj

Dörrent az ég s a távoli egek feleseltek
Cipp-cupp cuppogott bő szíjostor a zápor
Ferde villámok csapkodtak ferde keretbe
S jó kiadós rőföt téptek a vásznaiból

Jó kiadósat s messze a messze
Távoli dombok hajlatain cserfellt
A fiatal erdő s hajló fáiról bomlott
Fénylő feszes szelecskék rázták a lombot

S mint szeplős kamaszok forrón, ha mutálnak
Oly ijedős idegen kinőtt-ujjú hangon
Vad zavarában egy kakukk elkezdett hosszan hazudni...

Három villanás

Szivárvány

Szagos füvekre szakad a zápor.
Májusin, füvesen, szagosan.
Szakad a hőség. Az istennyila
Szétkacsaringóz, száll magosan!
Kajla szelek szivárványt cipelnek,
Döntögetik, zuhé, az égnek!
Gyöngylevelek zöld szélén, esőből
Májusi jégcsapok zenélnek

Később

Köpj a markodba, szél! SzaLadj!
Föltúrt ingujjal a tájnak.
Friss béreslegény most a Nap,
Kazlat, aranyt, hajigálhat...
Jegygyűrű a tág horizont!
Fényes késekkel jár a fény.
Hús árny jósol bokrok alatt
Babonát füvek tenyerén

Vacsoracsillag

Dörzsölte tenyerét, úgy esett.
Vert, zuhogott vastag nyalábba
Kölyök-szél ugrált a réteken
Belebútt a zöldkaszú fákba!

Levelek kifordult tenyerén
Szipogott a hús esőillat.
De kiderült. S megmosdott tájon
Fény a szívem s a vacsoracsillag...

Egy kis patakra

Micsoda cipp-cuppot, milyen tegezést
Csinál itt köröttem e kölknyi séd.
Rakja hullámain... Rakja. És terül.
Rontva a partnak, szinte tengerül.
Bokrot, fát tegez. Tegeződik velem,
Hiszen gyermekkorom óta ismerem.
Egy ilyen vitte el első pecanyelem.
Most is úgy nézem, tisztelem habjait,
Hátha halammal a tengerig úszik

Sumér váza

csillagokkal ír tele az éj
érthetetlen jelekkel de azért
ívem összhang tartja dallamát
s hűs vonalba mondja ki magát
különben minden szertefut

s túl a valón egy képletes sugár
a szétfutókat mégis összefogja
lebeg az éj s érthetetlen
jeleket ír a csillagokra

Ős

fagyott égre karcolják
rajzukat a fák
aszó lófő olvassa
ákombákomát

ő kopjafák tövéből
a csillagokét
fémként csörrenő lúdék
s a táj énekét

mire virrad a vak éj
merre vág a lúd
szikrázó vascsillagunk
konogva lefut

Dongó

1

Busa fejét az ablakra nyomja
„Csakazértis” donog, dül-fül vakon
Dühtől, gögtől – pedig kicsit odébb
Kiszállhatna a nyitott ablakon

2

Busa fejét az ablakra nyomja
Jár föl-le, föl-le mint a motola

Belepusztul inkább, mégsem hagyja
Vajon milyen lesz majd az unoka?

Megy a kék táj

Megy a kék táj
Egy nagy szúnyog vérét issza
Vándorolgat, a vállain
Vándorfelhőkből tarisznya

Így megy őszám
S egy nagy dombról
Néz most vissza!

Áll a dombon visszanezve
A vállain ezer éve
Lábaiban a bolyongás
Az én szemem a szemébe

Azért látom, amit látott
Ellenségre szablyát rántott
A németre kardot rántott
Vert törököt, svábot, rácot,
Kárpátokon át-átvágott
Hej Bécsig is elportyázott
Árulót vert, renegátot
Csahos labanc-lelket rázott
Harcolgatott, sarcolgatott
Sírva vigadt, ázott – fázott

S ha kopjára fejet rántott
Letűzve sátra elébe
Hosszan nézett holt szemébe...

Családfám

Ad nominem K a t o n a

Inge rongyos, lyukas csizma
Bár kutyabőr lötyög rajta,
Csak így élt a kobzos fajta,
Így dalolt az igric fajta
Sok-sok ősöm, mind katona

Kutyabőrünk ringyes-rongyos
Ködmenünk is filtes-foltos
A bocskorunk vedlett, lompos
Ezer éve csak így élünk
Ily régi a nemességünk!

Családfámon egy-két kobzos
Egy két vellás, vízimalmos
De a sor föl lovas, morcos
Ki vágta a török kontyost
Ezer éve csak így éltünk
Ily régi a nemességünk!

Minden ősöm lovon járó
Szeri ember, táltos, kobzos
Katona volt csak magáért,
Soha másért, soha zsoldos
Katona volt ük-szépapám
Katona volt ük-dédapám
Minden ősöm katona volt
Sebet adott, sebet kapott
Ezer csatán

Búnak, gondnak fittyet hánytak
Hétvilággal paroláztak
Vont szablyákkal boronáltak
Szentgallennél ők portyáztak
Bécs nyakába sarcot vágtek
Várat dúltak, falat másztak
De a lóról sose szálltak

Míg Somogyban, Baranyában
A Kaposnál meg nem álltak...

Búcsúfia

kis cigarettafüst
a fasor

házi nádzsupp
kandiscukor

a falu tornya
fénybe nyúló

vitézkötés rajt
domb s a folyó

ez szülőfölded
ez a hazád

az egész egy szív:
mézeskalács!

Dunatáji Betlehem

Galagonyán ül a csillag
Jászol előtt ezüst szalma
Mária a meleg tűznél
A ciberét kanalazza

Föl-fölrí a kised Jézus
A szegényes vályú-ágyból
József az ács kicsi huszárt
Farang neki tiszafából

Öreg keze el-elvéti
Félszeg keresztet rovátkol
Az ereszről holdfény csöppen
Vihar készülődik távol...

Úgy megy a hold

Szép országom Somogyország
a szívemen virágos ág
ilyen arcod hej mióta
tán a honfoglalás óta
és felette így maradt meg
áll a sorsunk mint vasfelleg

nádviskóid csapja-bogja
mindegy olyan sátor forma
sátor forma alig-öles
a teteje meg süveges
hátha újra rájön a szél
amely anya-szagún beszél
mely *bévül* fúj örökösön
hol fogózna, mibe kössön
átfújná egy más világba
vagy tán vissza Ázsiába!
amit hoztunk a kútgémes
akol cserény gulya ménes
úgy szimatol mindegy mintha
vágyna Etelközbe vissza

épp a falu közepébe
szentegyház domb tetejébe
István úr tett bástyát rája
mikor e tájt horka járta
a papja is olyan forma
mintha régi sámán volna
zsoltárt latin imát mormol
s tán a fehér lóra gondol
a harang is úgy ver félre
mintha kopjafákhoz érne
hogyan sirassa kiket élve
itten húztak karóvégbe
kiket itt törtek kerékbe
karjuk vették, vágták négybe
hívük pár – de hírük maradt
fekszenek a dombhát alatt

s úgy megy a hold fel az égre
mintha érettük misézne

Magyar táj, magyar aszály

Aszály aszalta bús füvek
perzselt torsa ég
a rálobbant nyár lángjától
lángol a vidék
mint véletlen meggyúlt kanóc
ráng füstöl a por
hús víz helyett issza s ájul
száz ványadt bokor
béres s pórszáj tátog pöröl
csorba fogsora
felhőt marna keservében
lángol a csorda
vak gazdátlan düh csikorog
öklök lengenek
anya vetél bús kalászok
holt magja pereg
mint lappangó lázadás süt
fojtogat a hó
zord sursunkra ül az ég le
kormos szemfödő

komor ácsolt vérpad a táj
amire az ég
a pokollal összefogva
ontja vak dühét
Dózsa tüzes trónján izzik
rajt lobog a jel
és Werbóczi parancsára
angyal gyújtja fel...

Meddig jutottunk

Ahogy rámtörnek az őszök
jönnek vallani az ősök
mikor így az este réved
jönnek közelebb szegények
jelet adnak biccentenek
vasarcukra ráismerek
viharhajtó vad lovasok
hókaarcú vasordasok

mennyit haltak, mennyit hulltak
amíg idáig jutottak
nem is messze nem túlmessze
mert falt a sors, falt a mesgye
itt verték fel sátorfájuk
itt találták meg hazájuk
de e dombok mennyit űztek
míg hazává szelidültek

Európa kerítésed
a karámod de kimérted
jöttünk meddig kardunk bírta
amíg erőnkből futotta
Meotisztól fel idáig
kopjafától keresztfáig
hódolt a föld úgy hódított
mégis ősünk meddig jutott?

volt ki vissza Ázsiába
volt ki török rabigába
Bécsig, Lengyelhonig futott
volt ki addig sose jutott
csak dérrrel-vert vakablakig
volt aki csak a kazlakig
lovon temetett holtakat
bővölte a csillagokat

volt ki ment Amerikába
kinek ott süllyedt el álma
kire rároskadt a sorsa
s bölcsőfáját is átkozta
volt ki nem ment: itt kiállta
megváltását várta, várta
ki határig ki hetedig
volt aki csak a deresig

volt akivel bukott a ló
portyavesztő honfoglaló
örök pártos volt lázadó
kikre pallos várt meg bakó
kik a sziken éren háltak
félkarral is bosszút álltak
voltak fellobbanó Záchok
csupa Dózsa, Tiborc, Bánkok

volt akiknek híre süket
kiknek nem mondják nevüket
kiknek ükük is már régen
úgy rothadt el karóvégen
egy pár űzött sehonnai
kiknek könnyű felmondani
nehéz a föld mert mind vele
őseimmel van itt tele

hasonlítok itt a tájra
semmi sem bír árulásra
ők jajgatnak ha jajgatok
sorsommal is rájuk vallok
vérem szórják vad parázssal
szívemet meg lázadással
ha valamit vallok, merek
rámismernek biccentenek

én se messzebb a ködökig
jutottam két özönvízig
fehér a szám zuzmarával
tele farkasharapással
az irhámon vad jégcsapok
véremben ők vasordasok
bosszújuk fekete fényel
szavaimban tövig ég el...

Nyersarany

Lehet, barbár óriás vagyok
S mi eléd hull versem, színarany.
Nem hajlongtam, hajbókoltam érte
Nem álltam ki az utcaszélre,
Hogy odavessék, alamizsnaként,
Ez az arany enyém

Enyém, mint fényé az árnyék
Enyém, mint fáké a gyökér,
Enyém, mint fenyőké a kék ég,
Enyém, mint szívemben a vér

Nem születtem gőgös nagy királynak
Ki képét veri rá az aranyakra
S úgy gurítja szerte a világba,
Hogy rá ismerj a rajzos vonalakban,
Koszorúsan és fönt babérágak
Legyeznek holt homloka körül,
Míg vak szeméből hullanak a könnyek
S néma ajkán a csend megkövül

Én nem születtem gőgös nagy királynak,
Lehet, hogy barbár óriás vagyok,
De enyém az, amit eléd szórtam,
A féligkizentgett béna verssorok,
A nyersarany, a tiszta szűz telérből,
Az érintetlen izzó színarany
S szórom, szórom, mintha nem is tudnám,
Kincset szórok s kifosztom magam...

Az arányról

Összeszorított fogakkal,
Mint matematikus,
A végtelenben rejtező talányt,
A Törvény ösvényén fogózva
És tapogatózva,
Mert a szenvedély súlya egyre ránt,
Keresem az arányt!

Az arányt, mi ott ül felhők kék hegyén
Hangyacsápon s roppant havason,
Évezredek vihar-folyosóin,
Sziklák iszonyú rétegén,
Láthatóan és leolvashatón
S ott villámlik Beethoven homlokán,
Szavaim taván némán szendereg
És részese az űrben futó bolygó
S a ma született apró kisgyerek

Az arányt!
Mi sorsunk áthatolhatatlan
Burkát feszíti, zengő meredély,
Átló, mi átszeli életünk
És láthatatlan
S szörnyű, szörnyű mély!
Mi átlátszó és tiszta, mint a csillag
És titokzatos, mint a rejtelem.
Egy földöntúli ismeretlen honban,
Mint szél nő és mint a fű terem.

Az arányt, ami szelid és komoly
És roppant egyszerű,
Mint a szív, kezem vagy neved
S észrevétlen s oly halkán van jelen,
Hogy ami van, nélküle nem lehet!

Az arányt!
Mi fogja a szépség titkait,
A Tökélyt, Egészet, Fölségeset.
A legsötétebb örült éjszakát
S a legegyszerűbb pásztoréneket!
Mi ott szikrázik Gioconda ajakán
Megrontó vággyal, pazarul
És nem törik el, hogyha széttöröd,
Ha ezer apró csöpp darabba hull –
S átvillan az enyészet ködén is
Igézően, elpusztíthatatlanul...

Összeszorított fogakkal,
Mint a matematikus
A végtelenben rejtező talányt,
A Törvény száraz ösvényén fogózva
És tapogatózva,
Mert a szenvedély súlya egyre ránt,
Keresem az arányt!

Mi egybefogja széthulló életem
S úgy zuhantja reám, mint csodát,
A meggyötört és kisajtott szívekből
A bús világból, elrabolt,
Számúzótt ős-harmoniát!
Mi verseimnek szárnyat ad s repít
A lelketek, a szívetek fölé,
Mi vízióként felkap és mint lángot
Szivárványt vet, a csillagok közé...

Az arányt keresem!
Mi e sötét napon
Ringatna, mint hullámozó vetést,
Elfújná bús szívemről a gondot
És mint pacsirtát, a tavaszi dombok,
Égig dobná számról
A nevetést...

Marcus Aureliushoz

– Az esztergomi bazilika mellvédjén –

„Ta en Kuadois pros tó Granoua”

(Írtam a quádok földjén, a Garam mentén)

Marcus Aurelius

Itt álltál hajdan, Szomorú
Fő, te csaknem keresztény.
Rőt fény villan a tájon át
És fény a Dóm keresztjén.
Idecsillan a Garam is,
A quádok földje látszik,
A vén Iszteren s tornyokon
Nyárvég ecsetje játszik.

Hát játszaduzzunk, Császárom,
Mi is csak el, e fénybe,
Révüljön föl vashomlokod,
Mely messze nézett, mégse,
Mégse merte elhinni, hogy
Valamikor e parton
Egy Jel fog égni bíztatón,
Amelyet annyi harcon
Magad is törtél s lexeid,
Sasaid jártak egyre,
Kopószimattal, s falkáid
Küldözted e seregre!
Ki hinni mert és hirdette
S e hitben maradt bátor,
Hogy nem vagy isten! – Isten Ő!
A Megölt Imperator!
A Megfeszített! Égbeszállt!
Ki rég ittjárt a földön,
Ki kegyelmében újjászül
Majd minden kort, örökkön!
Ki kardot soha nem fogott,
Konok korbáccsal nem vert,
Lehajolt és megcsókolta
A porbahullott embert!
Azóta rajtunk stigma ég,
Egekbe zúdul vágyunk,
Azóta nem rémít a vég,
És kezdet a halálunk...

Itt álltál, Caesar, írtad és
Sírtad: *ragály az ember,*
Lepra, betegség, borzadály
S ha ki nem irtod, fegyver
Egyetlen egy van: *viseld el!*
E bamba lét, oly talmi,
Hullás a sorsunk s végül is
Bele fogunk mind halni...

Bús homlokodon megcsillant
Az évek vertezüstje,
Lassan letetted tolladat.
S elmerengtél a füstbe,
Mely a fölégett limesen
Vetett lobot és lángolt,
Az Iszter zúgott s a Garam
És rajtuk túl, halál volt...
Mögötted dús Pannonia,
Vaslégióid... Róna...
A nyújtózó Birodalom...
S messze, túl, *Urbsod*, Róma!
Halált hoztál, merre jöttél,
S amerre mentél, gyászolt
Föld fia mind, szolgabilincs
Csörrent, s bére halál volt.

Merengtél hosszan... S stiloszod,
Viasztábládat véve,
Leírtad, mi nem volt tied,
Görög betűkkel: béke!

Itt álltál hajdan, hol ma én,
Túlhan a Nap leáldoz.
Tógádat kérted, fáztál és
Dús Bíborban Magányos
Szíved, hogy élni bátorítsd,
Hogy vad kínját feledje,
Akár a Nyár a tájra, egy
Sort írtál a tekerésre...

Augustinusi kör

Elmélkedések Istenről

1

Az Isten óriási kör
Óriási érem

Mindenhol csak közepe van
szélét el nem érem

S ha széléről indulok el
Oly végtelen a sor
Hogy se vége se eleje
s Közepe sincs sehohol

2

Tudom nem állsz Te sok zagyva
sorból
Nincsen síkod és nincsen mértanod
Nem vagy kevés és sem a sok a
sokból
Örök Arány és nincsen Alakod

Lehetnél Te minden, ha akarnál,
Azt is tudom, minden egyszerre
vagy,
Nem külön s nem egybe, szétzilálva,
Egyszerre kicsi s egyszerre nagy

Lehetnél kő fény vitorlavászon
S szél lehetnél kék vitorlavászon
S magad hajó és szállnál fönt s alant

Könyörület szétdúlt vak világon
Hetedik petty csöpp katicaszárnyon
S ki Ítéletet hoz s visz a Galamb...

3

Olyan vagy mint...
Milyen?
Se olyan
Se ilyen

Olyan vagy mint...
Semilyen se vagy

Mondhatatlan kit
Sért a hasonlat...

4

Orkán zúg arcod körül
Védőpajzs nem lárva
Villámod lesújtna akárha
Csak parányit lebbentenéd
Rádismerek
Te kinek Nevét
S lényed leglényét
Elrejti minden ami van
Pedig jelen vagy mindenütt
Láthatatlan
Mint fában a mag mint fa a magban
Érezlek tudlak száz alakban
A szavak égő csipkebokraiban
Kimondhatatlan!

5

Te vagy a Kegy
az Egy
a képnélküli Kép
bármennyit használjunk
Elhasználhatatlan
s körötted
ezer korlát
a zűrzavarba lép
s bár határtalan
nősz nősz csak egyre
úgy közeledsz
hogy a végső toronyból
egyre följebb szorulunk
a legvégső felé
honnán a túl
már lényeddél rokon
s átvetjük magunk
a korlátokon...

Parabola

Dobd a bokrokra száradó rongyaidat ég
Csipkés felhőkből még eső potyog
Egy cincér kinéz, a levélfedezék
Védi, hős szarva napba szúr, ragyog

Beleragyogok én is a napba!
Nagy esők után, száradó szagú kék
Ég önti el szívem s messzi kiáltom
Így is lehet élni, nemcsak nyomorék

Módján, ki olcsó kegyet koldul,
Nézd, a dió feszesen ül az ág tenyerén
Érj vele együtt bölcsen s hidd el, az Isten
Nem kísért senkit sem túl erején!

Emberi

Az emberfeletti megigéz
Az emberfeletti tett, emberfeletti
 merés
Az emberfeletti gesztus és a póz
 És az emberfeletti szenvedés

Az emberfeletti leigáz
 Arcunk égre emeli
Kibírni könnyebb, Elviselhetetlen
 Csak az, ami emberi!

Nagypéntek

rózsák száján dőlt a vér
nárduszjácint elalélt
Anyja ölében a Lét
fáról-vetten már nem élt

mint szárnyatört akarat
bicsaklott váll fej a nyak

zaratört pecsét a test
titkát tárta egyenest
rákopírozva a fát
konok komor vonalát
öt sebe öt mély virág
hordozza immár tovább

dermesztő vad némaság
kiáltotta az Atyát

álltak senki sem beszélt
sírtak senki sem remélt
s hogy nem figyelték az est
mohón nyalta föl a vért...

Téli délibáb

Torony totyog, téli délibáb.
Villanás csak a fagyott világ.
Rebmenés csak, tűnő pillanat,
Mint jégvirág, ablakomra fagy.

Magnificat

Boldog volt, mosolygott
Az is, aki nézte
S mikor meghalt,
hét tört Találtak szívébe

A jerikói vak

Vak volt s ki tudja mit látott
mégis ez a szem
míg örvény lett az éjszaka
a homlok alatti üregen

míg befolyt s kifolyt rajt a fény
és a szívig nem jutott
látni akart apját anyját
kedvesét és nem tudott

mit látott mégis ki tudja
míg rárakodtak a mohák
csend csobogta körül s nyírkos
puha penészű éjszakák

hová gurult két golyója
mely kék volt barna zöld talán
holt íriszük szivárványa
miy látomást meszelt agyán

nehéz és súlyos drágamivű
nemevilági fényeket
a mieinknél százszor zöldebb
vetést s ezerszer kékebb eget

s most szólította visszahívta
akár egy angyalt tépte le
egeiből egy hang: akarom
láss! szállj ide a földre le

látott! és sírt s taszigálta
a nép mely a csodán taposott
megállt és az árokszálen
meglátott egy másik vakot...

Zsoltárféle

Ne félj. A csend lobogóit,
Tűzd ki a szívedre.

Irgalmas az Úr. Ha felemelt,
Ne félj, nem ejt le.

Más labdája ezer is
Van, milliányi bolygó.

Ha labdázgatni akar,
Nem a te szívedre ront, ó

Ó, nem a te homok-palotáid
Porából rak tornyot magának.

Jó s szelíd, Ó akár az őzek
Szemein szépült őszi bánat...

Takarodó

Szép csendes őszi verset
Szeretnék mondani tenéked, Uram
Csendeset, mint a futó nyárból
Megmentett emlék, kis virágszirom
S tisztát, mint e halni készülő világot
Megszépítő szeptemberi mosoly

A fák sárga tollal készülnek repülni
S a horizonton állnak meg talán
Ezüst torokkal vitáznak a rigók,
Tűnődj el, század, sok áramvonaladdal
Együgyűségük tiszta dallamán

A sürgönypóznák görnyedő derékkel
Húzzák vállukon a lusta drótokat
Ne fusson rajtuk rémhír, háború
Rontsátok el a gyilkos tankokat, –
Fecskék ülnek vonalaik között
Vidám picurka apró hangjegyek
Őszi partitúra –
Szent Ferencek róluk vezényelné
E vérző bús világnak
A leggyönyörűbb hálaéneket

Őszirózsák úsznak e szép csendben
Szívek, szívek, vagy talán szemek
Imádkozó szűzi tisztán szendén
Irgalomért égre esdenek

Békességet adj Uram a földnek
És békességes hozzáfordulást,
Békességet harcnak és a vérnek
S a réműlettől adj szabadulást.
Takarodót zengess a világnak
Tiiszteljének néma fegyverek,
Te följegyezted anyám ősz haját,
S számon tartod a legkisebb szívet

Csendes szép őszi verset
Akartam mondani Uram tenéked
Most békét kérek a nyugtalan világnak
Tekintsd anyám ősz haját s a
Legparányibb emberi szívet...

Te kezded el

Testvérem
te egy a magasságban
tündökletes és örökkévaló
beszélgessünk ez arany délutánban
az ősei csend grafit
porhanyó

hinnél-e annak
ki elibed állna
tömörlombú fád megcsodálva
füledbe súgná ne hallja senki
te fogsz elsőnek leesni
a többi marad
bár megbomlott a sor
csak zúgnának mint megütött akkord
míg millió szemmel ágad utánad néz
elsőnek te mész

s nem tehet érted semmit sem a fa
dördül az ősz messzi sortüze
az angyal száján ott a trombita
s rajtad komorlik már a jel
elvégeztetett
te kezded el

te kezded a megdicsőülést

az ég és föld közti lebegést
a soktitkú csend mélyébe bukást
e parttalan és hangtalan
szivárvány-zuhanást
érezve az ígésző delejt
mely letép a fáról eged magasából
és a földre ejt

te kezded
de bevégezni te sem fogod
a zord sort sorsoddal a halált
csak folytatod

Egy őszi fűszálhoz

köhögsz köhögsz s fázva
begombolod kabátod
mely nincs is –
sáppadsz egyre
minek titkoljam testvérkém
reggelre meghalsz
csöpp őszi füvecske

állig-jeges szél orgonál fölötted
halálába mindenki nő kicsit
te óriás vagy!
üdvözülten lépsz be a mennybe
mert mindenki rádtaposott

örökmécset kéne gyújtani előtted!

Perel a szél

Piros nyelvvel perel a szél
Hull a fákról piros levél

Piros levél hull a fákról
Nem is fákról a világról

Mintha mind mind egy nyelv volna
A sorsunkat panaszojja

Nem lehet azt csak pirossal
Piros vérrel e bíborral

Csak tekeredj

Csak tekeredj rám te vak kígyó
Csavarodj őszi révület
A szalviák már eszük vesztek
A dérben s szívük a füvek

Tekerd rám süket bilincseid
Az őszi avarba temess
Szobrunk nő akár Laokooné
S az örök csillagokba vesz

Apokalypsis

Éjszaka volt
Vad arany
Darazsak dúltak az éjben
Térdelt a táj, ős hegyek
Zarándokoltak térden.
A Föld szíve sírt
Vak kutyák
Ugatták, marták a holdat
Bomolt minden, ami élt
S mik lesznek, majd, bomlottak.

Az égi akol megrepedt,
Rőt angyalok zuhantak,
Vér, könny és drága agyvelő
Lett máltér a gonosznak

A költő állt csak!
Üstökén
Vad villám rakott fészket
S szívéhez szorította
A síró Mindenséget...

1944

Félhangon

A táj fölött még lengenek
nesztelen égi selymek
Salome táncol meztelen
a habok nem felelnek
nemsokára felkel a hold
véres Szent János-fővel
az est s a versem összefoly
a süllyedő idővel
e perc nem est, de éj se még
a vére kőre koppan
most minden ameddig csak látsz
aranyból s hamuból van

Szürkület

Késett az esti hajó
Sírtak a szélbe a fák
Szürkül a számon a szó
Hajlik a szélbe a nád

Vágtat a hab hajoló
Árnyra s a fűzre tapos
Az gyáva most aki fél
Vagy aki fél az okos...

Felfut a fára

Felfut a fára az őszi fény
S leold egy levelet.
Mit tehetsz költő? Élj ahogy tudsz,
És írd, ahogy lehet

Vigyázz

Tán utolsó szó írod
és vád leszel majd ahogy
tanú vagy ma itt

és szívedbe vágja ő
a vad felrobbant idő
a pillanat szilánkjait

Vízözön

A kerubok! a kerubok!
szólsz és lebuksz könyörtelen
vonaglón vonaglik a víz
lassan emelem föl fejem

intenek az ég lefordul
nem vehet fel az a Bárka
vízfeletti világ süllyed
vízalatti hal-homályba

nincs már ki ki kihez szólna
fönt Isten is elhallgatott
hullák úsznak csak Noéval
beszélgetnek az angyalok...

Esteli táj

Az est hűvös halk tiszta ing
ejtsd el a könnyed rozsmaring

aquamarin-kék bánatod
csillagod hullott lent hagyod

néma lilába csügg az út
rajta a sorsod merre fut

fekete csöndbe száz fa áll
száz fa mögött les száz halál

felhő jön szárnyas átlebeg
arcod beszántják tág szelek

apróka félhold száll le rád
fénylő tenyérrel fogja szád

ibolyántúlin kék szíved
életed is mely nem tied...

Atombomba

I.

Mit akarok ittfejt e megőszült megőrült hideg ūrben
ez iszonyú őrült magasban magamban dideregve szállván
mint őrült kotlós a leggyorsabb s legújabb halálnak
ülve tojásán

honnan hova merre minek és ki küldött!?
íme ki mondja hogy nincs haladás pár pillanat s volt – nincs
a világ! mint rongyvászón reped szét
nyállal s velővel ragasztott bunkere a félsznek betonból
tengerek ugrálnak ijedt dühükben
hegyek omolnak mélybe
földrészek válnak sivataggá
mi előbb egyenes volt görbévé
s a görbék egyenessé (így mondta valami bibliai ember)
ha ezt a furcsa tojást idefenn kioldom

de hátha de hátha de hátha
ott van az én gyermekem az én feleségem
ott az anyám testvérem is ott van a sáncon
hátha átreped a levegő dobhártyája s a halál nagy
vad szele átzúg tízezer messzi határon! hiába
nincs útlevele, hadüzenet kertelő vízum és szabad átút
nem néz vámörököt sorompót csendőrt vagy kerge fináncot
ilyen és amolyan vonalakat csak átlép
s feldúlja temetőink sok sírját hörögve
bölgve szakítja le házunk szép födelét
s töri ki a kertben az utolsó meggyfát mit ültettél a nyáron
s annak kit szeretünk agyát szívét tüdejét cafatokká metélve
matricának ragasztja egy ókori barlang
karcolt falaira, hogy egyszer
ha él még majd valaki felfedezze
„az atomkorban is élt *valamiféle ember*
hány szeme volt és volt-e neki lába
három-e négy-e hol volt füle szája
volt-e keze szerszáma, tudott-e írni
ölelni szeretni volt-e szeme sírni
e pár ideragadt agyvelő és egyéb cafatokból
nem lehet, uraim, kielemezni...”

hány óra van? három? hányadika van ma?
 mi a nevem? ki vagyok? félek idefönt a földi s égi határon
 csupa jég csupa jég csupa jég
 a gépem agyam szívem a kezem is meggémberedett
 veszettül
 oh csak egy rántás... ledobom... kioldom
 a halál tojását!
 mi ez az íz? milyen sós milyen keserű ostoba
 íz ez a számon

fogy az oxigén? a tömlő kirepedt? homlokomon
 hogy dobol az ér... vérzik az orrom?
 zuhanok vagy ez az *égi gravitáció* már?
 a fölfelé való vak zuhanás és az égi
 vadászterület szép felségvizei zúgnak?
 hallga, mi ez?! a mennyi préri elszabadult
 villámcsikjai dobolnak vagy az elveszett
 gyerekkor imái hüppögnek a csendben...?
 MIATYÁNK... vagy... Mit hörögsz gyáva,
 önön magad apja vagy, magadon csak magad segíthetsz
 ha meghúzod ezt ni... ezt a csomót itt, ezt a szerkezetecskét

Fölszálltam könnyen, de leszállni
 marad-e Föld még?

mi, mi ez a fény? vadászgép darazsa
 vad fullánkja talált el? ököllel dörzsölöm ki a szememből –
 vagy odalentről lőtt ide föl egy ostoba *gyilkos*,
 hogy lezuhanjak?... nem, ide úgysem
 ér fel az ágyú léghárító tüze, ez biztos fedezék
 s egyedüli életbiztosítás e bárka
 acélnál keményebb alumínium fala védi
 azt, aki benn ül... de azok ott lent...

mi az a fény, ami ott csillog?

most gyújtják a földön a *legutolsó* gyertyát

ostoba erkölcs, zavaró kényszer, te bal előítélet,
 hunyd be szemed, ha vagy te Úristen
 eloldom, kioldtam... atom zuhanj hát!

Félelem

(Hirosima)

II.

ünneped pokoli ünnep
galambok gyötrik szívünket

mindenek megüszkösödnek
jaj a szájak csupa lőtt seb

jaj a szemek kifordítják
irtózat a recehártyád

gúnnyal nézed hogyan is nől
templom félvak térdeinkből

csigolyánkból csupa gyöngysor
 kozmikus por iszonyatból

vad dühöd rettenetében
virágok hó-haja ében

csillagait veti az ég
tébolyodtól fél a vidék

a madár se száll már vissza
félelem a bokraidra

csak a szívünk áll magába
irtóztató vasmagányba...

(1944)

Ülök itt Jóbbal

Ülök itt, Jóbbal,
A szeméten...
Típort hazámmal,
Lent a mélyben.

Fölöttünk Ó, ki
Összetörte...
Ki szállhat, Uram,
Veled pörbe?
Ki úgy tartsz össze,
Hogy szétzúzol –
És szétzúzol,
Hogy úgy tartsz össze!

Somogyi táj

rogyott tető
bedőlt pajta
rozsdáll a vér
sorsunk rajta

vállas dombok
be-besüppedt
sebhelyekkel
hanyattdülnek

alattunk vas-
hallgatással
sok holt őszám
holt lovával

a jegenyék
rajba mennek
Ázsiába
napkeletnek

Dózsa a táj
fűlik lassan
egeken túl
hatalmasan

házat, hazát
szűnyog sirat
lebukó Nap
kész sírirat...

Az est beönti

Az est beönti csontodat
Ím épül rád a váz
Megnőttet és az éjszaka
Bordáid közt tanyáz

Sűrű a surranó halál
sűrűbb a rémület
Jaj hiába kiáltanál
E kormos kor süket

Csak homlokod s a csillagok
Kék fénye világít
Egyik félhold ott fönt ragyog
Körmödnön a másik...

Ki zuhantat

csillag ha hull
épp így lángol
zuhanunk az életünkből
vagy halálból

zuhanunk csak
egyre egyre
a földtől tán
az egekbe

ki zuhantat
ki akarja
napjainkra
vaskazlakra

csak töretve
nem békélve
éveinkre
vasgyékényre

Fámról is hull

jeges a drót
 zúzt zenél
lepönög a
 falevél

a naptáron
 s fönny a fán
alig marad
 egynéhány

holdsarló döf
 jön a tél
fámról is hull
 a levél

tépi a szél
 csavarja
vértócsa van
 alatta

Ordasok

Úzve nyúltak el az ordasok.
Vén húsukban aludt a golyó.
Álmukban sebük nyalogatták.
Épp kelt a hold, rőt aranykohó.

A szuka csapzott kölykének vélte
Tömzsi volt, szórén gőzölt a vér.
A csikasz vad torkolat-tűznek.
S ereikben meglobbant a vér.

S futni kezdtek. Egyenest neki,
Acsarkodva, vadul. S a fehér
Hón, mint a szabadság betűi,
Villogott lőtt sebükből a vér...

Halálos ősz

Jónást a cet
az Ősz bekap
halk halhomály
lassan falaz

úgy ölel át
mint egy rabot
vághatok-e
rajt ablakot?

hazám halott
sötét az ég
Európa
látlak-e még?

Ixion³

mint nem mondtam el eddig
most elmondanám
ha volna még mért és főleg kinek
s ha lenne még hazám

mit vallanál? hogy sós a tenger
de sósabb az emberi könny
a vérnek is sós íze van
s nem változtat rajt a vak közöny
hogyan korod semmibe vette
mert vérözön volt és könnyözön
s végzet volt fölötte

csak állsz és hallgatsz és csak félreállsz
de ha nem is szólnál
a lényedből kisugárzik
Hirosima kortársa voltál

mert sok halállal meghalni ezerszer
kijutott neked kijutott
de élni mit naponta elvettek tőled
egyetlen étellel adatott...

³ Ixion = mitológiai név

Ím ez volt hát

arcom mint
betonutak ha áznak
ím ez volt hát mindenem
ezt hittem hazának

másat nem lelsz sose volt
nincs s nem is lehet másik
magam fölött lépdelek
hordlak roskadásig

hol vagy te már kárhozok
kiáltozom a lángok
hol vagy te már Trója ég
merre vagy kiáltok

minden oly kiszámított
halálos mivű mértan
ragyog az Úr a városon
vak korom sötét van

Ezt tetted elém

I.

ezt tetted elém
húszon túl és negyvenen innen
egy felperzselt földet Hirosimát
Európát az őrjöngés beleiben

ezt tetted elém századom
a pusztulást világ-ravatalon
míg őrjöngött és ölt az ember
s szállt az égett emberi korom

II.

most oda az örökzölded
megfojtottad reményünket
feldúltad vetéseinket
kifolyattad szemeinket
csontjaink zűrzavarába
egy templom sem maradt állva

elszabadítottad a tébolyt
hídaink városunk szétfolyt
a *stroncium*, mérge egyre
több vérünkbe beleinkbe

hát ezt adtad ezt az egyet
ezt azután jól megtetted
a virágot a virágba
fojtottad meg a fát a fába
a csecsemőt az anyjába
a világot a világba
lépésünket a lépésben
a létünket itt a létben
átadtál a pusztulásnak
ezt aztán jól megcsináltad

egyet poklot egybe mértél
rosszabb vagy száz kivégzésnél
fehér a szánk mint jégverés
mi jöhet még, mi jöhet még?

Carmen hiemale

Eltűnt a fény, egy nyár után
Barátaim most ősz van
Csodás agancsú éveim
Hogy szálltak s íme porban
Hevernek, jár a szőrcsuhás
Mord szerzetes a vártán
Magamban állok egyedül
És nem int szép szivárvány

Az őszi holdnak horga van
Szívemért nyúl le éjjel
Ki hallja, meg panasz-szavam
Egy csillagig sem ér fel
Pedig hová kiáltanék
A csillagokon túl van
Oh hol az édes anyaöl
Ahova annyit bújtam

Testemben mennyi idegen
Anyag gyűlt össze eddig
És mennyi idegen panasz
Csapdos reggeltől estig.
Belémhasít a nagy világ
S befér a repedésen
A szájban mekkora a seb
Ha a nyelvemmel mérem

Így fáj a világ bennem és
Így fájok én is rajta
Hazám rabtartóm örököm
Minden kies darabja
Szemembogárnyi fényekért
Sírok barátim én ma
Mint eldobált leveleit
Siratja meg a vén fa

A vérbe vasba öltöző
Világban nagy a lárma
Barátaim ki hallja meg
Ha a költő kiált ma?
A vérző emberért sikolt
E sápadt őszi ködbe
A Lélek, kit elűztünk rég
Szívünkre száll még, költ-e?

Férficsúcsok magánya int
Komorlik föl a ködben
Négy testvérem és apám alszik
Borongó őszi földben
Bátyámmal együtt verjük itt
Zord üllőit a sorsnak
S lessük mikor lesz vége e
Bús őszi zomotornak

Földi és égi dolgokon
Vak őszi ájulás van
Egy érthetetlen egyensúly
Tart mindent zuhanásban!
Minden iramlík fut rohan
Az éveim is szállnak
S visszaadom szép testem az
Örökkévaló sárnak...

(1944)

Somogyi zápor

Dörren a mérges ég alatt
villan a láng-karikás
száz csikajáról a hab szakad
s nő benn a táj, már óriás
nő, nő a táj és nőttet is
s nő vele daccal a merszem
úgy ölel, úgy fog, úgy fon át
hogyan egekig fölemeljen

rámfér

s ráfér e földre is
láttam a vérbe ülve
mozdult-alig, hogy kiomolt
beleit visszatúrja
s elterült! vak lövészárkok
s tankcsapdák kaszabolták
mészárszék volt itt ami volt
ilyen volt Magyarország!

egy-gödör

most is s gödrös itt
ház, tanya, emberi lélek
de szedi már dúlt ékszereit
vissza a föld, nemcsak méreg
nemcsak giz-gaz, búza gyöz
kenyér, fehérlik az árpa
tábla muhar, lám baltacim
s csörren a tengeri-dárda

s mintha

nem lenne dolga más
zápor dühén is bólogat
hetyke gubában csörg a mák
sárga tarisznyás, zörg a zab
de mint véraláfutás
odébb dúlt sebhely vérzi
folyó: fenekét tört hidak
robbant fogsora tépi

s hova
esett hab habra hab
tornyosul, tajtéka csordul
átlépi, – lépj ki hát te is
e kettőző borzalombul
ez a te tájad, ez korod
hangod a hantok is értik
szíveden jegye jelírás
lelkeden vízjegye fénylik

s bíztat
mint hajdan rég, anyás
mosollyal úgy fog kézen
– a zápor elállt – mit gondol
a táj, mondatlan is értem
teszi a dolgát emberibb
jövők gyúrva a földből
íme valamit újra kezd
velem is harmincötödször

köszöndd s köszöntsd föl!

Féldd a rostalikát

Rostától fél a mag,
Sikolt, míg kihull
A százujjú szélbe fogózna.
Nem tartja vissza semmi. Könyörtelen
Lik fele sodorja, a sorsa!

Ne remegj! Csak
Tiszteld a rostafokát,
Mégha aranyból is rajta a lik

Nem menthet százujjú cimborá szél se!
A korszak, az idétlen áthull – elvették!

Hóbokros téli éjen át

Állnak a fák, mint tarr müezzinek
Állnak, mint hóba szúrt üzenetek
Üzenet? kinek, minek? mély a tél,
A vigasztalan csönd csillagokig ér
Még tovább! konok, stratoszfériai
Itt torlódnak szívemen habjai
Vashabok konog, zeng lélegzetük
Nem emel e hullám, inkább leüt

Amundseni éj, mégis ifjúság
Ráz kezét veled e felhőkön át
Bárhogy tajtézik s hiszi, leterít
Kacagod barbár vad ütéseit –

Épp azzal emel, repit egekig!

Nyitogató

Tárd ki ablakod. Lelked keserű, téli
Rossz zúgait is. Bátran tárd ki.
Fény köszönt a csúcson. A völgyben
Vad szél kalapozgat. Jöjjön akármi!
Nézz vele szembe! Felnőtt vagy, barátom!
Villanjon kezedben hűséges, tiszta toll!
Füttyel keresi a rigó már párját
S fütty felel még zörgő tölgy lombok alól...

Számadásféle

Kevésre vitted ím... De sokra
Tartják maguk az okosok.
Álmok tengerésze, vágyaid ragadtak
zord délkörök és meredek fokok
Csillagai alatt, új világok felé
Míg ült s hízott a gyáva okosság

Ne irigyeld! Benned, ha hörren a szél,
Csattognak pazaréhu drága vitorlák!

Tell

két nyílveszőt adjatok
két szál virágot a húrra
fölöttem madárraj keringjen galamb
takarjátok be a harangokat
ássátok el a gyászdobokat

nem lesz temetés

én szívemre helyeztem az almát
el nem véthetem

Tanács

ne vígy magaddal semmit
ne higyj a sokban
élj a szöszöcske csöpp
pillanatokban

a világ elárul
leesaphat rád orvul
szíved is elárul
ellened fordul
két botod
sarud
erszényed ne legyen
minden mi vagy s mit írsz
kegyelem

Valahol mindig süt a nap

Ünnep van megint
odakint
a cinkék és a verebek
eszik amit kiszórtam nekik
fél-reggelim s a kenyeret

egy jószívű ismeretlen úr
kegyosztó titkos óriás
vagyok
ki az üveg mögött áll
s szemük ferdén rámvigyáz
hóból kaparják vígan és
kis fejük szédülten forog
egyszerre pletyka fecsegés
zengő madártorok
a teraszom hol csend honolt
és én báméskodok!

báméskodok hány verset
tudnak
hány rímet százféle zenét
dús patakká nő dagad lám
már az ajtóm küszöbét
emelgeti a muzsika
e bolond madár-dáridó
a pesszimista pinty pityeg
a cinke harsog, élni jó
s fényes érvvel szénfeketén
betetézi a rigó

fütty-tócsában állok térdig
mi befolyt a küszöb alatt
s dalolni kezd a szívem is
bolondul
mint a madarak!
próbálgatja rímeiket
és hinni, hogy szép a világ
biztos nekik van igazuk
tanulom e csacska filozófiát

egy ismeretlen messzi úr
nekünk is hint morzsákat és
szépséggel telik meg a föld
van öröm és van szenvedés
egy ismeretlen fényes úr
áll az üveg mögött
tetszik neki énekünk

és ha gyönyörködött
a dalunkban kegyesen int
a télből tavasz ront elő
lesz morzsa mag vígság
megint
s napfénytől csillog
a tető!

arcom
az üvegre nyomom
igazatok van sok madár!
csak az a boldog aki itt
hozzátok iskolába jár.
a hegy felett vad tél borong
de éltek esttől reggelig
nincs gondotok mert tudjátok
a terasz újra megtelik

megtelik maggal dallal és
hiába vág a köd s a fagy
egy ismeretlen Úr figyel
s valahol mindig süt a nap...

Rekonvaleszcencia

A tavasz jött és lehajolt
S irt fénylő, arany betűket.
Ahova irt, zöld lyukakon,
Virágok dugták fejüket.

Zöld lyukakon, zöld tócsákon,
A vak föld nézte az eget,
Kezébe fehér nyírfabot,
Tétován, félve lépeget.

S a felfénylő új tavaszban,
Már ébred bennem a remény,
Két vak tanul járni csendben,
A vén föld, s a szívem, szegény...

Ki hegyre megy

Ki hegyre megy, annak
Kardok közt kell járni
S odafönt a csúcson
Keresztnek kell állni.

Az jut csak oda fel,
Kit Isten keresztel.
De nem babérággal,
Tövissel, keresztel.

Százezer kard éle
Fog szívébe vágni.
Mégse engedj, Uram
Félúton megállni!

A tavasz még

A tavasz még
apróbetűs
itt-ott hibás
bár új kiadás
nagyolt piszkozat

vagy a szemem
gémberedett
télbetegen
lát csak hibát
vél sejt foltokat

nagy itt a tét!

holnapra már
pacsirta száll
zengve hitét
ezer fűszál
a téllel már
vitába száll
s tanulja lám
nyers énekét

te is szívem
télbetegen
lesd ritmusát
s lelj itt feldúlt
eged alatt
hazát

s harmóniát!

Lám mégis készül

a télutó
gyors elfutó
zápora kontraposzt
a felhők kék ikonjain
új a zománc
és rózsaszín
s a dombos táj halmain
kékfürtű lányos szél tapos

lám mégis készül valami

ropogtatja csontjait
a vén föld
és siet
akár szíved
a télen tanult hosszú leckét
mostani
mai
szavakkal felmondani!

Romok

omok romok
megszólítanak
ideje lenne újjá-
építeni magad

rom rom
te vagy e sok kő
de ha százszorta romosabb volnál
akkor is jó emlékeztető
arra aki voltál

*

mégis
rom se vagy te egészen
a hiány valamire felel
semmi sincs soha készen
mindig faragni kell!

Vadludak I.

(Holdas somogyi éj)

A táj csupa dér. Kurta füvekre guggolva leült
Hallgatagon a cimbora éjféli zúz már.
Mint tolvaj surran a kék víz, az ifjú Kapos,
S kortyolja ízét a deres fű, hébér: ezüst száj.
Mélázva gurul a domb felül át a sikéren,
Átal az aluvó lankán, a didergő kosok nyakáról
Felriadó kolomp, s a kuporgó nyáj közé fűjnek
Tágluló orrikaikkal, meletet s az ónszínű távol
Hószagú széllal hasít a víz púpus hátán
Mély, fekete barázdát, mi le a fenéig
Megborzolja a sebesen iramló ősz habokat
S a hold felijedt halak fehér hasán fénylik...
A jegenyék (kard réghullt marcona őseim kezében)
Keletre mutatnak dacos, kifeszült derékkal,
Honnan e föld gazdáit majd kirobognak,
Ha hajnal jövend ránk szép piros taréjjal...

Vadlúd híz csapatostul át a határon,
Árnyékuk lomhán a hold alatt elszáll.
Lúdbörzik a hátam, jaj, a sírásuk,
Jaj, a hívásuk, értem-e, értjük-e? ránk vár?
Vagy tovatűn? Mi meg csak heverészünk
Egyhelyben, a történelem árokpartjain pipázva,
Politizálva, marakodva, csatázva, hősködve,
De csak egymással! – s nem jut erőnk másra!
Lúdbörzik a hátam, ja, ha e nemzet,
Mostvaló népem, elejít könnyelműn felejt,
Kik itt szundítanak konok, leszorult szemekkel.
Jaj, e rettentő kátyúból senki se terel ki?

Vadlúdak! kóbor, éjféli társaim, társak!
Ríjja föl népem vak álmát sírástok,
Vad csőrrel verjétek szíveink, koporsónk, a földet!
Hogy holtak is hallják, lent, ha kiáltok.
Holtak is hallják! Induljunk el élők!
Minden befelelemaró öklöt most félre.
Induljunk Népem – bámulj vén Európa, ti félők!
Izmos, mostszülető, diadalmas Holnapok elébe!

Márciusi fény

Márciusi glóriával
lépdél az égre föl a Nap
eljött végre, oda se a télnek
oda se, ha fagy

úgyis csak egy percnyi lét lesz
még annyi se, a tél
e glóriától
circumdedérunt
elalél

circumdedérunt zengik a sugarak
mint oldott bilincs
csillanva
kertem bokor-során

s na lám

mint müezzin hora borulva
emeli fejét
salem alejkum
kilenc rózsafám...

Fecskék

Reménytelen nem a sok sír,
– Az egész ország temető! –
Legrettentőbb, az volt szörnyű,
Nem volt sehosem tető!

S mily otthonos, milyen házzá
Lett egyszerre, lám a ház.
Mily ember- és szívközelbe
Került, hogy már itt tanyáz.

Hogy újra itt, itt a fecske!
Pusztulás, vér s rom között.
Hogy tavasz lett mégis, végre,
S e kismadár visszajött.

Hogy cikkannak! Hogy kerengnek!
Röptük mily nyílegyenes.
S hogy rászállnak, megpihenni,
Most tűn ki, hogy van, eresz.

Van eresz és vannak házak,
Ha dűltan is, s ha romos,
Nincs oly korom, iszonyat, félsz,
Amit daluk le nem mos!

Ó fecskedal! Te varázslod,
Hogy reményünk élni kezd.
Látom, romból-keelő hazám:
Egyetlen, tág házeresz!

Rakják fészük! S közben daluk,
Hogy árad, hogy szertecsap.
Építenek, pedig alig
Vannak itt, pár perce csak.

Pár perce, hogy itt a fecske!
Népem, meríts új erőt.
Bíztatnak, kezd építeni,
Mint ők, fészük, te jövőd!

Hajnali Angelus

Először az ég
azután a fák
azután a bokrok
majd a szilvaág
rajt két kicsi pont
zöld szilva-poronty
majd szérűn a nád
a tető a ház
az orgonabokrok
majd a kerti csokrok
az udvar a fészker
telik meg fénnel
ég a kocsiót
majd toronyra hág
rajta körbe fut
dűl az égi tus
leng arany kötél
s benne együtt ér
a rétre a fény
és az Angelus

és a táj helyett
szép keresztet vet
aki épp ott áll
kötöz vagy kapál
fattyaz sort jelel
krumplit tölt eggyel
s mint egy tengerész
messze messze néz
s e hullámozó zöld
tenger habján át
küldözi a vágy
papírcsónakát

a jegenyefák
csúcsán fény cikáz
fészken a madár
azt hiszi fonál
vagy aranykukac
ím utánakap
csőrébe veszi
s buzgón lenyeli

odéb egy kis ér
partján pipitér
galagóca-kör
virág-zsebtükör
nem brekegnek még
a béka-hercegek
hencegő purdék
cigánygyerekek
riadt torkán forr
a hajnali tor
mert a vízbe épp
éhes gólya lép
fekete fehér
s békát keresgél

egy domb hajlatán
zümm-zümm dongó száll
épp a láthatár
szélén – nem bogár
hanem traktor lám
a nap sugarát
ekéje viszi
forduló, új sor
fürgén lát neki
s vele száll a kék
barinyájas ég
és száll a világ
fecskék fák virág
s benzinkarikák

és írja tovább
a táj himnuszát...

Példázat I.

Parasztvirtus a fákban
parasztindulat
freskó-mozdulat
megtartani amit elértek
megszerezni ami még nincs
felhőt fényt esőt szelet

parasztindulat a fákban
állni
tappodtat sem lépni tovább

ha kiverkedted igazad, tarts ki
feszülj! ha beléroppansz is!
tappodtat sem! akár a fák!

Itt az új tagon

itt az új tagon
mindenki rokon
háztáji-soron
zöld habfodrokon
átnyargal a szél
vágtaözve zenél
futó mosolygás
tűnő csillogás
s micsoda zsvaj
ezer krumplialj

s pillanatra csak
úgy kapcsol agyad
hogy e tágas mély
nagy zöld csatatér
meddig szemed lát
ahogy itt leled
egész hadsereg
hajló katonák
aknáik rakják
de nem robbanó
e sok kis golyó
csodás lobogó
zöld selymével esd
békét életet
titkos jelbeszéd
néma tüntetés
szép békemenet
rázz velük kezet
párszáz négyszögöl
tenger tündököl
ringató habok
ringatják a napot
mint kétszárú kör
kétágú vödör
csipogó öböl
úgy leng az örök
szár s gödör között
– a fönt és a lent
itt egyet jelent
a fény és vele
van mind mind tele

s ahogy jó az est
ami volt az lesz
újra száz csokor
szép krumplibokor
csöpp apróbetűs
földi örömök
emberi remény
szárak tetején
sült kemence-éj
mint vitrin ragyog

s benne csillagok...

Vihar

Kerekedik, púposodik,
 vad bivaly,
A világot elsöpörné
 a vihar.
Elsöpörné, összetörné,
 úgy recseg,
Mi szembeszáll vak dühével
 egy sereg,
Sereg erdő, sereg hős, egy
 kis világ,
Ezer villám csapkodja bár,
 visszavág.
Ezer villám ontsa dühét,
 nem ernyed,
Egy tapodtat, egy arasznyit
 nem enged

A viharban, csöpp asztagja
 tetején,
Mintha táncot járna, illeg
 egy legény.
Mintha táncot járna, villáz,
 úgy forog,
Rakja rendre, sorjáznak az
 új sorok.
De bátor az, de serény az,
 de komoly,
Kinek kezén kenyérének
 sorsa foly.
Mintha vívna a törökkel
 vagy tatár
Szorongatná, dolgos keze,
 épp úgy jár.
Épül a ház, épül a vár,
 a bástya,
Magasodik a vihar bár-
 hogyan hánya!

Mielőtt az ég szakadna,
 legyen kész.
Hej világ, ha látnád, mit tud
 e két kéz.
Hej világ, te láncos, lobbos,
 vad vihar,
Meg se rebben, állja dühöd
 a magyar!

De bátor az, de serény az,
de komoly,
Kinek kezén életének
sorsa foly.
Élet-halál ronthat rája,
szembeszáll,
Bár akarta, nem bírta le
száz halál.
Mint a szilfa, daccal hajol,
nem törik,
Úgy járja e csúrdöngölőt,
örökig!
Derül, borul, száll fölötte,
vált a fény
Áll az idő, áll jövője
tetején!

Pannonia

Madár vagy! Több, egy madárraj!
Gyökér. Lomb-ár. Virágos gally.
Naprendszerem, tele éggel.
Végtelen ég, tele kékkal.
Szülóm, bölcsóm, anyaföldem!
Röpülsz velem. És fölöttem...
Röpül a táj, földje, bokra.
Ölelj át! És végy karodba.

A férfikor!

Mi jöhet még?
Adós vagyok, számlád rég kész!
Tűnődöm e tiszta őszben,
Mit adhatok, elmenőben?
Állok, állok dús habodba.
Ragadj föl, a csillagokba!

Közelítő ég 1951–1961

Örökség II.

Hódolat Petőfi szellemének

itt tanultad amit tanultál
anyanyelved
a táj indulatszavait
füvek párbeszédét
szél sziszegését
fák énekét
a bokrok bujtogatásait
a folyó a rét földed
dombok völgyek tájszólásait

most ráfeszülsz mert ráfeszítenek
sorsos napjaid
térképezi a csontod húsod
sajgásaiddal idd fel kínjait
stigmáidba rejtsd ahogy tudod
úgy olvasd mint vakírást a homlok
mely megadón hús tenyerébe hull
minden seb alatt egy mélyebb
mégmélyebb lapul

tanulgasd hát
tanuld újra s végleg
ahogy kaptad rádhagyták őseid
borulj reá feszítsd rá szárnyaid
míg fölötted s fölötte vészek rontnak át
ember maradj! vele valj emberül
s emberül add tovább!

Hegyre menet ritkulnak a fák

1

Elért a negyven, rég be' nem így
gondoltam, most hogy az vagyok
sem vállamon sem homlokomon
nem sütnek fényes csillagok

hegyre menet ritkulnak a fák
a félút árán leülök
a fejem tiszta s a szívemben
már lázadón nem hevülök

kószáltam hajdan, haj, hány égtáj
hány vidék várt fogadott
hány ismerős és hány közömbös
parolát kezét hány adott

az idő árad hűvös partként
kínálja benn az ősz magát
beléfogózom, elhajít-e
vagy az öröklétnek ad át

ülök a parton árok partján
mit vágott magának a víz
nem ember műve mégis minden
emberi szennyet tolvavisz

ma erre folyik holnap arra
a hegyről nyomot ere hagy
s nyomtalan tűn lám mégis mégis
betemeti a nyomomat

2

röpítettek az élet évek
micsoda korba értem
a férfikorba hogy vág a szél
élet szívemen érzem

a kapott sebek láza tüzel
szorít még a lánc helye
szívem nehéz a népemmel és
hazámmal csordig tele

lépj hát ki, bíztat, itt a tájad
dombjaid s száz jegenyéd
szállt napjaid mint ért kalácsot
kincseit dönti eléd

Pannonia őseim földje
s bölcsőm tündöklő eged
mily bíztatást ad s mementónak
mosolyt, kint, minő jelet?

itt a humusz s a gyökér miből
lettem, vagyok s mi leszek
most mindent mit őseim tettek
e tájhoz számbaveszek

s számbavesz ő is a táj velem
nézéseikkel kezel
vallatgat bíztat férfiszóval
mindenre szívem felel

3

számon kér a táj, mit tettél te hozzá
hogy szebb legyen, a sorsodat
hidd el, nem ő nem ő kuszálta bogdá
de örök jel maradt

örök horgony s viharban is kék ég
hogy nem törtél hevére vall
Világosnál sem volt több reménység
hogy marad még magyar

maradt és marad, ahogy mi maradtunk
megtart növel a gyökerünk
a partomlás is véget ér alattunk
s éggel ölelkezünk

tégy hát e tájhoz, tégy valamit te is
ha mást nem hát a sebeid
s emeld ajkadhoz röget ahogy ők is
tették, az őseid

mert üdvözítő s halálos korty e táj
idd ki s vállald akármilyen jó
vele emeljen csúcsra, mi fénybe áll
karjain az Idő...

Három tusrajz

1. Berzsenyi

Kezébe véső nyög
 hörg a kalapács
 új áramot ad a magyar nyelvnek át
 igékből gyökből
 lomha nyersanyagból
 csak úgy félkézzel
 csak úgy unalomból
 ide egy jelzőt
 amoda pontot tesz
 s verseinek fénylő istenarca lesz!

2. Batsányi

Bécsújhely. Kufstein. Kéz és lábbilincs.
 Költő fene és bús költő halál,
 Egyetlen csöpp fényfolt megmentené
 A vak szem kutat, eget nem talál!
 Láz rostélya, férfi honfibanat
 Élet halálnak egyformán lassú,
 Elvesztése nap-nap egy hazának
 Akárha fában öröl s rág a szű...

3. Bartók

Halálhírére

Király? Nem. Több!
 Megtört Jób
 ki a legnagyobbat meri
 mert emberi

Kolumbus
 ki az óceánnyi lét
 bizonytalanából
 amannál
 nagyobbakat tép

hogy dülnek szavára
 legbensőnk
 Jerikó-falai
 homlokán villám
 harag és esküvés
 egy kibeszélhetetlen „mi”
 kontraposztjai

s szól: a poklokat,
a poklokat feloldtam
most az eget veri
akár a sorsom – magyar sors –
zeném hangütései!

Verecke

Már nem volt út,
se úttalan csapás,
lócsülökről letört a köröm,
de huhogott az éjteli bozótból
tatár, besenyő, kabar káröröm
és nem volt többé
visszaút sem már,
fele népe elhullt, fele ottmaradt,
Meotisznak lágy, híg mocsarán,
melynek biztos szekérváraiból
e vad portya volt az *ingovány*
s feltolultak Pannonia hegyei

egy foglyot hoztak, faggatta,
szakadékszél csúcsán álltak,
s az vissza papul felelt neki:
„Az inde hinc et usque
neque superior neque altius
sed tantum in nomine Dei!”^[4]
a havas szél bő fűszagát hozott,
a Vezér nyilat lőtt s míg visszahullt,
csak állt ott

aztán ménjével a hágóra ugratott!

4 „Innen kezdve, se erre, se arra, nincs út, csak az Úr nevében!” (latin idézet)

Federico Garcia Lorca

volt ki vállába
volt ki szívébe
volt ki kezébe lőtt

verseibe senki

elfeledték parancsba tenni
kivégzés előtt

Vadlúdékkal szállt az ég

nem volt még egészen éj
dértől ezüst volt a fű
mikor engem utolsót
szült anyám

 kint gyönyörű
vadlúdékkal szállt az ég
táltos csillag ült a fán

rámhajoltak őseim
dallal fújták meg a szám

jelek s kisdéd lámpafény
karcolt vézna glóriát
anyám haján

 s tündökölt
a Rinyán csöpp délibáb

Arany violával

Írtam falra hányszor
csak úgy megszokásból
firkáltam a kőre
máló kígyóbőrre
szép fák derekára
hajlós kökényágra
fehér nyír kérgére
felhőkkel az égre
apám mosolyára
anyám szép szívére

verset írtam porba
feltúrta a konda
verset írtam sárba
ott se veszett kárba
szálló szél hátára
futó víz habjára
hullám tarajára
kinyíló virágra
a nap sugarára

hús rozmaringággal
hajnal sugarával
arany violával
felhők pirosával
pihés madárszárnyal
kék ibolya árnyal
édes holdvilággal
tejarcú virággal

páros szivárvánnyal
mezők himnuszával
pacsirták dalával
erdők illatával
szeptemberi éggel
arannyal és mézzel
szűz enciánkékkel
hóvirágfehérrel
fecskek suhantával
lepkék sóhajával

hogy emlegessetek
virággal, madárral

Anyám II.

I

Nekem nincsen aranyom
ő csak ő csak ő
állj meg felette
torpanj meg Idő

nekem nincsen aranyom
ő csak ő csak ő
csillagoknál gyémántabb
tömjénfüstölő

aludtam szíve közepén
most ő szívem közepe
dédelget háromkirályt
mirrhától tépett tenyere
ő fonja mirtuszkoszorúm
a vágyai a vágyaim
ne lássa soha szomorún
kornyúlni kerubszárnyaim

félelem jöhetsz iszonyat
de ne érte csak értem
ő ne féljen sohasem
ő ne csak én féltsem
én adjak vissza szertelen
s tékozlón minden vámot
mit rámpazarolt – ó egek
kezet kezet! – mit rámáldott
főkötős lánykaéveit
a még lepke-nem-volt-bábot
hős álmait gyöngyház-hitét
a világszép ifjúságot

nekem nincsen aranyom
ő csak ő csak ő
torpanj meg fogd lélegzeted
vasbordájú Idő
érzem ahogy kezébe vesz
ahogy hajol értem
egekig ér s a Mindenséget
dajkálgatja vélem

II

két kis karom két görbe kard
almával teli te akard
vas-virágokkal teli szórd
fény-kosarakkal teli hord
varázsold hőssé szívemet
őrizgesd gyémánt hitemet
sárkányfalóvá izmosíts
mesék napjává csinosíts
zörgő szárakkal zeng a rozs
kék eget belém harangozz
zsoltározz bennem ünnepet
nőjtek kéz-kézbe teveled

lakhatóvá a szavaim
te tetted égess balga kín
mi szavaim zord fénye lesz
azt mondani mit érdemes

lehessek üdv és telt gerezd
viharral értem verekedj
sebekkel értem sebesedj
reményem jéggel ne veresd
tüzem lankadni ne ereszd
villámmal értem vallató
földből vihart kihallgató
bálványfa égremutató
babonás bűvös égi jel
kín látomásom rajt delel

az ősi ami rajtad szól
a mélyből létalattiból
rajtam át lesz vallomás
megkínztatás és szép varázs
rímeimben a dadogás
dús fényé ért csodálkozás
vonzás mi repít s földre nyom
egyensúly minden szavamon
kicsorbult mákon köszörű
kések éhétől gyönyörű
tébolytól dactól villogó
fehérizzásban csillogó

ha majd e földet itthagynom
te légy az amen ajkamon...

Látomás

Jött tán Görgetegről
Vagy jött Visontárúl
Jött a föllegekből
Jött a Bibliából
 Jött az Égi Bárány!

Göndör volt a szőre
Szelíd a nézése
Ezüst a csengője
Arany a beszédje
 Haj, megölték érte!

Tizennégy éles kard
A vékonyába szúrva
Tizennégy bicskaél
Által verve rajta
 Megholt Égi Bárány!

Tizennégy kicsi hold
Szemeiből hullott
Tizennégy kicsi nap
Bíborba fuldoklott
 Sej-haj, Égi Bárány!

De csak felkiáltott
Csakugyan felugrott
Tizennégy latrokat
A pokolra rúgott
 Jövel Égi Bárány!

De csak is feltámadt
Csoda csoda régen
Nagyanyám mesélte
Tündököl az égen
 Hol vagy, Égi Bárány!

A szívemen vén magyar fa

a pillámon álom-bocskor
fogam között mályva kosbor
fejem alatt kis füvecskék
szívem drótján vándorfecskék

ringatózom dalok szárnyán
egeimen felhő-bárány
tó-szememben barna mélység
homlokomon fénylő kékség

a szívemen öreg szilfa
sorsom gyűrűibe írva
mennyi versem hull alája
boldog lesz ki megtalálja...

Menekülő nyár

A nyár tükröz lomhán
nagy lusta folyó
petrencék gurulnak
sok ezüst golyó
víz viszi az eget
meghajol az ág
messze csillan fénye
mint az ifjúság

messze ring a tűnő
táj mint buborék
száll el a pillanat
nagy szárnyas kerék
ránt magával mindent
a sötét idő
tenyerébe bukok
mint mélybe a kő

feloldódom benne
láz vagy unalom
rázza csontjaim s mint
műtőasztalon
a beteg csak bágyad
oly halk a sugár
mögöttem a nap mint
röntgenlámpa áll

ahogy megyek érzem
átszúr húsomon
hideg hűvös fénye
s vad ernyő-falon
ugrál szívem vadul
égnek az erek
látom magam pőrén
s lépni sem merek

biztos látja más is
hogy mit gondolok
és számolja titkon
hány kerék forog
agyamban s e verset
lesi hogy lép át
vérem rőt folyóján
vétkezni a vágy

egyed érzek kábán
ver a félelem
a ruhámban állok
teljes meztelen
vájja húsom csontom
e gyilkos sugár
nem lehet rosszabb már
csak jobb a halál

s itt kell állnom amíg
minden menekül
a szivárvány sárral
esővel vegyül
idő motoz halkán
a nap röntgenez
kivet megtagad vagy
öröklétbe vesz?

sugarazz csak röntgen
menekülő nyár
mutass a világnak
meztelen sugár
nincs mit szégyenlenem
költő voltam és
hős igaz félig de
embernek egész!

Naptár. Anno 1951

JANUÁR

Csörg a januári szél
sötétlik korán
koccan a nap mosolya
jegek fogsorán
kajla kocsisok a fák
verik a kezük
hónalj alá s megtelik
hóval a fejük

FEBRUÁR

Szíved helyén hóval
élhatsz még darabig
különben nem bírod
legfölbjebb tavaszig
legfölbjebb tavaszig
és elvisz majd a nyár
megérik benned a
rád leskelő halál

MÁRCIUS

tócsába lép a nap
fállába benn ragad
apró aranypihék
az egynapos csibék
lerázza nézd a sárt
kalapodra szállt
akár egy kikerics
vidáman kivirít

ÁPRILIS

a fűzfahéj levál
csak hallgatózzatok
maguktól szólnak
a vidám sípok
a tejszagú tavasz
szárít pakol kibont
csöpp rügyek pendelyén
nedves a pólyarongy

MÁJUS

ne nézz rá vétkezel
nincs ing a rózsafán
fény csorog nárciszok
sárga kamásliján
szerelmes bogarak
madarak itt meg ott
fütyty-tócsába hullnak
lányszemű záporok

JÚNIUS

hajába kék szalag
lobog nevet az ég
fénylő közellé lett
a zengő messzeség
a tücsök óriás
a hold egész kicsi
egy szarvasbogár lám
két agancsán viszi

JÚLIUS

barátod lett az árnyék
a nagyhűssű dió
már nem mond semmi újat
felesel a rigó
a pinchűsön álmos
és szundikál a tej
a szél elesett reggel
már estig fel sem kel

AUGUSZTUS

bivalyok húzzák
lajtban a vizet
horgon ponty akad
feszül a zsineg
még rángatózik
s megadja magát
szőke gubákkal
zörög már a mák

SZEPTEMBER

ím egyre megy minden
e bájos gyermeteg
lányos okkersárga
s az őszi permeteg
rád fonódik halkan
megfestve a fákat
katáng kék az eget
s szívedet a bánat

OKTÓBER

a végén születtem
huszonnyolcadikán
csillagok fürödtek
fényesen a Rinyán
szülőhelyem neve
Délsomogy Görgeteg
Negyven évem harcát
takarom be veled

NOVEMBER

novemberegyi egyszeregy
ó halhatatlanok
szívemen csöpp tintafolttal
tisztán halhatok?
a vándor vadlúd hazatér
ó hol van a haza
ki hazátlan most az marad
s ki maga volt maga

DECEMBER

hidd el e fényes esteli éles
tisza sötétbe semmi se fáj
hajam ezüstül rajta ezüst ül
s dériben ezüst-tüll szerte a táj
ittmaradt cinkék hű füttye int még
légy bátor költő! nézd a havat
felleg csikarja s bárhogy tiporja
örök fehér, így szólj igazat!

Intelem megtérésre

A csínytevésből elég volt mára
Legyetek jók hát emberek
Mossátok le a farkasnevetést
s a lisztet képetekről
Hisz szívetek pityereg

Dobjátok el a fegyvereket is
S ültessen mindenki virágot
Ne csak tudjátok most már higgyetek!

Csak így tudunk bemenni a mennyek országába
Egymás szívébe mint a kisdedek...

Epistola

Átlátszó embereknek kellene lennünk
Átlátszó szívekkel sétálni
Szavainkban kanári énekeljen
S illatozzanak égi violák
Keresztnevükön szólítani a csillagokat
S tegezni az oroszlánállkapcsú világot
Messze kikerülni a Pilátusokat
S Ábel homlokára kék egeket vonni
Kézfogásunkban bárányok szelídsége
S mennyek rettentő harcéle tündököljön
Szemeinkből fehér galambok röppenjenek
Testvérei azoknak mik vállainkon ülnek
S talpra segíteni mosolyunkkal
A bénákat s kiket a földre tepertek

Mindezt meg tudnánk tenni könnyűszerrel
Csak hitünknek kéne égigérőnek lenni
S alázatunknak mélyebbnek a tengereknél...

Európa

Tudtok üveget önteni
fiaiok mégsem átlátszóak
gondolataitok is sötétek
tudtok világítani
magatok mégsem világítotok
ki utánatok megy verembe lép

szét tudjátok rombolni az atomot
mikor akartok építeni
idegen bolygók közt akartok repülni
mikor mertek már magatokba szállni
hidaitok szétugró partokat fognak egybe
ember ember közt vak mélység rohan
nem akarjátok egymást átölelni
úgy kúsztok mint egy lövészárk
mint kígyók egymás fele
halottaitokra virágokat szórtok
az élőknek bitókkal vagytok tele
irgalomért kiáltotok az égre
magatok mégis kegyetlenek vagytok
kiszűrjétek a szelídség szemét
kaszárnyákkal ültetitek tele szíveitek
s fehér botot raktok a *béke* kezébe
s koldulni állatjátok a világ utcasarkaira

esteledik Európa túlsokat koldult
ideje lenne már hazavezetni...

Ideje lenne

A favágók kidöntötték az erdőket
A kétségeinket nem tudták kivágni

Az ekék felszántották a szántóföldeket
Szíveinket nem tudták felszántani

A bűvárok megmérték a tengert
De könnyeinken hajótörést szenvedtek

Megfejtették a szanszkrit s a világ valamennyi nyelvét
S elfeledtük lelkünk anyanyelvét ami szeretet

Ideje lenne elkezdni az alázat iskoláját

Nagyon egyszerűn

kéne már az a nagy pad
hogy körül ülhessük a tüzet
s elszívjuk a közös békepipát
egyformán minden színűek
egyformán minden hitűek
egyformán egyforma szívűek
s egyformán különbözők
s megbeszélhessük dolgaink
mindent ami elválaszt s összeköt
tűzbe hányjuk ingerlékenységünket
érzékenységünk fegyvereink
hogy üres legyen végre a kezünk
teljesen üres
s kezefoghassunk végre
amit teli kézzel eddig nem tehattünk
s tele legyen szívünk
mindenkit átölelhessünk
megcsókolhassuk egymásban a
százszor elesettet százszor fölkelőt
s végre föloldozzon a közös jóakarát
mert egyforma sárból vétettünk
mert az ember egyforma mind
eredendően bűnös és visszaeső

Offertórium

tele vagyok gyermekkorom almafaival
alattuk hatéves korom csikói rohannak
hókacsillag homlokuk ütik a Napnak
szívemre taposnak
A Rinya-habban meleg csillagok omolnak
mily boldogság s titok
az Ábel-gyermek
bennem él még

kettőnket fogadj el áldozatnak

Fatáblás kép

Kiáltlak, Szent György lovagom,
Ki baj-társad vagyok!
Fölöttem mérhetetlen ég
És rozsdás angyalok.
Fényesítik zöld szárnyaik,
Vigyázzák álmaim.
A sárkány fogát feni rám.
Csontomra szomjazik!
Kiinná, cseppig, véretem.
Fúj, vág, böstörködik...
Szívébe döfve már a kés,
Lándzsám is benntörök –

Na, jöjj kolmári Mesterem,
Mathias Grünewald,
Fatáblás képre fess folyót,
S e csontos bajvívást!
A táj együgyű gyötrelem,
Fekete, fehér
S a sárkány kék-zöld tollain
Rubintveres a vér...

Cserép

Cserép: kecs, forma, simaság.

Mije vagy te a virágnak?

Egy korty föld, egy korty napsugár

Egy korty alázat

Cserép! cserép!

Te megcsalt bölcső.

Sorsoddal, mondd, ki vert meg?

József áll, világít időtlen,

A virág nem tiéd,

Nem övé a Gyermek...

Anyámmal őszülök

Szült, dajkált, nevelt.
Nőttem, nőtt velem.
Egy vagyok vele,
Olyan egy-velem.
Lassan megszoktam
Őszülő haját,
Orvul szórta rá
Az idő havát.
Oly észrevétlen.
Folyamatosan,
Észre sem vette
Az én ősz hajam.

Szavak

Vannak kietlen magános szavak
És vannak parfümös jólakottak
És mint a dús városok lakottak
És szavak melyek csupán csak szavak
S mint rossz cipők félretaposottak
S dúsak teltek ápolt jólszabottak
S fehérek mint a karcsú templomok
S elhasználtak szürke megkopottak
S százkarátú gyémánttal rakottak
Az ég testvérük és a hajnalok

Vannak hibátlan tiszta szók akárcsak
A szűz a hold a víz a gyöngy a kócsag
Újak s zengnek mint egy telt akkord
S vannak melyek bút árasztanak róttak
S melyek roncok mik már nem is szók csak
Holt váz rémült s mik bilincset hordnak
És komorak és színtelen úzóttak
Levert fészkek s mint kifosztott kertek
Penész mar bennük dögvész bűz és lepra
Csempék bénák kajlák szélütöttek
S vannak izzadt összefogdosottak
S túlesztergáltak melyekbe selejt a
Jelentés jog és trónfosztottak
S hazátlanok rongyosak és árvák
És szabadok és kihordottak a drágák
Vérbe tűzbe s tébolyba – pakoltak
S vannak melyek az egekbe látnak
S vannak hős szók nagyok és apásak
S anyátlan árvák mik folyton fáznak
És hűvösek és előkelőek
Rátarti dölyfös és gögös szavak
Mik álarcot és kesztyűt hordanak
És hímnemű és nőnemű szavak
Játékosak mik folyton játszanak
S csilingelők csengnek-bonganak
Álmadozók lányszagúan lágyak
S illatosak mézzel teli hársak
S hétköznapi s ünnepek vasárnap

S mint az éj s a tenger feketék
És élesek s mint kardok kifentek
Aszkéták és vértanúk és szentek
S hallgatagok mint a remeték

S fakultak s mint viselt ing gyűröttek
Világosak és sötéttel teltek
És lassúk lomhák és tétlen szavak
És kéjelgők és buják mint a rózsza
S pirulók mint madárjel a hóba
S átlátszók mint kristálymély tavak

És szavak melyek csupán csak szavak
Tárgytalan és értelmüktől-fosztott
Elszegényedett szótlán szók szavak
Hazám anyám Istenem te boldog
Bennetek melyikkel szólítsalak?

Bizalom

Sorjázd csak kisbetűs kincseidet

a füvek

 a fák

 a rét

zengd büszkén a nagybetűsöket

CSILLAGOK

 a FÖLD

 az ÉG

s bujj a kicsikhez kik között élhetsz

Övék vagy

 s ők

 a tiéd

értük volt harcod zálog hogy számon

Tartson

 az

 emberiség!

Te csontig tiszta

Vad szelekbe mosdtál
csontig tiszta voltál
örvényre hajoltál
szívekre hajoltál

hiába siettél
legenda se lettél
csillagnak születted
lám nem kellettél

vas-magányod sorsa
furcsa katakomba
kilátsz-e belőle
még a csillagokra?

Jónás

késett az a hajó
te más hajóra szálltál
azóta hiába várnak
Ninivébe

Noé

Bárka-éj zűrzavarából
döghollókat vetek a pusztulásba
mind mind visszatér

egyetlen galambom volt
csattogva elrepült

Mindennap

mindennap újra kezdeni
nekiállni
megteremteni a világot

icipicit nőni mint a füvek
beszélni
élni
járn

félszárnyal repülni
mint szélütött bogarak
hanyattlesve s egyhelyben topogva
a meghódított horizontról énekelve

újra kitalálni a betűt
megépíteni a házakat hidakat
katedrálisokat
miket az atom elsöpör

harcolni betegség rühök tetvek ellen
túlél

ott kezdeni ahol senki sem hagyta abba
ejtőernyőt csatolni könnyeinkre
össze ne törjék maguk ha hullnak
Léser-tükröket szerelni a szívekre
pontosan kiszámíthassuk az egymásközti távolságokat
mindennap újra kezdeni

mindennap újra kitárni sebeink
várni a keselyűt
hallgatni Zeus átkait

ellopni a tüzet azért
mégis érdemes volt

Elítéltek

ti akiket Góya ti akiket Velasquez
ti kiket Tizian ólba
Kirke-mód habár *fordítottan*
halhatatlanságba zárt
tudom kitörnétek néha
egy pillanatra

szeretnétek engedni a pózból
mert az öröklétnél nincs rettenetesebb
nyakatszorító dogma hiszekegy
pillamerevség Eszkoriál
ingbe papucsba asztalhoz ülni
kitombolni nyárspolgári dühötök
szeretnétek valami hétköznapiabb
nyárspolgári halált

nem mászhattok ki a képből
a keretből
a fénybe a mába
itt kell haldokolnotok örökre
mindennapi halhatatlanságba!

Magány 3 milliárdnyi

behajóztunk
öreg bárkánk a Föld
lét lét te titokzatos
szörnyűség
test test mellett szorongunk
mint az állatok
mint fák mellett fák
mint köveken kövek

óh csönd
óh fény
óh felfoghatatlan egyedüllet

mellettem élsz s nem tudod ki vagyok
melletted élek s nem tudom ki vagy
föld föld 3 milliárdnyi magány!

Ibolyántúli kék

Szőnyi István sírjánál

óh ibolyántúli-kékkal teli csend
Arany fényvel átítatott napok
A fákon ím a végbeteljesülés
A végső megdicsőülés ragyog
Tollázkodnak és holnap már repülnek
Kármin-piros és sárga szárnyakon
Óh csipkefodru óh habkönnyű egek
Hosszúpillájú bársony fuvalom

Már nincs nehéz és mégis súlyos minden
A fény a tájat magasba emeli
Az érettség mely a lét ívén túlfut
Dús zenével csak elkezd zengeni
Óh mindent feloldó varázs lebegés
S formát-kizengő tündér révület
Az annunciáció s ascensió
Enciánkék mély bódulata ez

Egy csendentúli nagy csend van velem
A végső béke csöpp dallama talán
Csak levél hull s zenél ez az égi
Világ-betöltő őszi gregorián...

Liszt

(Rapszódia)

Lángölű mélység! Vihar, elomló
Égi szivárvány!
Mint a szívemben kékellő ér fut,
Hajlik zenéd, de az íve márvány!

Ujjad alól
Fekete fehér
Áldozati füst száll, gyönyörű Ábel,
Rád hajlik a kék ég
És ha testedbe elporlik a márvány,
Soha zenédbe!
Örökre élsz még!

A mise te voltál!
Wagner csak templom.
Mindent kimondtál!
A többi, ha szól, dadogás! csak töredék...
Végtelen tengered kék eget tükröz
S a tengert a kék ég!
Csillagigérő
Jövőbezengő
Szavad az emberiség!

Tavaszi háromkirályos

cinóber felhő
ballag az estbe
csillagot ejt le
a két szememre
olt fényt szívembe

csillagot ejt le
lombot varázsol
fűzfasíp szólal
a barkaágról
csak úgy magától

tavaszi szellő
borzol az estbe
esnek a rózsák
feslenek édes
szép szerelembe

minden kis bimbó
csöpp kicsi jászol
háromkirályok
jönnek subástól
csizmájuk bársony

mirrhás tenyérrel
a tömjént hozzák
aranykocsinak
a holdat húzzák
térdüket hajtják

az Anyja karján
reped a Kisdéd
elébe szórják
lassan kibontják
a kincseiket

csordapásztor-szél
legyez köröttük
száll koronájuk
csillog a gyöngyük
pereg a könnyük...

Májusi rejtelem

A rózsá rosszat álmodott
egy pók aludt szívében
a Fiastyúk csillag-búzát
kavar az ég ívében

krétafehér holdsugarban
tengerkék íriszek
ó boldog összevisszaság
mit nem ért senki meg

Pictura parva

az est boglya
nagy halom
csillag csillog
a tavon

az ég bögre
a füle
holdfény, leér
a füre

olyan álmos
neki száll
s fölmászik rajt
egy bogár

Esti rajz

Most ég el az alkonyat
kék és jó meleg
pöttömnyi kék egeken
tömzsi fellegek

az utak már kormosak
bánatuk piheg
színek bolyha messze száll
békét hintenek

altatgatni kezd az éj
nézz alvóhelyet
ím kel fönt a holdkaréj
kicsi és kerek...

Halk esti dicséret

A macska lustán most indulgat lesre
– énekelnek ájtatos füvek

egy tollat repít a szél messze messze
– földhöz lapulnak kis szösz levelek

katángok kékjén hamvad el az este
– zöld csuprokba álmodik a tej

érő szamócák íze ring a számon
– álmos égen felhő ballag el

e vers vele száll mintha pille volna
– ideér az éjnek lehe már

a táj hajába csillag ül és béke
– s a szívemen néma holdsugár

Almafavirág

Mint az újszülött olyan a világ
Ameddig látok almafavirág
Illatuk tükrén telihold lebeg
Méhezümmögés hozza közelebb

Fecskék a fénybe bűvös hangjegyek
Miket a költő versébe jegyez
Körétérdelnek a hajnali fák
S laláznak halkán: almafavirág

Együtt dúdolnak csacska éneket
A Kisdéd csupán nekik született
S akár bibliás csordapásztorok
Bárányfelhőt hoznak a csillagok

Faluvég

Vadrózsa nyújtja öt piros
Bogyóját az égre
Katáng lobbantja kékjeit
A mégkékebb égre

Elszállna ím a könnyű ég
A boróka tartja
Szundikál fényes álmait
Szúnyog sem zavarja

Dült krumpliföldek végibe
Áll egy napraforgó
Mint Don Quijote nekiszáll
Dörmögve egy dongó

Nyári est

Féllábon áll a bogár
álmos elaludt
csöpp villanást hord a fa
mi hajába bútt

kéz a kézbe két virág
bandukol felém
lesem mikor ér ide
a rétről a fény

csupa csillag fõnn az ég
csupa zümmögés
tömött sötét lomb az est
holdfény rajt a rés

árnyéka még semminek
fõnt se lent csupán
egy elkezdett tücsökdal
fut a csönd után...

Béke

hajlik a hold arany ága
hold aranya a faágra
hajlik az ág a gyümölcscsel
játszik a fény a szívemmel

Pilisekből jön az este
pár csillagot ejt szívemre
a szívemre levelekre
teríti az őszi csendre

ráteríti a világra
csupa arany minden ága
csupa csend és csupa illat
a szívem meg csupa csillag

Miniatúr

Három jánosbogár
Vállán fényt cipel
füvek közt villanó
Csöpp parányi jel

Három barack nézi
Hunyt szemmel a fán
Egy nyíló dália
Elámul magán

Kezét csöpp szívére
Szorítva pityeg
Egy cinke bánatát
Ki értené meg

Három bárányfelhő
Ballagdál haza
Tejszínű a szőrük
S kék az éjszaka

Augusztus

Hajlong zizeg meddig szem lát
A mennyei kukoricás
Gurul a hold égi tök
A sok csillag-dinnye közt

Égi csósz megy bajsza kajla
A fél eget betakarja
Árnyéka meg holdfehér
Tejút-gerendáig ér

Csillag az éj majd megszólal
Tücsök mérik mély vonóval
Bár tücsökdal benn a vér
Fenekéig még sem ér...

Andante

a fény mint
kövér harangszó
gurul a tájon

bokrok
tenyerén pontok
a kicsi rigók

a körtefákon
ezer kis ágon
indul sugárzón
szirom-vízesés

a kormos este
átájul éjbe
s utána soká
leng a trapéz

fölkel a hold és
zöldkezű széllel
tapogat s álmod
partján heverész

Játék

kel a hold a
vítükörből
aranykerék
buborék

forog forog
majd lepördül
küllőin a
magas ég

a tejút száll
táncol rajta
konognak a
vashabok

vadlíba szól
égezüstből
vágj zebre
egy
csillagot

Csillogó

csillog a tájon
csillog az éren
csillog a csillag
csillogó égen

csillogó tájon
csillogó éren
csillogó csillag
csillog már régen

csillog a tájon
csillog az égen
hej milyen régen
el még sem érem...

Tócsák, füvecskék

Zöld áram szalad a fában.
A virágok halk fényjelek.
A nap arany teknőjében
Fűzőldelel tört fellegek.

A koldús lét Krözussá vált.
Az égről hull a vakolat.
Kékbe-lobbant pocsolókon
Úszkál egy, egy égdarab.

Szétloccsan, hogy belelépek.
Csörren ezer új csöpp, kis ég,
Csillaggá gyúl, úgy kínálja
Fénynek szétört cserepét.

S a tócsákon, mik átverik
Lábad alatt a föld szívét,
Kék lyukakon, átvillog a
Földalatti, másik ég...

Szeptemberi pasztel

eloldozott egék szállnak
hűvös neszekkel alkonyul
a nap arany keresztvetés
a táj tárt homlokára hull

lebeg az est a rétre lép
zajtalan keresgél kicsit
szöszmötöl s lejjebb csavarja
csöpp füvek pisla mécsseit

vakszemmel is hozzád talál
zöld csendből szótt homályon át
lába alatt fénylő üveg
kékes tücsökdal-pocsolyák

a virágok tikkadt szívét
telt harmat-gönggyel öntözi
s ellebbenő árnyaikat
holdfényvel odakötözi...

Tömjén

Pilisekből
jön az este,
pár csillagot
ejt szívemre.

a szívemre,
levelekre,
teríti a
fényes csendre.

a táj őszi
tömjénillat,
a szívem meg
csupa csillag

Őszi tündöklés

Micsoda tiszta távlatok!
Nem embercsináltan ragyog.
Micsoda zengő, üde kék!
Lubickol, fürdik a vidék
Hogy hoz közel, mit felkapott,
Hegyet, fát, erdőt, csillagot

Alig-innen a negyvenen,
Könnyű vagyok és könnytelen.
Bámulom e szép táj hitit,
Könnyű vagyok s bölcs is kicsit.
Bár messze sem oly bölcs, mint ő,
S a fényben fürdő temető

Elnézem őszin, szívesen...
Fürödj velem, te is, szívem!

Száll a nagy ék

Deres vak éjben
Hangtalanul
Száll a nagy ék csak
Szárny zaja hull

Lent a havak kék
Bokra megett
Égre parázsló
Róka-szemek

Lesnek az ékre
Szárny zaja hull
S száll a nagy ék száll
Zajtalanul...

Immár negyvenöt

Voltam sekélység a mélybe
s fehérség a feketébe
voltam virág voltam alma
a szegények bizodalma
tévedt bogárt útra tettem
viharokkal verekedtem
füzek álmán napfény voltam
angyal leszek tudom holtan

voltam só és voltam bánat
átok marta ki a számat
gyémánt-sínen bandukoltam
tág egeknek szónokoltam
voltam sír és voltam gyásznép
hajnalka-pír hajnal árnyék
meg kell halnom most már végre
nem juthatok égbe élve

voltam farkas voltam bárány
voltam vihar és szivárvány
voltam eső voltam harmat
éhezőknek kenyér-asztag
véghezvitt tett újrakezdés
fáradóknak megérkezés
voltam ölyv és voltam gerle
úgy is halok énekelve

voltam csillag voltam szépség
harminckét fogam mind ép még
voltam börtön voltam foglár
egymagam s már voltam zsoltár
hordtam áldást hordtam átkot
szerettem a hóvirágot
voltam aki költő voltam
nem leszek holt tudom holtan...

Ikon

a tavasz jött
elment

jött a nyár
tovatűnt

az ősz jött

levelek
madarak
könnyek
a magasban

elszálltak ők is
magam maradtam

csillogak önnön sugaramban

Aidephone

oly mély vagyok
elsüllyedek önmagamba
látlak a partomon állni
úgy tükrözlek csodálatos
magadból fogsz kihalászni

Boríts be

boríts be lombos jószándék
boríts be jóakarát
és aranyozd be szeretet
aranyozd a szavakat
szívem sebzett homlokáról
töröld le a ráncot
s dajkáld tiszta karjaidban
a nyugós világot

vonj pántlikát lelkem egére

s végre
borulj virágba jószándék
lombosodj bennem béke...

Közelítő ég

kár úgy sietni
elszálltak a fecskék

ezüst szobor a hold
segítsd begyűjteni
napjaim ezüstjét

árokpartra ülök
szívembe barikák
lehunyom szemem
csukott szemmel távolabb látok

az est kibomló kelyhében
alszik békém
egynapos virág –

Békesség féle

Ezüst árnyat vet a nyír
a fenyér vakít
lány krétával ír a hold
porba valamit

a vízbe kék jegenyék
mint vidám halak
fényeskörmű csend ölen
úszkálnak hanyatt

benned is tükröz az ég
csendek éjszakák
ki partodról rád hajol
szívedig lelát

A fehér nyír

A fehér nyír fehér szélben
hajladozik hófehéren
de árnyéka csak fekete
rávetődik a szívemre

a szívemre a szememre
őszbe pergő levelekre
puhán hullik az arcomra
nemsokára a síromra

alkonyodik a nap áldoz
sötét estét éjszakát hoz
a hajnalra mért is várnék
ha fekete minden árnyék...

Magyarok

Apollóé babérfa s tied?

1.

Kérdez, tépdés, űz a fajtám
akkor talán megnyugodnám,
ha a szobrát kifaragnám

homlokát gledicsiából
arcát szív-alakú fából
a derekát konok tölgyből
magamagát örökzöldből
a lábait gyökérágból
a két öklét gyertyánfából
a vállait két araszra
azokon a Napot tartja

emlékeit tiszafából
a szerelmét vérmeggyágból
énekét furulyafából
táncjajlását kőrisfából
ezerbimbós rózsafából
kényes kedvét jegenyékből
az álmait égi kékből
vigadását búsulását
könnycsordító venyigékből

konok dacát vad kökényből
csontszakító somfanyélből
szilajságát hársból, nyárból
a szemérmét vadalmából

címerét meg úgy adnám át
odatennék hét szilvafát
egy vasordast, egy pejkancát...

2.

áldott legyen az a lányom
mely megállott itt e tájon
sziken, éren otthont talált
mely szavára hazává vált
hazává vált házává állt
sorsot, vért, jövődőt dajkált

ez a fajta olyan fajta
az árnyékát átugorja
de fönnakad egy fűszálba
konokságból a halálba
konokságból virtusságból
amúgy isbenigazából

ez a fajta olyan fajta
nem élne, ha nem dalolna
örök lázadás a vére
élni készül ezer éve
élni készül halni készül
sorsa örvénybe szédül

de ereje az is rávall
Zrínyi írta szablyájával
meg Rákóczi meg Bocskay
kurucai, talpasai
hogyan emelte könnyünk égve
egész égig Dózsa s népe

az is a faj ereje volt
ahogyan csak Berzsenyi szólt
és mekkora titkot vall ki
Petőfi és Vörösmarty
szalad a víz a habokkal
s a szél édes virággal

a véremben őket hordom
verseimben szavuk mondom
sokszor olyan jelenlévők
erősebben mint az élők
ahogy emlékekbe ások
most látom mily óriások

mindig mintha lovon ülne
mintha délibábot űzne
néha pedig olyan árva
bánatában magát bántja
nem vesztett az ellenségtől
annyit mint az önkezeitől

kuruc a labancot vágta
ahány szíve annyi pártja
űzte Nyugat űzte Kelet
szívét adta tanács helyett
szívét adta, vérét adta
ki segélt, ha ő volt bajba?

ez a fajta olyan fajta
az ingét is odaadja
önszántából – de ökölre
ha kényszerből: érte ölne!
egy jó szóért, hogyha kérték
mi volt a sok, volt-e mérték?

nem hasonlít senki másra
csak a földre, a hantjára
ha megüti is szereti
látó szemét vakká teszi
hogy a bűneit ne lássa
akár őket is kivájja

ezer év a gyökérmélye
mégis országút szívébe
Jánusarca nem álorca
két végzetét benne hordja
ha Nyugatra veri vágya
csak visszasír Ázsiába

Kelet vágta bár az apja
Európa megtagadta
titkon fehér lovat áldoz
pogány, gögös, úri álmos
úgy térdepel a misékre
bálványfákkal a szívébe

elsüllyedt volna már régen
szívébe gyűlt keservében
útvesztőbe száz örvénybe
ha nem csillagokba nézne
sorsa is oly rokontalan
boldog mégis boldogtalan

bár végzetünk ide tett le
s jaj hányszor lett Thermopylae
mint időtlen ősi jelfák
sorssal vérrel bizonyítják
mégsem álltunk itt hiába
Kelet, Nyugat kapujába...

Szemmérték

A szemmértékkel bár nem volt benn
 hiány
 be kell vallani
 mindig valami
 baj volt e hazán

vagy túl hosszú volt vagy túlon túl rövid

Vereckénél hogy megálltunk
 s nemcsak szálltunk
 raktuk házunk –
 mentünk volna egyrohanatban
 egész a tengerig

mi bennünket sárba rántott
 mindig egy *arasz* hiányzott

nem kardon múlt nem hibázott
 nem a vitézségünk málott
 ránk tán Ukkó átka szállott
 ősi rontás babonázott

egy *arasz* csak ez hiányzott
 győzelemig s sárba rántott
 s taposott ránk
 végső emberig

nem lett volna sorsunk Catalaun
 hol annyi volt a hun
 hogy nyíluk elsötétítette a napot
 itt a népek útvesztőjén
 a nap nekünk se ragyogott
 fogytunk, ahogy ő fogyott

egy *arasz* még
 csak ennyi kellene
 ennyi kellett volna! a Csele
 másik partjáig – ennyi hogy Lechmező
 ne legyen sírunk
 ne legyen temető
 egy *arasz* ennyi
 hogy győzzünk akár
 a tatárhad fölött s ne essen el a vár

egy *arasz* ölt meg lent a síkon
 – a szekértábor volt a sírgödrön a lik –

csak ez hiányzott
egy arasz is alig
a pécsváradi dombokig
ha akkor nem lenn – de *fönn* állunk
győztük volna a szultán hadait

a szemmértékkal volt valami baj
hogy így belénkvájt a török
félholdja szívünkbe dőfött
vaskopjája belénk törött
s vérünkkel együtt hullt a jaj
magyar fejekből életekből
asztag lett s kazal

a szemmérték a szemmérték
mikor csontjainkat törték
mikor asszonyainkat ölték
végváraink elsöpörték
mikor valónk
létünk kérték
s jött Világos és Arad
ott is másképp fordult volna
mi győzelemmel ért fel volna
túlerő volt – elveszett a had

ha tudtunk volna kicsit várni
összefogni praktikalni
úgy mint régen, lesbeállni
lóról le vagy lóra szállni
új módiba belevágni
ha tudtunk volna
várni keveset
egy lehetet
amíg Jónást kihordja a Cet
míg oszlanak a fellegek
s jön *együtt* a felmentő sereg!
míg kisimul az egymásellen-fent ököl
mely örökkön öldököl
jaj, de addig minden elveszett

mert erőnket szívünk tépték
a széthúzás, rossz szemmérték
ó bús magyar Thermopylák
vissza föl az ősökig!
jaj, a magyar azért vértett
önönmaga ellen vétett
mert az *együtt* mindig késett
így tántorog örökig!

Téli halászat

Csupaüveg szálló előtt
lék a jégen

az üveg mögött akvárium
kondenzált hő-lég-környezet
aranyhalaknak éden

ősi szer ez ahogy
húzzák a hálót
húzzák a zsákmányt
a lékre hajolnak

unott pofájuk
aranyhalak nyomják
unottan opálzöld falaknak

fénylik az ablak

ősi szer ez vad ősi mély
s konok veszély
csak egy roppanat
már csak voltak – fejük köré
lehükből koszos kis glóriákat
kalapál a fagy

ősi birok
a tó jegén szétvert
feje vadul kapkodó vonagló
halaknak
csorbult halpénzen vet szikrát a fény
szétere
rajzain vérrelfuttatott
vonalaknak

részeg ezüst betűk
konok ékírás
csupa absztrakt

ragyog a végzet

ragyog az ablak

Mohács

Ki rántott le te lányos
végzet-telien bájos
e széthúzásban pártos
seregben is magányos
ki rántott le lovadról?
a Sors keze vagy álnok
veled futó barátok
kik már lihegve lesték
csalt királyuk elestét
a mocskos naplementét
s a fölkelő szerencsét?

mosnám rólad a mocskot
nem kaptál férfisorsot
látlak víni a halállal
hűtlen szétfolyó árral
iszappal konok sárral
még kikimeredsz vállall –
leng a hold mint rőt vödör
a szél hullámmal pöröl
hozná hozná mélyből föl
ami még most is gyötör

de toll gyöngye ily galád
létünk dadogó szavát
vak sorsunk iszonyatát
végkezdését, alkonyát
nemcsak elvesztett csatát
de vesztett hont és hazát
rajzolni, megsíratni

megidézlek: zúg a nád
felhő s a táj míly fonák
együtt próbálják a szád
s tested karcsú vonalát
lelked fényes mértanát
ezüsttel vert vasruhád
véres ákombákomát
te férfiútlan ifjúság
sugárból összerakni...

Vadludak II.

Titeket látott
Hajdan az ős
Sátornyíláson,
Ha jött az ősz

Hívásotokra
Gyermekeszem,
Érzett oly bút,
mint Férfiszívem

Nem adtok választ
Most se nekem.
Titkotok átleng
Életemen...

Megdúl a szél

megdúl a szél boglya
repül a dombsorra
virágzó gyümölcsfák
kirepesztett dunnák
tekereg az ágra
fa-Laokoon-vállra
hüpög a harangszó
messze kacskaringó
istennyila szálldos
kit sajnálsz magányos?

Egy omló házra

átkot ír a szél porba
rongyolódó káni porta

ragyás tűzfal szuvas gádor
minden dűl benn már magától

hol van a kán unokája
diszpécser egy messzi gyárba

ablakait rég kiverték
az ajtaját beszegezték

szalmacsutakkal bedugva
a héjj-nyílás a kert dudva

vén rutafa csüng az ága
gaz a kán kedvenc virága

kútágasra csillag süt le
az omló éj cinezi be

holdat is látsz halott-lilát
züllött paraszt-orchideát

ring a falu Noé-bárka
gazdátlan vak pusztulásba

Idézet

Ő már nem ismer
apját még tanítottam
rá emlékeztet e merész
áll, a szem kissé barnítottan
s e vontatott és félszeg nevetés
s apjáéval lélek-azonos
mozdulata s végképpen ahogy
fejét tartja, a taglejtések és
magamban mondom: lám, idéz

idéz, ahogy mind idézet vagyunk
a taglejtésünk és a mosolyunk
s mikor azt hiszem legjobban én vagyok
legegyénibb, legősibb, legnagyobb
a versem, rímeim legritkább ötvözet
hibátlan idézem egyik ősomet

egy ősomet, ki sejtemben lakik
a tizedik ő vagy a századik
szívünk között egy titkos indigó
(a gyökérvert ő vagy a honfoglaló?)
s egy szenvedélye bennem lesz látható
egy taglejtése, álma, vágya tán
rajtam ver át mint meggyvirág a fán
a gének, sejtek, erek csarnokán
mennyi a déd-, az ük- és a szépapám
én ki a sorsos jövőben hiszek
véremben mily roppant múltat cipelek
s görgetem magamban egy-egy ősomet
mint bálványfát, címert, ódon sírkövet

elkiáltott örök ismétlés vagyunk
közös-múlt, közös-öl, sorsunk: közös batyunk
a lét, e létfölötti közös szerkezet
őskezdet-ótai idézőjelek
ismétlődnek, mint tavaszra nyár
őszre a telek

én vagyok csak ki e vad sorból kiáll
az idézőjeleket tovább nem adom
ítéletre jaj bennem majd ki áll
hol lesz helyem:
jobb vagy baloldalon?

Tenyerem

Ez itt a lét a születés
ez a gyerekkor vonala
mekkora térkép
látod e kéz belseje, mélyét
sose mérték
hegyeit ki járta? havasain ki volt?
csak az idő lába
gázolt benne
összegyűlt könnyeim tavába

hányszor hullt bele arcom
ez itt a homlok összegyűrt vonala
ránca
ujjaim rácsa közt lángolt
rám ama reggel
hány éj pora hullt rá
s hány álmom veszett el
préiein kiégett
bokrai közt egyszem volt égő-
csipkebokor
nem szólt belőle Isten

kimért szavú volt szívem szólt vele
barátság volt benne, néha mosoly
álarctalan, sose érdek
s bár a jövődöt hordom vonalában
rajzában mégis
sors és halál van

ha kezefogsz vele
ősök szorításád érzed...

Farkasok

hej csillagok haj csillagok
ki az árva? a farkasok?

magánosabb az a csillag
vagy éppolyan mint a farkas

a szemünkre álmom nem jó
oly egyforma mind a kettő

egész éjjel kajtorognak
ez farkasabb az csillagabb

csak rohannak számkivetten
de szabadok mind a ketten

hej farkasok hej farkasok
a szívembe de az vagyok

futnék veletek előre
vicsorgva a puskacsőre

villogó vad szerelemmel
nem törődve száz veremmel

hej veletek ordas farkám
ahány kutya mind megmarnám

farkas voltam szabad voltam
még magam is kiraboltam

rohannék még bímám bímám
de jeges a körmöm irhám

nem való már vén ordasnak
sem a portya sem akólszag

ólmom alszik a húsomba
száz harapás oldalamba

évgyűrűm lemezárka
recseg – de még muzsikálna

hóolvadást tavaszszagot
hozhat a szél nem olvadok

csak csikorgok csak csillogok
nem is farkas csillag vagyok...

Szegénylegény

sobri

futott egy fasor
elmaradt
futott a táj
szállt
futott az ég
az egészen betakarta

végül az is fönnakadt
egy ágba

ráhullt hű lova nyakára
sebein át elfolyt a vér

s elindult a balladákba

Melyik ős lelke

vajon kitől örököltem
honnét bennem ez a
betyár-dac konok „szorítsd”
fülelés „vigyázz! kerítenek”
s feszülök karolom lovam nyakát
mintha engem üznének
magam menekülnék

mi ez bennem
hogyan hogy néha jobban értem
a szélbólintást
egy bokor szavát
mint az emberekét

melyik ős lelke riad
kiált bennem jelel irányt
figyelmeztet fuss menekülj
a nádasnak a vadonnak
ne az úton
hanyatt-homlok
toronyiránt!

Köszönöm, köszönöm

hát mikor jöttünk ideértünk
nem úgy fogadtál
égbenyúló hegyekkel kerítve magad
nyárs és karóbahúzó szakállas
fenyődzsidáid feszítve palánknak
gyilkos hágóid farkasveremnek
meredély völgyeid sascsőrnek tárva

nem kacérkodtál nem enyelegtél
nem szóltál
na lóról! vagy lóra!
bejöhettek! kulcs a küszöb alatt!

de most már
bársony lónyakként símulsz tenyerünkbe
nyihos mén szoksz a kezünkhöz
virágokkal bólongsz

ólábú a táj pólyás még selypít
a hold pendelyes
a Rinya pösze még sok folyód
patakod raccsol
mezítlábas a nap
mégis mily nagy lettél!
mennyire vitted!
jegenyét sátort égboltot
házat hazát álmodsz
csillag álmodik
fejed alatt

cserbe ne hagyj
cserbe ne hagyjon
erőd mivel emtetsz
anyai öledbe veszel jó vagy becézel
nyitod barázdád
elrejt erőd
forrásod itat
borod gyógyír füved lázoltó
sebhelyeink közösek akár sóhajaink
s befogadod csontjainkat

mégis csak az vagy akinek hittünk!
kinek ismertünk vágytunk
kinek vallottalak
hadd mutatlak meg Európának
hadd mutatlak meg a világnak
hadd mutatlak meg a Földnek
hadd mondom el
és ezen a nyelven
köszönöm köszönöm köszönünk mindent
mielőtt végképp elmegyek elmegyünk innen

Szóljatok rólam

Tücskeim, ó, boldog tücskeim
Dűlőúton s rétek csücskein
vegyétek kézbe
kedvvel a lantot

Tücskeim, ó, boldog tücskeim
Gyerekkorom mézes rétjein
legyetek vélem
hol ma bolyongok

Tücskeim, ó, boldog tücskeim
Ifjúságom édes völgyein
kezetek fogva
véletek járok

Tücskeim, ó, boldog tücskeim
Ősz zilálja barna fűrtjeim
melegítsétek
szívem új dalra!

Tücskeim, ó, boldog tücskeim
Csélesap, költők, bölcs testvéreim
örökkön élők
szóljatok rólam!

Ők

Anyám hangjában rózsa
 Apáméban harang
 Zengj, illatozz, csengj élet
Édes giling-galang

Apám szívében csengő
 Anyáméban áldás
 Magasba és mélybe hívó
Tavaszi kiáltás

Apám szemében holnap
 Anyám szemében zsoltár
 Köszönd nekik, hogy költő,
Ember s magyar voltál!

Ozora

(ITT-OTT EGY AKÁC)

Itt-ott egy akác, egy jegenye fáj
 A dombsornak pőrén, ideges a táj
 Díszle hullott vak lábai elé
 A falu csörtet a temető felé
 Palaszín alkony villog a tornyon
 Mint dült hajóról felmeredő horgony
 Felhőkbe tépve kapaszkodna még
 Nem tartja fönn az se, mállik az ég
 Megőszült csendbe riadt kutya ugat
 Égaljhoz ütődik, hull a vakolat...

(RÁJUK KIÁLTANÉK)

Pőrén kiködlik medréből a Sió
 Bőrén lúdbőrös reszketés, a szó
 Ijedt pókként rebben rajt tova
 Partjáról fűzek görcsös tétova
 Vak ujjá ír, ír valamit belé
 A halál verse ez vagy az életé?

Rájuk kiáltanék, habok, hej habok
 Hányszor úsztam bennük s át rajtatok
 Hányszor ugrottam belétek fejest
 Gyerekszívvel hévvel emlékezzetek!
 S *salto mortálét*, mint ifjú triton
 Hányat mertem én fönn a Nagyhídon
 Salto mortálét zord sorsunk eleget
 Küld most is, nincs hiány, de a hősi tett
 Mint a fogyó hold fogy, egyre kevesebb!

(A FECSKÉKET EGY KÉZ)

A fecskéket egy kéz letörülte
 Réműlt egeidről őszi regg
 Magától hull pár gesztenye le
 A szilvafán megrémült pinyt pinyeg
 Ökörnyál leng a kóbor szelekbe
 Ezüst-opálszín részeg drótzsineg
 Véle kötözik ki tán az egek
 Árbocaid halál s emlékezet...

(APÁM)

Homloka kétoldalt ezüstöt virágozott

Most megidézem. Deres
Homlokát súrolják látomásaim
Áll... Áll az Időben
Egy darab éggel roppant vállain.

Apám öccsét megidézem

Apám öccse, holt nagybátyám
Legszebb legény volt Ozorán.

Szelíd, nem volt verekedő.
De ha épp... hát rendteremtő.

Sose verekedett késsel,
Vasmarokkal, vastenyérről!

Egy-nyalábba, mint Kinizsi,
Négy legényt, úgy ölben vitt ki!

Aztán, mintha csak fát váгна,
Egyhalomba összehányta,

Kocsmaudvar közepébe,
A nagy diófa tövébe...

Bartost, Béndek, Fokit hívom,
Most, ahogy e versem írom.

Nem legenda, mit mesélek,
Bizonyítsák, ők, még élnek!

Apám mosolya

Ezt a mosolyt delejezte,
A kelő nap arany teje,
Ázsia vad ősereje,
Amíg az arcára kente.

Táncolt tán Attila arcán,
Egy kán vágott szeme-hosszán,
Csorba sorba, az ősökén,
Míg odaértek önként hozzá.

Így mosolyogtak ők régen,
Négylve, vagy a keréken,
Húzva, karóvég hegyébe,
Pogányul kántálva az éjben!

Ha farkas tört a cserénybe,
Áradásba, jégverésbe,
Ha falkányi népből élve
Nem maradt, csak hárma, négye...

„Népfölkelő” regimentbe,
Hadastyánokat képezve,
Mondják, az volt rá a mondás,
„Inkább ölne, mint nevetne!”

Ha valami nem volt rendbe,
Mosoly szaladt e szemekbe.
De mosolya jégverés volt,
Az egész ég, benne táncolt.

Egy-arcbagyúlt ősi nézés,
Ítélet, vád, számonkérés,
Ki hagyta el, mi a dolga,
Poklokat rántva raportra!

Meddig ért

arcom mellett hasít a szél
arcom mellett vág el a balta
arcom mellett száll el a szó
arcom mellett sívít a golyó
arcom mellett iramlík a végzet

meddig ért a sikoly
meddig szállt a hívás
meddig tört a parancs
meddig csöngött a kiáltás
Budáig? Aradig? Mohácsig?
le a Rinya mentén
le a Kapos mentén
le a Sió mentén
Bakonyaljig? Sásdig? Ozoráig?
Kölkedi dombokig?

meddig zengett a kiáltás
meddig zenghetett
meddig hallatszott az üzenet
meddig a torlódó seregek?
hova lettek a közbenkiszálltak?
a nagyonszépet akarók?
egy szál karddal seregremenők
Kászoni Péterek? Hunyadi Jánosok?
a cselédsorból egekigtörők
nyeregmasterből lófőkapitányok?
a mundért nem váltók
– soha nem díszcserjék
folyton csak akácok –
tapasok
vellások
szegénylegények

hidasok! hidasok!
keljetek! keljetek!
lázadozz! cihelődj!
berekalj! füzes!
lóra! lóra!
Kelevéz! Mesztegnyő!
Tarany! Segesd! Kajár!

elfértek-e szerte e honban
elfértek-e ekkora sebhelyen
elfértek-e ekkora hazán?

Példázat II.

hazátlan mint megszaladt sereg
kering a szélben a szulák
csatavesztés volt az igen
takarodót fújtak a füvek
letették fegyverüket a fák

nincs levél se
de áll
mi minden szélben meghajolt

de sose tört
a nád!
micsoda barbár ősi hit
amire ő tanít
MEGMARADNI ITT!
tudták már az ősök is
köszönd meg nekik

Katakombák

hámozd meg a földet
hazád e csöpp kis földtekét
mi van alatta
dunántúli
tisztáji
sáralatti katakombák
templomaink katedrálisaink
őseink csontja!
ők hulltak omoltak
míg téged védtek Európa

törökkel tatárral
janicsárral béggel
holtan bukva halomba
míg ti boldog népek
éltetek torba vigalomba

ezek a csonthegyek Alpések
sok csontunkat meghordó folyó
ez a sak csalit Dévavára itt
vérrel ragasztva itatva
sorsunkra taposó
századok hordták össze
de nem föl *lefele* e falak halmait
a felnégyeltek megtizedeltek
levágott kezek kerékbetörtek
feje fölé

a tipegésből honfoglalásból
hogy felnőtt
férfi lett e nép
ezt adta! – ki érti mily áldozatul
s érdemes volt?! –
hogy te megmaradj Európa
híres emberiség!

Emeld égre

emeld vad szobrodat ősz
amit kifaragtál
kimartál a tájból
ezt a komor lobogó
rőt tűzű vasjegenyét

emeld egekre!

egyre csak egyre
ő a legendánk! lánggal koszorúzva
termophylei sorsunk
tengermélyi világunk
Laokoon szobra

emeld csak tartsd föl
fölsz föl magosba!

Temetés

fehér ingben
hát ez is rákerült
ezt is megérte
fekszik mozdulatlan
szemszögletein
szájaszélén mosollyal
kiket nevet ki

melléje nem kerül lófej
se paripa se táltos
se nyereg se kengyel
legföllebb ásó
baltanyél
karikásostor

ráterítve szűre
avitt subája
a táj sóhaja
ráterítve egy
kihímzett madárfütty
királyi stigmák
ráterítve Somogy
Magyarország

s egy kéz ó Istenem
miféle parancsból
marok bükkönyt
szór
s borsóvirágot föléje

Szomjasan

ess eső ess eső
halottmosdató
rögporhanyító
kipirosult vállas
szálas
legényeső
évigérő szélben
szívemre folyó
arcom gödreit vallató
szomorúságom szálkáit simító
lelkem babusgató

zablákon kantáron
kengyelen lefolyó
erdőszél virágait költögető
jóságos
kegyes ár
patakzó
lombfüröszdő zápor
zöld eső
őseim csontjával tegeződő
ibolyák kékjével címeres
szírom költögető
gyíkokat altató

egék alsószoknyája alól kipenderedő
füvek tetejéig csipeszkedő
mezítlábas

tornyokon tetőkön doboló
keresztek pléh-Krisztusát mosdató
csillagok közül földre csöppenő
ég föld közötti húr

légy teknő tenyerem
cserepes arcom
szomjas szívem
idd fel utolsó cseppig
véghalálig

Somogy

1

az estnek latin íze van a táj
is az a dombról göndör nyáj omol
nyári felhők közé
Nikla felől éj jő
érzed bő lehet

a hold zsarátlik s egy sámán-ös kezét
emeli némán
sorsom s az esti tűz fölé

2

bennem e föld
mint fecskeagyban
ki kívülről tudja tájait
magamban hordom
egydarabban
könnyét, mosolyát, vágyait

rács keríthet, vad bozót
hullva halálba
pillantásom fecskemód
haza találna

3

Voltam magammal tele
Nem fértél szemembe
S most se
Mert veled vagyok tele!

Gyerekkori húsvétok jönnek

harangszóban úszó körmenet
I.N.R.I. villog a keresztveret
a baldahin kitárult íve
száll
miként az idő kezdetén
alatta a föltámadt Íge

az útszélen orgonák szavalnak
felettük ministráns-csipkés
fecskehajzós ég
födetlen Koppány-fők
menyecske főkötők
Téged zengve
házat falat falut fölemelve –
már mondanám a magamét
azt a külön diák-alleluját –
de zsoltárütemben visszatér
Föltámadott! mi hozsannás
zászlóid vittük vittük

tovább

mint áhitatban úszó bokrok
a tömjént mirhát
csizmák a port
ők szívüket
stigmáid az almafák

Otthoni szél

harmatból gyöngyöket sodort
báránnyelvéket hajtott a Rinya felől
hajamba túrt bújt ingem alá
bizalmasan letegezett
zavarbahozón cinkosan
 egy ágból
glóriát hajlított fejemre
de lehet hogy töviskoszorú volt

nem volt már személyi arca
szagáról ismertem csak meg
 ifjúságom tág mezeiről fűjt

Rinya-parti tücsökszó

hogy mégtisztábban hallatszon
hogy anyánk szívére hajthassuk fejünk
oltsátok el az óceánok harsogását
fűjjátok el a csillagok fényét
csavarjátok lejjebb a virágok lámpabelét

s ha nem tudtat volna
most már tudod
egyetlen tájhoz van közöd
halálig mindörökre

Messzeséggel betakarlak

Amerre a Rinya folyik
imhol egy fűz hajladozik
erre hajlik arra hajlik
egy jegenye sudarazik

úgy tündököl mint egy torony
éjente a csillagsoran
de nappal csak magába áll
Rinyagátnál a malomnál

egyik talán édesanyám
a másik meg édesapám
hogy kettőtök megtartsalak
messzeséggel betakarlak

fut a Rinya fut a habja
sehol sincsen malom rajta
csak a szívem mintha élne
képzeli a táj szívébe

csupa fényben csupa napban
messzeséggel betakartan
virágozik száll magában
ifjúságom csupa nyárban...

Ezüst fénybe áll a malom

ezüst fénybe áll a malom
öregapám ül a padon
bele belenéz a mélybe
mintha régmúltat idézne

Szalad a víz csillagostúl
malomtető galambostúl
malomkerék csend a zajjal
birkózik a hab a habbal

egy félhold fönt egy a vízbe
mint hajdan itt török tűzte
bár itt sokat megbuktatták
Bukógátnál meggyújtották

bég parancsolt bég égette
éhkopban meg építette
szegény igaz jussát védte
betyár is hált a tövébe

szalad a víz ring a malom
öreg molnár ül a padon
belehunyorgat a mélybe
anyám szemén át enyémbe...

Hullámzik a búzatenger

hullámzik a búzatenger
a szívembe száz fodrot ver
a fodrokon a csipkéken
ők ringanak csillag képen

akármerre járok érzem
úgy kísérek illat képen
két gyökerük a szívemben
hintázzgat a végtelenben

innen Somogy onnan Tolna
Bukógát és Simontornya
mintha csak szárny, mérleg volna
Ozora és Libickozma

apám harang, egyre bíztat
anyám, mint a virágillat
szállnak felém a múltamból
mosolyognak minden dalból

ballagdállok hazafele
a táj keze a kezembe
népem szíve szívembe ver
hullámzik a búzatenger...

Clairobscour

1

(Arács felé)

Arács felé arany a rács
és hosszan a vízre dül
ha tudnád most kimondanád
mit a víz tud egyedül
a délután szűzi titkát
a fény narancsbél-puha
színeit és ízeit és
míg a nap lenyugszik a
hátad mögött eltűnt a rács
épp háromnegyed hat van
a táj s az ég Gioconda-száj
és mosolyog a habban

2

(Délután)

a víz fölött a fák alól
zümmögve száll a nyár
a délután kagylóhéjban
alszik mint egy bogár

3

(Eső, szivárvánnyal)

Hej dicsőült esőcseppek
Mezítlábás égi fények
Partotórzó jegenyék közt
Hunyorogva heverészek

Egyszerre dől egy vitorlás
Szemem tükrén és a tóba
S egy levélnyi esőcsöppben
S fönt a felhőkbe fogózva

Négy tükörbe négy szivárvány
Aranyága leng: a vízben,
A szememben, fönt az égen
S egy levélnyi esőcsöppben!

4

(A víznél)
hús runákat ír a szél a vízre
az ég kék indigó selyem
az eget másolja rá s rám ezer
csillaga itt süt szívemen

5

(Vihar, tettenérve)
Zúg a vihar
Tihany fölül
Vad glória
Feje körül

Húszezer kés
A szívébe
Hullámokba
Hull a vére

Önportréja
Ez a zengés
Húszezer kés
Húszezer kés!

Hirtelen nyári zivatar

Tihanyban a Rege teraszán szakadt rám
asztalt döntöget cibál
fedél alá szaladt
mindenki ülök egymagam az ég
sistergő villám-gerendái
alatt

zápor zúdul poharamba
vele darabkák az égből
jégkockák közt lubickol csontjátört
madár valami a kékből

úgy hörpintek bele mint
bölényszarvba táltos-ős
 eget iszom megáldozok
aki néz talán látja őt

ferde vágású szememen
villant darázs a villám
(hogy szomjazom a tájt s az eget
egy kortyra kiinnám)
fényénél látom magasúl
egy lófej vad tivornyán
aszó fő ős-szer látomás
hánykódik fekete fényben
a tó a föld a félsziget
szívem
a vihar
roppant Cethal-belében...

Tihanyi Angelus

Üdvözítő illatokkal
az alkony a rétre lép
majd a vízre az apátság
kettős tornya égi kép
az összezárt-szirmú estben
rínak éhes szúnyogok
lehetetlen hallá válva
lebegő zöld uszonyok
a parti fák a nyárfasor
megdül mint egy dárda-raj
ősi szeri regő rejtem
mit a tó kéken szaval

este nyolc – a kéttornyú vár
harangja a vízre dül
az Úr szép Szolgáló Lánya
jár a habon egyedül
a fején tizenkét csillag
lábainál habfodor
költi Endrét ki rég megholt
s Koppányt aki h a l d o k o l

Stella Maris – a Könny s a Vér
tengerének Asszonya
jön felém a habokon míg
Aszó-főn lenyugszik a
a nap az áldozó-kő mögött
hol őseim alszanak
a kezükben kelevéz kard
kopja s fekszenek hanyatt
s mintha áldozó kupákat
szorítna csontujjú kéz
ők nem voltak bárányai –
bárányfelhős fön az ég
de nem az sorsunk ege
homéroszi – sejteti
mit kondít a múlt s a vízmély
vissza mit felel neki...

Mintha őseim csodálló
szemén lengne át e kék
ima mely a harangokba
tündöklőn ki s visszalép
nyomában, még sokáig ring
reng fodroz a Balaton
révült táltos fehér lovat
áldoz rejti a Bakony
mintha e rézölű sóhaj
költögetné – szédülök?
gyűl a horka népe s felbong
búgva a sámán-tülök

a *mélyből* is elindul egy
harangszó és lázba fon
a kék *fönti* gurul tovább
a szántódi partokon
s újra vissza már az égből
permetez hull a zsarát
s *amit* ős-keletről hoztunk
a vízmélyről babonáz –
együtt száll a két Angelus
egy égi s a tihanyi
rémlik egyikre sem tudtunk
egész ament mondani
konok homlokát emelve
fél-keresztet vet a táj
másik kézzel kobzot rejt s a
hold holt bálványfákra száll. .

Füredi öböl

egy kalap fecske ittmaradt
pedig szeptember vége már
óránként elzúg elkereng
erkélyemnél egy kötény madár
zúdul örvénylik özönöl
 égre csap

túlról
a két torony nézi csak
hogyan rak
fecskékből szálló tornyokat
az öböl

Másnap vihar

hányódik
kivág a víz falkás vad taréja
rohan a hegynek
csordafák karéja
uszítja pirostetejű házaink a vihar
falut temetőt a meredélynek
egész a fellegek alá

aztán vaskotlós újra vízre ül
csórével vájva a mély szívet
s undok szárnycsapással egeinkre vágja
jajgató habokkal dühét
egy fészekalj villámot
rívó vascsibét

Körkép a tájban s magamban

magára vonta az ég haragját
a kettőstorony lám
a félsziget villámban áll
s ez hasítja ketté
a tó vizét fenéig
majd egy fára száll
röppen iszonyút dörren
mely alatt költő áll
s vele a hökkent nyár
s az ijedelmén túl művészyönyörrel
szíve fölött pillanatnyi csönddel
egy ló vágójára döbben
mely körbe nyeringél
a szőke parton vágat
szemben az öbölben
– tavon a hullám –
a ló és a villám

így áltak itt hajdan az ősök
kopjás kezekkel
míg lassuló kedvvel
nyakában láncosbottal
az odaáti parton
Somogy berkeiben elenyészett az orkán
aztán

a hold jött vértelen ümögben
világra vetve leplét
kivárták az estéli békét
mely két roppant tükörben
ringott

a tóban s szívükben
s most az én szememben

Ikertestvérem

recseg robban
billen jobbra balra
a táj feszül zuhan
ágaskodik feláll
e kozmikus viharban
mely kívülről az
mi *belül* én
ketten egy-vagyunk
ugyanegy
küldökzsínórról-szakadtan
tetőtől talpig
ebben a tavaszban!

Fürdés Tihanynál

Mint lételőtti árban fürdöm
s lány kékben úszom hanyatt
a szemem ferde résein át
le a szívemig süt a nap
még mélyebbre azon is túl
a titkos ibolyántúli kék
derengésig ahol hordjuk
az ősök örök bélyegét!
az örökséget a szent közöst hol
együtt a faj a törzs a jel
hol az azóta felszedettre
az igaz ősi-egy felel

az örökséget szent közöst hol
ott még a heg az ősi bántás
mit önkezével tett magán rég
s ma is átfut rajt a rángás
a kétféle vagy háromfele –
húzás vesztések vad torán
ím lenről sűg az *aszó lófő*
fönről kereszt a hegyfokán
az egyik ős épp lovat áldoz
másik búcsún misén danáz
a szívem alján a legmélyen
mind a kettőhöz ver a láz

úszom, mint lételőtti árban
magzatvizedben ősi tó
vad hősi dac van itt a tájban
s bánat mi el sem mondható!
s babonáznak amíg úszom itt
az unoka, a kései
időalatti vízalatti
múltunk csorbái fényei
halott bálványfák karja kémlél
a vízfenekről föl Tihany
bástyáira hol Szár Endrében
a Koppány-vér föl-fölrían

fordulok – a part be messze!
tán ezer éve értük el
vagy el sem értük? – faggatgatom
az ős bennem rá mit felel?
ők is éppen itt értek partra
felettük kéklő fecskenyom
kantárt eresztve elrobogtak
s elnyelte őket a Bakony –
a múltból szökik a víz hullám
vagy csak a szívem verdes itt
a part közelg s biztatva küldi
a sás síkos zöld fűtjeit...

Koppány

Először kezét csapatta le
aztán a fejét
majd a négy égtájjra egy egy
darabot
vetett a hóhér négyfelé

ezt tette volna ő is
 hogyha győz
a jog s az igazság mindig
 a győztesé!

Aszófői ingoványon

Idáig ért a Bakony
Addig föl a Balaton
Vallatgatom
Vallatom

Hej aszó fő
Hej *fehér ló*
Lobot vet a
Számon a szó
Lobot vető
Hej vértvető
Egész népem
Költögető

Azt a dombot
Hol találom
Életen túl
Vagy halálon
Tele tűzném
Hú dalokkal
Csillagejtő
Fenyőlombbal
Meglocsolnám
Ősi borral
Ősi szerrel
Szűzlány-hajjal
Ősi dallal
Ősi jajjal
Késő igric
Áldozattal

Azt a dombot
Hol találom
Életen túl
Vagy halálon
Ahol szeri
Táltos őszám
Ősi titkot
Ismerősön
Fehér lovat
Áldozott haj
Koboz zengett
Szállt a sóhaj
Sereg térdelt
Vezér hajolt
Ő meg szeri
Szókat gajdolt

Fehér lóból
Piros vér folyt
Igric koboz
Bölenyszarv szólt
Gyóntatgatom
A vad Bakonyt
Vallatgatom
A Balatont
Sírva kérdek
Síró nádat
Szittyót bűvó
Sok sok árnyat
Akik titkon
Visszajárnak
Köszönve a
Kopjafáknak
Akik vissza
Visszatérnek
Mélyéből tűnt
Ezer évnek
Mind ismerem
Mind az ősem
És köszöntöm
Ismerősön
Költögetem
Szeri dallal
Késő igric
Bánatommal

Hej aszó fő
Hej *fehér ló*
Lobot vet a
Számon a szó
Lobot vető
Hej vért-vető
Halottakat
Költögető

Hej aszó fő
Hej ingovány
Egy keresztény
Másik pogány
Fut nevükkel
A szél sírva
A szívemre
Sorsuk írva
A vizekre
A berekbe
Ordas-nyüvő
Rengetegbe

Azt a dombot
Hol találom
Életen túl
Vagy halálon
Habok fák ti
Néma betűk
Valljatok hát
Ti helyettük!

Csoda fiúszarvas

ímhol kel a habból
a kék Rinya-habból
ezüst Rinya-habból
csoda fiú-szarvas
alélnak a füvek
hajlanak a fűzek
ragyognak a kazlak
konok vasfellegek
fésűlik a szőrét
dacos vasjegenyék
tépik jáspis csülkét
négy aranyos csészét

de csak elővágat
de csak ront az égre
fattyúsárkánnyal vív
nem hátrál meg mégse
tiporja a gizgajt
mi álnok a poklot
aranszőrén a Nap
homlokán csillagok

szívembe fú a szél
szarva közt Hold csillog
lehet egy sámán ő
lehet hogy én vagyok

Rinya

(Áradáskor)

Mily kicsi, nézd csak, céma,
 egy tűfokba befűznéd
Hab-kosarába riadt,
 rózsaszíromnyi, a hold.
Térül, mosolyog, szinte
 az öledbe vehetnéd –
Száz hold vad vize alatt!
 Tagadod, hogy rokonod?

Ó ezek a hajnali

ó ezek a hajnali ébredések

lófejek hajlón a vödörbe
nagyapám lovai Cerberus és Pontifex
szájuk szélén csorog a víz
fut fut a torkukon lefele
akár egy ménes inna
lenyelnék a világot

csigáskutakon a lánc
lányok lábain a csizma
szól szól a marcali nagyharang
s a bizei glória
Gadányban dombéroznak
legény apám jön Dombóvárról

fölsepert udvaron madárlábnym a hóba
jóreggelt kipirosodó hajnal
jóreggelt kitakarított hazám
jóreggelt fölsikált Magyarország

Száll, száll

tollas fürtű csöppke viharok
búzavirágok pipacsok
főkötős sarlósboldogasszonyok
csupa fény
csupa mag
csupa asztag

tarlók stigmája lábamon
ahogy ebédet vittem forrt a dél
gubát fejező szíjostorom
olvadt harangszó
kaszás angelus
cammogó lajtos bivalyok
füllelt por-zöld zsarát
bokokba a vér

Szent István néz a dombról
koronája
ez a táj gyöngy benne Somogy
négyelte a horkát de szíve siratja
vecsernyés esteken
könnye idecsorog

ezer év pora száll karikázva
aztán már csak a zöld
már csak a fény
ahogy rádúl a tájra
már csak az ég

Egry

almafény az almafákon
a tó fölött aranysátor
sorsod sorsunk rárogy a világra
bévülről fújó szél
bévülvaló lárma

a színek inaszakadtak
tanítottad őket járni
a csillagok víz alá buktak
merted ki őket
tanítottál tócsákat fényleni
rigókat szállni
visszafele nincs is út
csak égfele botorkálni

lekéstem temetésedről
te is csaknem elkéstél róla
találkoztál már Vele?
Ő is ilyen csónakban állt

látom jössz most is felém
az élet fegyencruhája rajtad
köhögsz köhögsz
jön feléd Magyarország
nádason túli birodalmaid
megtapogatód fejed körül az aranykarikát
s lassan a holdra akasztod

Esett és megkeményedett a hó

már csak így lehet
ez is volt
én is voltam
te voltál

esett és megkeményedett a hó

rajta vérpíros vonagló virág a nap
Endre sírjába kukucskál
Koppány kimarjult válla
Dózsa fejéke
rubint kosár
láncosbotok dana-danája
szándékok lehervadt tulipánja

esett és megkeményedett a hó

rajta látófa
egekig ér

rajta madárlábnym rajza
tenyerem ötágú himnusza
rajta egy patkó nyoma
szívemé

együtt szülőföldem
tenyényi lángolás
holdbamosdatott véraláfutás
Tiborcok jaja
karóvégre tűzött fejekkel
szétszórt pelyva száll
együtt Somogy
együtt a haza
hazám

Emberi mértékem

apám arcai feljönnek a mélyből
ráillesztem arcaimra

néha ilyen olyan
de soha színváltó
soha talpnyaló
soha sehonnai
soha labanc
ide odaálló
megnemalkuvók
sírból felrepült kerubok

virágba boruló
csupa ígéret
egyre csak föl föl!
csupa magasság
akár a táj akár hazám
egyre buzdít feljebb a lécet!

ha a szél ha a szél
ha kialusznak a máglyák
ha Dózsa tüzes trónja kihunyna
ha elállna a szél ha

akkor is jóval vállmagasság
tengerszínfeletti
emberi mérték

szemem metszett ferde résein
ő az irányzék
időtlen ikon

Vigyázzatok rám

itt jön velem folyton
az a másik aki voltam
együtt megyünk át a világon
a gyerekkor rétjein át
virágkarókkal kijelölt úton
csilingelő patakok fahídjain
Kapos Rinya Sió

örvösgalamb brukkol előttem
füvek térdepelnek
szavaim kócos vitorlásként
viszi a szél

anyámat látom
hajába ménta
engem dajkál
karjain kéve margaréta
apám engem emel vállain az ég
szívébe a Göncöl
házamat látom
elszökött mellőle a tenger
fölötte táltos jegenyék
álmaim partján nagyapám vízamalma
jövendóm órli

valahol messze a város integet
vár a világ
szemmel ver vár rám az élet
ti vigyázzatok rám bazsalikomok
áldott kis harangok nádsípok őzek
hogyan maradjak
hír fény szerencse
meg ne babonázzon
el ne szeressen

Gázlók 1961–1971

Ábrahám

I.

Ábrahám és az Angyalok

Rakta az asztalt, bort hozott
 mikor elérték Mamré tölgyesét
 traktálta a Három Jövevényt
 egyik közülök maga Jahvé volt
 tűnődhetett, vajjon a Zöld-e, a másik csupa Kék
 a harmadik meg csupa Sárga volt
 emberformán – angyalságuk nem rejtették mégse
 kitöltve és sűrítve a tért

soká térdelt Az Egy előtt az Agg
 de titokban maradtak a szavak
 miről beszéltek, nem tudta az éj se
 a sátoron túl mégis
 mint egy kanca nyerítése
 felcikázott a vén Sára leánynevetése

II.

Alku

Elhagyták rég Mamré tölgyesét
 s volt az Úr haragja lezúdulóban
 s mint vak gátat, magát elébe vetve,
 ha ötven... ha harminc... ha tíz igaz... ha lenne

Kegyelmezek – szólott az Úr
 s nem találtatott egy se!

III.

Izsák feláldozása

Hátrakötötte a gyermek kezét
 mintha magát kötözné
 alig szorítva a gyenge csontokat
 s újra eloldta
 kutatva, hol hagyhatna rajt parányi rést
 melyen át halálragyötörve
 akár egy állat maga kitörne
 babrálgatott, tett-vett egyre még
 a Jahvének szánt vermen
 hogy időt nyerjen
 érezte, vén szíve megszakad belé
 s özönbe

szakadt a könnye
„Nem kell, Uram vedd vissza a kötést!”

s rádörrent az Ég

már nem szabódott
vadúl felmagaslott
s a mozdulatban bent volt
utána kibe vág majd kardot
de fia tágranyílt szemében látva a Bosszúlót
újra megbicsaklott

s elejtve a kést
észrevett egy kost ott...

Józsue

A Nap még fönt volt
Népe még csatázott
Egy óriás sárga virág alatt
Mely másodszor virágzott
Az ég roppant boltjára tapasztva
S oly soká
Mint a Vén akarta
Ki látta Mohsét s most Őt is
Ki tartotta a Napot
Látni akarta

De didergett fázott
A Jel még fönt volt
Egy trombita lángolt
S mire győztek árny volt. Vére
Lassan megtelt sötéttel
Benne
Kezdődött el a naplemente...

Uriás

Megjött Hetteus. A király
úgy sürgött körötte, mint a szőlősgazda
később mint egy szolga
kinek legfőbb dolga
hogy a vendéget a legnehezebb
borokkal
itassa

s ha vele szólt
a szemét lesütötte
arcán vőfény-pírral: „A hitveságyba
menj be!”

De ő
akár a kő
„Embereim, és sátora az Úrnak
az ég alatt alusznak!”
szólt

s bár tudta a levélben halálát viszi
nem látta senki hátratekinteni

Absalon

Áll akár egy páva
Tárt tolla tavába
Haja sátorába
Villog a sugár

Ma harcba lép bátor
Hadnépevel távol
Kürt zeng ezer sátor
Zeng ezer halál

S még nem tudja rá hol
Vadágú fa vár

Johanan

még táncolt a Lány

a nyurga csípő íve kígyóvonal
s kígyó a test, öle sarjadó delej
s összezárt akár a szája
s fogai vakító záporába
hajlongott egy hosszúszerű sikoly

s egy tábla

hozták már a főt
szézámfüvek nehéz illatába keverten
íjjként hajolt s pattant a gyertyák fénye
s nemes arcának éle
árnyéka úgy hullt a porba
mint királyoké súlyos ércpénzen kiverten

Salome

Száll egy felhőn lengeteg
arca lepkelárva
kék szemének íriszén
tenger kék zománca
hej dalila dalila
hej dalila lárom

Őt üldözi a király
púpos teve háton
mögöttük Heródiás
kék üveg batáron
hej dalila dalila
hej dalila lárom

három felhőn utánuk
egész udvarházuk
udvarmester főszakács
fodrász komornájuk
hej dalila dalila
hej dalila lárom

ördögfejű fellegek
pörögnek ég-nyárson
bő szalonnák fecsegnek
szalmaszínű lángon
hej dalila dalila
hej dalila lárom

táncba kezd most a Leány
meggyúl a ruhája
ezer lángot vet öle
és a szíve ránca
hej dalila dalila
hej dalila lárom

meggyúl tőle a király
s egész palotája
két némbér összekacsint
fej egy ezüst tálba
hej dalila dalila
hej dalila lárom...

Annunciáció

I.

Mikor az Angyal megjelent Nála
kétszer hajolt meg
először Előtte, aztán mert
temérdek szárnya
nem fér a szobába

így is fele kint maradt a szélbe
mintha ott is állna

úgy kezdett üzenetébe

II.

s nem lehet tudni, honnan vette
e száj a szókat
mert rajta még sosem volt beszéd
a szél elállt, a mindenség alélt
a Kezdet szól így s benne a Vég
aztán csak mondta feledve
hogyan otthona az Ég

s Akihez szólt
értette, bár angyalul beszélt...

József töprengése

Mt.1,19.

Az Angyal ki hozzá jött nem formázott
Idegent mert most nem viselte
Lényét mely testtelenség selyme
Nem angyalt látott csak egy másik ácsot

Bő redős köpenyében és a vállán
Fűrész gyalu szögmérő s fejsze
Mely puhán leng mert égi s persze
Mind vadonatúj megdicsőült szerszám

Angyalul szólt de hogy ember is értse
És nagy dolgos kezét kezébe véve

Szíve dúlt lármájára ügyet sem vetve
A kétkedés vizén átvezette...

Szent éj

kel a csöndből csenevész
kicsit félszeg zúzmarás
fűszálvékony cérnavékony
szívalatti kondulás
félénk harangkondulás

Mária a fiát tartja
József szűrrel betakarja
semmi semmi sincsen rajta
angyal őrzi glóriás
azon is szűr óriás
és e harangkondulás

csillagfényes Betlehembe
hogy az ajtón alig fér be
hódolni jön hósubás
három király s pár juhász
csordapásztor seregölve
letérdepelnek a földre
és úgy adják körbe körbe
csókra gyermek Égurát
maszületett Jézuskát

a bundájuk zúzmarás
de a szívük ujjongás
az ünnepük örömmünnep
énekük meg ámulás
fűszálvékony cérnavékony
szívalatti kondulás
édes harangkondulás

Mágusok

A kánaáni kék holdnak támasztva homlokát
József az ács, aludt
mikor zörgettek az istálló ajtaját
sokáig rázva s a szélküllős kaput

s hogy teregették a roppant kincseket
zsákjaikból ezer meg ezer ég
dőlt ki s tán fönt nem is maradt
csak valami halvány puha kék

később az is leszállt
zsibongó égi karokkal teli
persze mind csillag s odatelepültek
a Gyermek szívére fényleni...

Színeváltozás

Csak álltak ott és állva is
Félholtan heverték
S aranyló ködbe távol
Állt a három sátor
Egy Mósnak egy Illésnek
Egy Neki
Kit keresztre vernek

Most ruhája izzón szertefénylett
Tündökletesen hónál hófehérebb
Arca sugárzó tiszta tiszta fény lett
S alakját égi tűz verte ki
Még álltak
De dörrent a Hang s arcra estek
Mint golyótól találtak
S a világot belőlük
E Hang söpörte ki

Aztán menni kellett. Vissza
Le a völgybe
Hol minden törpe, emberi...

Kéfas

Lényünk leglénye árulás
Tetőtől talpig árulás vagyok
Elárulnak a szavaim
S elárullak ha hallgatok

Csak az a kardrántás volt az igazi
A könnyeim s a kereszt
Róla néztem fejjel lefele
Hogyan bíborlott Róma fölött az est

Csak a Genezár volt az igazi
S a vízen Te Csodás Halfogás
S Igéd hálójában vergődő szívem
S a Caesareánál tett vallomás

Csak az a Kő volt igazi
A keresztúton a vér a por
Az a Kő a Kő én vagyok
Akkor
Kegyelmed tört rajtam most meg a
pokol!

Példabeszéd

A Tékozló Fiú hazatért
az öccse
halálig unta már az egyhangú
unalmat
és most e
világraszóló lakodalmat

tett-vett lefojtva viszketett a lelke
bár az ünnep láza őt is belepte
ásítva nézte Apját és a tort
s lassan kisurrant a kertbe

az álmain túl csillogtak a hegyek

s szólt míg azok mohón itták a bort
„Ez a kapu testvér amin bejöttél
s ez melyen át én most
elmegek...”

Triptichon

KERESZTREFESZÍTÉS

Most a kezébe verték a szeget
S a Vak, ki látott, csak állt ott
s remegett.
A vas rozszogva verte át a csontot.
A Béna járt, s hogy elindult Feléje,
szívébe megbotlott.
A délutánban egy virág sikoltott.
S ki Néma volt, most szájaszélét
harapta
S habos nyálát készült a hóhér
arcába köpni.
Készült. – De nem mozdult senki.
Hát lenyelte. S visszaállt helyére.

Mindenki ott állt a *helyén*.
Legyek dongtak arcán és szemén.
Már kezdődött zsidbadt érzékei éje.
S hogy lábát is átszögezték,
Többé egy lépést sem tett senki
Feléje.

CONSUMMATUM EST

Eggyek már, a kereszt és a test.
Úgy fonódik rá a durva fára,
Mít vére lep s a pára,
Hogy eltorzul zsenge álla.
S válla
Lekornyul. Dúlt izma elernyed.
S két, kifacsart keze, úgy ugrik
hátra,
Mintha engedne az atyai szigor
S e percben nőne ki a szárnya!
Azt hinnéd vége.
Pedig csak a kezdet.

LEVÉTEL

Meg se mosták. Gyors ruhába tették.
Bár ott állt száz font mirrha, aloé.
S ott állt József Arimáth.
Látták sírni Máriát, ki siratta Fiát.
Gyors gyorsba göngyölték a testét.
Közben sírtak. Szótlán remegtek.
S fölváltva lestek a közelgő estre
S a véres keresztre...

Hora tertia

rátapadt valami tekintet
mint vizes ing a testre

valamiféle éj
nem olyan mint a többi

valamiféle zsibbadás
égé s csillagoké

egy kóbor eb belevedelt
az ecetes vederbe

s érezni kezdte
a vasszögek görcsét

Pilátus

ha te akkor úgy
ha te akkor másként
a többit úgyis tudod – I. N. R. I.
nem fellebbeznek a holtak

megcsúfolták az Igazságot
te mostad a kezed

fuldoklott az Ártatlanság
nem nyújtottál egy szalmaszálat

elszabadult a Gyűlölet, az Alvilág gyehennája
RAPE FERRUM! – pár centuriót küldtél
ittad tovább borodat s hevertél
egy lépést sem tettél

kérdeztelek – mellébeszéltél
te Bátor – féltél

QUID EST VERITAS? – bohócként szavaltad
s a legemberibb emberességből
az Ecce Homo szobrát faragtad

vitted valamire
könyökkel tenyérrel zsebbel
több haszonnal s kevesebb erénnyel
aztán mohóbban
egyre több haszonnal s kevesebb erénnyel
na és a gögöd

tudsz róla?
Cato is élt valaha barátom

ne rándíts vállat
nem tehetél mást
hogyan nem tehetél jobban –
látlak kipislogni korodból
a LEX meg a CAESAR meg a PAX ROMANA

ismerem barbár fényűző unalmad
gyűlölöm cinikus vállvonogatásod
(szögesdrót? kemence-lángok?)
kényes világfi
te felsőbbrendű CIVIS ROMANUS

tudom mit féltettél mire vágytál
te jobbrabalra sokfele-tekintgető Janus
zsoldoskorod óta álmod
egy ici-pici triumphus
egy római villa a bíbor tóga
s a tábornoki nyugdíj

ítélet? megbocsájtás?
ne kertetjünk ne csúrjuk-csavarjuk
fellebbeznek a holtak

felmentésed nincsen!

Secundum Mattheum

Pilátus felmosatta a praetoriumot
Jézus vérével felsikálták

a katona megtörölte egy bokor levelébe
a lándzsát
mellyel a Szívet átütötte

az ecettel kevert vizet
kiöntötték
mohón itta be a por

Júdás elszórta a harminc ezüstöt
az árulás díját visszaadta
a nagyobb árulóknak

a toronyokra visszatelepültek a feliasztott
galambok
a kereszt előtt virágozni kezdett
egy encián

elmúlt egy nap
elmúlt kettő
s harmadnapra elmozdult a kő

I.N.R.I.

Ján. 19, 22

Elvesztettem. Megöltem. Lehet.
De csupán felfogás dolga ez.
Ti népe vagytok, közöttünk két világ,
Én csak kértem, ti hittétek Isten Fiát!

Ti élve árultátok el Őt!
Én a holtában védtem e főt!
Négy betűt írtam, ez a fegyverem.
Meváltoztatni, nem engedem!
Míg élt, túlgyenge voltam. Lehet.
De csupán felfogás dolga ez.
Ha világ dől, poklok, örület, viszály –
Így írtam. Így marad. Örökre Király!

Tudósítás

az ecetet izsóppal együtt kidöntötték
eltemették gyorsan

hogyan a büntettnék nyoma se maradjon
köntösére sorsot vetettek
ruháit elosztották maguk között

de a kereszt ottmaradt

tövéből idáig vezetnek
a véres lábnyomok

Hal

hajnalodván a töltések alatt
három halász fogott egy halat

három halásznak hálója szakadt
oda hívták hát a társakat

hogyan partra vonták bordái alatt
halszívére félelem szaladt

a hajnalló fény szakála remeg
s remegnek a fénylő pikkelyek

arany szemében úszik a világ
csizmák botok evezőlapát

szitok sóhaj sok rámért ütés
távol a víz – s mint megdicsőülés

ragyogni kezd a fény akár a por
furcsa hangot hall bár haldokol

hívja őt egy fenséges szép Alak
körülsongják véres sugarak

ráismer Ő az az örök Halász
vállán tarisznya egek glóriák

s hogy ne fájjon oly nagyon az ütés
odatartja átvert tenyerét

és int neki hogy jöjjön odafenn
rá is vár a megdicsőült menny

amely töltésen vízen túl ragyog
hol a megölt halak is boldogok...

Ante portas

Háremében mindennap virult új rózsza
mindennap hozták az adót
rettegtek tőle púnjai
földbe ásatott minden lázadót

a Pó gőzölve habzsolta a vért
a Quirinusok kertje mind övé
kezébe hull e vén gyümölcs az Urbs is
– de nem mozdult azért

félszemével hazáját figyelte

s mikor már Róma nem remélt
váratlan útrakelt
suttogták a Consul lánya „fűzi” a
vezért
– s még el sem érte Africa határát
felbószítva kedvenc elefántját
széttapostatta Cotta lányát –
egy életre bánva hogy lépre s
visszament

Szent Sebestyén II.

Áll a fánál mintha szállna
Rád hagyva magát Akarat
Ha keresne sem találna
Sebénél nyílóbb szavakat

Nyíl vág vagy száz szűz húsába
Vére vérzön hull a kőre
Virágillat száll a nyárba
Száz rózsát nyit póre bőre

Másvilág kék partjairól
Még visszanez eltűnődve
Rabod már rég szent Igézet

Halált se fél! himnusz dalol
Boldog s egyre egyre nőve
Fogadja mint semmiséget...

Öntőformád

Öntőformádat ismerem
Kemény az Uramistenem

Kemény az Uramistenem
Így formálgatsz az emberen

Így formálgatsz a lelkemen
Hogy csavarsz egyet testemen

De ha kell csavarsz kétszer is
Öntőformádba kényszerítség

S mire kész leszek mi marad
Mi voltam hűlő nyersanyag

És soha másképp nem leszen
Így megy egy egész életen...

Reggel megnézem fésűmet

Reggel megnézem fésűmet
Atyám s Rád gondolok
Aki lebegsz az űr fölött
S oly egyszerű dolog
Hogy lábod zsámolya a Föld
S a csillagrendszerek
Elérhetetlen s oly közel
Hogy fájok teneked

És néha arra hogy zsúfolt
Tág egeidbe ó
Míg kerub s szeráfsereg áld
Hogy el sem mondható
Minket sodor a szédület
A Föld forog mint vén süket
Vak gép – letörlöm fésűmet
És titkon csókolom kezéd
Mely arcomon újabb rovátkát ró

Reggel megnézem fésűmet
Uram és rád gondolok
Ki véghetetlen messze vagy
Akár a csillagok
Gondod régóta megható
Az Andromédán túl
Törödsz velünk s tudtod nélkül
Egy hajszálunk se hull

Naponta szokom ráncaim
Biz egy cseppet sem égiek
Új mellé újabb települ
S megszokják a régiek
Kívülről tudom arcomat
Mint memoritert a szám
Ha az Úr rámkiáltana
Könyv nélkül felmondanám...

A tékozló fiú atyjához tér

ibo ad patrem

1.

Az Élet megcsalt
Bár csak hallgattam volna szavadra
Lovam gyűrűm oda
Mivé züllöttem
Már csak
Benned hasonlítok magamra

2.

a mindenségben kell lenni egy
helynek
ahol még emlékeznek rám
apám szíve az

mire várok még

haza megyek

Szedjétek fel

Bizonyára szívekre mutattál

Mikor szóltál:

„Szedjétek fel a morzsákat is...”

A világ éhét nem enyhíti semmi

De elég egyetlen morzsányi szív!

Feloldozhatatlan

egyetlen
feloldozhatatlan

egy kéz feléd nyúlt
s te visszahúztad a kezéd

Emberfia I.

szállj le ha tudsz
naponta hányszor hallom ezt
nem szállok le
(a kereszt sem ereszt)
vállalom
amit a világból
nekem kell megváltanom

* * *

stigmák égnek kezemen szívemen
ugyanaz a két seb
egyik feltűnőbb bíborlóbb
másik fakóbb de mélyebb

a midennap megszokást szül
színeik kopnak mállnak
csak emléküik lesz egyre lángolóbb
mint vesztett csatáké
ha győzelemmé váltak

* * *

már bodroz az est
hagyd a hálót tollad
szerszámaid a fát

nem hagyom még

várom hogy a tékozló fiú visszatér
Júdás elszórtja pénzeit
Péter letörli könnyeit
Magdolna megszáritja haját

* * *

nyugodj bele most már így maradsz
nem tudod átlépni árnyékkodat
egyhelyben topogsz
az idő foglya vagy

lefelé építsd rakd a tornyodat

* * *

most már tudod
keresztedet

most már tudod
le nem teszed

most már tudod
a sebhelyet

egy életem
át viseled

* * *

beszakadtam
forog az ár
jég vág a kín
nem látszom ki

csak szárnyaim

* * *

a formák elkopnak s az elrendelések
csak a lényeg marad meg
a szeretet

nagy virágfejek bólognak az estbe
a dolgok kezdenek hozzád már
anyanyelvükön beszélni

* * *

lebukni még csak csak
de feljönni ismét
napok fenekéről
nehéz

el se hinnéd
van oly ámok mint ki
lángok közt nem gyáva
s egy játékbábuért
visszafut a házba

* * *

ibolyacsönd, falakon
kristályfény oson
érezni neszét

tapogatom félvakon
szárnyaim helyét

golyóálló üvegen át
vizsgálják szívem
nem tudják megölni ők

nem tudjátok megmenteni
ti sem

* * *

ülni csak ülni
körben a fűben
élni örökkön
a szívetekben

* * *

nem lettem se nap se hold
se csillag
csak a bennem való icipici jóság
világít

engedd fényénél
magamhoz találjak

* * *

örökké egymással
örökké egymás ellen

harcol a lélek a testtel
öszön az értelemmel

fegyvernyugvás nincs
nincs fegyverletétel

bevégeztetett sorsod
mégsincs készen

* * *

így sincs tovább
úgy sincs tovább
se jobbra
se balra

egy út visz csak a jövőbe
fölfelé

* * *

szélcsend
 megy le a nap
 közönyös
 terepszínű
 véraláfutás

megállt a csillém
 üres
 döglött drót
 nincs semmi aranyom

* * *

fölfele
 lelkesedés vitt
 lefele
 téboly
 már csak a
 közöny

* * *

észrevétlen rakodtál le bennem
 iszonyú konoksággal
 következetesen
 mint csigolyára a mész

* * *

két mondat törte össze a világot
 KAIN HOL VAN A TESTVÉRED
 és
 NEM ISMEREM AZT AZ EMBERT

kis hazugságait mindenki kihordja
 aztán megszüli
 s végül az falja föl

* * *

hazugságok alkatrészeiből
 rakjuk össze igazságainkat

Vigyázz! légy éber! mindent az
 utolsóelőtti percben csinálunk

Csupa hajnal

csupa reggele van e kéznek
csupa hajnal e kéz

csak reggele van e lábnak
csupa hajnal e láb

e homloknak csak reggele
csupa hajnal e homlok

mégis
átjárják a szegek

mégis
ráfonják a töviskoronát

In diebus illis

s akkor lelépsz az ikonról

a rezek ezüstök pora füstől
érezem a rettenetes szegeket
látni nem lehet a füsttől

elmész házaink kertjeink mellett
véres nyomok maradnak a hóban
megmosolygód emberszabású keresztjeinket
a tied egekig ér fel valóban
így szenvedsz helyettünk s így
váltasz meg bennünket naponta

érezem a rettenetes szegeket
rezek ezüstök pora füstől
látni nem lehet a füsttől

s újra visszalépsz az ikonra

Bújnék beléd

bújnék beléd
búj az árva
ahogy bogár
a faháncsba

rejtőznék szép
szíved körül
magad elül
magam elül

vakít lelkem
póresége
semmi sincsen
ami védje

csak irgalmad
borul rája
ahogy faháncs
a bogárra

Áldozat

az eget elfújta a szél

minden kész az áldozatra
fű fa virág gerle

az áldozathoz kell egy gyermek
Kristóf feltűri nadrágját
belép a vízbe s áthozza vállain

Két irányból

minden csendből kettő
van egy itteni
s egy odaáti

minden fényességből kettő
egy kívül
s egy belül

minden csodából kettő van
egy bennem
s egy benned

minden találkozás búcsúzás is
a kereszt két irányból veri át szívünk
kivédhetetlen
mindörökké

Közelebb

mindennap görbülsz pár fokot
közelebb fejed a földhöz
közelebb szívedhez
mégis fölfelé néz
ki szívébe tekint

mindennap görbülsz pár fokot
közelebb vagy az éghez

Ha csak nem lesztek

aj tód előtt
virágok
s ők játszanak

nézem nézem
őket
s szorongva
előveszem tükrömet

Egyszer

egyszer elérünk idáig

feltűnnek a legvégső háztetők
végső csönd a legvégső fahíd
ez már a te országod Uram
ezek a házak a te házaid

a sarkon túl az ódon piac áll
csordogálnak a legvégső kutak
van ki ép merít és van akit
mert nem hívtál csak vár csak áll
s Téged gondol téged szomjazik

Végül I.

Mt.25,32.

végül minden szétválasztatik
elkülönítettnek bolygók és egek
kés villa kanál
tanyák falvak metropoliszok
fű bokor bogáncs falomb gyökerek
barik a kosoktól
megérkezik a Tékozló Fiú

s vele
a sehova nem vezető dűlőutak
az anyátlan árvult végső házsorok
a kicsorbult szélű kútvdör
s végül mert nem közösködött semmivel
a tiszta csend a nem prostituált
s letelepszene az Atya asztalához

Homokóra

egy lépéssel távolabb a
bölcsőtől
egy lépéssel távolabb
ahol
elestünk
egy lépéssel közelebb
ahol
föl fogunk
állni

egy lépéssel távolabb
ahol
föálltunk
egy lépéssel közelebb
ahol
újra
el fogunk
esni

egy lépéssel közelebb a
sírhoz

Bizony mondom

mióta játszunk a téglákkal már
az ember éigig ér mondogatjuk
s lefekszünk a sárba
meghódítjuk a naprendszereket
s belehalunk a rákba
magunktól egy egyszikű növényt
nem tudunk alkotni
de gögünk álmunk
ravatalnyi

bizony mondom
próbáljátok emberek
Bábelt lefelé megépíteni
s megláthatnánk talán
akik lehetünk volna...

* * *

visszatettük a kiesett madárfiót
megöntöztük a szomjas virágot
kihúztuk a tövist a farkas lábából
kimentettük a vízbe hullt méhikét
télen magot szórunk az éhező rigóknak
felezzük kenyerünk a girhes ebbel
virágokat rakunk a sírokra

de a drótsövényt is mi találtuk ki

* * *

remegve nézem
oda se nézek
jobb ha nem nézem
érzem
tornyaitok összeomlanak

borzadva szólnék
jobb ha nem szólok
nem szabad szólnom
ránk szakad a Nap

mégis megkérdem
„Hová lett Ábel,
mit tettetek vele?”

ahogy űrhajónk

emelkedik egyre
úgy kezd emberségünk
pokolra szállni

melyik csillag fog mégegyszer
Betlehem fölött megállni?

Pantheon

egy nap meg kéne építeni
 álmaink fölé a Pantheont
 az újat

más nem kerülne belé
csak két könnycsepp
 az első s utolsó

egy aggódó hajszál
 édesanyánké

egy szív rávésve
 béke

s egy őszi gally s ráírni
 feltámadunk

aztán alázatosan kisurranni
 az ajtón a rétre

lábujjhegyre állni
 s letörölni a deret a füvekről

Zsoltár rendkívüli

küldj ciklont rettenetet
szelet kavargó jégvihar
míg mondogatom keserű szájjal
– nem így kellett volna –
míg zaklat s gyötör hogy hibáztam
hogy híjjával volt bennem a szeretet
míg mellém sompolyog bokámba mar a vád
rámugat a büntudat s torkon kap
a lelkiismeret

csak békét ne enyhét ne fútsz parázson
törj kerékbe karóba húzz
négyelj! hóhérom légy zsarnokom
törj rám úzzél kényszeríts cibálj
mielőtt még elkényelmesedem
mielőtt meghal a jószág zsigeremben
mielőtt két kisfröccsért eladnád
Júdásod leszek

mielőtt legyintenék
mielőtt belenyugszom
mielőtt megkeserül számban a neved
mielőtt megfeketedik a fény a szívemben

Fölajánlás

tied
az el nem mondott imák
becsukott szemű sóhajaim
gyermekkorom hitébe halt Tamás
alázatom tipegése
a bennem tárult kamasz csodálkozás

tied legbelső jobbik énem
éneke és rettegése
szégyenem e rubint ékem
virágaim madaraim tied az első karikám
a nyáresti boldog fogócska

az is aki vagyok
s aki még nem vagyok
s aki lehettem volna

Ötven

Fönt az égbolt most se más
tán több az aláhúzás
mint irkában a tinta
vörössel átítatva

de még keverszik késsel
a szívembeli éggel
de nem babérral gonddal
babrálgat homlokkal

a drótok rajt ezüstök
amin derek üzennek
bár arcom mosolyában
még a tünt ifjúság van

hit bizalom és régi
harcok mély árkat vési
ibolyántúlin fénylő
láthatatlan véső

az dolgozik hogy lelkem
se maradjon oly nyersen
gyökérig fűr le mélyen
hogy beleszissen énem

ím Isten így akarja
rajt tükröződjön arca
és nem sújt rá csak párszor
újra kezdi százszor

hogy remekmű és egyben
legyek egészen ember
címere és hű márvány
fénythordozó szívárvány

kiben honhoz tapadva
feltündököl a fajta
ha veszejtik is török
kivezetik az ősök

kik bent élnek szívemben
ím így lettem ötven
ki nagy ügy vállalásra
születtem s halálra

őt sose kerülgettem
nem féltem s lettem ötven
a szenvedések bronza
vert kemény konokra

így állok itt e dalban
magamnál magasabban
s mélyebben magamnál
mikor leszek szabad már

így állok itt e fényben
népemmel szívemben
egy világ csapdos bennem
mit mertem értük mertem

így szállok itt e szélben
mint zászló a fényben
Jozsue trombitája
egy nagy Jelre várva

egy nagy nagy biztatásra
melytől talpraállna
hazám és e nemzet
mely hordoz most hogy nemzett

sok nyár után most ősz van
a Nap már lehajlóban
az ég nem más felettem
de meghajlok bölcsen

örömeim kis fecskék
hogy magukat mentsék
elszálltak a nyárral
vadlúdgágogással

eloldott eső szálldos
fától fáig s ághoz
verődnek mint kis öklök
a bús esőcsöppök

nekivágok a hegynek
ím az ötvenegynek
vagy a végtelennek
s álmaim követnek...

Hála

Itt vagyok Uram leteszem eléd
ezt a *félszázat* hűséges cseléd
Ispánok Ispánja fogadd kegyesen
még amim nincs azt is elibéd teszem

köszönöm e rámszabott éveket
melyek páncélja védte testemet
védte ölelte de falta ette is
csoda hogy havas lett a teteje is?

havas havas havas az lett bizony
a halántékom mindkét oldalon
bár ezüstje porhó röpke löbbenő
de többé soha le nem törölhető

férfi köszön hát illik férfias
szemérem s pír lengjen e pár szavas
háláján szíven mely feltör megreked
s míg eldadogja az ötven ötvenegy...

Immár ezüsten

Élő csillag fénylik bennem
Itt tüzesül a szívemben
A szívemből süt a csillag
Legendásan dúsan csillog

A szívem süt a szívemben
Csillagoknál fényesebben
Csillagos szép csillogásban
Mint a virág a virágban

Mint a remény a reményben
Mint a sugár a holdfényben
Aranyalma olyan éppen
Csüng a szívem közepében

Aranyalma ezüst őszben
Aranyál is tündöklőbben
Ha az élet virággal ver
Tele lesz sok fénylő verssel

Kivirágzik szívem ága
Aranyalma hull alája
Arany ezüst vers hull csöngve
Aki tudja szedje össze...

Visszapillantó tükörben

csak életem rohan
 nélkülem
 szűkölő körben
 visszapillantó tükörben
 látom mit elhagyok
 nézem magam
messze messze az angyali gyerekkor

 topogok angyaltalan

 ez már a senkiföldje lásd
 ötvenedik év
 ahova értél
 idegen égöv idegen táj
idegen folyam az Idő vad rohanatban
 idegen a szél a föld
s arcod lent a habban

idegennyelvű fölötted az ég

 lefordíthatatlan

Pásztor

pásztor vagyok
századom nyárait terelem
kunyhókat felhőkarcolókat
áramszedőket antennákat
szuperszonikus csodákat mik az eget szelik
rakétákat mik átívelik
a távolságokat
hidakat komputereket
úrhajókat

előveszem furulyám
botomra harangszó tekerődik
 kozmikus világfa alatt delelünk
mágnesbelű füvek közt
nyomtatott áramkörök erdejében

újonnan kihantolt szó-gyökök szó-spirálok
rezervátumába
Tejúton porzunk végig
kondenzcsík jelzi utunkat

füttyentésemre pulim
összetereli a csillagokat
a Fiastyúk üveghangú csirkéit riogatja

Visszatalálok?

jöttem a mesékből
a mérhetetlen ég alatt
jeleket róttam a földre
befűtta a homok

könnyeim gyöngyszemeivel jelöltem utat
fölszárította a szél

morzsákat szórtam az ösvények szélein
felették a madarak

szavakat ültettem gonddal
elégtek csipkebokraikon

visszatalálok-e?

Hát dolgozz rajtam

modell vagyok
hát dolgozz rajtam
idő
szorgalmas ne piszkos ujjal
vár a történelmi tárlat
el ne vétsd

üss üss bátran
de vigyázz ne csorbuljon
belülhordott arcom fénye
míg a külsőn egyre
több ránc marad

mellettük mit találsz?
itt ott hetyke lázat
de amott
danaida-alázat mellett
tündököl az ámulás is

ezer parányi s vaskos
vésőd vésse
remekelj
legyek műremek

kezedbe adattam
sújts hát faragd
ne érjen szégyen
ki engem s őt látja
téged is dicsérvén

Színváltás

itt még barna
ott fehér
vág szemembe

hajam színt vált

csak magam
csak jellemem ne

Számvetés

korosodam
nyom a valóság
életemből annyi csak érték
mennyi tett
megtétegetett
véghezvitetett

a többi adósság

Egy villámgyújtotta fához

Áll tépett töretlen egymaga
Hazám e villámgyújtotta fa

1

Félúton túl... vagy épp delelő
Ötven évem mivel jössz elő
És te hazám szép somogyi táj
Benned minden minden ami fáj
S benned minden kibőjtölt öröm
Emberségem s anyám köszönöm
Rád hasonlítok úzött verten
Arcélem földedből kiverten
És rád hullok megtérve sírva
Ahogy hullt levél a sírra

2

Nézem a villámgyújtotta fát
Viszi a szél hazám sóhaját
Magyarságom bús halotti ing
Halálfehéren vállaimon ring
Szívemen az élet sebhelye
Ki gyógyít meg, ki pólyálja be
Mint kígyó kúszik az alkonyat
Álmokat fojt dalt és lombokat
S engem is ki áll mint Laokoon
Égbe kiált Ábel-homlokom

3

Priznicbe téve úgy áll a táj
Mint aki tán altatásra vár
Az ég míg rovom e hegytetőt
Löttyenti mint vizet az időt
És szalad mint rajtkapott zsvány
A hold a futó idő után...

Villanó körmű

Villanó körmű
virágok kelyhe
sebemre mintha
sebbel felelne

piros és rézsű
vak sugarakban
kerengek egyre
fönnebb magasban

cinóber fölű
lépdél a tájon
vasfejű kanca
jár a világon

vasszügyű kanca
vad patacsülke
vasszínű fölleg
lép a szívünkre

híg őszi szélbe
szólok a holdhoz
csillagot olvaszt
a magányomhoz...

A szántódi révben

Micsoda kép
kék
üveglő menny
öröklét vagy csaknem az

micsoda fény
most időtlen
önmagánál magasabb

ahogy vászna
fölmerül és
ahogy rajta megtapad
az örökkévalóságból
s a tájból s csendből egy darab!

Száll a fény a
délután a
tér és száll a pillanat
az Élet mely
kivont, szorzott
most kegyesen összead

Ötven évvel
a szememben
mily kigyúltan lobogok
köszönöm, hogy
ily királyin
mutatott meg
szülőföldem, szép Somogy!

Vihar tépett
Idő szántott
vitték, hordtak vad szelek
köszönöm, hogy
minden szélben
maradtam szálegyenes

Berzsenyi áll
itt mögöttem
Batsányi és jó Vitéz
tekintetük
férfi-mérleg
biztatás s hű baráti kéz

Tihany fölött
a túlparton
éppen most megy le a Nap
s tovább rajzolja a tűnő
Idő árnyam
s sorsomat...

Óda egy szőlőszemhez

1

Gyors őszi alkony egy percre megállj
Egy szőlőszembe bent ragyog a táj
Mint egy müezzín halkán dalolok
A dombok körül aranyló kasok
A rét villogó színarany csokor
Száll száll tán el is szállt a nyárfasor
S bomló tollakkal mint arany madár
Repülni kész az egész határ
Úgy fogta meg mint könnyű szédülés
S borzongatja e megdicsőülés
Lenn a nagy kék víz s kéken fenn az ég
Egy templomtorony fahíd faluvég
Mind egy-ütemben el kezd zengeni
Szántód felel rá s Niklán Berzsenyi

Egy szőlőszembe benn ragyog a táj
Most nem fáj semmi az sem ami fáj
Mit mondtok nekem halhatatlanok
Aki e tájjal olyan-egy vagyok
Olyanegy mint a szél a víz a hegy
S mint villanó fecske a víz felett
Mint a kör mit kék szárnyal vízre vet
Innen kitörnöm soha nem lehet
Mint a kútágasnál a jegénye
Hazámra üt lelkem mindkét fele
Itt élned-halnod! – zúgják őseim

Vérük piroslik e táj rögein
Az ő hitüktől tüzes itt a bor
S minden ami e szőlőszembe forr
Ők biztatnak bátor bajvívásra
Kik itt borultak végáldomásra
S konok vas-csendbe némán alszanak
Álmuk arannyal vonja be a nap...

2

Nézem a tájat mint nagy sírkövet
Kék írásjel a hold a hegy felett
Mely most jön föl vagy ép talán lemegy
Az égi i-n mily furcsa ékezet
S a tájra dül mint jéghideg üveg

Ez a szőlőszem most bennem ragyog
Szótlanak lenn a halhatatlanok...

Láttál már ezüstlő estéli mezőt

Édesanyámnak, ötvenedik születésnapomon

Redők, redők, drága szent redők
Értem és miattam
Óh én láttam még lányos-szépnek is
S értük cserébe mit adtam
 Láttál már fényes halk déli verőt
 Azok is ők

Redők, redők, drága szent redők
Mind mind mind értem
Mily észrevételen égtek e drága arcba
S mily rettentő mélyen
 Láttál már ezüstlő estéli mezőt
 Azok is ők

Redők, redők, drága szent redők
Micsoda árkok s mind mind sós meder
A könnyek vájták s ívelt partjukon
Ifjúságom s a férfikor delel
 Láttál már zúztól csillogó erdőt
 Azok is ők

Redők, redők, drága szent redők
Miket temettél Anyám bennük el
Kövült nyomok az idő lávagödren
Szívemben rájuk mély echo felel
 Láttál már hó alatt temetőt
 Azok is ők

Redők, redők, drága szent redők
Miket egy Kéz újra újra von
Ötven lettem... – a legkisebb is, lásd
S lecsókolni, jaj, mégsem tudom
 Láttál már messzi havas hegytetőt
 Azok is ők

Redők, redők, drága szent redők
Értem és miattam
Istenem egy percre add kezed
Hogy örökre mindet lesimítsam
 Láttál már hitet kék egekbeveszőt
 Azok is ők, azok is ők...

Hephaistos

kezdi kivenni zordabbik
felem
kalapács-üllőd félelem
ahogy testi arcélem
verik
szenvadás vad
pörölyütéseid

Mérleg

(1911–1961)

Ha szóltál inkább konok volt szavad
s konok voltál a hallgatásba
micsoda múlton s mélyeken
mentetted át a mádba

tisztelted őket
mint aranyosó a talált kincsrögöt
szíved úgy óvta, pátyilálta
a sok baj, gond s bő
ádáz harcaid között

mint egy rostély mögül
bátran kiállhattál a sánkra
fegyvertelen is hű fegyvereid
néztél mögülük a világra

mert nemcsak földtek, eltakartak
de védtek is
ne add ki magad, zablát a szájra
így tettek akár kínvallatásra
ők is, az őseid

és még se csak ők egymagukban
a szó hallgatásoddal hiteles
s ha méred magad a mérőönt
együtt mindkettő mélyeibe vesd

úgy mérd magad, hogy már őket méred
ki úgy magasabb hogy egyre mélyebb!

Egy magam ültette barackfa halálára

Élt: 12 évet s hat hónapot

Ültettelek barackfa
Örömré és vigaszra

Fénybe, dicsbe láttalak,
Véged lett pár hét alatt

Irigyelt a nap, a hold,
Micsoda gyümölcsöd volt!

Számban hordom ízüket
S órzi tizenkét üveg.

Áltál, mint egy gyertyaszál,
Belülről ért a halál...

Ültettelek... én áslak,
Nem engedlek át másnak.

Ismered a kezemet,
Óvtalak, becéztelek

A véged se legyen más
Szép emberi szertartás!

Nyugodj. Emléked viszem,
Ím túl már az ötvenen

S ha van barack-mennyország,
Az ölelje lelked át...

Canticum

felfedezlek mint egy tájat
barangoló a hazámat
rámboruló kerubszárnyad
vízalatti fényes árnyad
vízfeletti messzeséged
habjaidba remegésed
ölelésed merészséged
 eget ragyogtató kéked

ki e kéekkel szültél másnak
ha elmegyek is így látlak
kicsit talán Giocondának
Botticelli Vénusának
mintha egy kagylóban állnál
kékebben egy ibolyánál...

Split

oh éjszaka
vad rumod itatják
leánderek és távoli szent fák
illatod mint óbor

s részegülten ezer tücsök rákezd
részegen a buja alkoholtól
a mindenség hűvösen telik

s megborzongva lázban Mestrovitstól
egy szobor lelép a vaskos kőalapról
s elsétál a hűvös tengerig...

Dalmácia, Dalmácia

aranycsengők a szamarakon
Dalmácia
tücskeid dala
aranyalma
Dalmácia

tamburák lágy zenéje
Dalmácia
tengered kékje
hegyeid feketéje
Dalmácia

leánderbokraid közé esett a hold
tört uszonyokkal
titokzatos bálna
agavékaktuszok tüskéitől
vérzik hull a vére

az ösvényen föl föl fölfelé
kis csacsi kocog
s eltűnik a kékbe

Dalmácia, Dalmácia

Tücskök

bohócok költők szentek
faunok dédunokái
csupa száj csupa báj
csupa lány
csupa csitri

Éji hajóút

enciánból van az ég
enciánból van a hold
koráll-kábele a csillagoknak

érzed-e a Campari ízét
vadzsálya ménta vadkapor
ízét az éjnek s a fügebornak

a parton Zára tündökölt
sorsos feketébe
s egy sirály fehérén hasított
a parttalan
éjbe

Kastély

a kerti rácson vérzenek
az orronütött rózsák
a tűzfal liheg sárga
a feljárónál örült dáliák
émelygő lángolása
esztelen
s szakadatlan sortűz
a délutánba

a SZOMJAS ájult ajkain
kőből csordul nyál
szökőkútba cseppen
s felrobban a nyár

Split, 1967

Ijedtség

dühös ebek
piros csaholással
az aszfalton szomjas tócsák
rámrontanak csattogó fogakkal
kertrács mögül
a rózsák

oly hirtelen, hogy ugrom hátra
bár félszét röstelli
s nyugtatgat az agy
hiába
én most már szinte várom
szelíd
farkcsóválásukat

Menü

chagall

tányérom kék
vacsorázom
tengerparton
holdvilágon

a saláta
mellé szelet
nikkel holdvi-
lágot szelek

három hering
a hold s a bor
fénylenek mint
a staniol

kiürült tál
rajta kék nyers
felszelt holdfény
pár szálka vers

Tücskös éj

ültem a parton
száz tücsök részeg
eltikkadt félszeg
boldog fejhargon
riszált az égnek

a vízre léptek
égre vonultak
csöpp kis edények
ezüsttől rogytak
csillagok égtek

szállt szállt a dallam
fent s lent a habban
fellelkesülten
beteljesülten
megittasodtan
mind boldogabban
be sem fejezték
előről kezdték
mohón kergették
körültrepesték
egymást szerették
fényes nagy lepkék
fűszerből csendből
ezer kis cseppből
egy darab mennyből
mint tinta-oldat

hó éj meredt föl
s a tenger nagy kék
cuclis-üvegből
itta a holdat...

Őszi graduale

szép
szeptemberi kék
az ég tündöklőn ragyog
egy jegenye pillekönnyedén
tartja még a Napot

valahol elvesztettem szívem
vagy nem is vesztettem el
a világ minden könnyével faggatom
remeg de nem felel

a dolgok nem sejtik mily nagyok
csak éppen vannak lengenek
mikor tudunk hozzájuk felnőni
értelmes nagykorú emberek

s mikor tudunk önmagunkon is túl
minden kor s tett megszüli hősét

az Ősz úgy tartja a tájat valószínűtlen
szájában mint kuvasz mostfialt
kölykét

Egyidősen

Apám

fényekkel találkoztam
folyókkal találkoztam
egy egy lombbal
 – véled
a világ már égett

ki tett tartóra téged
hogy bennem tovább világíts
 Ozora Ozora

esővel birkóznak a lombok
a szélbe hajolnak a fák
a táj egyidős e mozdulattal
napjaink
az idő urnájába hullnak

eddig földközlelől
most hogy elértelek
éveink metszőpontján
már csak csillagközlelől hallak

a szív megtart örökre
mégis lassan valamit
átad belőle az
 emlékezésnek

Szép szeptemberi kék

Kisasszony-nap fent a fecskék
írják őszi titkukat
be kék a kék de még kékebb
hegy s az ég a víz alatt

a harangszó kéken gurul
habjain tenger fele
a nyárvége mennyi kéekkel
s szemed katánggal tele

kilobbanó őszi máglyák
erdőn a fák tétova
sugár reszket a Vöröskőn
virít már a borbolya
mi lenne ha lekottáznád
mit sóhajt a kikerics
tűnő, dallam tűnődő táj
tűnő dal vagy magad is...

Mint a villám

Mint a villám vág a fába
az őszi ég sárga lángja
pirosba gyúl sárgába gyúl
lángol fölül lángol alul

nem is e vad sárga lángtól
meggyúl az ég önmagától
folyik a kék őszi festék
el is oltja mire leég

mint vad gulya kolompostól
olyan a táj égő dombsor
szarván rázza a vad lángot
lángra gyújtja a világot

Lassan legenda lesz

elszállnak a levelek
mint tegnap a fecskék
de a sárga fák fölött
egy cseppnyi kék leng még
fakó sárga réz a hold
fagy dér csíp éjente
fa dajkálja levelét
tente kincsem tente

mondd erre hogy látomás
hogymindez csak felszín
az égről a vakolat
máll mint a híg tejszín
csillag-szögek feje hull
mivel felszögezték
nem tartja semmi az űrt
szívünkre ne essék

álmaiban időz így
az ember vélt tájon
két angyal ül tétován
piros őszi ágon
lassan legenda a szó
az ember és álma
s legenda lesz a világ
színaranyba mártva...

Riasztás

Halló halló MENTŐK
Nullanégynullanégynullanégy
csupa vér az erdő
felvágta ereit az ősz

Őszi evangélium

Lk. 12,6

tudtod nélkül
egy levél sem hull

Hamarkodón az est

Hamarkodón az est lekaszálja
a világosság füveit
csak bennem világít még
szemetek elhozott kékje
akár holdfénybe a katángok

zajt csapnak a levelek
mint avított pénzek ha esnek
csodálkozom hogy nem húznak
a levegőben nyomjelző csíkot
s nem lesz véres pocsolya
az éj tenyerén hol összegyűlnek
tócsába állnak

mindenki tudja
halálba hullnak
nem mond senki értük
egyetlen Miatyánkot...

Levelek

jön jön az ősz lásd csak
megszállja a fákat
mint a köd s akárcsak
egy rozsdás madárhad
áznak tejfehérben
csillognak a fényben
még pár szót a kéekkel
váltak s az éggel
lázban égő szájjal
váltak a fákkal

maguk átkarolva
néznek a távolba
az ájulást mérik
az ágtól az érig
s ahol sorsuk ködlik
az ágtól a földig
a végső állomásig
ősi földi sárig

nem álmodnak többet
ha mégis csak z o l d e t
vágyuk előbb meghalt
ha mégis madárdalt
s mi fölöttük szárnyalt
rigófüttyöt nászdalt

lengnek még sokáig
a közelgő árnyig
álarcot nem húznak
szótlán elbúcsúznak
telve halk zenével
üvegzümmögéssel

vállain az estnek
kicsit még pihennek
az utolsó éjjel
szerelmükben ég el
aztán szemlesütve
végsőt lelkesülve
szinte már repülve
az ágakra ontják
szívük búcsúcsókját

lázban útra kelnek
akár csak a könnyek
bársonyosan esnek
s halkán leperegnek

Carmen autumnale

Eszelősen szinte önkívületben
lebeg a fán az utolsó levél
rajta túl az örökkévalóság van
rajta innen a földi szenvedély
az elmúlt fényből csupán dadogás csak
a nyár utolsó megsárgult szava
tizenkét piros angyal állja körül
szájukon már a néma harsona
vad kúrtszavukra zuhanni kezd ő is
és zuhannak az őszi csillagok
egy pillanat és megdicsőül mégis
önkívületben izzik és ragyog

titkos gloriola öleli körül
ég-föld-közötti néma rejtelem
ragyog göggel mint a végdicsőség
és zordan mint a végső kegyelem!

Egy őszi fűszálra

Ötvenedszer látlak

ez évben is példát adtál
nagyot és hősit
mutattad hogy kell lobogni
fényleni és elesni

óriás vagy!
nem hivatkozol senkire
hallgatsz
mi mindig valakire hivatkozunk
s igazolni akarjuk hogy látszunk
valaminek

fenséges testvérem
köszönöm példád!

Őszi sóhaj

Óh a gyerekkor glóriás
Csak akkor voltam óriás
Fogtam egy üvegdarabot
S tükrözte az egész Napot.

A férfikor jaj józanabb
A Nap helyett a Hold a Nap
Találhatsz bármily cserepet
Csak holdsugarat tükrözhet

Ha nemsokára meghalok
Pár vers-cserepet itthagytok
S míg pihenek majd csendben lent
Jó lesz ha csillagfényük leng...

Őszi egyenleg

Az égen felhő két fázó barika
Az úton tócsa s tócsába néz a fa

Mindketten didergőn indulnak haza
A tócsa teli és lombtalan a fa

Őszi mérleg

s elénekeltetlen
mennyi maradt mennyi
egy boldog bokor most
hallucinálva
s pirulva kizengi

Őszi nézés

Mily menny küszöbéről
Zuhantam alá?
Hull hull ami érett
S így válik dallá

S mily egekbe vágyom
Vissza e földről?
Ami egyszer lehullt
Tud-e még fönről?

Miféle káprázat
Játszik itt velem?
Másnak haja őszül
Nekem a szemem.

Scena autumnale

Eddig égtél. Már oltogat
Az ősz. Te mégse higgy neki.
Összerogysz. Bár a mellkasod
Még hősiesség döngeti.
Fogadd csak el, úgy ahogy jön,
Sunyin, hízelgőn, félszegen.
Titok marad, mi titok volt.
S mi rejtelem, az rejtelem.

A fű között piros levél.
Figyelj jól, rá ne lépj, vigyázz!
Nem soká kékes este lesz
Hold ejti rá a sugarát.
Egy darabig még látni majd
Hogy sárga volt és vérpiros
De sötétében, ki lát írást?
A plakát is csak papiros.

Csupa sikoly, jajszó a fa.
A világ mégsem döbbenet.
Az ősz fakó vad mosolya.
Orozva lép. Tép és temet.
Így készül ím az éjszaka
Hűvös és bűvös műremek
S a Tejút poráig porzanak
Benne a síró levelek...

Exodus

egyszer vége lesz ennek is
a drill lehull lekoppan mint vaskolonc
ahogy a csont lazul ernyed a bőr a hús
minden földre hull
egy életem át rámkényszerített fegyvelem

az álarc papírmásé szétreped
az etikett jege beszakad
a keep smiling torz révület
fogcsikorgatás lesz
diplomata hangsúly barbár tremolo

egyszer vége lesz meglátjátok egyszer vége lesz
kigombolom kétségeimet
melyek mint szűk gallér szorítottak
levetem kudarcaim félelmeimet

kitárom bordáim a szélnek
szívemig láttok
szemetek sebész kése
felnyitja a bőrt az élő hús rejtett titkolt szöveteit
a test csalafinta kis hazugságait
megláthatjátok álmaim birodalmát
de fölötte a havasokat is

s tán egy darabot az ingoványból mit magunkkal hoztunk
egy sárviskót cserényt vízimalmot
s hogy felnégyelt ükőmből csepeg a vér

s minden kétségek minden szorongások
s kerítés mögül belőlem
előlép *az a másik* hegedűvel
s meghajtja magát

Őszi hórák

halványul a szó s lepörren
pönögve hull a sárga levél
be messze a nyár már
 pókháló tapad szavainkra
 be messze már a dél

vak lázmérőit a fákat
rázza a szél s az ég tetejét
csak belül aranylunk
 kései lomb szélire metszi
 a dér halk üvegét

Ezüst könyörgés

Kemény színek csobbannak szemembe,
Mint kő és némán görgetem tovább.
Írd Uram, ez őszi levelekre
Örökléted evangéliumát.

Egy órát adj, bús homlokomról
Letöröljem a barna zúzmarát,
Dús dered, sok haldokló katángról,
Aztán ezüsten adj a télnek át...

Őszi hamvazkodás

Levelek esnek alkonyi pénzek
Caesar-fejeddal bíborosan ősz
Körülfontva arany sugarakkal
A felirata mindnek ismerős

Ezzel fizet ki lám most az élet
Ki ősszel születtem hamvazkodunk
Az ősz meg én hús szépségbe mártva
Töviskoronás férfihomlokunk .

Párbeszéd egy őszi levéllel

Te azt mondd, izzó verőfény,
Csorduló színarany.
Én azt sóhajtom halkán, jaj ősz!
És elvesztem magam.

Neked dús szín, káprázat, tárlat
A világ, ámulás.
Nekem, bús gyász, sápadt remegés,
Halál és búcsúzás.

A hold fehér botját lengetem.
Szemem semmit se lát.
Fogd meg szelíden kezem s vezess
Az új tavaszba át...

Zsoltározó

Villog a fagy kék
 táblaüveg
hóba betűk az
 ezüst füvek

ezüst füveken
 csipke a dér
pirosra fújja
 kőrmét a szél

pirosra fújja
 csöpp ujjait
úgy dudorássza
 zsoltárait

Anniversarium

1.

elértem eddig
már biztos hogy nem emlegetnek úgy
mint egyetlen mint perdöntő tanút
legkivált
akihez kora körmenetbe járt
de ébren voltam míg Jakab aludt
János aludt Péter is aludt
szemem mindent látott
felmutatom a sebeim
fogadjatok el mint vértanút
s mint Orpheust
ki megjárta mind a két világot
ki a sírok közt is énekelt
s haldoklók közt életet tanult
nem mindig hősként vállalom
de galambot hordtam vállamon

2.

keréketördelt karóbahúzott
szégyen hány aláztatás
jajaim dühök düheim
rémüldözés fogcsikorgatás
hazámért-vágyam sok sok el nem ért
lázasom a népemért
volt rajtam s hányszor szívemen parázs

mégis *ez volt* mi Illés-egeket tárt
s függtem bitóitokon napok

3.

a kis Rinyától sorsos folyókon át
mentettem magamban hány kis életet
hány kicsi halált
a lélek állta nem adta meg magát
az évek – janicsárok – feltűzött
szuronyát
állta és állja rebbenéstelen
nem adja meg magát ma sem

kezdődj remekmű ötvenhetedszer el
egyetlenegyszer való életem

Levél magamhoz

A gyerekkor indián bujócskáinak vége
 még füstölögnek a kamaszkor felgyújtott prérii
 elhagyottak kiüresedtek a férfikor wigwamjai
 túl antilopos bölényes oroszlános harcimezőkön
 másik mezőre értél

a nyomolvasás ideje tovatűnt
 készülődj az örök vadászmezőkre
 lelkipocakot ne eressz
 ne nőjjön nagyképű tudósszakállad
 maradj ember erős hívő és bátor
 ki jó másokhoz kemény magához

ne szívd el a megalkuvások békepipáját
 ne félj az idő dzsungelében rejtező veszélytől
 napok órák percek bozótjai liánjai közt
 feléd kúszó végtől
 nézz szembe velük ha még oly félelmesek is
 törpévé válnak
 ne szorulj elefántcsonttorony magányod rezervátumába
 maradj szabad
 előítéletek szenvedélyek megrögzött rigolyák
 béklyóitól
 idézd s derítsen víg skalpok tomahawk dárdák s tűztánc
 tovatűnt ideje
 ne mutogassanak íme ilyen *volt*
 a dalia a hős az *egykor*

de aki csak *volt*
 légy légy légy s maradj
 örök jelenidőben
 az aki voltál, ha már nem lehetsz aki lehetnél
 s aki lehattél volna
 de ebből ne engedj egy jottát

TV

1.

ISZONYÚ

hófehér gejzír
a képernyőn galambok
Bach muzsika

de nem tudja letörölni
előbb mutatott poklod
Vietnám

2.

DADOGÓ VERS A TETTHEZ

Üdvözlégy bonc testvérem te nagy
brr! jéghideg van fázom

csak két kezed volt de százezer a gép
csak két lábad volt de félmillió tank
csak egy életed de tízmillió bomba
csak egy lelked de oly nagy mint népedé

te benzinnel leöntötted magad
hogy fölmelegítsd szívtelen Századom
leckét adtál e lealjasult kornak
elégétl helyettem helyettünk
becsületünkért emberi rangunkért is
bátran

te ember-Grönland jégmezőin
füstölgő élő fáklya Barátom

Veszteséglista

Részletes haadijelentés

tízezret elvitt a tífusz
tízezret a vérhas s másféle járvány
ezer dezertált
százat a szabadságosvonatok s a
tábornokok autója ütött el
négyen belefűltak a folyóba
nyolcszázan a rumos depók felgyűjtésakor
fulladtak a rumba
tizenkettő valóságos hősihalált halt
egy valóságos ütközetben

a többi ötven évvel a békekötés után
kikerült a köztemetőkhöz

Nem tudom lemosni

Adjatok szivacsot
hogy letöröljem
mivel bepingált a kor

adjatok vizet
hogy megfürödjem
legalább kezet mossak
legyek hófehér Pilátus

NEM TUDOM LEMOSNI
bélyege vak folt
mit belém tetovált
a DRÓTKERÍTÉS
s HIROSIMA volt!

Villanófényben

LE CORBUSIER

csigabigától kölcsönkért
csín báj szerkezet
valami ősi s hypermodern
vasbeton csavarmenet

ÚJRA Ő

ott folytatta
hol a
csiga
abbahagyta

VAN GOGH

csak cipők
ők már
a cipők

életük megették
úgy vannak, hogy
nincsenek
létük öröklét

Füstszűrőn

Tarkónlőtt ég
tarkónlőtt ég felettem
hogy látszom aféle kegy
az is áll egy darabig
aki már rég elesett

Sebtiben
egy sugárutat kötött
nyakkendőnek a nyakába
hóna alá csapta a világot
S az Aldebarant tűzte
gomblyukába

Gondos költő
minden eshetőségre
magánál hordott
szavai számára is
egy váltás fehéreneműt

Mucius Scaevola
Porsenna zsarnok jól tudom
Scaevola nem szerette
mégis egyetlen római
a korban
kiért kezét tűzbe tette

Super – agónia
szívem morzejelei
közös rettegés
palackokba zárt
üzenet
világvégelőtti

de már nem lesz
aki megtalálja

Jégkocka

csak semmi handabanda
elődök nyomába lépünk

ne tüzelj
előttünk itt már jártak

ne harsogj
előttünk itt már jártak

ezeket a szavakat
elmondták előtted

ezeket a verseket is
elszavalták százszor

hiába vörösödsz bele
az erőlködésbe

minden kor mindenkor ígéretett
hogy így hogy úgy hogy lehozza

még minden csillag ott ragyog helyén

Reciprok Gilgames

a hintalótól az úrhajóig
nagy volt az út
a szív mégsem szakadt bele

de hogy ember maradjon az
ember
most jön a neheze

az úrhajótól a hintalóig

Anteus

A XXI. század emberéhez

Fönt szállsz, harapdálod a köldökzsinórt
eltépnéd, tudom
neked a Föld már
kötésig sem ér

szédít vonz vad
mágnes-magasság

de ereidben
mit dobol a vér?

újra le kell szállnod!
undorít?
cserben hagyott eged?

a földön kell megmutatnod
e m b e r s é g e d e t...

Ének

liliom pártán
darázskoszorú

pántlika a fény
vadsóskák levelén

ifjúságom
ifjúságom

mélázások
álmélkodások

tavasz a
jegenyefákon

sámán-dobok s messzehangzó
álombéli szép harangszó

valahol vannak
angyalok is

a porkolábfű piros stigma
de az is tövis

Nyár végi kék

hajló fűszálon fecskedal-zománc
félhomály-kezdet iniciálé

holnap már ősz lesz meglehet
de parazsam még a nyaré

pillog még itt-ott csitri kék
zeng a rét millió tücske

hogyan tudnék futni én is ég
ne lenne talpamba tüske

gyűrűz a fodros magosság
almafa rádül a fényre

szívem közepébe alszol
alszom szíved közepébe

bársony képét bíboran
tarlóra rarkja az este

készülődök én is az utak
megbújnak hűvös tenyeredbe

Amulett

kék holdak úsznak a szívemen
virágokkal tele a szemem
pacsirtákkal tele az egem
csillagokkal tele a zsebem

óh ez a vad kamaszszerelem
világot rakat zsebre velem

Szívemből száll

tenyeremből nő a fű
amit megsimogatok zöld lesz

szemeimből ragyogás
amire ránézek fényes

szívemből száll remegés
nyárfák ezüst levelébe

a nyár eliramlott elment elszállt
sötétben hagyott

szívem dalol a borbolyákon
vagy egy bokor angyal ott?

egy szál vörös dáliával
világítok még

fehér galamb brúkol vállaimon
harangozgat jöhet a tél

Gázlók

gázlók gázlók
néhány helyen
percek között
órák között
napok között
hetek között

az életen
dörög az ár
kapaszkodok
Kristóf beléd
a súly lenyom
mi oly nehéz

nekivágok
vonszol a hit
birom tán még
egy darabig...

Anabasis

Korképlet és horoszkóp

SZÁZADOM

csalt cinikus volt
óh én tudom
hidd el
nem volt elviselhető
csak átültetett szívvel

KORTÁRS – HŐS

mert mindenről dokumentum készül
óvatos gonddal gondozta sebeit
lám nem halt bele

hogya hátán voltak
ma már
ki törődik vele

GRAVITÁCIÓ

az emberek lecsurognak a csőben
egyszerűen
mert *fölfelé* nem lehet csurogni

ACHTUNG! ACHTUNG!

miről énekel
a kanári
 a szabadságról
fogoly
 a rácsról

őrmester! nem hallja,
 konspirálnak!

MÁGLYÁK

a máglyák sülnek izznak
a lángok hozzák a test éjét
vigyáznak az okosok
be ne kormozódjanak
náluk sültek a maguk pecsenyéjét

BIBLIAI

tudom tudtod nélkül
hajszálunk sem hull
de számolod-e
a hulló fejeket

KOROM

a konda az égbe hevert
és nadrágot hordott Diána

METEOROLÓGIA

gerincferdítő szél
száznyolcvanfokos

JELEK

már csak a kezeink
magasba lökve
mint fuldoklónak
mielőtt elmerül

SZABÁLY

a súlytalanságban is
lehullnak a szavak

ROM

nem ott kezdődik
nem ott ér véget

MARGÓRA

tele az élet
hajóroncsokkal
gyáva élőkkal
s hősi halottakkal

FÉLELEM

jelen van
a szívben agyban
a pillanatban
egész életedben
a szavak belében
kitapinthatatlan

SEMPER

ne mondjátok rám
hogy beleegyeztem

én tiltakoztam
halálíg

Meztelen szívvel

nem tudom levetni bőröm
s nem is akarom
nem tudok vedleni a kígyókkal
dögpózt mímelni mint a hernyó jáspissá meredve
halál-mimikrit játszani
ha jön a medve
mozdulatlanná válni mint a bogár
vagy mint a meglepett arab citerával
az oroszlán előtt

arcomon egy-út: megnemalkuvó
szembenben nincs méregetés kacsintás
jobbra-balra
nem leng benne trapéz az érdek billenése
hajmeresztő haskelepek helyezkedésre
nincs hitelesítetlen mérlegem „lehet tízzel több
öttel kevesebb”

NEM NEM NEM LEHET!
nem dekázható a lelkiismeret!
nem ismerem köntörfalazást – „így, úgy –
ha jól meggondoljuk – különben is
magunk közt mondom...”

tekintetem kardél-egyenes
a számon egyetlen-végleges a szó
HÚSÉG IGAZSÁG BÉKE
egy jó van a jobb, de az Igazság ALAPFOK
s a BÉKE nem fokozható!

várt ránk Európa rendje zűrzavarával
sugárköruaival tereivel palotáival kaszányaival
sok sok falával
hypokríziseivel álarcaival poklaival
s mázolt nylon-egekkel
készülődés új háborúra s azon túl újra egy újra
várt ránk a XX. század vége

nem nem nyugalom
nem fegyverletétel barátom
nem is emberi lét
hajsza! kiűzetés gyerekkorunk sohanemlétező
Paradicsomából
s kivettetés egy csak nekünk rendelt
világméretű káoszba

ahol lőn
százszor-hét fene kényszer külső sötétség
zablazaj sírás s fogaink csikorgatása –

Jótanács

nyakadba akasztották a világot
viseld el
úgy kaptad mint egy bokaficamot
nem is kívántad
de ha már nyakadba lóg hát
légy vidám és örvendj
hogy nem kell mindent kezdened előről
a tűzgyújtást a betűt a szócséplést a szellemi sztriptízt
a szemforgatást lelki zsugort és haskelepet
s egyéb műfajokat
nem vagy hős se foglár se adótiszt
se különb mint Kiss Szabó vagy Szabóné
nem osztályonfölüli sorsod

bár vitted már valamire neved gyakorta
szerepel adóíven gázszámlán ha idézést hoz a posta
de ne akard megváltoztatni s megváltani inkább
tarts tancsevegést hibrid mélyvízi írókról
egy és kétszikű szókról mérd fel hogy áll
az irodalmi vetésforgó s belterjes gazdálkodás az igekötőkkel
melyik vers féle szaporáz több kamatot hozamot melyiknél nő s csökken
az irodalmi kamatláb
vagy van reá példa vesd magad a tannekrológra
hekuba ne lógasd az orrod írd nekrológot

nem mész sokra vele így se úgy se kapsz többet
s úgysem viszed sokra
porod elkeverik a többiekével
s befalaznak a kolumbáriumba

Címerfordítás

hát nem lesz dísztemetés
 se szpics se dízsírhely se sortűz
 halálutáni érdemrendhullatás soronkívüli előléptetés
 különbejáratú honi halhatatlanság
 csörgősipka helybéli öröklét

nem hánytorgatják fel érdemeim
 nincsenek is
 rossz verseim sem fanyalogja senki
 hogy ne kelljen a jókról beszélni
 k i e g y e n e S E D E M

az úrhajósok nem értem térnek vissza a földre
 nem értem zár a trafikos
 nem értem nyitnak a virágok s a pékek
 a trapperek nem értem futják a díjfutamot

énekeltem
 ennyi volt az egész

s ez óriás földtekén mit számít
 egy-két mássalhangzó megkeverése
 – nem lesz dísztemetés
 s egy kicsi ének
 – se dízsírhely kincstári nekrológ
 helyiérzéstelenítés úr-duma sóder

a földgolyón a „ki-mit-tud” megy tovább
 tovahúz a kócsag a tyúk kapar
 a zsoldosok zsoldra kapnak
 gép-delnők a tegnapot két p-vel írják
 a politikusok új azonnalbontható örökbarátságot kötnek
 fölemelik a tojásárat egy két pezóval
 a miniszterek nyugdíjmelést ígérnek
 a nyereségrészesedést megint az ügyesek vágják zsebre
 stb. stb. az éneknek vége s a vége is ének
 nosza nyújtózz el

elnyújtózom kedvemre
 s hiába csörög reggel a vekker

A metró építőihöz

Nemzedékem

úgy estél vad hühvel vicsorítva
munkádnak az újnak
mint kuvasz tolvaj lábikráiba,
mint hetek óta éhező a kenyérnek
halni-sípoló tüdő a tavaszi légnak
madár kalitkából ösztövére égnek

csikó karámból újfűvű rétnek
egy percre meg nem állva
mit meg kell tenni
életre-halálra

végül már nem vicsorítva, nevetve,
téve, tetézve a munka kazlait, terhét
telhetetlen éhét

így szép

egynemzedék-idő alatt végezve
három nemzedékét...

Gyorsfénykép

ilyen vagyok

ha elnagyoltan is
a mosoly rajta elhamarkodott
de sebeim így nagyok
belőlük vers s vér szivárog

jól láthatod
kit csonttal leütöttek
se élő se halott
magam rácsaivá válva
lépdelek mögöttem
valami résen elfolyok

a vetkőző táj is én vagyok
a csillag és a jegenye
igaz a tenger kimaradt
a képből s életem fele

a felvétel itt elmozdult

hiába tartod a fénybe
egy vad angyal a homlok senkiföldjén
sodor folytonos életveszélybe

Nyárutó

pár perc van vissza a nyárból
pár pillanat a történelemből
aztán elszabadul az égzengés égvihar
kitörnek a világfölforgató szelek
egy nevenincs évszak kezdődik el

kiköltözöm belőled
összeomlik érvénytelen minden alibi
nincs tovább bújócska
leveszlek a napirendről
kaparlak mint egy vízjegyet
le moslak mint egy plakátot szívemről
lecsatollak mint csuklómról karóráim bilincseit
korbácsolt örömeim vasciliciumát
vállamról szárnyaimat

kiszolgáltatom magam tébolynak
tombolhatsz ősz

felgyújtott senkiföldje
összekaszabolt futóárkok
toronyból ledobált harangok
elektronikus agymosás
az emlékezés Noébárcájába
behordok mindent
ami volt
ami van
ami lehet

személyi adataim bejegyezve
szívemen a sebhelyek

jöhet a vízözön

Hova tűnt

hová tűnt belőlem
az indián a gyermek
az ifjú prérihős vadölő
a kérkedő kamasz hetyke kazalrakása
versenyfutás a széllel
kötekedés viharokkal
villámokkal a párbaj
a kantár zablanélküli vágta
a férfi alkotó aranykor
hova lett az angyal

ne kérdezd ne féld ne sirasd
most már csak bölcs leszel
meggondolt mint jófalat kenyér
átlátszó hús mint a víz
a mindennap meghódított ország
mindennap elveszthető haza
megszerezhető szabadság
s szelíd mint anyád szemébe
préselt ibolya s esteli harangszó
egy csokor dália
fehér napsütés az Akropolisz ormán
de kaland s kísértés is egyben
a lélek feladhatatlan
elveszíthetetlen magasfeszültsége
világító mint csillag
súlyos mint ért gyümölcs
s erős mint az ág a fa
melyre bármily súly telepszik
szél fújja ciklon tördeli
földre nyomja bár –
daccal s örökön visszalendül

Bartók embléma

fehérebb a föld
ahol álltal
és a jövő
arcodról mintázott ének

Fohász

pitymall mielőtt pirkad
gondolhassak valami szépet

mielőtt lemegy a nap
tehessek valami jót

Rendeltetés

amit kigondoltál
vidd tovább

ami lettél
vállald

de soha ne feledd
ami még lehetnél

Mindig

mindig a java hullt
a kiválók mindig elestek
a jobbakat mindig megölték

a salak az alja maradt

nosza csak
felebarátim
íme az emberiség

Hettita dombormű

időkicsorbult arcél-töredék
tettenért kőtekintet
érccéizzított ékírásjelek
a hadiszekér talpa alatt
te meg
meg én

Kezdetelőtti

dagálykor mindent elönt a tenger
minden apálykor visszavonul
s látható lesz egy időtlen lábnyom
iránnyal a hegy felé

Váltóláz

nyaram megették
felfalták feláztatták az őszi esők
váltóláz rázza a fákat
nagy napraforgón utazom
Tarsis felé
szökök Ninivéből

az árból nem látszanak ki a tornyok

egyre
zúgnak zúgnak a harangok

Agonia humana

a sárkányt ma sem öltük meg
a rák tovább épült bennünk
elesettek fekszenek a csatamezőn
ma sem támasztottuk fel a halottakat
sok miérttől keserűbb a szánk
egy fokkal sötétebb lett
egy fokkal hidegebb lett a föld
börtönökkel falztuk el a napot
sok kilométer szögesdrót-rácsot építettünk

megbocsátod-e Uram
hogy elfeledtünk ma is fényleni

Emberfia II.

mindig ugyanaz a négy betű
mindig ugyanaz a két kitárt kar
lehetőség merevgörcsre infarktusra

mindig ugyanaz a pörlekedés
mindig ugyanaz a glória
mindig ugyanaz az árulás

mindig ugyanaz a tőr
mely átjárja szívem
félelem és megdicsőülés közt
mindig ugyanabban a közegben

Világvégeiglen

lába végtelen utaktól poros
akár a szárny lecsüng a válla
torkába szomjúság hátába szálka
kétezeréve múlt ama HARMADNAPJA már
a csillagok az ég könyörtelen
árulják mini júdások silány pilátusok

ő újra kezdi
újra nekiindul
világvégeiglen
tenyerébe fúródik a szög

Könyörgés

a fa okker levelét
a koldús az ingét
veti a táj színeit
a rét hús ezüstjét
én bűneim bíborát
halálát vetem le
megtérőnek anyaöl
jőjj este kegyelme

Inter

hát ezt is megszereztem
el is dobhatom
csak addig érdekelt míg
nem volt az enyém

beteljesült
kővéválhatok
befagytam
felolvadhatok

és nem a vers
csak az ékezet
nem az örökkévaló
csak a pillanat
nem a megvalósulás
csak az odáig

a háborúból nem a sortűzek
csak a senkiföldje

Egy holt verébre

Mt 10,29

ugye Uram éppen
nem néztél oda?

Agonia Christiana

kétségeimen
átüt a vér

Galambok

egyik olaját hozott
másik szivacsot ecettel

Levétel a keresztről

levették a keresztről
s ott maradtak a sebhelyek

Erőm – fölötti

ősz esők
belém zuhognak
felfúszasztanak
széles vagyok
hömpölygök
magam medréből kilépve

megpróbálok
átkelni magamon
magam túlfelére

Bronzveret

akarom mit el nem értem
jöjj sárkányom vívj meg vélem

mit féltettem miért féltem
jöjj Szent Györgyöm harcolj értem

mind a kettőtök másképpen
ellenem és mégis értem!

Canticum vespertinum

egy harapás a délutánból
egy falás az estből
életem majszolom

már felszedném a morzsákat is

Mérce

magas a léc
elég ez az ötven-hatvan év
nekifutás?

Szomorú katona

a holdat akarta
lelőni

a napot találta

puskája hegyén
csillag virágzik
az üres éj ragyog

s az Emberfia ott áll
összekötözött kezekkel

Hetedik menny

Antitomista elmélkedés

erőt az adott ami nem volt
ami elvitt az hozott közel
naponta hat csatát nyertem
hetet vesztettem el

hány angyal fér el egy tűhegyen
ez nem volt a költségvetésbe
magam poklába zuhanok
s feltámadok a magam egébe

Indiferentes

voltak kik szántak
voltak ki nevettek
voltak kik gyűlöttek
voltak kik szerettek

s a közönyösök?

már markolják a köveket
már készítik a szögeket
áztatják a spongyát

titokban mind arra gondol
mégis én fogom megváltani

Árnyékok

madaré havon
léceké esti réten
kezemé arcodon

táncos rajz tapsoló
gyermekkezeké

szuronyké
katonáké
kusza absztrakt lázgörbe
szívedé
szögesdrótoké

Személyre – szólón

egy nap megint
kaloda
rimánkodó kis egérfogó
prolongatíve

benne hős lehetsz
s megalkuvó
félelem s győzelem egyben
koszorú fejedén
tövis és babér
megbocsáthatsz benne
s neked megbocsáthatnak

megint egy nap
meghosszabbítva haldoklásod
itt a kínpadon
új vagon hosszú nyikorgó
szerelvényedhez

feszítsd neki vállad
lökд fényes sínekre

Gemma

én vagyok az emlékezés
ha tudod, védd magad!

Egy másik

Embernek lenni ének
gyere, énekeljünk!

Még egy

Virrasszatok a madár
ki ne szálljon szívünkől!

Dramasis

N
e
m

l
á
t
o
m

k
i

v
a
n

m
e
l

Rettentő Egyenes szeli ketté a világot

l
e
t
t
e
m

f
e
l
f
e
s
z
í
t
v
e

se jobbra
se balra

Utolsó kapás

hát elmúlt a nyár
elmúlt a tegnap
elmúlt ez a nap is

üres szedett a táj
föltaszított pohár
törlöm homlokom
pásztor hol a nyájad
hajós a hajód
kapás a kapád?

Bennünk fénylő csillag

sírásra görbült a szánk
mikor a legszebben akartunk énekelni

gyáva lett bennünk az öröm
ahogy boldogok akartunk lenni

induljunk szívünk dzsungelében
az embert megkeresni

a jóságot még ma
el kéne kezdeni

óh bennünk fénylő csillag
merj már megszületni

Itt hagyták nyomukat

a holdvilágba lejöttek a szarvasok a hegyről
itthagyták nyomukat szagukat a hóban
kutyám megbolondult
bukdácsol prüsszöl erőlködik vizslat
nyüszítve fűtja a kört oda-vissza
hurkolja hurkaik ugyanazt a spirált
ugyanazt a csomót mennyi
s micsoda nyolcast

Óh EMBERISÉG
fajtam Ádám ivadéka
miféle szimatot vettünk
hova tapogatsz
micsoda nyomokat követünk lihegve
föl le oda vissza
micsoda erőt járunk be rejtelmes kerge spirálból
 kakofon csikorgó
micsoda CSAVARMENET mennyi CIRCULUS VIIIOSUS

micsoda zegzugos misztikus nyolcasokat

Csak könnyeim és szavaim

nem vagyok tékozló
mindennap kapok

nem vagyok zsugori
mindennap osztogatok

csak kétségeim nem tudom felezni
sebeim keresztem egymagam viszem

ki tudja hányadik stáció
s nincs cirenei emberem

se tömjénem sem mirrhám
csak könnyeim és szavaim

hogy üres szívemből kimossák
mindennapi aranyaim

Előregyártott

élete előregyártott

elemekből állt

 hazugságai is

félkészáru volt szerelme

boldogsága is

egyetlen egyszer improvizált

abba összeomlott

Korunk hőse

véghez vitt valamit
átbandukolt
az út egyik feléről
a másik felére

Homo

nem túlkomplikálni
semmi különös
szokvány ragadozó
szokvány ösztönökkel

Máté 11.20

kinek bűne van – megbocsátatik
kinek gyáva vétke
ingatag bukása
– van még reménye
megperzselődtél
szíved ejtetted sárba
– kinőhet szárnyad

de jaj neked ki kétértelmű
tisztaságba tündökölsz
ki adsz s visszaveszed amit adtál
jaj neked ki hivalkodón voltál büntelen
megvetted mások szívét
feldúltad Isten veteményesét
letapostad a föld szomorú virágait

megérdemled hogy megkötözzenek
s kivetessél
fogcsikorgatás vár a külső sötétség

Egykezesek

TUDATALATTI

rettentően fehér

ŐSÖK

arcmásaink gyökerekben

TIHANY

idézet kecskekörmökben

ÖREG

emlékei cserepeiből összerakva
pillanattal
széthullás előtt

ESÉLY

állandóság nincs
legföljebb
összecserélt előjelek

GNÓMA

nehéz ital voltál nekem föld
de köszönöm egy kortynyi eged

ÉKIRATOS

várandóság vagyunk
ősziről másállapot
kihordjuk halálunk

DILEMMA POETICA

kettőt nem sikerült
soha kimondanom

tudod azt
s azt a másikat

Őseim sírja

porba írt jelek
parasztikonok
őseim sírja
rátok borulok

Átlátni rajt

őszi könnycsepp
őszi arcomon

átlátszik rajt
egy falu
egy cserény
egy félszer
egy sátor
szekértábor és nyílhegyek
sebhelyek sebhelyek sebhelyek
kopja hegyére tűzött lófej

s szívem körül a patkónyomok

Hazám II.

címer

kopjafa
a táj tenyerébe
jávorfacsat
dombok hajába

kútágasgém
hajnali szél
lódobogás
csikónyerítés
tücsökzene
katángok kékje
esthajnalcsillag

mi voltál még

tenyényi föld
egy szívnyi ég!

Beléd kapaszkodom

beléd kapaszkodom
apai szél
belétek anyai füvek
szülőföld anyaföld
gyötrelem magod
fogam közt ropog
Somogy Somogy
tűzpipacs-tél
varjú-vasárnap
hajnal karámú holnapok

letérdelek
rögkoronád szorít
jegenyék
hajnali gyertyái a tájnak
emeljetek a csillagokig

M. Zs.-nak szeretettel

Százezer holdak pipacs pipitér
meggyúladt ég jobbágy sóhajok
hányadik délkör ez
szavad nyárban is havazni fog
s el nem áll a hóra döntött vér

hányadik magassági fok?

Miket tudsz te

1

berendezkedtem itt jól-rosszul be én
pedig egyre folyton készülődtem
s ím életem hatvanadik telén
mily torlatot tol felém e fehér
emitten sík amott meredély
megannyi ellenséggel teli vár
seb is akad s egy, két férfített
– a termést kint ne hagyd
mit meghagytak rendhagyó éveid
jöhet még aszály –

vágtat egy ló ikonok repednek
hold markolássza egem túnt felét
s bilingvis-szél recitálja őszin
sorsom hitem látomásaim
félremagyarázható szövegét

új év készül vívni janicsárjai
kezdik napjaik nyiluk hajigálni
ha nem is hős légy bátor nyílt sisakkal
szembeállva nem futva – bevárni

2

kongj csak kongj te ősz-tavaszi szél
jődögélj szép pünkösdi varázs
múltam arcait rejtő tiszta kút
szemérmes titkú emlékezés
mosdass mosd tisztára énemet

miket tudsz te kék kötényes szél
miket tudsz te anyakéz-szagú
miket tudsz te mindenén átszálló
énekes napig érő óriás
mosd mosd arcomat

megkongatod a gyerekkor füveit csengő
megkongatod a gyerekkor fáit harang
megkongatod a gyerekkor baltacimdulóit áhítat
megkongatod a gyerekkor búzatábláit fényes ölü csend
mosd mosd szívemet

köszönöm hogy érzek tudlak szeretlek
nem rontott el a város-ingovány
nem égetett ki aszfalt-prérik perzselő szele
nem orzott el nylon-kazlas úrhajós századom
tudlak mint földet földlakó
mint kenyeret éhes

tudlak mint bokrot füvet fát
a puszták vándora
vágylak mint egy italt korty vizet
a szomjazó

mosd mosd életem

el kell számolnod arcaimmal

Megátalkodott

ha nem lesz víz se hús
se kenyér se só
se zöld se oázis
se nyugalom

csak homok homok
Szahara
se humusz se gally
se bokor se fa

mégis nekivágok

az oltókést magammal viszem

Dózsa-ikon

látom magam rézsú fénybe
átlótt fejjel puskacsőbe
három fára felakasztva
bújdosva egyszál erdőbe
fölfeszítve csúrajtóra
kezeimbe szegek verve
oldalamból fekete vér
csöpög csöpög a tarlóra

tüzes vassal koronázva
bordáimat sütögetve
szemembe száz napraforgó
kilenc kasza a szívembe
kilenc mirtuszkoszorú gally
alélódik balvállamra
jobb vállamon kilenc galamb
hogy a jussomat perelje
világító pipacstenger
ölen sírom meg van vetve
öreganyám szakajtót hoz
hogy véretem összeszedje

szedje szedje öregszülem
oda vigye oda szórja
vessen üszköt vessen lobot
a világot lángba fonja
hol rátűzött szép fejekkel
vért virágzik gyel-karófa
halott apám szemeivel
vádolva néz ötszáz Dózsa

Szoborkompozíció

Dózsa

szívem ordasait felfalták
falánk galambok
bűneim bíborát
éjszelid gerlicék
csontjaim ropognak
bordáim fénylenek
fogaim pönögnek
bőröm lenyúzzák
ölyvök dögkeselyűk

úri sakktábla Magyarország
most a paraszt lép
bújj bújj zöldág
úri sakktábla Magyarország

koronám vasszirmai
kigyúlnak

Magadban semmi

magadban semmi

csak egy gyufaláng
mit elfúj a szél
megcímetlen kiáltás
céltalan szárnyrebbenés
magányod árnyéka csak

magadban semmi

mással együtt
napsütés
válasz
meghódítója mind a két világnak

magadban semmi

de népeddel együtt
egy kire Meotisztól kezdve várt a fajta
cserény és karám
félszer és ház
címer és országhatár
akin át folytatódik a megtorló jövő

magadban semmi

de együtt velük
együtt az emberiséggel
te is bizalom folytatás
nélkülözhetetlen láncszem
a teljesülő történelem

magadban semmi

de együtt a tájjal hazáddal
minden
megkötözöttség és feloldozás

Anyanyelv

anyanyelv édes
fészekalj szavak
mennyire szeretlek
ki sem mondhatom
fényes lett tőled a szülőföld
akolmeleg tőled lett a hon

Óvatosan

,vendégül látlak míg maradni akarsz'
így a hegy így a táj
így komám barátom
– dönti szívével a szót

rámszól-e akkor és így az élet
ha megkapom majd a végbehívót?

Csokonai

először s mindétig Somogy
először a nyárvég
villámlással
fergeteggel
feje fölött porkarikával
kálomista paraszt-szent
Csokonai
garabonciás
először a nyár
próféciaikkal
feledéssel

majd a túskecsontú Alföld
majd az ősz
csörömpölő levelekkel
akár egy szerelvénnyel
rozsdás pályaudvar
félvilági sóhaj
köhögés
majd a zsirosfejű cívis Debrecen
zsémbes ténsuraimék zablázással fütykösökkel
nagy mosással s agymosással
meghalt minden ekhó
hol s merre már Tihany

aztán a tél
kortárs-magány
lázzal és halállal
megfagyott szívekkel
megfagyott hazával

aztán
aztán a havazás akár
a vérzés megindul

Ars poetica

faggatóznak Ars poeticám
milyenek e versek
kereslek benneteket magamban
keresem magam bennetek

Mert ez

mert ez voltam
mindig
ember
rongyaiban felismert
s félreismert király

Sed fugit

már nem előrül
hátrul a hegynek
sosem hittem hogy idáig érek
sed fugit interea fugit
irreparabile az évek

toll már az év vállamon bizony
szárny repülhetnék
tollasodnak napjaim fürtjei
présel a történelem
gutta cavat
az idő vájja csontom

nem jó így korosodni
lassan mögöttem állnak ők
az előttem levők
nem merem kimondani
már öcsém Ady
öcsém Radnóti József is
s az Csokonai
hát ők a nagyok
a halhatatlanok
Petőfi és Vörösmarty úr
Berzsenyi egyidős velem
s azokon is túl
már csak Arany s Batsányi bácsi –

fekete a csend
a hold egy fára ül
a csendből fekete csepp
az is megkövül
elé-lépegetnek körém telepednek
s üldögélek köztük
őszin zugában e somogyi hegynek
melynek szeglete fölöttem
egyhelyt sugárzón enyhe kék még
borozgatunk
míg fugit interea fugit én is öregszem

minden asszonyon anyám vonásait
ismerem fel a férfiakén magamét
ahogy egyik gyökér másban önmagát
kinézvén a földből meglátva a fát
őket látni feljebb tenni az lécet
még élni s gyürkőzve remélni
igazítva a legfelsőbbfokú szinthez
hogyszer talán felnövök
jóházból való elődeimhez

Most már

a páncél eddig védett
most már fázom benne

Múlt

mi innen taszigáltuk
ők onnan taszigálták
szél fúj rajta át

Fegyverletétel

zebrát festek a szívemre
átkelhetsz rajt veszélytelenül

E. Cardenálnak

trappisták imádkoznak
kaszányákban szól a kürt
egy kereszt vérzik
a szorongás cipruságán
sírnak az asszonyok
csillognak a szuronyok mint a staniol
s a csillagokra csavart alumínium reklámfények

egy másik földrész
törvényenkívüli égboltján
kolibrik flamingók
meggyalázott éjszakák
vadrécék puhakék vé-je vonulása
egy krómfényű DC szuperszonikus alatt

kisfiúkorodban szőke voltál
Thomas Merton is
kamláslit hordtál
fehér volt kezed
fehér a szíved is
nem tudtad mért ragyognak
rajt stigmák

meddig ér a szögesdrót Ernesto
hogy mindenütt látjuk
legyőzhetetlen
és
szívdobogtató

Bekerít

átvészeltük ezt is azt is
átvészeltünk annyi mindent
vagy hisszük legalább
bátrabban néz a szem
bízóbban lép a láb

átvészeltük
bár ki tudja mi maradt vissza
bennünk tumor skarlát himlő
rák fekély
mit a szem arcunk álarcai alatt
bőrünk tükrein át
hajszálgyökérig kutató se lát

csak egy árulkodó
mindent rejtő árok
halkan vájt redő vonás
– mint ütkezében a titkolt végbomlást
jelző visszavonulás –
mélyszántás a száj mellett
homlokon a szemtáj szögletén
fölfedezhető
a ránk fogott puskacsó
a ránkhuhogó tetemrehívás
csak másoknak jól látható
a beavatottaknak
csalhatatlan tényvázlat szavát
cinkosan falazó
hátunkmögötti bizalmas pusmogás

érezzük kivédhetetlen
mint egy hirtelen igazoltatást
tudjuk szívójunk tapogatva
hogyan nincs kimagyarázkodás
nincs alibi mellébeszéd csalás
kerít kerít az álarcos nagy Ősz
s ama titkos végső fordulónál
ránkdobja kényszerzubbonyát

Még az előbbihez

átvészeltük
mit
a kort a
tegnapot a bajt

csak éppen őt
nem tudjuk átveszelni
a folyton úzó ragályt
a romboló időt!

Odysseus

elég! elég volt
a víz a szél a távol a tenger
a sásízű csönd
a látvány
igézet és a bolyongás

valahol vannak tengerek
valahol vannak Tróják
vágyad már mindenütt
hazát nyugalmat vél
szíved Ithakát lát

mereszd a szélbe szemeid
vondd le vitorlád

Tüleion

(Dagály)

recseg az ereszték
világnyilallás csontjaimban is
friss szél sikál a tavasz fedélzetén
de nem neked újul a tenger
nem neked újul a víz

hazaértél örök bolyongó ideje
hajózd be a magad partjait

Verőfény naplementi

verőfény
színültig teli
színarany kád a világ
virág őszi virág
felkap a zsongás zümmögés
megbabonáz e buzgó hadművelet
az utolsó méhek gyűjtenek
ezer kéz harácsol de nem kapkodás
üvegzenéjű szomj-gyönyör
világszorgalmú fuvarozás

fénylő megtárukkozás síkos öl
gyűjtenek a fák

egek és földek fénylenek

rám is hull belőle
röntgen-sugár kutat
próbálom rejteni üres kezeim
te mennyit gyűjtöttél
mutasd

Végül II.

egyszer eljön Szent Ilona is
erős leszek és nyugodt
és megbocsájtó
nem bukott császár

nem tépett gloár vesz körül
nem meghiúsult álmaim
rámkényszerített békekötések
kicsorbult kardok
tépett zászlók selyme –
szentek nyugalma

mi volt az életem
sok kicsi halál
sok kis föltámadás
lesz mit úgy fogok hívni belőle Róma
Pilisek és Somogy és Páris
egy icipicit nagyobb szemhatárt Európa
a világot hagyom –
és visszatér sok megfutott légióm
kerekeltoldott barátaim
ha szólok csak ennyit Wagram
csak sikereim

s nem mondom ki soha Waterloo

A századvég alkonyára

lihegsz
a végső váltás közeleg
át kell adnod a stafétabotot
meddig vagy még erőd mennyire futja

lehetnél Jázon vagy az íonok lantja
betonhuzalokon nem tudsz muzsikálni
bús bikafej busa szarva közé feszített
sár-vonódból kicsap az iszap
elátkozott nylon s üvegpallóid
csonttal-töltött poharak

kívül a hideg semmi
belül a hideg semmi
neon neon neon
nem lehet felmelegedni

csoda ha menekülsz a földről
más csillagra vágyol
mindennap százezer géped startol
elszállna végképp vissza se térne
boldogságod hazudott paradicsomából

lám átmedvesedett a lőpor
felbomlott a vér ízetlenné vált a só
megöregedett szemed
kutaidd mérgezetek
baj van végképp veled

szeretnéd kicserélni utolsó zsigered is
már nincs benned természetes
protézis minden porcikád
imádod az istened

elég volt háborúidból
nem adom áldásomat rád
utáljuk gerincpuhító kedvezéseid
glorifikált luxusos légfékes liftjeid
neonok sárga vizeletét sok higanygőz-pocsolyád
torkig vagyunk ellentmondásaiddal atomoddal
szuperszonikus gépeiddel kivégez örült fizikád
ötszázmillió kéményedből ontod kivédhetetlen kormod
kikészít infarktus agygörcs tudathasadás
szelidíthetetlen vadállat téboly veti ránk magát

mit számít hogy hébe-hóba
bor is volt a borba
sikereid se tagadjuk
föntjártál a Holdba
de valdd be magadtól is menekülsz
átültetett szíved nem bírja tovább
halálaid rettentő élethűen csinálod bennük ülsz nyakig

míg végkép elterülsz
s műanyag végbeled visszaokádja a szádba
történelmi ürüléked féligazságait

Kéziratszélre

a karaván halad
zörögnek az akták
már iktatják öröklétem
készül számomra valami csipet
nem osztályonfelüli
de echt honi halhatatlanság

kezdődik a bújj bújj zöldág

kezdhetitek gyűjteni botlásaim ballépéseim
pár bölcsmondásom bolondériám
kihangsúlyozva mily merészek voltak
sikertelen s balga álmaim
bohóságom gyarlóságaim
hogyan megfonjátok legendám
szebb emlékeimet

hogyan csillagot egyetlen se hoztam
le az égről
szavaim búzája közt konkoly volt pipacs
hogyan sárkányt egyetlen sem öltem
fakardom volt s homlokomon
múdicfény művirág-babér

bújj bújj zöldág

hogyan nem volt semmi rendkívüli bennem
ha mentem mindig lábaimon jártam
hogyan könnyeimben H₂O-t
s némi enyhe konyhasóoldatot találtak

de meztelen szívvel átláboltam a senkiföldjén
s ha tűzszünet volt írtam verseket

Egyszóval

szép lehetett volna arcom
de Sámsonéra hasonlított
s ti rögtön
szemátültetésről fecsegtetek

szám Cassandráé s Kalibáné egyben
nem tudott koldulni
jósolt és káromkodott

homlokomon tüzesabroncs
töviskorona
kezemen sebhelyek

másik arcom sosem láttátok
pedig az is volt

Emeltetés

ím itt az ősz
megjött
új rendet rak
forgatván új rendeket a szél
nem réti fűből tündökletes villáján levél
megforgat minket is

úgy forgat forogván
jövők íze vár új kapaszkodás
előre föltörés töretés nem balos kapkodás
így lesz hullásunk – s ez nem kevés –
sorsunk betell, növekedés

emeltetés sok hullással fényre
egyre magasabbra
egy újuló és újabb tavaszba
ágot koronát hajtató
példa rá a levél

ím itt az ősz
megjött lázadó fõm új lázzal koszorúzván
bent néma rend készülődés
ma holnap évre ahogy Ő akarja
megyek hulló levelekkel
mindegy melyik kor
mikor
s ki emel fel

Leltár

se szent se hős se gyáva
nem vagyok
láttam fehérben almafákat
hittem angyalok

láttam Párist Rómát Berlint
láttam hidakat
a Tiberist mikor áradt
a Dunát csaknem kiapadt

láttam Veszprémet Ozorát Bakonyt
Koppány s Sobri jelét a fán
a Rinyát Pilist Somogyot
azt mondtam hazám

láttam a Békét éppen koldult
állt vakon az utcasarkokon
egy világot mi összeomlott
Hirosimát mit elvitt az atom
Gandhit János pápát predikálni
Picassot Braqueot parancsolni a falon
Le Corbusiert vasbeton-ravatalon

láttam fűszálat galambot szélben
korom vasban vérben ázni
hidat verni szívet átültetni
láttam az embert a Holdra szállni

nem nagy a leltár csekély a végszó
a Föld forog sok százezer tenageer-halottal

úton vagyunk pár millió éve
jó lenne hazatalálni

Hálaének

mint a fecskék
szívmélyt hordom
végek drága
képedet
gólyafészkes
csonkatornyod
csigám bicskám
kisostorom
mi füved közt
elveszett

napraforgós
tarlók ízét
kalász s címer-
tengered
minden kezdést
a pendelyes
gyerekkori
éveket

első verses
meggyűrt írkám
a kisbetűt
a nagybetűt
te vezetted
kezemet
vízimalmunk
Búgógáton
Ozorán a

fészkeket
Rinya hídját
jegyenéket
fölöttük hold-
ékezet
Somogy Somogy
hétszilvafás
kék katángos
névjegyed

villámgyújtott
pörzsölt szilfát
férfikor
gerezdedet
ahogy felém
jössz a múltból
tündökölsz mint
bronzveret

ősök álmát
dombok alján
sámán csihol-
ta tüzet
anyám dalát
apám sírját
mindent és
mindenfelett
édes hazám
a kezéd

mely közelgő
őszömön is
fényesíti
egemet
mely ringatja
majd koporsóm
ahogy éppen
hatvan éve
kisbölcsőmben
rengetett...

Ikontekintetű 1971-től

Játékszabály

Tarsisba hajtotta
álomra fejt
a tagadás dac
ölébe ejtve

kísérte még az Úr
kegyelme
az előle szökőt

fölbredt
szűkölt
akár az eb a farkas
nyítt
rejtve szégyenét
s tördelte kezét
hogyan meglátta Ninivét

Imitatio Christi

szemeink
kiéhezett csendben

a kosár a kenyér
aztán a háló
aztán a lépteid
aztán a sebhelyek
ránkfeketedett
bűneink

túlméretezett
ragyogásban

Mi marad

az emberiség közös emléke kevés

végül is mi marad az ólak
a börtönök helyén

a kivégzőhelyek kopár díszlete
mármár illetlen illata
máló kígyóbőr Laokoon csontján
Sámson lenyírt haja
Júdás kötele
Raszkolnyikov baltája
Sokrates bürökpohara

Elrendelés

telik a föld
lombbal kacattal

a haj fehérrel
sóhajjal a beszéd

az arc írásjelekkel
lázzal vésővel-mért

nem fordulhatunk vissza
Ninivéből

Tarsis fele többé
nincs hajó

Admiratio ultissima

a gyerekkor tisztáramosott utain
kamasz álmaim erdei mellett
a férfikor elérhetetlen egei alatt
szögesdrótok kifeszített mérföldjei
lövészárkok kaszárnyák arzenáljai közt
vágóhidak máglyák
a világ véres arénáján át
térdmagasságig vállmagasságig
stroncium és atomsugarakban
bandukoltam Feléd

kettőn csodálkozom

hogy szemed se rebbent
pedig mindent láttál

s hogy ideértem

Gyertyaszentelő

apámtól e szemállást örököltem
anyámtól e félmosolyt
hordom őket föltámadásig
ketten osztoznak arcomon

szobruk vagyok
szobruk minden lángos rózsató
áldoznék értük galambfiat
itt üldögélnek szívemen
hangjuk esőkből hallgatom

Ikontekintetű

Anyám Te Édes
Mennyit írtam Rólad
Tavaszhomlokú
Februári menyasszony
Ikerszivárvány
Virágmosolyú
Károly Anna
De szeretem
Fiatalkori képed

Most már csak szent
Most már csak jó
Ikontekintetű
Minden elszállt
Minden lekopott
Levelek lehulltak
Utolsó kocsányig
Tövíg égtek a csillagok
Ebben is benne vagyok

Feketehétfő

REKVIEM ÉDESANYÁMÉRT

Tulajdonképpen
Most már mindig
Tolmács kéne
Hogy csendbeborult
Őszi szavaim
Lefordítsa
Máségövű zenére

FEKETE HÉTFŐ

1973. július 16

annyi se volt
vagy csak annyi tán
lehullt egy levél
hisz annyi maradt a fán

annyi se volt
vagy csak annyi még
az is lehullt
mi fõnt volt az elébb

annyi se volt
vagy csak annyi már
elszállt a madár
elfutott a nyár

annyi se volt
vagy csak annyi még
előbb tündökölt
beborult az ég

annyi se volt
vagy csak annyi lett
besötétedett
besötétedett

ÉGSZ BENNEM

égsz bennem lángnál konokabban
bárha visszahozhatnám mosolyod
kék szemeid ibolyántúli enyhületét
bár csak körvonalakban
bár csak töredékben
lánggal koszorúzottan
jánosbogárnyi villanás
fényerejével

mért ne lehetne így
mi tegnap
pár napja
mi harminchat évig így volt

most benyitok Hozzád
szobádba
most mosolyogsz
most mesélsz
most megköszönöd a virágot
most megáldsz
szent tiszta kezeddel

most megidézlek
kilencvenkilencedik reggel
 óh jaj
azóta vagy a sírban
ennyiszter téptem le a naptár
egy egy lapját *nélküled*

az én Trójám ledült
Ilionom leomlott
beszakadt Pompejim Herkulánomom
a Nap elsötétült
komor fellegek csüngnek
konokul keményszik a láva

ki tett fehér botot kezembe
s ki veszi ki
ki szán jaj senki soha többé
születni egyetlenegyszer
meghalni minden percben lehet
 örökké

BETEHETETLEN

tudtam egyszer elmégy
itthagysz mindent
magaddal viszel mindent
de nem sejtettem
hogy nyitva marad
betegetetlen az
ajtó utánad

tegnap óta
kisebb a hold az égen
kisebb a nap
s minden út elfordul
a temető felé

SOHA FEKETÉBB

ki akart engem szentképnek
ha nem Te
gyertyatartónak fénynek
Grálnak

soha feketébb csendet
soha feketébb madarakat
feneketlenebb hallgatást

mi értelme tovább
csak érted tündököltem

ARCOD

a te arcod is eltűnt
a világból
annyi van csak jelen belőle
amit én hordozok

SEMMISEM

tudtam
semmisem vihet el
semmisem hozhat vissza
elmentél

semmisem kezdődik el
semmisem folytatódik
semmisem fejeződik be

sötétség térképe ez
léptékhossz egy a végtelenhez
tücskök fekete transistorán mérem
milyen mély az ősz
milyen fekete az idő

MIT CSINÁLJAK

mit csináljak a szavakkal
ha meg se hallod
a betűkkel
ha el sem olvasod
virágaimmal
ha meg se látod

mondogatom verseim becézlek
nem is mosolyogsz
még kezedet sem emeled fel
ők is némák
akár a szemed a szád

valamikor elfértem szíved alatt
mért vagyunk mindketten
oly tehetetlenek
mint letört lepkeszárny

TÁRGYAI

szívem megszakad
a cipőd
ahogy itt áll
az ágyad előtt

nyolcvannyolc évig
mit tett meg e láb
az *egyenlítő*
s még felét legalább

kikísérte Őt
Apámat
három lányodat
s járta a temetőt

szívem megszakad
csak állnak
állnak örökké
az ágyad előtt

a világvégeelőtti
vonulásban
tiszteletedre ők
tisztelve elvonulnak előtte
a többi cipők

SOHA TÖBBÉ

madarak mélabúja
virágok szomorúsága
gerlicecsontú idő
végetér

a tojánhéj lehull
a napok kitollasodnak
a fészekből kirepülnek

neked
nincs vissza
soha többé

MAGUNKRAMARADTAN

élünk
a mindentszétzabdáló mában
szobájában *a szobában*
tűnődünk ,milyen volt'
,hogyan szerette'
s kezdődik a kirakós
összerakós

nyúlunk a fehér botért
kezdődik az emlékezés

VÉGÜL MÉGIS

összezsugorodott lekicsinyült világ
emlékek
képek szobád falán
földrészem ennyi küszöbtől asztalig
asztaltól ágyig szekrénytől ablakig
világcella
világmagány

itt voltál itthon
ez volt a hazád
mosolyod tükre képernyője arcaidnak
sóhajod erdője szavaid tanúja
imáid antennája szobád
végső jelenlét
utolsó héjjad oltalmad
utolsó lépésed végső szárnycsapás
lélegzeted
emberi éghajlatod
szelíd domesztikált
lakható vitrined Ékszerem

nyolcvannyolc évig kerülgette
a halál
végül mégis rátalált

TE MINDEN

sorsod már emlék
Te Minden
megismételhetetlen
emberi létű
szakadatlan feledés
folyamatos föltámadás

INICIÁLÉK

kezdődő iniciálék
madárív
katedrálisok
földmélyi sugárzás

emléked golfáramai
ahogy
fölmelegítik a csendet

TIED

tied bennem e csend
tied a napok
kedd szerda csütörtök
péntek szombat
miket viszek cipelek
s tied reményem
hogyan érlek
icipici csillag
életem felett

MINT VAGONLAKÓ

mint vagonlakó
mindennap kisöpröm szívem
emlékeim

de már nem utazok
nem nő a sín s a kerekek
mozdulatlanok

NEM LEHET

nem lehet többé inkognitóm
fölismerhettek
a tegnapi sebhely mellett
mindennap új van

ORVOSI LELET

hiányod égetett
rajtam
égési sebet

Füvekre hajlik a dér

most már onnan bentről
örökké fúj a szél

most már onnan bentről
örökké havazik

most már onnan bentről
örökké megy le a nap

nem törli le senki
a deret szívemről

Donum

kaptál egy arcot
apád anyád arca

kaptál egy nevet
hordozd becsülettel

kaptál egy kezet
ne ereszd el ne ereszd el

kaptál egy szívet
igazíts rajta ha tudsz

kaptál egy világot
javíts rajta ha tudsz

kaptál egy életet
viseld el ha tudod

kaptál egy napot
még mindent jóvátehetsz

Dédelgesd

korom mindenből kivonta az aranyat
vasból a szentek költők feje fölött a nimbusz
vasból a királyok koronája
madarak éneke
pillangók szárnya

aztán ahelyett is műanyag
majd műanyag-pótlás csupán

szomorú háromkirály
óvd dédelgesd azt a keveset
mit anyád szívéből kaptál

Precízen

az öröklétbe ez is beletartozik

egyszer mikor késett a vonat
s az Élethez nem volt csatlakozás

s egyszer mikor oly pontos volt
mint a halottaskocsi
mely ajtóm előtt megállt

Úgy kezdődik

úgy kezdődik
 ez az őszi zümm-zümm
őszi lejtéssel
 őszi fán
mint valami
 őszi bú – doromb
őszi pentaton
 parasztgregorián

Ezúttal is

ezúttal is rászédett bennünket
besurrant tolvajmód becsempészte magát
mint trójai faló az Ősz

áznak a szalmakazlak
áznak a városok
gubancos csikaszok nyúzott lófejek
megkínzott csontú gerlicék
elvéreznek a füvek
veri a szőlőt földönfutó fákat
didergő harangszót
hatvan évemet
szívemet számat szememet
kezeimen a sebeket
ameddig látok a világot

kigyúlt az erdőn az első skarlát levél
tilos átkelés?
bordély?
útbeszakadás?
sorompó?
egy szerelvény utolsó vagonja?
vészkijárat az év háromszázhatodik ketrecéből?
mely mint ostromállapot bekerít fogva tart?

szökj meg magadtól! mondogatom
bizony jó lenne valami szép
megvesztegető
kevésrizikós visszavonulás
mint Zrínyié – *fordítottan*

szökj meg magadtól
ne is találkozz vele
aranyvállalapos szegénylegény
ágakat tördelő útonálló részeg
trágár utcaseprő
évszaki szemetesláda
csapdája nyárnak virágnak
tücskök fojtogatója
sose hívják
sose múlik el

s viszi magával sodorja
a hasrafordított halottakat
kiszúrtszemű igazságaink
álmaink kifordított tenyerű tetemét
mindent
ami megismételhetetlen
egy világvégelőtti meszesgödröt

Kiálts Esaiás

Custos quid de nocte

1.

őriző vagy strázsa
szabad hajdúlegény
vigyázod hazád
szalmafüst térképét az estben
ahogy a meleg leves párolog
eb csahol kútlánc csönög ló viháncol
vagy dal zümmög a messzi kéken el

a lombverésen bölcső-múltba látni
azt vigyáztad most hazád
ősök lábnyomát
ős keletről nyugatra ballagót
ahogy arasznyi csiganyommal vonul
a történelmi belépőtől a mostig
s a moston át
ahogy nyomult haladt – *mert ment* –
hátrahagyott temetők bizonyítják

hazád őrizted s benne a magánost az egyet
az embert az egyént
apád az ősoket szépapád
bukdácsolva is araszló lépteit
vele esett ami hazával nemzettel esett
ki ha hátrálva is ment *előre s föl*
ha hullva is ezerszer fölállva
magasulva egyre oly magasra
törve önmaga fölé – a végső csúcsokig
saját terhében nemzetét cipelve
földre esve s Anteusként újulva szebbre
pirulva ritkulva *egy-reményben* ha mégis elér
talál új Meotiszt a Kárpátak közén
új Lebédiát azaz Hunniát
idő gázlóidon a történelmen át

2.

őriző mit hallasz – custos quid de nocte –

egyfelől az örök ungot a mocsár-ingovány
lehúzó visszarántó dalát
vaksorsunk sodratát
másfelől a hídrakók a cölöpverők énekét
mert más hőmérsékletű e táj
a még hozzánk nem domesztikált
másérvényű kétélű a sors
másjárású fönt a Göncöl a Kaszás
másként pörög a por fölött a szél
másként pönög a fáról hullt levél
másérvényű a szó a vallomás

őriző vagy
szemed a magasba vesdd
az embert – besározta bár annyiszor magát –
ne sárba csillagokba keresd!

Balladáim

szarvas voltam
minden bokorban fönnakadtam

farkas voltam
minden golyó kilyuggatta bőröm

kés vagyok
magamat vágom ketté

kétszer haltam meg
kétszer támadtam föl

még énekelek
a madár még nem szállt ki
szívemből

Összegezés

ingyen nem kaptam
semmit itt
a századot daloltam
jártam aszfalton de legtöbbit
mezőn bandukoltam

tegeztem a tücsköket
a rigók letegeztek
voltak ki szerettek
s akik nem szerettek

a vers nem takart egészen
itt ott kilógott lábam
elcsórták személyimet
elorozták parazsam
ha hideg volt fáztam

elnököt nem öltem
bankot nem raboltam
gépet nem térítettem el
hír után nem loholtam
Századom

megvettem a jegyet
a belépőt megfizettem
mindenért adóztam

barátom ne vess rám követ
ha nem leszek halhatatlan

Földközelbe

mindig látványosan
mindig tündökölni akart
rögtön földobta magát hétezerre
s ámulatba térdig vállig
húzta köpte a kondenzcsíkot

ne ne dobd fel magad
itt kell ügyeid megbeszélni
megvalósítani világod
véghezvinni tetteid
itt kell találnod magadra
fűalatti szférán
földközelbe

Jelkép és vallomás

esőverte életem
napszárította napjaim
sorsom medrében botorkálok

apám anyám
őseim lelkén keresztül
megtaláltalak hazám

világító csillagaid alatt
hazatalálok Európa

Visszaszámlálás

minden voltam már
minden akartam lenni
mi lehettem volna még

megtörténtek a lehetetlenek
megtörtént minden ami lehetett
szinte ami lehetett volna még

szeretnék elférni saját sebhelyeimben

Lépésváltás

állok rivaldafényben naplemente
az a bizonyos
kezdődő megdicsőülés
szívemet facsarom
mit várnak ilyenkor tőlünk

valami ilyeneket kellene mondani
sors végzet alkonyat este
Uram maradj velem lehanyatlik a nap
nyalogatom sebeim

légy bölcs s egyben vidám
körülményeid közt ez a legnagyobb hőstett
tán az utolsó
legvégső jelenidőbe értél

Még nyílnak a

még süt a nap
még nyílnak a virágok
a madarak is szólnak
azért ez már nem az igazi
már tegnap sem volt az
az azelőtti is gyanús volt
s a jóval azelőtti

már régóta nem az

azért a madár már nem úgy szól
a tegnapi sem úgy szólt
és nem úgy szólt a tegnapelőtti
már régesrég nem úgy szól

csak az Angyal szeme ugyanaz
szemeim mögött
ahogy a Hegy mögül figyel
s nemsokára hazahív